

Jens Ernholtz

”Stormår”

**- analyse af vejret 1766-70 baseret på
Bolle Willum Luxdorps dagbøger**

Forord

Det var oprindeligt meningen at skrive en afhandling, der skulle have været indleveret til Historisk Institut med henblik på erhvervelse af den filosofiske doktorgrad. Afhandlingen skulle have indeholdt 3 dele: 1) 1700-tallets opfattelse af den geofysiske og biofysiske verden man levede i, baseret på geofysiske og biofysiske afhandlinger fra 1700-tallet og forhandlingerne i Videnskabernes Selskab, 2) den objektivt konstaterbare geofysiske og biofysiske verden i 1700-tallet, i form af landskabsmæssige forandringer som følge af landhævning og landsenkning, herunder permanente oversvømmelser og landudvidelser, vejræssige ændringer i form af forandringer i nedbør, sæsonmæssige ændringer m.v., stormfloder og sygdomme og 3) hvorledes man tilpassede sig svingningerne/ændringerne i den geofysiske og biofysiske verden ved hjælp af eksempelvis driftsmæssige og friluftskulturelle ændringer som eksempelvis ved digebygning, sandflugtsbekæmpelse, skovrejsning, overdrev, der erstattedes af dyrkede arealer, udflytning fra landsbyerne til overdrevene, bekæmpelse af konkurrerende pattedyr som ulve ved nedskydning og fjernelse af deres biotoper, og sæler ved nedslagtinger, ved dræning, ændrede dyrkningsmetoder og nye kulturplanter som f.eks. kløver og kartofler og ved oprettelse af hospitaler, fremme af fødselshjælp og karantæneforanstaltninger m.v. og for friluftslivets vedkommende ved promenade/vandreadfærd, havekultur med frugttræer og rosenbuske, stianlæg og lysthuse.

Landets naturlige evne gennem de foregående 600-700 år til at kunne brødføde ca. 1 mio. mennesker blev derved brudt, og landskaber og miljø forarmedes med byer, veje etc. Uden at man, som fremhævet af min gamle lærer i geografi på studenterkursus professor Detlev Müller nogensinde stillede det relevante spørgsmål om hvem, der overhovedet har gavn af en stadig befolkningstilvækst. Detlev Müller mente, at Danmark en dag ville kunne brødføde 100 mio. mennesker, og at der til den tid ville bo 100 mio. mennesker i Danmark. Så galt er det ikke gået. Men Detlev Müllers spørgsmål trænger sig stadig på. I 1769 boede der 800.000 i Danmark, i 1870 1.800.000, i 1930 3.600.000, i 1960 4.600.000 og i dag 5.300.000. Landskaber, vilde dyr og planter er de store tabere i denne menneskenes uniformering af landet.

Endelig skulle der have været en vinkel, der omhandlede den politiske struktur, hvori disse foreteelser foregik, en enevældig statsform som netop ved sin magtcentrering på én gang indebar samfundsmæssig stabilitet og stagnation. Med en uddannelsesmæssig og informationsmæssig konformitet i form af den evangelisk-lutherske fyrstekirkes monopol på anskuelser og ved en økonomisk politik i form af statslig erhvervsfremme - i stedet for privat foretagsomhed - og beskyttelse af jordbrugsstrukturen og hæmning af intern og extern mobilitet i form af forholdet mellem land og by og indvandring/udvandring samt social mobilitet.

Omkring 1980 forudså prognoser befolkningstilbagegang som følge af lav fertilitet. Alligevel er befolkningstallet endt med at stige, idet kapitalismen, der kun kan blomstre under markedseksponering, foretog en forbrugerimport, hvorved forbrug af varer og natur forøgedes. I sin roman "Pascual Duarte" fra 1942 viser Cela, at man nok kan dræbe en kapitalist, men ikke kapitalismen.

Og netop den usynlige kapitalisme holdt sit indtog i 1700-tallet gennem kompagnierne, videreudvikledes i 1800-tallets industrialisme og overtog verdensherredømmet i den amerikanske globaløkonomi i 1900-tallet.

Værket blev imidlertid aldrig færdigskrevet, og det, der udgives i denne serie af bøger, er alene noget, der svarer til bilagene til 2. del.

Engkildegaard, St. Ebberup, 30. september 2012

Kilder:

Udover vagtskibenes logbøger (journaler), de omtalte aviser, Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780), de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak" og Bolle Willum Luxdorps dagbøger er følgende kilder anvendt:

Eiler Nystrøm: Søllerød sogn i fortid og nutid (København 1911)

Bolle W. Luxdorps dagbøger 1-2, udgivet af Eiler Nystrøm (København 1915-30)

Elsmark-dagbogen 1748-1835, udgivet af Landbohistorisk Selskab (1993)

Christian Hansens dagbog: Dagbogsoptegnelser 1766-1810 fra Elstrup på Als (Rigsarkivet)

Tegningerne er fra fregatten "Raae", 1740 og 1741.

Bemærkninger til læsning af bogen

Ved læsning af oplysningerne fra vagtskibene betyder:

Stille - vindstyrke 0

Liden laring (ll) - vindstyrke 1

Liden laber - vindstyrke 1,5

Laber - vindstyrke 2

Bramsejlskuling (b) eller laber bramsejlskuling (laber b) - vindstyrke 3

Stiv bramsejlskuling (stiv b) - vindstyrke 3,5

Merssejlskuling (m) - vindstyrke 4

Stiv merssejlskuling (stiv m) - vindstyrke 4,5

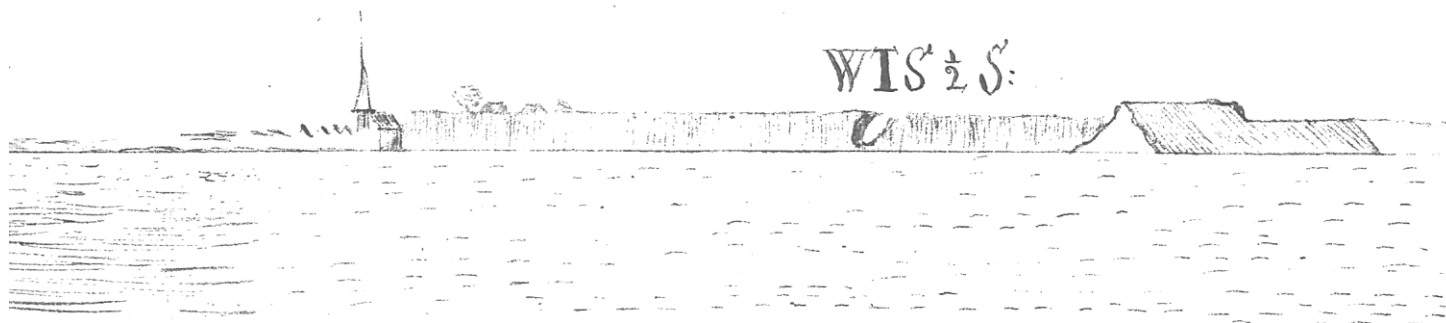
Rebet merssejlskuling (rm) - vindstyrke 5

Stiv rebet merssejlskuling (stiv rm) - vindstyrke 5,5

Dobbelt rebet merssejlskuling (2 rm) - vindstyrke 6
Tredobbelt rebet merssejlskuling (3 rm) - vindstyrke 7
Undersejlskuling (u) - vindstyrke 8
Stiv undersejlskuling (stiv u) - vindstyrke 9
Storm - vindstyrke 10
Stærk storm - vindstyrke 11

Det bemærkes, at andre oplysninger i bogen end fra vagtskibene ikke umiddelbart kan indpasses i dette skema.

WATMION - 1½ Mi. 6

WTS ½ S:

VEJRET I 1766

1766 Temperatur 7,3 gr. C. Helt usædvanligt solrigt år. Kold vinter, men kun lidt is. Solrig sommer. Vinterligt vejr i juledagene.

<u>Januar</u> Meget kold. Meget solrig. Fra den 1.-28. nordenvind. Ingen søndenvind. Meget højt lufttryk, dog undtagen den 18. og 23. med frontpassager. Stærk frost indtil den 13., derefter temperatur omkring 0 gr. C. Stærk regn natten til den 23. Temperatur: -1,3 gr. C	<u>Februar</u> Meget kold. Stærk frost fra den 4.-10. Kun mindre isforekomster. Den 2. SV-storm ved København og Korsør. Den 19. og 20. storm ved Korsør. Temperatur: -2,1 gr. C	<u>Marts</u> Normal. Stille måned, fra den 20. overvejende SV-vinde. Den 26. stærkt snefald. Den 27. stærk regn. Den 31. storm i Nærum. Temperatur: 1,3 gr. C
<u>April</u> Normal. Helt usædvanlig solrig. Megen østen- og NØ-vind. Nedbørsfattig. Jævnt stigende temperatur måneden igennem. Træerne springer ud den 23. Den 2. stærk regn. Den 14. stærkt tordenvejr i Salling. Temperatur: 5,9 gr. C	<u>Maj</u> Kold. Koldt omkring den 11. med stærkt snefald ved Slesvig den 10. Temmelig varmt fra den 18. Den 11. storm ved Korsør. Den 25. stærk regn ved Odense. Temperatur: 10,2 gr. C	<u>Juni</u> Varm. Meget solrig. En del torden fra den 9.-15., hvorefter en kortvarig hedebløge blev efterfulgt af kølig luft. Igen varmt fra Sct. Hans. Natten til den 13. og natten til den 14. stærk regn. Den 17. stærk regn om morgenen. Temperatur: 15,1 gr. C
<u>Juli</u> Meget varm. Indtil den 16. østenvind, derefter SV-vind. En del torden. Slem tordenvejr den 18. i Viborg og den 26. i Nærum. Meget varmt fra den 13.-22. Den 1. stærk regn. Den 4. stærk regn hele dagen. Den 5.	<u>August</u> Normal. Meget solrig. Megen NV-vind og kun lidt østenvind. Det synes at have været varmt om dagen og køligt om natten. Solformørkelse den 5. og en mængde stjernesud fra den 12.-16.	<u>September</u> Normal. Vestlige vinde var totalt dominerende, bortset fra den 26.-30., hvor vinden var i NØ og øst, og lufttrykket var meget højt med stærk nattefrost. Stærk storm den 14. og 15. Den 17. stærk regn om aftenen.

stærk regn. Den 31. torden og stærk regn hele dagen. Temperatur: 16,9 gr. C	Temperatur: 15,4 gr. C	Temperatur: 13,0 gr. C
<u>Oktober</u> Kold. Meget solrig. Østenvind i begyndelsen af måneden, fra den 12. overvejende søndenvind og SV-vind. Blæsende fra den 1.-11. Temperatur: 8,5 gr. C	<u>November</u> Varm. Solfattig. Fugtigt mildt vejr måneden igennem. Ingen nordenvind. Højtryksvejr. Den 8. stærk storm i København. Den 27. stærke regnbyger. Temperatur: 5,3 gr. C	<u>December</u> Meget kold. Nordenvinden var dominerende fra den 1.-5., og NØ-vinden fra den 21.-31. Vinterligt vejr, især fra den 19. Juleaften: Stærk frost og blæsende. Den 20. var der faldet megen sne. Temperatur: - 0,4 gr. C

Formørkelser i 1766 (fra Kantzelie, Geistlige, Stats og Contoir Skrivcalender)

Udi nærværende år 1766 sker der 4 formørkelser, to udi solen og to udi månen.

Den første solens formørkelse indfalder den 9. februar og bliver ikke i Europa at se. Den anden solformørkelse indfalder den 5. august og begynder kl. 6,08 om eftermiddagen, formørkelsen er størst kl. 7,02, da mest 5/12 af solen bliver formørket, og omsider endes formørkelsen kl. henimod 08, efter at solen er gået ned under vores horisont.

Den første månens formørkelse indfalder den 24. februar og begynder kl. 7,30 om aftenen, er størst kl. 8,36, da omtrent 1/3 går ind i jordens skygge, og omsider endes formørkelsen kl. 09,42. Den anden månens formørkelse sker den 20. august om morgenen kl.8 og bliver ikke at se hos os, da solen er oppe til den tid, og månen neden for vores horisont.

Kiøbenhavnske Tidender som kilde til ÅRET 1766

ÅRET 1766

København, 3. januar 1766

Om Hans Kongelige Majestæt kunde vi melde saa meget trøsteligt, at Hans Majestæt har i disse nætter haft nogenledes god rolighed og søvn, også derpå disse dage befundet sig mere lise end de forrige. For resten står håbet endnu i uvished, om hvad Gud vil tilføje, og om han af nåde vil bønføre alle troe undersåtters bønner og sucke for denne dyrebare herres sundhed og liv.

Korsør, 29. december 1765

Såsom vinden nu er NØ og stilleagtigt vejr med stærk frost, formodes snart at vorde is i Bæltet, som en temmelig blæst hidindtil har holdet røddigt.

Korsør, 2. januar 1766

Bæltet er nogenledes frit for is, dog var det lagt den 30. december 1765 med tynd is, men ved middagstid brækkede en NNV-vind den.

København, 6. januar 1766

Gud behager endnu at lade os vakle mellem frygt og håb for Hans Majestæt Kongen, hvis svagthed endnu vedvarer uden noget mærkeligt tegn til bedring.

Korsør, 6. januar 1766

Det omtales, at der endnu sejles over Bæltet i jagt. Der er is i Nyborg fjord.

Korsør, 10. januar 1766

Bæltet er nu ganske usikkert for is, så at ingen jagt kan gå over Bæltet.

København, 13. januar 1766

Vi have her siden den 5. januar fornummet temmelig stærk frost, som ses af de thermometriske observationer gjorte på Observatorio. Thermometrum Reamurianum hænger på et kammer, hvor aldrig kommer varme, og på en væg imod norden, så solen heller ikke kan skinne derpå, og har det sunket fra 3 til 5 grader frigris, til hvilken dybde det nåede den 8 de, 9 de og 10 de, da det var koldest; i fri luft sank det endnu 2 til 3 grader dybere, så man kan regne frosten til 7 grader under frysepunktet efter Reamurs termometer, eller til 16 grader efter den Fahrenheitiske scala. I dag er det slaget i tøvejr, hvorved luften er bleven noget mildere.

I Sønderholm sogn ved Aalborg er den 20. december død en enkekone Kirsten Barmer i en alder af 106 år; et muntert sind i et sundt legeme fulgte hende bestandig igennem mange besværligheder og tungt legemsarbejde.

Fredag, 17. januar 1766 (i sørgeramme)

København, den 17. januar:

Det har behaget den herre, hvis domme ere en stor afgrund, og hvis forsyns veje vi i fast tillid ære, endog når de falde os urandsagelige at tilføje det kgl. danske hus og dets troe undersætter det tab, for hvilket de gruede, at henkalde fra det timelige liv den stormægtigste monark vores allernådigste arvekonge og herre, Konge Friderich den Femte, Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers etc. etc., som efter nogle ugers svaghed døde den 14 de hujus kl. 1½ morgen, udi saliggørende bejdelse og påkaldelse.

I anledning af dette sørgelige dødsfald bleve denne stads porte samme morgen stående tillukkede. Derpå kl. 11 fremstillede sig på altanen på det kgl. slot Christiansborg, de 4 herrer geheimeråder, som udgøre det kgl. conseil, og et talrigt cour, som var kommen til stede at opvarte og condolere, hvor da den ældste af geheimeråderne Hs. Excellence von Bernsdorf, udråbte 3 gange: ”Konge Friderich den Femte er død, længe leve Konge Christian den Syvende.” Imellem hver gang hørtes pauker og trompeter, og en mængde for slottet sammenkomne undersætter af alle stænder igjentoge: ”Længe leve Konge Christian den Syvende.”

Efter dette udråb trådte Hans Majestæt Konge Christian den Syvende selv frem på altanen, da folket atter udråbte deres ”Længe leve Konge Christian den Syvende” med en henrykkelse i kærlighed og ærbødighed, som svarede til det åsyn de havde for sig, og måtte falde Hans Majestæt desto ubdrageligere, jo naturligere og mindre kunstlet den frembød. Klokkeren 12 til 2 bebudede alle stadens klokker denne sørgelige tildragelse.

Friderich den Femte blev født den 31. marts 1723 og levede altså i 42 år, 9 måneder og 13 dage.

Korsør, 16. januar 1766

Den bestandige NV-vind, som i disse dage har blæst temmelig stærkt med stærk nordenstrøm, har nu drevet isen bort, så man kan sejle til Nyborg Broe.

Korsør, 19. januar 1766

Frosten har nu igen begyndt, dog endnu ingen is i Bæltet.

Grislehamn, 31. december 1765

Havet er fri for is.

Frankfurt ved Mayn, 18. januar 1766

Man erfarer fra adskillige lande stor klage over den usædvanlig store kulde, som denne vinter fører med sig; Pariserne ligne den ved kulden i 1740; Fra mange steder i Italien angives den for fast utålelig. I Breslau mener man, at den har overstegen kulden i årene 1709 og 1740.

Newcastle, 19. december 1765

I York bor to tvillinger, der endnu ikke er fyldt 17 år. Broderen er 7 fod og 3 tommer, søsteren 7 fod og 2 tommer høj.

Mayland, 2. januar 1766

Po-floden er på grund af stærk regn gået over sine bredder og har gennembrudt adskillige diger.

Køln, 21. januar 1766

Rhinen har været tilfrosset ved Düsseldorf.

Hamborg, 28. januar 1766

Fra adskillige lande meldes om hård vinter i dette år, som angives fast utålelig og hårdere end den i 1740. Her derimod har man ikke befundet vinteren sådan. Efter et godt florentinsk termometer var kulden i 1740 steget til 100 grader, først i året 1765 til 83 og 84, men i dette år den 9. januar kun til 68 grader.

Danzig, 17. januar 1766

Vi have i forrige uge især den 11. januar haft en streng kulde. Mange mennesker have bekommen lemmer forfrosne, og en skildvagt blev ført død fra sin post, men kom dog med megen møje til rette igen. Samme 11. januar gav kulden efter, og vi have siden bekommen tøjvej.

Korsør, 2. februar 1766

Her har i dag været meget hård storm af SV og VSV blandet med regn og sne.

Bordeaux, 18. januar 1766

Vi har her en kulde så stærk, at vi ikke siden 1740 har haft den lige. Alle vore skibe ligger på stranden for at bevare dem fra den stærke isgang.

Korsør, 6. februar 1766

Stærk vind har hidindtil afværget Bæltet fra at lægge sig, uagtet frosten har været skarp nok dertil.

Nyborg, 9. februar 1766

Da Bæltet ved den stærke frost, og det derpå et par dage indfaldende stille vejrlig af NØ er bleven med en del drivis opfyldt... Der befinder sig endvidere en del is ved Sædlands Grund.

Korsør, 10. februar 1766

Havnen her er belagt med is fra Badstuen til Revet.

Wien, 29. januar 1766

I Ungarn har der i denne tid været så stærk en kulde, at landeveje har ikke været aldeles sikre for ulve og vilde dyr.

Nørre Herred i Viborg Stift (Salling), 5. februar 1766

Der omtales en del hundegalskab blandt ræve og hunde. Kort før og efter nytår er her falden megen rim, hvoraf almuen her til lands spår et frugtbart år, efter hvilket de og inderlig sukker, da kornet er meget dyrt og befrygtes endnu dyrere, siden den fattige bonde har lidet i laderne og intet på lofterne. Rug koster her 22 á 24 mark tøndens, byg 12 á 13 mark og havre 9 á 10 mark.

Korsør, 13. februar 1766

Drivisen gør overfarten så vanskelig, så at isbåden sad 2 gange fast i drivisen den 9. februar.

10. februar VSV-vind.

Hasløf, 28. januar 1766

Forgangne nat mellem kl. 3 og 3½ slet hørtes her et jordskælv så stærkt, at de som ikke sove tungt vågnede i forskrækkelse, af det at sengene rystede, og en bragen hørtes, ligesom når ild er løs i skorstenen. Skælvet varede et par minutter eller længere. Man siger, at det har været stærkere på Hallands Ås end her neden for. Nogle fik ondt i hovederne, hundene gøede, luften så tyk og rødagtig ud; vejret var mildt, men samme morgen begyndte det at fryse.

Trundheim, 31. januar 1766

Siden nytår har vi intet føre haft, men idel slud og regn til stor skade for både landet og stederne. Vejene er bløde som om efterhøsten.

For et år siden dræbte man 3 sorte ulve i Romsdalen.

Nyborg, 16. februar 1766

Med Bæltet har det endnu lige beskaffenhed, som forhen. Meget drivis.

Korsør, 17. februar 1766

14. februar var Bæltet temmelig rent.

15. februar søndenvind og drivis.

Regensburg, 30. januar 1766

Fra årets begyndelse har kulden været meget streng. Den 10. januar stod Reamurs termometer 17 grader under frysepunktet, altså har kulden været $2 \frac{1}{3}$ grad stærkere end den var i Paris i 1709. Nogle fugle have faldet døde ned af luften, og en bonde er frosset død på sin vogn.

Hamborg, 7. februar 1766

Man har på nogle dage haft en stærk frost.

Nyborg, 20. februar 1766

Den stærke storm af vesten, som blæste i går, har slået isen ganske i stykker og bortdrevet den.

Pressburg i Ungarn, 15. januar 1766

Kulden, som på nogle dage har været ved, og en mængde sne har på sine steder i landet drevet ulvene ud af skovene.

Fanø, 15. februar 1766

Natten til den 1. februar var her en hård storm.

Korsør, 27. februar 1766

Den 25. februar har drivisen med SV-vind atter tilsat havnen, men i dag med NV-vind formindskedes den igen.

Grislehamn, 18. og 25. februar

18. februar: En SØ-vind begynder nu at rense havet for is.

25. februar: Isen i havet forøges dagligt.

London, 7. februar 1766

I de engelske amerikanske provinser og øer befinder sig 2 millioner sjæle, men heraf er 800.000 våbenføre mænd.

Limoges, 11. februar 1766

Vi har haft så streng en vinter, at ingen kan mindes dens lige. Frosten begyndte 17/11 1765 og varede til 27/11. Den 5/12 1765 begyndte det atter at fryse skarpt indtil 10/1 1766. Vienne-floden er frosset 8-10 tommer tyk, og isen ligger endnu. Der er målt temperaturer ned til -12 gr. R. Jorden er frosset 2 fod dybt og bedækket med sne.

København, 11. april 1766

Den 9. april om aftenen så man her på Det kgl. Observatorium en komet, hvilken uden tvivl er den samme som Mr. Messier nogen tid tilforn har set. Dens skin synes at være som Saturns og dens hale over 3 grader lang. Ved at komparere dens situation med adskillige fiksstjerner fastsatte man, at dens deklination var over $23\frac{1}{2}$ grad nordlig og dens rektascension $2\frac{1}{2}$ time. Man søgte efter den igen den følgende morgen, om den måtte formedelst favorable omstændigheder kunne blive synlig førend Solens opgang, men man så den ikke, og ligeledes lod den sig ikke se om aftenen, efterdi der var skyer nede ved horisonten, endskønt luften for resten var klar. Her møde os da de samme omstændigheder, som Mr. Messier, at det bliver meget vanskeligt at få den at se, og umuligt når luften ved horisonten ikke er ganske ren, hvilket sjældnen sker.

København, 14. april 1766

Den komet, som sidste gang blev meldet at være observeret her den 9. april er ikke blevet set siden, endogså da man har søgt den med tubis, efterdi man tænkte, at den måske var bleven mindre, og derfor usynlig for det blotte øje.

Hollum stift, Island, 12. oktober 1765

Vinteren (1764-65) var overmåde god på Søndderlandet, men temmelig streng i Nordlandet. Sommeren har været meget fugtig, og man har altså haft stor lykke ved høvlingen.

Gibraltar, 3. februar 1766

Den 30. januar kl. 4 om morgenen rejste sig et uvejr med torden, lynild, øsende regn og hagl.

Ollmutz, 23. april 1766

I disse dage er død en bonde ved navn Simon Holcy, født i 1647. Der blev foranstaltet offentligt begravelsesoptog for ham.

Stockholm, 10. april 1766

Den komet, som man så i Upsala den 7/4, så man her i aftes. Kometens gang findes at være retrograd eller fra øster til vester i æquator, samt at den nedstiger nordfra længere til sønder, så at den alt mere nærmer sig Solen og skal næppe blive til at se efter få dage. Dog meldes, at kl. 22,22 stod den hen ved 2 grader under eller sønden om den klare stjerne i Musca, som de franske kalde Fleur de Lys. Dens ascentio recta var henved $38\frac{1}{3}$ grad og dens deklination $24\frac{1}{3}$ grad. Havde den ikke været så lav, havde den sikkerlig blevet en af de anseeligere kometer; thi nucleus eller legemet selv er temmelig klar og svansen mærkelig både med længde og skin. Af alle

omstændigheder synes det at følge, at denne ikke er den samme som i forgangen måned blev observeret i Paris, men en ny.

Trondhjem, 19. april 1766

Sneen er nu mestendels borte, og man har på nogle få steder begyndt at pløje.

Lissabon, 5. marts 1766

Vi har ikke i mands minde haft så streng en vinter som i dette år; den begyndte 1. juledag og holdt uafslædelig ved i henved 6 uger; hvorpå fulgte mildere vejr og stærk regn.

Nørre Herred i Viborg stift, 26. april 1766

For et par uger siden så vi på vores himmeleegn i nogle aftener en komet, hvilken det første den om aftenen lod sig se, stod i VNV en time over horisonten og vendte sin hale imod SØ. Andre forekom den at stå mere end 1 time over horisonten, men dens stilling og størrelse er noget, som man ikke forstår så nøje at bestemme. En del ville og foregive, at den har været set af og til længe og i det mindste for 1 måned siden. Omtrent var denne, som den man så år 1744. Da denne ikke mere lader sig til syne, slutter man, at dens nedgang sker tillige med Solens. Man har nøje set efter om den ikke, ligesom den forrige, lader sig se igen om morgenen, men man er endnu ikke bleven den var.

Rugen står alle steder godt.

Forårsvejrtiliget har hidindtil været meget godt, ja man har ikke i mange år haft dets lige. Vintervejrtiliget var og her til lands usædvanligt godt og kulden ikke nær så hård, som den blev meldet at være udenlands, undtagen nogle dage først i januar og februar.

En vis sallingbo, som er især agtpågivende ved usædvanlige begivenheder, har anmærket, at fra sidst i december 1765 til midt i marts 1766 har det været mere klar og stille end dunkel og blændendes, og at i den tid har det sjældent eller lidet regnet eller sneet; så og at vinden har mestendels holdt sig til vestre kanten.

Den 14. april havde vi her et temmelig stærkt tordenvejr, hvilket vejr er ellers usædvanligt i denne egn på denne årets tid.

Uppsala, 2. maj 1766

I forgårs (dvs. 30. april) var det stærk nordenvind kl. 9,30.

Slesvig, 10. maj 1766

Her har i dag faldet så stærk sne, som vi ellers ikke hafve haft siden juul.

Korsør, 15. maj 1766

11. maj stormvejr.

Odense, 29. maj 1766

Ved den stærke kolde regn, som faldt her i landet sidstafvigte søndag (dvs. 25. maj) ere døde den dag over 2.000 får, hvilke, da de nyligen var blevet klippede, ej kunne tåle den kulde.

København, 9. juni 1766

6. maj var i Øster- og Nordsøen (dvs. Kattegat) en stærk storm og en meget huul sø.

Versailles, 7. maj 1766

Hr. Messier har givet kongen et stjernkort med indtegnet de 2 kometer fra i år. Kometerne ventes tilbage i maj og juni.

København, 13. juni 1766

Torden har den 12. juni 1766 slået ned og afbrændt Gislingegårds Ladegård i Holbæk amt. Der faldt en stærk regn.

Ringsted, 22. juni 1766

Lynnedslag ved Ringsted sidstleden nat.

Vänersborg, 12. juni 1766

På en gård ½ mil fra denne stad, steg quægsølvet i Lector Bosenii Thermometrum den 9. juni kl. 15 til 32 grader over frysepunktet, som er den største højde det har opnået de sidste 6 til 8 år. Pågældende nat blev det svagt lynild og torden.

Trondhjem, 5. juli 1766

Siden den 21/6 har vi haft bestandig klart og varmt vejr, så at jorden for afgrødens skyld nu trænger til regn, hvorefter bonden sukker.

København, 18. juli 1766

Sidstleden mandag eftermiddag (dvs. 14/7) har et hårdt uvejr af lynild blandet med regn og hagl hjemsøgt egnen ved Roskilde. En malkepige er slået ihjel af lynet. Haglene var så store som æg. Især Tjæreby's markafgrøder blev ødelagt.

Skellefra (Skelefteå ?), 28. maj 1766

I disse dage har man begyndt at så overalt. Det er beklageligt at uagtet de sidstforleedne åringer ikke, i henseende til misvækst, kan lignedes ved årene 1740, 1741 og 1742, men have givet langt bedre avling, er der dog en trykkende mangel på levnedsmidler. ¼ af gårdene er ubesaede af mangel på sædekorn.

Nørre Herred i Viborg Stift, 8. juli 1766

Så mildt og godt som vejrliget var i april, så uroligt og koldt blev det derimod i maj og varede således næsten hele måneden, da der og nogle nætter faldt megen rim og var is på vandet. Siden den tid og hidindtil har vejret været sommerligt og beforder ønskelig jordens grøde, hvilken, med himlens vedvarende bevarelse, lover os en rig høst.

Den 9/6 og 17/6 var her og i en strækning af nogle mile en usædvanlig stærk torden, begge gange om eftermiddagen, og den sidste gang var tillige regnen på sine steder så overmåde og strømmende, at damme og grøfter, som før vare næsten tørre, gik inden to timer over deres bredder.

Viborg, 21. juli 1766

Den 18. juli var i og ved Viborg et skrækkeligt tordenvejr. Der faldt også en mægte hagl.

Horsens, 22. juli 1766

Om eftermiddagen 18. juli stærk lynild og tordenvejr med regn, blandet med store stykker is, som mådelige hønseæg.

Helsingør, 25. juli 1766

25. juli VSV-vind.

København, 28. juli 1766

Den 26. juli om aftenen faldt her en overmåde stærk regn, som ved 9-tiden blev gelejdet af så stærk torden og lynild, hvis lige man i lang tid ikke har haft; samme vedvarede til langt ud på natten. Lynnedslag og brande.

Trondhjem, 19. juli 1766

Vi har siden den 22/6 haft bestandig varmt vejr. Den 10/7 tordnede det, men der faldt kuns ganske lidt regn. Den 11/7, 17/7 og 18/7 også torden, men ingen regn.

I dag er det usigeligt varmt vejr. Torden lader sig igen høre, men regn savnes endnu. På grund af tørken har vi skovbrande.

København, 1. august 1766

Regnen har vedvaret indtil i aftes, dog uden torden. I går ved middagstid er især her i staden og i omegnen her omkring falden så stærk regn, at man med grund frygter, at sæden er gjort betydelig skade. Her i staden står en del kældre under vand.

København, 8. august 1766

Formørkelsen, som indfaldt den 5/8 blev observeret på Observatoriet. Størrelsen var 5/12 af Solen. Den indtraf kl. 6,15½ og varede til kl. 7,47.

København, 11. august 1766

Der omtales et grusomt tordenvejr og lynild i Romsdalen i Norge den 19/7. Det var meget tørt.

Odense, 4. september 1766

Høsten af alle slags kornvarer her i Fyn er så overflødig, at den ej kan rummes i laderne.

Tavestehuus, 4. august 1766

I fulde 2 måneder har her været en usædvanlig stærk tørke uden regn indtil den 1/8.

Nørre Herred i Viborg Stift, 27. august 1766

Vores høst, som begyndte for 3 uger siden, er nu næsten til ende i denne egn, og den svarede til vor forhåbning, for ikke alene er laderne fulde, men endog en god del står uden for den.

Det har været tordenvejr og stærk hede i sommer.

Den 9. august kom en stærk storm, der slog en del byg og havre af. Vejret har ellers bestandig hele høsten igennem været meget skøn, tør og ønskelig.

Fra den 12/8 til den 16/8 så man en masse stjernes kud.

Helsingør, 14. september 1766

Fra den 12-14/9 meget stærk storm af SV.

Korsør, 18. september 1766

Bæltet har i denne uge været meget uroligt.

Den 15. september om morgenen storm af VNV.

Beretning fra Island, 15. august 1766

Forleden år 1765 havde vi mange steder mangel på græs, men overalt den sletteste høvling. Vinteren var så mild på Sydlandet, at det frøs så at sige kuns 3 gange fra nytåret 1766 til påske, da der først begyndte en bitterlig kulde. Derimod var vinteren på Nordlandet temmelig skarp, så at der til sidstningen manglede foder til kreaturerne, men foråret som har taget sin begyndelse ved påsketiden var et af de strengeste, man har oplevet fra året 1728, gelejdet med en pinagtig kulde og stærk blæst fra nord, så at der var snart mere ingensteds forråd af foder og levnedsmidler, da i mangel af hø malkekøerne slog fejl. Desuden har det ildsprudende bjerg Hekla efter en 73 års dvale brækket løs den 5/4 med jordskælv, ild og røg samt opkastet sand og grus med sig mod nord, hvor det blev opblandet med sneen, som de forsultne kraturer slugte i sig og kreperede i hobetal.

Ved samme tid blev næsten det hele land omkring belagt med havis, som kom drivende fra norden. Alle bugter blev bedækket på Island. Denne is blev liggende til sidst i juli måned. Regn og fugtigt vejrlig har forårsaget, at det bjergede hø i sommer er helt kraftesløst.

København, 22. september 1766

Der omtales stærk storm ved Holland den 14/8 1766.

Korsør, 2. november 1766

Den 1. november var der fjøelig vind af VNV og dejligt vejr. (Beskrivelse i forbindelse med den kommende dronning Caroline Mathildes overfart over Storebælt).

Trondheim, 25. oktober 1766

Denne høst har her faldet et ubehageligt vejr og føre.

Lissabon, 14. oktober 1766

Man har i 3 uger haft bestandig tordenvejr med plaskregn og vexelvis stormvinde af SV, hvorved floderne er gået over deres bredder.

Køln, 11. og 14. november 1766

Natten til den 6. november blev 6 mand af borgervagten ved Haanepporten pludselig slagne til jorden; 2 af dem bleve døde på stedet; de andre have vel kommet til rette igen, men er dog i farlige omstændigheder. Man har ikke hidtil kunnet udfinde den fysiske årsag til denne besynderlige tildragelse.

Ikke i mands minde har Rhinstrømmen været så lav, som den er nu, da den har 12 fod lavere vand end sædvanlig.

Hamborg, 10. oktober 1766

Efteråret er så mildt, at bønderne fra landet have i forgårs bragt os jordbær ligeså gode, som dem man får ved Sct. Hans tider.

Korsør, 20. november 1766

Den 20. november var det hårdt vejr.

Øvre Rommerige i Aggershus Stift, 18. november 1766

Indtil sidst i oktober har man her i egnen haft så behageligt og godt høstvejrligt, som ingen kan mindes her på grænserne.

Helsingør, 7. december 1766

Den 4. december var vinden NNØ.

Nørre Herred i Viborg Stift, 29. november 1766

Prisen på ny rug er nu nede på 2 rdl. pr. tønne, en tønne byg på 8 mark, 1 tønne havre på 5 mark.

Så rig som sildefangsten var ved Sallingsund sidste år, så fattig er den i dette efterår.

Natten mellem den 5. og 6. november lynede det stærkt af norden, men hørtes ingen torden, strax derpå indfaldt nattefrost. Det forhen ommeldte store stjernes kud er set engang siden, men kometen blev usynlig.

Mainz, 30. november 1766

Vandet er immer lavt her.

Heidelberg, 29. november 1766

Man har ikke i mands minde haft så langvarigt tørvejr i disse egne som i år. Man har kunnet vade over Rhinen på adskillige steder og kort over for Mannheim, hvor strømmen ellers er temmelig dyb, har en person til hest redet over. Man ser og i Neckaren et skær stå over vandet, hvorpå læses det årstal 1476, indhugget til minde over daværende tørke. I samme er nu efter vores kurfyrstes ordre atter indgraveret det årstal 1766 og det 4 fingersbredde neden for bemeldte gamle tegn.

Beretning om den bedrøvelige tid i Ørsløse, Kållands Herred, år 1596, 1597 og 1598 uddraget af Ørsløsa kirkebog og omsendt i stiftet af doctor P. Rudbeckius, biskop i Skara

År 1596 ved midsommers tid var jorden overflødig bedækket med herligt græs og meget korn; men ved præstemodestiden og pedersmessen, da folket var til marked i Skara, kom så stærk regn og vandflod, at alle broer flode ud, og folket havde møje med at komme hjem igen. Vandet gik over agre og enge, så at sæden og græsset bleve fordærvede. Om høsten herefter blev kulden så stærk, at ingen fisk kom til landet. Klæderne rådne på ryggen af betlere. Om vinteren blev kvæget sygt af det rådne hør og halm, som blev optaget af vandet, så at den, som havde 100 geder og får, kunne ikke beholde 1 eller 2, snarest sagt ingen af dem. Ligeså gik det med køer og ungfæ, ja endog hundene, som åde ådslerne, døde deraf. Jorden blev sygt i bemeldte 3 år, så at den ikke kunne bære sin frugt som tilforn.

Efter disse plager gjaldt det menneskene, så at de som sadde ved gode gårde viste deres lejerfolk fra sig for nødens skyld; mange endog deres egne børn, som ikke gad se den ynke på dem, at de skulle sulte hjemme hos fader og moder. Siden ginge forældrene fra hus og hjem, hvor de kunne, indtil de lå døde af hunger; thi det var sådan en dyrtid, så at en ox, som kostede 6 rdl. gaves for 1 td. korn, og en ko for ½ td. De som gave sølv gave først 1 lod for skæppen og strax derefter 2 lod, forgyldt og uforgyldt kostede alt sammen lige meget. Folket malede og bagte meget, som var utjenligt til brød, nemlig mask, draas, avner, bark, hasselknopper, nælder, løv, hør, halm, hvidmose, nøddeskaller, ærteris etc.

Derved bleve menneskene så magtesløse; kroppene svulmede op og stod skær (glinsede), så at utallige bleve døde, og det fattige almissefolk, som intet fik i sin mund, ledte i bakkerne efter ben til at koge suppe på. Fandtes også mange mennesker døde på marken, langs med gærderne og i enebærbakker, havendes røholle græsfrø, som voksede på agrene, så og anden slags græs i munden. Hjemme i husene under loerne, i badstueovnene og hvor de kunne trænge sig ind, fandtes døde kroppe, så at der var nok at gøre med at forhjælpe dem til kirkegårdene, i hvorvel hunde opåde mange af de dødes kroppe. Børnene sultede ihjel på deres mødres bryster; thi de havde intet at give dem at æde.

Mange kvinds såvel som mandspersoner nøddedes i hungeren til at gribe til at stjæle, så at ingen kunne beholde, hvad han ejede, hverken uden eller under lås; thi bygtes galger og hængtes fulde. Af kvindfolkene slog man huden, skar håret og ørerne af dem ved galgen. En ved navn Jon Børjesson i Sønderby i Gilstad sogn, åd af fingrene på sig selv i hungeren og døden. Ægtefolk, som levede kærligt, ginge i suk og gråd og jamrede sig at skulle slide deres ægteskab i sådan nød, og vandre især, og aldrig mere se hinanden i denne verden. For hungers skyld bleve mange lemlæstede og slagne til døde af dem, som ved tyveri mistede deres ejendomme. På et offentligt marked kunne en ikke få så meget købt, som han kunne stille sin hunger med, og ginge menneskene, som om de skulle gå ned i jorden.

Til formeldte og flere plager kom blodsoten, som så hårdt trykkede menneskene, at utallige døde deraf. Da hørte man ingen trætte, slagsmål, at bandes eller fortørne Christum Guds søn, at sværge ved hans død og pine og komme Christi sår til at bløde på ny, som det tilforn skete og sker endnu på denne dag, når de have fuldt op m.v.

Dette vidner jeg Lars Pehrsson i Sønderby, Gilstads sogn og Ørsløsa Gjæld i Kållands Herred og haver begjært minsognepræsts samt flere gode mænds vidnesbyrd, som vide ligesom jeg disse overgangne forfærdelige plager og nød. Vor sognepræst, hr. Bent Petri, blev koløs, som han også jordede mange snese lig, ginge og annammede sakramentet videndes, at de inden få dage skulle dø af hunger.

København, 26. december 1766

Frosten, som i denne vinter begyndte tidligere end ellers sædvanligt, har på nogle dage efter en falden sne været meget skarp, så at man ikke mindes den skarpere her til lands på denne side nytår. Efter gjorte anmærkninger på thermometret på Observatoriet her, stod kulden den 20de middag på 0 grader, og dags middag på 3 2/3 grad.

Parma, 29. november 1766

Såsom her på nogen tid har faldet stærk og bestandig regn, har man anmodet offentlige bønner om, at regnen må ophøre.

Utrecht, 14. december 1766

Ligesom floderne i Tyskland ere usædvanlig lave, således også her til lands ere Rhinen, Ysselen, Waalen og Lecken så lave, at få mennesker kunne mindes dem så lave. Over Rhinen og Lecken kan man vade på mange steder, og Lecken havde udi forrige uge, på dens største dyb, kuns 6 fod vand.

Jemsø sogn i Tavasteland, 29. november 1766

Sidst i august måned døde her en mand 111 år gammel. Som 20-årig havde han tjent i Carl XI's hær mod Danmark.

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Januar 1766</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	nv	772,2	Frost og klart vejr. Kongen og dronningen modtog nadveren.	-0,8
2	nø	769,4	Frost og klart vejr	-1,2
3	ø	769,4	Frost og klart vejr	-0,3
4	ø	769,0	Frost og klart vejr	-1,2
5	nø	770,6	Frost og klart vejr. Om aftenen hos Hielmstiernes med Suhm og frue, Lowzon, frue og datter. København: "stærk frost sætter ind i København"	-2,3
6	nø	771,4	Stærk frost og klart Korsør: "is i Nyborg fjord"	-3,3
7	n	764,4	Stærk frost, 3 grader under frysepunktet og klart	-4,4
8	nø	764,4	Stærk frost og klart. Kvægsygen raser 5 steder på Sjælland.	-5,4
9	nø	766,0	Stærk frost og klart. Kongen er meget slet.	-5,7
10	n	768,0	Stærk frost og klart, glasset 4 grader under frysepunktet, men endnu ingen sne. I societetet behandlede en anonym afhandling om Rømers observatorium ved Pilenborg.	-5,4
11	n	766,8	Tynd sne og frost. Ved middagstid var kongen særdeles slet. Samtlige kongelige herskaber blev indkaldt. Der gik rygte i byen om, at han allerede var død, og en mængde mennesker samlede om eftermiddagen på Slotspladsen. Korsør: "Storebælt er usikker på grund af is"	-4,2
12	n	770,6	Frost og klart vejr	-3,8

13	uvis	765,6	Tø og tåge	-1,8
14	nv	765,0	Tøvejr. Om natten kl. 1½ mellem den 13. og 14. døde højsalig kongen på Christiansborg slot i hr. Bluhmes nærværelse, ved fuld fornuft og lukkede selv sine øjne og mund. Om formiddagen kl. 10 skete på balkonen ud til Slotspladsen den sædvanlige udråbning (af den nye konge) ved geheimeråd Bernsdorff, hvorefter kongen selv gik ud på balkonen og viste sig. Geheimeråderne i konseillet er konfirmerede i alle deres charger og Reventlov overkammerherre. Moltke fik ordre om at stå for begravelsen. Geheimeråden indkaldte Hielmstjerne og mig på Kancelliet og bad os forblive i vores stillinger. Skov var her om aftenen.	-0,3
15	uvis	766,4	Tåge og tøvejr. Kongen og begge hans søstre rejste i går til Frederiksberg. I dag er der konseil hos kongen. Højesteret udsætter sine møder indtil videre. Det øvrige herskab bliver på Christiansborg, enkedronning Sophia Magdalena er upasselig.	0,1
16	nv	768,0	Nattefrost, siden tø og tåge. Den ældste enkedronning flyttede i går ud til Frederiksberg, Korsør: ”Nyborg fjord er fri for is”	-0,3
17	v	764,8	Tøvejr. Konseil hos kongen. Kongen besøgte enkedronningen her i byen.	0,2
18	nø	759,4	Tøvejr	0,3
19	nø	766,8	Frostvejr. Om aftenen til Hielmstjernens frues fødselsdag med Rheder og Suhm med deres fruer, grev Holst, junker Brandt, Borck, frøken Finkenhagen fra Vaisenhuset. Korsør: ” frost igen, men ingen is i Storebælt”	-0,9
20	n	764,4	Frostvejr. Højesteret holder igen møder.	-0,9
21	n	767,4	Frostvejr	-1,0
22	nv	769,4	Frostvejr, stærk regn om natten	-0,7
23	nv	755,6	Frost og stærk blæst	0,1
24	nv	765,6	Frostvejr	-0,4
25	uvis	766,8	Frostvejr	-1,4
26	nv	764,4	Tø og tåge	0,0
27	nv	764,4	Tøvejr	0,7
28	n	765,2	Tøvejr	0,2
29	v	766,2	Stærk blæst og mellem frost og tø. Kapitelstakster: rug 3 rdr. 1 mark, byg 2 rdr.	0,6

			1 mark, havre 1 rdr. 1 mark.	
30	v	763,5	Tøvejr og regn	1,3
31	v	765,0	Tø og ruskvejr Trondheim: ” i januar idel slud og regn”	1,6

Januar 1766

Temperatur: - 1,3 gr. C

Tryk: 766,3 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Februar 1766</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ” Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	sv	755,6	Tø og ruskvejr. Kongen kom til byen. Saligkongens kiste er tilslagen. Fanø: ” hård storm i nat”	0,6
2	sv	738,8	Om natten frost og sne, siden slud København: ”sydvestenstorm i København”	0,5
3	n	741,4	Solskin, hagl, stærkt snefald og frost	-1,1
4	nø	751,0	Frost	-4,3
5	nø	759,8	Stærk frost, 2 grader under frysepunktet	-5,5
6	nø	763,0	Stærk frost, 2 grader under frysepunktet Korsør: ” skarp frost og stærk vind”	-5,8
7	nø	761,0	Stærk frost, 2 grader under frysepunktet. I societetet forelæstes over Kofods	-5,5

			afhandling om, at Norge aldrig har været en provins under Danmark. Nyborg: ”svag nordøstenvind og stærk frost”	
8	nø	759,0	Stærk frost, om aftenen tåge	-4,6
9	sø	758,0	Slemmt vejr Korsør: ”drivis”	-2,9
10	sv	756,2	Slemmt vejr, om eftermiddagen sne Korsør: ”is i havnen”	-3,0
11	sv	745,6	Slemmt vejr, siden hagl og sne	-0,9
12	v	745,0	Solskin, stille vejr og imellem frost og tøj	-0,9
13	v	755,2	Solskin, stille vejr og imellem frost og tøj. Udfærdiget inskriptionen til illuminationen på Børsen ved kongens begravelse.	-2,5
14	v	766,0	Stærkere frost med solskin. I societetet afsluttedes forelæsningen over Kofods afhandling.	-3,4
15	uvis	766,8	Stærkere frost med solskin Korsør: ”søndenvind og drivis”	-3,5
16	sø	764,8	Solskin og frost	-2,9
17	sø	761,2	Solskin og frost	-2,3
18	sø	752,4	Tøvejr	-0,8
19	v	743,8	Tøvejr, sne og slud samt blæst. Suhm spiste til middag hos mig. Korsør: ”stærk vestenstorm”	-0,4
20	sv	767,4	Frost Korsør: ”stormen har brækket isen op”	-1,6
21	uvis	774,4	Frost. I societetet, hvor grev Moltke var til stede. Der blev forelæst over Schiønnings afhandling om, hvad man i oldtiden vidste om Norden. Salling: ”vintervejrliget her til lands var usædvanligt og ikke slem kulde”	-1,8
22	v	770,6	Frost. Et skrift om ekstraskatten med trussel om brand slås op i Bergen.	-1,1
23	n	766,4	Solskin og frost	-0,8
24	nv	760,0	Solskin og frost. Observeret måneformørkelse på Tårnet.	-0,8
25	uvis	765,6	Solskin og frost. I Jordemoderhuset er 14 barselskvinder døde ud af 16 i et værelse, hvilket har stået på i længere tid, og man mistænker en af	-1,3

			opvarterskerne for at have forgiftet dem for at opnå økonomisk fordel af deres død. Korsør: ”havnen er frosset til”	
26	uvis	761,8	Imellem frost og tøj. I Frue kirke.	-0,9
27	nv	758,5	Imellem frost og tøj Korsør: ”nordvestenvind og mindre is”	-0,4
28	uvis	764,8	Imellem frost og tøj. I Holmens kirke. Biskop Harboe bliver kongens konfessionarius. Horrebow var her om aftenen. I societetet fortsattes med forelæsning over Schiønnings afhandling.	-0,6

Februar 1766

Temperatur: - 2,1 gr. C

Tryk: 758,4 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Marts 1766</u>	
			Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	uvis	763,0	(K) imellem frost og tøj	-0,8
2	sø	756,0	(K) frost og solskin	-0,5
3	ø	751,8	(K) tøjvej. I kancellikollegiet behandlede bl.a. trusselsplakaten om ildebrand i Bergen og forslag om at delinkventer skal dømmes til Bergens fæstning.	-0,2
4	sø	750,0	(K) tøjvej, om aftenen regnvej	0,6
5	s	761,2	(K) tøjvej	-0,2

6	nø	755,6	(K) tøvejr. Højesteret blev åbnet. Der var 31 assessorer i Højesteret. Hans Majestæt sagde, at dommen skulle afsiges ud fra, hvad der var flest stemmer for. Retten begyndte kl. 11½ og varede til kl. 2.	1,0
7	v	770,6	(K) tøvejr. En bededag skal afholdes den 25. maj for at bede om kongens kraft og nåde af gud til at regere.	1,0
8	sv	770,0	(K) tøvejr	1,6
9	v	764,4	(K) tøvejr	2,5
10	v	770,6	(K) tøvejr med solskin	2,0
11	v	765,0	(K) tøvejr. Været med min kone og Suhms i Slotskirken for at se katafalken. Justitsråd Lemvigs frue dør (ifølge Nystrøm på Ørholm). Elstrup på Als: ”begyndt at pløje. Derefter fik vi regn, så vi ikke kunne pløje mere før til påske”	2,1
12	n	765,2	(K) tøvejr og solskin, nattefrost	2,8
13	v	767,4	(K) tøvejr og solskin. Fået et salær på 300 rdr. for Utterslev sø sagen.	3,5
14	v	765,8	(K) tøvejr og solskin. I Holmens kirke. Horrebow viste mig sin forestilling om Det runde Tårn.	3,7
15	nv	764,4	(K) tøvejr og solskin	2,1
16	n	761,4	(K) solskin, nattefrost	2,1
17	ø	766,0	(K) frost om aftenen sne	1,2
18	nø	772,2	(K) frost og sne. Set begravelsesprocessionen hos Sevel, og spist om aftenen hos Sevel og siden set illuminationerne. Lamperne ville ikke brænde (ifølge Nystrøm på grund af, at der blæste en stærk østenvind).	-0,8
19	ø	778,0	(K) solskin og frost. Atter beset illuminationerne. Kongen selv kørte omkring.	-0,9
20	sv	772,4	(K) solskin og frost	0,1
21	v	763,0	(N) tøvejr. Rejst med min kone til Nærum. Fårene har fået 3 lam og den yngste ko en kviekalv.	1,8
22	sv	745,6	(N) slud, regn og sne. I Søllerød kirke.	1,5
23	sv	738,0	(N) solskin, tyk luft og tøvejr. I Søllerød kirke. Spadseret i Dyrehaven.	1,5
24	sv	737,6	(N) stærk frost, hagl og sne med sydvestenvind. Beset Borres mistbæk.	0,0
25	uvis	737,4	(N) noget mildere vejr. Spadseret i Dyrehaven med min kone. Fru Lemvigs lig føres til København.	0,0

26	v	741,2	(N) stærkt snefald og tøvøj	0,8
27	sv	733,5	(N) stærk regn og blæst. I Søllerød kirke.	2,1
28	sv	740,6	(N) sne, regnskyer og solskin. I Søllerød kirke.	1,6
29	sv	747,2	(N) sne, regnskyer og solskin	1,7
30	s	758,0	(N) tøvøj og solskin. I Søllerød kirke.	2,5
31	ø	750,0	(N) <u>storm</u> og regnskyer, om eftermiddagen regn. I Søllerød kirke. Kommissærene kom hjem fra Bergen.	3,0

Marts 1766

Temperatur: 1,3 gr. C

Tryk: 757,5 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>April 1766</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	sv	754,0	(N) blæst og regnskyer. I Søllerød kirke.	2,7
2	sv	753,2	(K) stærk regn	3,1
3	nø	758,5	(K) tøvøj og solskin. Gjort kur. Kronprinsessens ægteskab med prins Gustav af Sverrig blev deklareret, og kongen fik seraphinerordenen (ifølge Nystrøm førte prinsesse Sofie Magdalena titel af kronprinsesse, fordi hun var ældre end broderen Christian VII og altså før dennes fødsel tronarving).	2,7
4	nø	764,8	(K) nattefrost og solskin	2,0
5	ø	770,6	(K) nattefrost og solskin	1,9

6	ø	773,6	(K) nattefrost og solskin	2,6
7	v	757,2	(K) solskin og forårsvejr Elstrup på Als: ”pløjet igen”	2,8
8	n	765,2	(K) solskin og forårsvejr Elsmark på Als: ”sået ærter” Elstrup på Als: ”begyndt at så”	3,7
9	n	767,2	(K) solskin og forårsvejr	4,6
10	nø	765,6	(K) solskin og forårsvejr	5,0
11	v	761,2	(K) solskin og forårsvejr. Sevel har bryllup.	5,1
12	nv	758,5	(K) solskin og forårsvejr	4,6
13	s	758,0	(K) mildt vejr og solskin	5,0
14	sø	753,5	(K) mildt vejr og solskin Salling: ”stærkt tordenvejr” Elsmark på Als: ”sået havre”	7,0
15	nv	753,5	(K) mildt vejr og solskin	7,1
16	nø	759,4	(K) solskin, sommervejr og blæst. Siden påske (JER 30. marts) er mit termometer bestandigt steget fra 5 til 11 grader. Lovet Berregaard, at Fridz må være hos os på Nærum i sommer. Ildløs på Vesterbro om aftenen, hvor kongen selv var til hest.	6,2
17	nø	758,5	(K) regnvejr. I konseillet var Rømling til stede og berettede om togtet til Norge.	4,7
18	uvis	757,4	(K) sommervejr med et stænk regn. I societetet var Hielmstjerne, Suhm, Kratzenstein, Carstens, Langebeck, Hee og Møllmann til stede. Der blev forevist kort over et stykke af Københavns amt og Kratzensteins regnemaskine.	6,7
19	nø	758,0	(K) sommervejr med et stænk regn. Trondheim: ”begyndt at pløje”	7,6
20	sø	756,0	(K) sommervejr med et stænk regn. Mine titler af etatsråd, maître des requêtes, sekretær og arkivar bliver bekræftet (i anledning af tronskiftet). Elstrup på Als: ”regn”	8,0
21	s	757,2	(K) sommervejr med mild regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om apotek i Vestindien. Elstrup på Als: ”regn”	7,5

22	nø	761,0	(K) sommervejr med mild regn	7,5
23	sø	761,8	(K) solskin og sommervejr. Spadseret med Aagaard på Volden. Træerne er begyndt at springe ud.	7,5
24	nø	763,5	(K) solskin og sommervejr. Spadseret på Volden og til Toldboden.	7,7
25	ø	765,2	(K) solskin og sommervejr. Spadseret i Kongens Have.	8,0
26	ø	765,2	(K) solskin og sommervejr. Spadseret med Bartholin til Sundby på Amager. Salling: "forårsvejret er bedre end i mange år"	8,3
27	ø	766,4	(K) solskin og sommervejr	9,0
28	ø	765,2	(K) solskin og sommervejr. I kancellikollegiet behandledes bl.a. salærer for retsbetjente i Vestindien, og kirurgi og jordemødre i Island.	9,3
29	ø	761,8	(K) solskin og sommervejr. Spadseret i Kongens Have.	10,2
30	nø	765,0	(K) solskin, dog koldere luft. Spadseret i Kongens Have.	9,2

April 1766

Temperatur: 5,9 gr. C

Tryk: 761,2 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Maj 1766</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	s	766,8	(K) solskin, dog koldere luft	7,3
2	s	761,8	(K) solskin, dog koldere luft. I societetet, hvor Kratzenstein fremviste sin regnemaskine og hvor Holms brev om svampe, der opvokser af orme, blev	7,8

			behandlet.	
3	s	756,4	(K) solskin, dog koldere luft Elsmark på Als: ”sået byg”	9,0
4	sv	751,2	(K) sommervejr, regn om natten, regn om eftermiddagen	10,5
5	sv	751,4	(K) solskin og regn	10,9
6	sv	758,2	(N) stærk sydvestenblæst. Rejst til Nærum tillige med Mr. Hammer, som begyndte på trapperne på bakken (ifølge Nystrøm på Askebakken). Spadseret til stranden. København: ”stærk storm og meget huul sø”	8,4
7	sv	764,2	(N) solskin og mildt vejr. Spadseret i Dyrehaven og beset plantagen ved Aggershvile.	6,8
8	sv	751,8	(N) regn og blæst. Bakken blev gjort færdig. I Søllerød kirke.	8,8
9	nø	747,6	(K) bestandig regn	8,2
10	ø	745,4	(K) regn og sne Slesvig: ”stærkt snefald”	4,7
11	sv	748,5	(K) solskin, regn og hagl Korsør: ”stormvejr”	4,5
12	v	753,0	(K) solskin og regn	5,7
13	v	757,0	(K) solskin og mildt vejr Salling: ”koldt vejr i maj”	7,0
14	uvis	762,8	(K) solskin og mildt vejr, nattefrost. Spadseret i Rosenborg have.	8,3
15	sv	765,6	(N) solskin og kold blæst. Rejst med min hele husholdning til Nærum.	8,8
16	v	769,6	(N) solskin og kølig blæst. Sået byg.	8,9
17	sv	770,0	(N) solskin og ret sommervejr. Prins Frederik får Sorgenfri.	10,7
18	sv	767,8	(N) solskin, regnskyer og varmt. I Søllerød kirke. Spadseret i Dyrehaven.	12,2
19	ø	764,2	(N) solskin og varmt, kold dug om natten	12,7
20	uvis	765,2	(K) solskin og lummervarmt. I Søllerød kirke.	13,3
21	nv	765,6	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandledes bl.a., at 4 søløjtnanter, som havde vagt, samt 2 kadetter har behandlet en skøge i vagten på en meget ublu og barbarisk måde.	14,2

22	sv	765,4	(N) solskin og varmt	13,3
23	uvis	763,5	(N) solskin og varmt. Spadseret hen imod Nymølle.	13,8
24	nø	760,2	(N) solskin og varmt. Begyndt på trapperne på bakken. Spadseret til Nymølle og besøgt Lemvig og derfra over Ørholm til Søllerød og besøgt Kofod.	13,4
25	sø	757,0	(N) mild regn, om eftermiddagen torden og regn. I Søllerød kirke. Odense: ”stærk regn”	12,0
26	nv	758,0	(N) solskin og kølig luft. Baron Juell med hans hofmester og agent Borre spiste til middag her.	11,5
27	sø	760,2	(K) solskin og varmt	12,8
28	n	756,6	(K) solskin og varmt	13,0
29	nø	754,2	(N) solskin og varmt	13,2
30	s	751,0	(N) solskin og varmt	12,9
31	sv	749,2	(N) torden og regn	13,0

Maj 1766

Temperatur: 10,2 gr. C

Tryk: 758,7 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Juni 1766</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	v	752,8	(N) solskin og tordenskyer. I Søllerød kirke. Spist middag i Tårnbæk (Torbeck) hos madam Gustmeier med Kirkhoff, Kronstjerne, Heuermann og hans frue.	13,5

2	n	761,0	(N) solskin og kølig vind. Trapperne på Askebakken er færdige. Spadseret til Øverød og Søllerød.	12,3
3	n	762,6	(K) solskin og kølig vind	12,6
4	sv	762,0	(K) solskin og køligt vejr	13,9
5	uvis	759,8	(N) mild regn med varme og solskin	13,8
6	nø	761,0	(N) solskin og varmt. Jomfruroserne springer ud. Spadseret i Trørød skov.	15,0
7	uvis	761,6	(N) solskin og varmt. Spadseret til stranden.	16,4
8	s	764,0	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Spadseret i Holte skov.	17,5
9	s	765,0	(N) solskin og varmt. Spadseret om aftenen efter måltidet. Salling: ”usædvanlig stærk torden”	18,6
10	v	763,0	(K) torden, lynild, lummervarmt og blæst	20,6
11	s	761,4	(K) solskin og varmt	15,6
12	sø	755,6	(N) solskin og varmt, stærk regn om natten. Kongen var på orlogsskibene. Holbæk: ”tordenvejr”	15,6
13	nø	753,0	(N) solskin og driveskyer, stærk regn om natten	14,9
14	v	759,0	(N) solskin og driveskyer. Spadseret i Dyrehaven.	13,4
15	nø	754,8	(N) regn og solskin. I Søllerød kirke. Peder styrter med islænderen og slår sig et stort hul i hovedet. Gislinge ladegård nedbrænder på grund af torden. Stærk hagl ved Gyrstinge. Vejret i dette forår var ustadigt med regn, blæst og solskin, men derfor meget frugtbart, så at alting tegner meget godt, Gud være æret.	15,0
16	sv	757,2	(K) regn og solskin	12,9
17	s	758,0	(K) regn og solskin, stærk regn om morgenen. Besøgt Kunstammeret og kongens galleri, hvori der kun er få stykker af de ældste mestre. På Kunstammeret er et hoved af Raphaels apoteker, som Raphael har malet. København: ”sol og stærk regn om morgenen”	13,6
18	v	758,2	(K) regn og solskin	14,8
19	sv	756,8	(N) regn og solskin. Underskrevet (forpagtnings)kontrakten med Borre om Skyttevænget for 3 år.	14,3
20	sv	754,4	(N) solskin med driveskyer	13,1
21	nv	755,8	(K) solskin med driveskyer. Kongen, ledsaget af overhofmarskalk Moltke, v.d. Lühe, Sperling, Linstow, Walmoden og Schmettau, var først i det danske	14,5

			kancelli i alle kontorerne, dernæst i det tyske kancelli, siden i det danske, tyske og geheimearkivet. Geheimeråderne Thott og Bernsdorff viste ham rundt.	
22	nv	763,5	(N) solskin og driveskyer Salling: ”sommerligt vejr i juni”	12,9
23	nv	771,0	(N) solskin og driveskyer. Spadseret om aftenen i marken. Elsmark på Als: ”slået kløver”	14,3
24	ø	771,6	(K) solskin og det bedste sommergejr, vi endnu har haft. I Søllerød kirke. Svenstrup ladegård nedbrændte ved lynild., skaden var på 5.400 rdr. Mange telte og fornemme folk ved (Kirsten Piils) Kilde. Kongen og prins Frederik drog dér forbi.	15,5
25	nø	762,0	(K) solskin og varmt	16,8
26	sø	761,4	(N) solskin og varmt	16,9
27	uvis	761,2	(N) solskin og varmt med blæst. Spadseret til Frydenlund og beset haven og slottet.	16,4
28	uvis	761,4	(N) solskin og varmt	16,6
29	s	761,0	(N) solskin og regn. Spist middag på Caninholmen med Rheder og frue, Seidelin og søn. Vandet i Furesøen (Fuursøen) er ligesom alle andre steder kendeligt sunket i denne sommer.	16,6
30	sv	756,4	(N) solskin og regn. Spadseret i rugmarken lige til åen.	16,5

Juni 1766

Temperatur: 15,1 gr. C

Tryk: 760,2 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Juli 1766</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p>	temp.
--	------	------	---	-------

			Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	n	755,8	(K) stærk regn. Fået min løn 250 rdr. I societetet, hvor Wessel fremviste landkort og Kratzenstein oplæste en afhandling imod vim repulsivam.	15,8
2	v	759,2	(K) solskin og tørvejr. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om, at tugthuset i Odense bortliciteres til højstbydende.	16,4
3	ø	760,6	(N) regnvejr. I morgen bliver ægteskabet mellem prinsesse Louise og prins Carl af Hessen deklareret. Prinsen får titel af statholder og vicekonge af Norge, det skal dog kun være titler og ikke medføre nogen myndighed. Trondheim: "siden den 21. juni bestandig varmt og tørt vejr"	15,6
4	n	755,8	(N) stærk regn hele dagen	14,4
5	n	757,4	(N) regnskyer og solskin, stærk regn i København. Spadseret til Trørød bakke.	14,3
6	ø	755,8	(N) regn om natten, regnskyer. I Søllerød kirke.	14,4
7	nø	761,0	(N) regnskyer. Begge kinafarerne kom hjem. Spadseret til Frydenlund.	14,8
8	nø	764,4	(K) solskin og driveskyer. Bernsdorff bliver direktør ved Øresund (for øresundstolden).	15,0
9	nø	764,8	(K) solskin og varmt	16,1
10	n	762,8	(N) solskin og varmt, om aftenen tordenskyer	17,1
11	ø	761,6	(N) solskin og varmt. Rejst med min kone og Glud til Slagslunde og spist hos hr. Praem sammen med løjtnant Jacobæus, samt gået til Buresø, hvorfra man kan se kirketårnet i Slangerup, og beset overdrevet, hvor der findes adskillige forunderlige bøgetræer ("bøger"), nogle kaldet hængebøge, andre som en parasol, mens andre er vokset som en lynstråle, med flere forandringer. Trondheim: "tordenvejr"	17,4
12	nø	761,0	(N) solskin og varmt. Spadseret til Søllerød. Skrevet kommentarer til Carstens afhandling om hiatus i (dansk) poesi.	17,4
13	nø	757,0	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Borre underskriver (forpagtnings)kontrakten om Skyttevænget.	19,3
14	nø	760,0	(N) solskin og varmt, torden og et stænk regn til middag	18,0
15	v	759,0	(K) solskin og varmt	18,9

16	sø	755,0	(K) solskin og varmt, regn om aftenen. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at den mil tienden skal føres, skal regnes fra kirken, til hvilken pris Københavns møllere skal male korn for garnisonen, om selvejere må jage på deres egen jord, og om takster for vognmænd og hyrekuske i København.	18,0
17	uvis	758,2	(N) solskin og regnbyger, om aftenen soltåge. Mine karper er vant til at komme op for at blive fodret, når man fløjter.	18,1
18	uvis	764,8	(N) stærk hede med soltåge og uden tvivl derfor blåt slim på vandet. Begyndt at slå engen. Viborg: ”slem tordenvejr”	19,1
19	nv	765,8	(N) stærk hede Trondheim: ”fortsat varmt vejr”	19,0
20	nv	765,4	(N) solskin og varm blæst. I Søllerød kirke. Spadseret gennem Dyrehaven til stranden.	18,8
21	v	765,2	(N) varmt og tyk luft. Sat to høstakke.	18,5
22	sv	760,2	(K) solskin og regnbyger	19,3
23	s	755,2	(K) bestandig stærk regn	17,9
24	nv	756,2	(N) solskin og varmt vejr	15,9
25	s	757,6	(N) solskin og blæst Helsingør: ”vestsydvestenvind”	15,9
26	s	757,2	(N) regnbyger og blæst, om aftenen rejste et skrækkeligt tordenvejr sig, som slog ned i en mast på en fregat i København og slog en hest ihjel i Lyngby. (Ifølge Nystrøm var det fregatten ”Møen” lynet slog ned i, ilden blev dog hurtigt slukket.). Kongen og prins Frederik var på Frydenlund.	17,3
27	sv	754,6	(N) solskin, blæst og regnbyger. I Søllerød kirke.	16,9
28	sv	760,8	(N) regnvejr	15,9
29	sv	764,4	(K) solskin og regnskyer	16,0
30	sv	760,6	(K) solskin og regnskyer. Kørt høet ind.	16,9
31	sv	751,2	(N) torden og stærk regn hele dagen København: ”stærk regn”	15,6

Juli 1766

Temperatur: 16,9 gr. C

Tryk: 759,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>August 1766</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorphs dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	v	759,8	(N) solskin og kold blæst. Spadseret til stranden. Elsmark på Als: ”høsten begyndte den 1. august og sluttede den 16. august. Der høstede 43 traver rug, 63 traver byg, 60 traver havre, 15 traver blandsæd og 22 tønder boghvede”.	14,9
2	nv	761,6	(N) solskin og blæst. Besøgt Berregaard med Fridz på Jægersborg. Spadseret til stranden.	15,0
3	sv	763,8	(N) solskin og varmt. Spist til middag på Kaninholmen med Rheder og frue, samt etatsråd Carstens og hans to brødre fra Kammeret og fra Slesvig.	16,3
4	ø	765,2	(N) solskin og varmt. Mejet kornet. Langebecks datter dør af blodgang, der grasserer stærkt i byen. Elstrup på Als: ”begyndt at høste byg og havre”	16,4
5	uvis	769,2	(K) solskin og varmt. Set solformørkelsen på Rundetårn (”Tårnet”), som begyndte senere end efter almanakken og sluttede før solen gik ned.	16,9
6	nv	768,8	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om nedlæggelse af Vardøhus fæstning.	16,7
7	v	768,8	(N) solskin og varmt, om aftenen fin støvregn, hvilket skal være tegn på at det bliver blæst	17,2

8	nv	764,2	(N) solskin og driveskyer. Indkørt kornet, 18 traver rug og 5 traver byg. Rugen er svang.	18,3
9	v	757,6	(N) solskin, stærk blæst og driveskyer	15,8
10	nv	754,0	(N) blæst, driveskyer og stærk regn om aftenen. I Søllerød kirke. Spist middag på Kaninholmen med Rheder og frue, fru Dreyer, hr. Treschow og datter samt assessor Koren.	14,4
11	nø	758,8	(N) solskin og driveskyer. Horrebøw med frue og søn spiste til middag her. Han medbragte societetets kalender for 1767.	14,8
12	n	759,6	(K) regnskyer og blæst	14,5
13	nv	754,2	(K) regn og blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om, at skøder på selvejergårde bliver læst ved hjemtinget og om, at selvejerbønder ikke har jagtfrihed.	12,0
14	n	760,2	(K) solskin og koldt vejr. Niels får feberen og blev kørt til Nærum. Justitsråd Bornemann dør på Edelgave.	12,7
15	uvis	755,8	(N) småregn	12,7
16	nø	759,0	(N) solskin og varmt. Spadseret til stranden. Salling: "den 12. -16. august sås en masse stjernesku"	13,3
17	nv	761,0	(N) solskin og varmt. Spist middag på Kaninholmen med Schlegel og frue, Hübner, Bagger, Borch og Haarh og sejlet på (Fure)søen.	14,5
18	nv	763,8	(N) solskin og varmt. Lotteriets fjerde trækning kommer i uorden og må udsættes, fordi gevinster og numre kom i samme kasse.	15,3
19	nv	764,4	(K) solskin og varmt	14,8
20	nv	761,0	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om bortforpagtning af Odense tugthus.	14,9
21	nv	761,8	(N) solskin og varmt. Madam Langebeck dør.	14,8
22	nv	764,6	(N) solskin og varmt. Spist til middag i Birkerød hos admiral Lemvig med frue, Kløker, frøken Kløker, etatsråd Hoppe, justitsråd Lemvig og hans ældste datter.	15,3
23	ø	764,2	(N) solskin og varmt. Slået kløveret for anden gang.	16,7
24	v	766,2	(N) solskin og varmt. Sejlet med min kone, Berregaard, (magister) Finance, etatsråd Kofod, frue og datter med kaptajn Seyffarts chalup til Hveen og hørt prædiken af en student, som skal hjælpe præsten hr. Johannes Thorning. Efter prædiken blev oplæst et stykke af den svenske forordning mod yppighed, om at ingen under 21 år må ryge tobak, og at alle over den alder skal betale 1 daler	16,4

			sølv mønt derfor pr. år. Spist i præstegården og beset herregården, hvor der er en vidtløftig have og stedet, hvor Uranienborg har ligget, kom hjem om aftenen hen imod kl. 10.	
25	sø	761,4	(N) mildt vejr med nogle stænk regn. Om aftenen kom Thurahs på besøg. Thurahs heste løb løbsk og kørte min halve stakkeport itu og tørnede med vognstangen mod forstuestolpen.	15,9
26	nv	762,8	(K) regnbyger og blæst. Danneskiold bliver alt det, som han var ved søetaten for 20 år siden.	14,3
27	v	766,6	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om, at delinkventer i Norge skal arbejde i den nærmeste fæstning og om, at rabbineren må bo i jødernes synagoge. Kongen var på Holmen med grev Danneskiold og udnævnte Rømling til at sidde i det kombinerede kollegium. Salling: ”overflødig høst”	14,7
28	v	767,2	(N) solskin og varmt. Borgerne får forbud mod at illuminere ved alle kommende festivitas, såsom prinsen af Hessens, Sophie Magdalenes, kongens formæling og indtoget. Salling: ”tordenvejr og stærk hede i denne sommer”	15,9
29	sv	765,0	(N) solskin og varmt	17,5
30	sv	764,0	(N) solskin og varmt. Spadseret til Søllerød og besøgt Kofods.	18,0
31	nv	763,2	(N) regn om natten, solskin. Spist middag på Kaninholmen med Stampe. Fru Hielmstjerne var upasselig.	17,3

August 1766

Temperatur: 15,4 gr. C

Tryk: 762,5 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>September 1766</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”</p>	temp.
--	------	------	--	-------

			Tractatus historico-meteorologicus" (1780). Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	sv	761,6	(N) blæst og regn, varmen aftager. Skrevet mine kommentarer til jfr. Biehls teaterstykke om den ædelmodige.	15,0
2	sv	753,2	(K) blæst og regn	14,1
3	sv	759,2	(K) regnskyer og blæst	12,1
4	nv	759,2	(N) solskin og regnskyer Odense: "Høsten har været meget rig"	14,7
5	v	757,8	(N) solskin og regnskyer	14,6
6	nv	758,5	(K) solskin, regnskyer og blæst	14,2
7	sv	757,6	(N) regnskyer og blæst	12,7
8	sv	764,0	(N) regn og blæst. Prinsen af Hessen kommer i konseillet. Skænderi mellem Danneskiold og Bernsdorff.	16,4
9	sv	753,8	(N) regn og blæst	14,2
10	nv	765,8	(N) solskin og blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forbud mod katolske gejstlige.	10,9
11	s	766,0	(N) solskin og regnskyer	12,6
12	nv	757,6	(N) solskin og regn. Fået 7 skæpper ærter af en ½ skæppe foruden dem, der blev plukket som grønne.	14,2
13	sv	752,6	(N) regnvejr	13,4
14	sv	755,2	(N) stærk storm og regnbyger. Spist middag på Kaninholmen med Bagger, frk. Eichel, Langebeck og søn, hr. Treschow, dennes datter og ældste søn. Helsingør: "Fra den 12. til den 14. september stærk sydvestenstorm"	11,5
15	nv	759,4	(N) regnvejr Korsør: "om morgenen storm fra vestnordvest"	10,6
16	nv	767,4	(K) regnvejr. Kongen var på Bernsdorff slot.	10,5
17	nv	762,0	(K) regnvejr, stærk regn om aftenen. I Kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om, at jødernes rabbi og kantor ikke må bo i synagogen.	11,5

18	nv	768,5	(N) solskin om formiddagen, siden regntåge. Ved generalforsamling i Det afrikanske Kompagni besluttes det, at kompagniet skal nedlægges.	9,9
19	sv	767,2	(N) bestandig regntåge. Ladet opgrave tidsler og snærrerødder på toftejorden.	12,4
20	s	767,6	(N) solskin og varmt. Spadseret til Søllerød og besøgt Kofods og præstens. Thurah besøgte mig.	13,1
21	sv	768,5	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Spadseret ad Borres sti til Holte.	14,4
22	s	771,8	(N) nattefrost, solskin og varmt	14,2
23	s	769,6	(N) solskin og varmt, spindelvæv og dug om natten. Færdig med min oversættelse af Popes "Epistel om Rigdom". Falster bliver solgt for 6 tdr. guld. (Ifølge Nystrøm drejede det sig om ryttergodset).	15,2
24	nv	769,2	(N) solskin og varmt	14,9
25	nv	770,6	(N) solskin og varmt, om aftenen blæst	13,4
26	nø	770,0	(N) nattefrost, solskin og varmt. Spadseret til Søllerød.	12,0
27	nø	777,6	(N) nattefrost, solskin og varmt	12,0
28	nø	777,0	(N) solskin og varmt, stærk nattefrost	12,0
29	ø	775,6	(N) solskin og varmt	11,9
30	ø	774,6	(K) solskin og blæst	11,7

September 1766

Temperatur: 13,0 gr. C

Tryk: 764,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Oktober 1766</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780).</p> <p>Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p>	temp.
--	------	------	--	-------

			Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	sø	773,5	(K) solskin og kold blæst. Prinsesse Sophie Magdalene bliver gift med prins Gustav af Sverige. I kancellikollegiet behandlede bl.a. jordmødre og kirurgers eksamen på St.Croix.	11,0
2	ø	772,2	(N) solskin og kold blæst	10,2
3	ø	771,6	(N) solskin og kold blæst	10,7
4	ø	766,0	(N) solskin og kold blæst. Spadseret til Giesesøen.	11,2
5	ø	758,2	(N) solskin og blæst. I Søllerød kirke. Spadseret til Trørød bro.	11,4
6	ø	755,8	(N) solskin og blæst. Kørt til Skyttehaven. Elsmark på Als: "man begyndte at så rug. Efteråret var meget tørt, så man måtte vande hestene i marken indtil jul."	10,9
7	s	751,6	(K) regn og mildt vejr	11,9
8	uvis	750,8	(N) solskin og regn og mildt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forordning om dem, der brænder lyng og graver tørv på heden i Jylland, tiende af fisk i Nordlandene og skifte efter selvejerbønder. Prinsesse Sophie Magdalene sejler til Helsingborg.	11,7
9	n	755,6	(N) solskin og kold nordenvind	9,3
10	nv	763,8	(N) solskin og kold blæst samt nattefrost	6,4
11	n	770,2	(N) solskin og kold blæst, nattefrost	6,7
12	sv	773,2	(N) solskin og kulde, frosset is på vandet om natten. I Søllerød kirke.	6,4
13	sv	770,0	(N) solskin og kulde. Besøgt Stubs på Ørholm mølle. Taksigelsesfesterne den 13. januar i Norge og den 11. februar i Danmark ophæves. (JER I anledning af at Sophie Magdalene bliver svensk kronprinsesse).	7,0
14	sv	766,8	(K) solskin og kulde	7,9
15	sv	765,2	(K) regnvejr	9,5
16	n	769,2	(N) solskin, siden regnskyer	8,3
17	n	779,2	(N) solskin, siden regnskyer. Begyndt at plante på toften. To hvidkål vejer hver 11 pund. En halo ses omkring månen.	5,9
18	v	776,0	(N) tørvejr og mildt	6,4
19	sv	769,0	(K) solskin og blæst	7,0

20	v	762,0	(K) solskin og mildt vejr	9,2
21	v	759,8	(K) mildt vejr og småregn. Beset riddersalen. (Ifølge Nystrøm har riddersalen på Christiansborg formodentligt været sat i stand og pyntet til Dronning Caroline Mathildes forestående indtog).	8,3
22	nv	765,0	(N) solskin og mildt	6,9
23	sv	761,2	(N) sydvestenvind og regnskyer. Plantet en del træer.	7,3
24	sv	753,5	(N) regn og solskin. Porten fra baggården til toften er færdig. Trondheim: ”ubehageligt vejr og føre i dette efterår”	7,5
25	v	758,8	(N) regn og solskin. Plantet 300 træer fra Brabrand.	6,2
26	s	763,2	(K) solskin og stærk blæst	7,0
27	s	759,6	(K) solskin og mildt vejr	7,3
28	s	760,2	(K) solskin og mildt vejr	8,2
29	s	756,2	(K) solskin og mildt vejr, om eftermiddagen regn	7,7
30	s	752,2	(K) solskin og mildt vejr, om eftermiddagen regn	8,3
31	sv	749,2	(K) solskin og mildt vejr, om eftermiddagen regn. Folkene kom ind fra landet.	8,8

Oktober 1766

Temperatur: 8,5 gr. C

Tryk: 762,9 mm Hg

vind	tryk		temp.
		<u>November 1766</u>	
		<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	

1	v	764,6	Solskin og mildt vejr Korsør: ”vestnordvestenvind og dejligt vejr”	6,7
2	sv	772,4	Solskin og mildt vejr. Selsø slot og ladegård brænder.	6,6
3	sø	772,2	Fugtigt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. skøders læsning ved lovtingene i Island. Dronning Caroline Mathilde kommer til Frederiksberg.	6,7
4	s	768,8	Fugtigt vejr	7,4
5	nv	770,0	Fugtigt vejr	7,1
6	v	770,2	Fugtigt vejr	5,5
7	nø	772,0	Fugtigt vejr. Konseil hos kongen her i byen, siden taffel på Frederiksberg.	4,9
8	ø	773,5	Fugtigt vejr og stærk storm. Dronningens indtog. Min kone og jeg så indtoget hos biskoppens og spiste der. Udnævnt til konferensråd.	5,6
9	s	773,5	Fugtigt vejr	5,9
10	uvis	775,4	Fugtigt vejr. Takket kongen (for konferensrådstitlen) og spist ved marskalkstaflet.	6,2
11	s	764,2	Fugtigt vejr. Præsenteret om eftermiddagen for enkedronningen.	6,4
12	sv	765,0	Fugtigt vejr	6,5
13	s	761,0	Fugtigt vejr	6,1
14	sø	761,4	Fugtigt vejr	6,5
15	ø	768,8	Fugtigt vejr	6,1
16	ø	770,4	Kold blæst	5,4
17	ø	768,0	Kold blæst og fugtigt	4,4
18	sø	761,4	Kold blæst og fugtigt	4,1
19	sø	761,6	Blæst og frostvejr	4,6
20	ø	759,2	Blæst og frostvejr Korsør: ”hårdt vejr”	4,2
21	ø	759,4	Blæst og frostvejr. Johan Eichel kommer i mit kontor.	4,2
22	sø	762,4	Blæst og frostvejr	4,6
23	uvis	764,0	Smudsig regnvejr. Spist om aftenen hos Hielmstiernes med Suhm og frue, Klevenfeldt, justitsråd Brun og søn, Langebeck, Bork og Hübner.	4,2
24	v	766,6	Smudsig regnvejr	5,4

25	v	762,4	Smudsig regnvejr	7,2
26	sv	758,8	Fugtigt vejr	4,9
27	v	753,8	Stærke regnbyger og koldt vejr. Tryggevælde nedbrænder.	3,2
28	v	768,2	Fugtigt vejr. Ved hoffet og spist ved marskalkstaflet.	2,6
29	uvis	776,6	Fugtigt vejr	3,6
30	v	774,8	Fugtigt og koldt vejr	3,4

November 1766

Temperatur: 5,3 gr. C

Tryk: 766,7 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>December 1766</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	n	765,6	(K) fugtigt og koldt vejr	3,1
2	n	771,2	(K) frostvejr	2,2
3	uvis	767,4	(K) frostvejr	0,6
4	nø	770,2	(K) frostvejr Helsingør: ”nordnordøstenvind”	-0,2
5	n	756,4	(K) frostvejr. Murersvendene gør opstand på Rådstuen, så at vagten må indsættes. Horrebow hos os om aftenen. I societetet afsluttede Kratzenstein sin afhandling om vis repulsiva. Der blev talt om kortet over Københavns amt.	0,6
6	sv	769,8	(K) frostvejr og sne	0,6

			Salling: ”nattefrost”	
7	v	764,4	(K) kold tåge og rimfrost	0,2
8	n	765,6	(K) kold tåge og rimfrost	0,6
9	sv	769,6	(K) kold tåge og rimfrost	0,9
10	s	763,8	(K) fugtigt vejr og rimfrost om natten. Skrevet for Morten til Kammeret om hans frihed.	1,1
11	s	756,4	(K) fugtigt vejr og rimfrost om natten	0,7
12	sv	749,0	(K) fugtigt vejr og rimfrost om natten	2,7
13	n	757,0	(K) fugtigt vejr og rimfrost om natten	1,7
14	sv	765,4	(K) klart vejr og frost	-0,6
15	sv	755,2	(K) klart vejr og frost, om aftenen sne og tøj	0,1
16	nø	753,8	(K) fugtigt vejr og koldt	0,6
17	sv	754,0	(K) fugtigt vejr og koldt, nattefrost	0,6
18	v	736,4	(K) regn og slud	2,2
19	nø	745,2	(K) stærkt snefald	-1,3
20	s	747,6	(N) frost og klart vejr. Der er faldet meget sne overalt. Rejst med min kone til Nærum.	-0,4
21	ø	745,6	(N) frost, klart vejr og blæst	-0,4
22	nø	756,8	(N) frost, klart vejr og blæst	-1,9
23	nø	764,6	(N) frost, klart vejr og blæst. Morten fortæller, at det er et dårligt tegn, at karperne samler sig ved et hul i parken, og siger, at når det er dårligt med kvæget, er det også dårligt med fiskene.	-2,1
24	n	775,4	(N) frost, tørvejr og blæst	-3,7
25	nø	780,0	(N) frost, tørvejr og blæst, endnu stærkere frost. I Søllerød kirke.	-4,2
26	nø	779,2	(N) frost, tørvejr, blæst og endnu stærkere frost. I Søllerød kirke.	-4,6
27	nv	780,6	(N) frost, tørvejr og blæst. I Søllerød kirke. Siden den 20. december har solen ikke ladet sig se, men den tykke luft er nedfalden i rimfrost.	-4,2
28	nø	778,0	(N) solskin og stille, frosten aftager, fra i går aftes er termometret steget 4 grader, heraf 2 over frysepunktet. I Søllerød kirke.	-1,7
29	nv	779,6	(N) solskin og stille, frosten aftager	-2,1

30	nø	770,0	(N) solskin og stille, om aftenen tøj	-1,3
31	n	768,0	(N) solskin, nordenøstenvind og frost. Plankeværket omkring baggården blev repareret. Sendt Proicks forklaring om skifterne på St.Croix med Morten til Aagaard.	-1,9

December 1766

Temperatur: - 0,4 gr. C

Tryk: 763,3 mm Hg

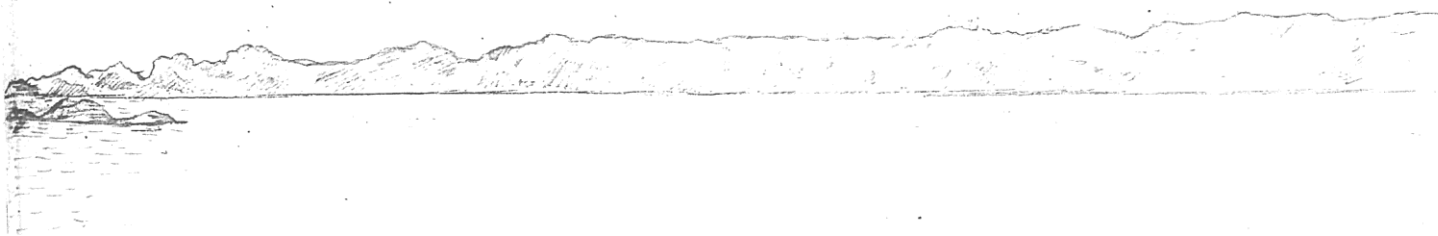
HERHAMRE,

LANSORTS, *Sjy Daarn*

Sineen

HERHAMRE,

VEJRET I 1767

1767 Temperatur 6,3 gr. C. Helt usædvanligt koldt år. Isvinter (i januar og februar). Koldt forår. Våd og kold sommer. Meget stormende i oktober med stor vandflod ved Ribe og stormende i december med høj vandstand ved Korsør. Meget solfattigt år.

<u>Januar</u> Helt usædvanlig kold. Meget solrig. Den 15. går folk over isen fra Helsingør til Helsingborg. Ekstrem kulde fra den 15.-18. Omslag til tøvejr den 26. Endnu den 31. var $\frac{3}{4}$ af Øresund dækket af is. Den 24. stærkt snefald. Temperatur: -6,0 gr. C	<u>Februar</u> Kold. Helt usædvanlig solfattig. Stærk frost i begyndelsen af måneden med ekstrem kulde den 6. Derefter vekslende mellem tøvejr og stærk frost. Fra den 16. vedvarende tøvejr. Den 14. blev der åbent vand mellem Helsingør og Helsingborg. Den 15. kørte man stadig over isen fra Nivå til Landskrona, og den 22. var der fortsat is fra Rungsted til Ven. Stærk storm ved Nyborg den 26. og 27. Temperatur: -0,9 gr. C	<u>Marts</u> Normal. Helt usædvanlig solfattig. Øresund var isfrit fra den 5. Megen sne fra den 17.-19. Temperatur: 1,2 gr. C
<u>April</u> Meget kold. I hele måneden var vinden i NØ og øst. Meget højt lufttryk fra den 1.-8. med megen sol og nattefrost. Vinterligt fra den 14.-19. med sne og stærk nattefrost. Atter nattefrost den 27. og 28. Temperatur: 2,7 gr. C	<u>Maj</u> Meget kold. Meget solfattig. Stærkt snefald den 2. Hele måneden var kold, bortset fra lidt mildere vejr omkring den 15. I den sidste uge af måneden faldt der en del hagl. Sønden- og vestenvinden var dominerende. Den 25. stærkt tordenvejr ved Viborg. Den 30. stærk regn. Temperatur: 8,3 gr. C	<u>Juni</u> Meget kold. Solfattig. Sønden- og vestenvinden var dominerende. Hele måneden var kold, dog især fra den 18.-23. Temperatur: 12,1 gr. C
<u>Juli</u>	<u>August</u>	<u>September</u>

<p>Meget kold. Meget solfattig. Megen SV-vind og ingen østenvind. Megen nedbør, især i begyndelsen af måneden. Blæsende. Hele måneden var kold, bortset fra den 31., hvor der var hvirvelstorm i Odense.</p> <p>Temperatur: 14,5 gr. C</p>	<p>Normal. Solrig. Megen regn i begyndelsen af måneden, og fra den 14.-21., derefter tørt. Varmt vejr fra den 5.-15. Nordlys den 5. og den 6. i Salling. Stærk regn natten til den 16. Den 17. stærk regn. Stærk regn den 20. om formiddagen og stærk regn den 24.</p> <p>Temperatur: 15,7 gr. C</p>	<p>Meget varm. Solrig. Varmt vejr indtil den 19., især omkring den 6. Meget koldt den 29. og 30. Den 6. hvirvelstorm i Salling.</p> <p>Temperatur: 13,7 gr. C</p>
<p><u>Oktober</u></p> <p>Meget kold. Meget solfattig. Stormende. Vestenvinden var dominerende. Helt usædvanligt lavt lufttryk den 4. Stærk NV- og SV-storm den 4.-6., og overmåde stor vandflod ved Ribe. Stormen efterfulgtes af koldt vejr med nattefrost. Hårde storme den 18. og 19. og den 26. og 27. med for årstiden meget varmt vejr. Stærke regnbyger den 4., 5. og 6.</p> <p>Temperatur: 8,0 gr. C</p>	<p><u>November</u></p> <p>Varm. Mest SV-vinde og megen regn. Meget højt lufttryk den 21.</p> <p>Temperatur: 5,5 gr. C</p>	<p><u>December</u></p> <p>Meget kold. Stærk nordensstorm den 1., med høj vandstand i Korsør, efterfulgt af frostvejr. Indtil den 16. vestenvind, derefter østenvind og barfrost. Stærk østenstorm den 20.-22., efterfulgt af højt lufttryk.</p> <p>Juleaften: Overskyet og frostvejr.</p> <p>Temperatur: 0,2 gr. C</p>

Formørkelser i 1767

Udi nærværende år 1767 sker ingen formørkelse udi månen men 2 de udi solen, hvilke begge bliver hos os usynlige.

Den første formørkelse i solen indfalder den 30. januar om morgenen og bliver stor og mærkelig i Asien, og den anden solens formørkelse indfalder den 25. juli mod aften og bliver at se i den sydlige part af America.

Kiøbenhavnske Tidender som kilde til ÅRET 1767

ÅRET 1767

Christianssund i Norge, 3. december 1766

Det omtales, at kirken brændte ved lynild den 9. september 1724.

I august, september og oktober 1766 var vejrliget meget vådt og ubehageligt; i november 1766 tørt og smukt, men vindigt.

Korsør, 1. januar 1767

I Bæltet er i dag lavt vande og derhos så hårdt vejr, og inderisen så tykt med sne og slud, at man ikke kan se $\frac{1}{4}$ mil ud fra landet.

Helsingør, 3. januar 1767

2. januar god vind af ØNØ.

3. januar ØNØ.

Vinterens tiltagende hårdhed omtales.

København, 5. januar 1767

Vinteren med sne og skarp frost tiltager endnu, så at temperaturen dags morgen har stået $7\frac{1}{2}$ grad under frysepunktet efter Reamurs inddeling. Da også en god del sne er falden, at her i nogle dage har været kaneføre, behagede det Deres Majestæter at foretage en lystvending til Prins Frederiks lystslot Sorgenfri.

Korsør, 5. januar 1767

Store Bælt har hidindtil holdt sig åben ved stærk storm af NØ, som har afværget frosten fra at lægge is, uagtet at den er skarp nok dertil. Samme storm med snefog forårsagede og, at den kgl. brevsæk, som hidkom i aftes kl. 5 først dags morgen kl. 6 kunne sættes herfra ad Nyborg og det med isbåd, efter at vinden i nat har lagt sig.

København, 9. januar 1767

Kulden, som endnu vedvarer, stod denne morgen 5 grader under frysepunktet.

Nyborg, 8. januar 1767

I de sidstafvigte 8 dage har her været en temmelig stærk frost og i særdeleshed siden sidstleden søndag (dvs. den 4/1), så at Revieren formedelst stille vejr med is er tillagt ikke alene ud til Slibshavn, men helt op til Langeland.

Korsør, 10. januar 1767

8. januar søndenvind og hård frost.

9. januar SSØ-vind.

10. januar SV-vind.

Korsør, 13. januar 1767

Bæltet er nu til og fra stærkt opfyldt med drivis, som gør overfarten meget vanskelig og langsom.

Helsingør, 14. januar 1767

Sundet er nu næsten belagt med is og ganske lidet åbent vand at se.

København, 16. januar 1767

Frosten er endnu usædvanlig bestandig her til lands, og har på nogle dage taget så mærkeligt til, at den på termometret her i går har vist $11 \frac{2}{3}$, $11\frac{1}{2}$ og forgangne nat kl. 12 $12 \frac{1}{6}$ grad under frysepunktet efter Reamurs inddeling.

Såsom og den bugt af Østersøen, som skiller mellem Sædland og Skaane har lagt sig på begge sider langt ud fra landet, og vanskeligt på sine steder kan passeres tværs over, har man i disse dage begyndt at postere vagter langs med strandsiden for at afværge desertion iblandt denne stads garnison.

Montpellier, 20. november 1766

Siden mikkelsdag har vi i disse egne fast bestandig haft regnvejr og hårde stormvinde. Især natten til den 16/11 1766 havde vi et hårdt uvejr, som vedvarede fra kl. 8 aften til samme slet om morgenen.

London, 19. december 1766

Der omtales uvejr på bl.a. De dansk Vestindiske øer den 17. september 1766 og den 6. oktober 1766.

Ærøskøbing, 13. januar 1767

Den stærke indfaldne frost havde allerede i dag 8 dage forvoldt, at den ganske havn var overlagt med is. Posten går over isen til Strynø og derfra videre til Thorsinge og til Svendborg.

Korsør, 19. januar 1767

Foruden landfast is er Bæltet bestandig tilpakked med drivis, snart fra det ene snart fra det andet hjørne, hvilken tårner sig så højt, at det er besværligt at komme over disse højder med isbådene.

Helsingør, 19. januar 1767

Sundet er så stærkt tillagt, at fodgængere allerede den 15de, 16de og 17de er gået over isen imellem denne stad og Helsingborg. I går eftermiddag kom to kaner fra Helsingborg lykkelig over. Siden isen således kan bære, kommer daglig en mængde af Helsingborgs indvånere og skånske bønder hid over og tilbage.

København, 23. januar 1767

Efter gjorte iagttagelser på Observatorio her, har kulden i disse dage således steget og faldet på det reamurske thermometrum:

16/1 middag $-8\frac{1}{2}$ grad
eftermiddag kl. 6 $-7\frac{3}{4}$ grad
eftermiddag kl. 10 $-6\frac{5}{6}$ grad

17/1 morgen $-7\frac{1}{2}$ grad
middag -10 grader
eftermiddag kl. 6 $-10\frac{2}{3}$ grad

18/1 morgen $-3\frac{3}{4}$ grad (skal evt. læses som $8\frac{3}{4}$ grad)
middag $-4\frac{1}{2}$ grad
aften $-4\frac{3}{4}$ grad

19/1 morgen $-4\frac{1}{2}$ grad
middag -4 grader
aften $-4\frac{1}{2}$ grad

20/1 morgen $-6\frac{1}{2}$ grad
middag $-5\frac{2}{3}$ grad
aften kl. 6 $-6\frac{2}{3}$ grad
aften kl. 9 $-7\frac{1}{2}$ grad

21/1 morgen $-7\frac{1}{4}$ grad
middag $-4\frac{3}{4}$ grad
aften kl. 6 $-8\frac{1}{4}$ grad
aften kl. 9 -9 grader

22/1 morgen $-6\frac{1}{2}$ grad
middag -4 grader
aften $-4\frac{3}{4}$ grad

23/1 morgen -7 grader
middag -4 1/6 grad

Siebenbürgen, 5. december 1766

Den tørre sommer, som man har haft, har i dette fyrstedømme ligesom på andre steder forårsaget nogen dyrtid. Jorden har været så udtørret, at man mange steder ikke har kunnet dyrke den.

Lüttich, 8. januar 1767

I går morges var kulden her -17½ grad R, hvilket er 3 grader lavere end i 1709 og 7½ grad lavere end i 1740.

Kalundborg, 20. januar 1767

Man kører over isen til Lerchenborg. Der ligger is så langt ud i havet, man kan øjne.

Nyborg, 20. januar 1767

På grund af den bestandige vedvarende frost er passagen til Korsør overmåde besværlig; thi den megen is, som ligger i Bæltet, er til dels løs Spraae-iis og dels drivis, som ved vindens foranderlighed driver ind og ud.

København, 26. januar 1767

I dag er det her faldet i tøjvej efter en usædvanlig vedvarende og skarp frost. Dog synes tøjvejret ikke at ville gøre ret alvor deraf endnu.

Hamborg, 13. januar 1767

Der tales om indkvartering af fattige folk på grund af, at kulden er overmåde stærk, især siden den 7. januar.

Amsterdam, 17. januar 1767

Der er megen is ved Texelen og faldet megen sne.

Helsingør, 31. januar 1767

Ved den i afvigte nat indfaldne stærke NV-vind er isen især blevet opbrækket fra Nordsøen (JER dvs. Kattegat) og lige uden for denne bys toldbro, så man nu med både kan sejle til Helsingborg, når man først har trukket båden et par bøsseskud over isen, som ligger fast ved landet mellem Kronborg slot og broen. Men videre sønder efter er isen fastliggende fra den Sjælandske Val og bedækker ¾ af Sundet, da der igen er en åbning mellem isen og det Skaanske Land af ¼ mils bredde, der således strækker sig til et fiskerleje Raee kaldet, som er ¾ mil fra Lands Crone.

København, 6. februar 1767

I nogen tid har kulden ikke været remarquable her, uden i dag, da termometret har stået $10\frac{1}{2}$ grad under frysepunktet. Sundet er ganske bedækket med is, så at om denne is kontinuerer, kan man ventelig om nogle dage gå til Helsingborg.

Frederikshald i Norge, 1. februar 1767

17/1 morgen $-8\frac{1}{2}$ grad
middag $-12\frac{1}{2}$ grad
aften $-10\frac{1}{2}$ grad

18/1 morgen $-11\frac{1}{4}$ grad
middag -9 grader
aften $-9\frac{1}{2}$ grad

19/1 morgen $-10\frac{1}{2}$ grad
middag -11 grader
aften -8 grader

20/1 morgen -10 grader
middag -7 grader
aften $-7\frac{1}{2}$ grad

21/1 morgen -14 grader
middag $-12\frac{1}{4}$ grad
aften -10 grader

22/1 morgen -9 grader
middag -7 grader
aften $-4\frac{1}{2}$ grad

23/1 morgen -8 grader
middag -9 grader
aften -7 grader

24/1 morgen $-10\frac{1}{2}$ grad
middag $-11\frac{3}{4}$ grad
aften $-13\frac{1}{2}$ grad

25/1 morgen -12 grader
middag -12 grader
aften -8 grader

26/1 morgen $-5\frac{1}{2}$ grad
middag -5 grader
aften -3 grader

27/1 morgen -3½ grad
middag -2½ grad
aften -4½ grad

Ved denne strenge frost har Glommens elv her ved stedet ikke i denne vinter med så stærk is været belagt, at der kunne køres, og ikkun i få dage så, at der med sikkerhed kunne gås over samme.

London, 9. januar 1767

Den 2den sidstleden ved en heftig storm, steg havet overordentligt højt og langt over sine sædvanlige bredder.

Helsingør, 14. februar 1767

Imellem Kronborg og Helsingborg er nu helt åbent vand; men fra Sædland over til Hveen lå isen igen endnu i går ganske fast.

Ærøskøbing, 9. februar 1767

Kvægsygen vedvarer, og her i byen er bortdød hen imod 60 stk. kreaturer.

Stettin, 11. februar 1767

Hendes Kejserlige Majestæt har oversendt en guldmedalje til denne hendes fødestad.

Hamborg, 13. februar 1767

Efter at Elben nogen tid har været tilfrossen og båret både heste og folk, brækkedes isen nu forgangen nat på adskillige steder, så at man håber, den snart skal flyde bort.

Nyborg og Korsør, 18. og 20. februar 1767

Skønt at der nu er temmelig åbent vand i Bæltet, bliver det dog ikke så hastigt frit for drivis; så at færgejagterne kan endnu ikke komme i gang.

Helsingør, 22. februar 1767

Endnu den 15. februar kjørtes over isen fra Landscone forbi Hveen og til Nivaae i Sædland og samme dag tilbage igen. Isen ligger endnu fra Ronsted (JER dvs. Rungsted) 2½ mile herfra og til Hveen. Thi ved nuværende sydlige vinde er vandet lavt og kan derfor ikke brække isen op. Her er nogen ubetydelig drivis og åbent vand til Helsingborg.

Bergen, 9. februar 1767

Når vårsilden er uden for landet, og der er intet, som kan drive den ind, så kunne bønderne selv forsøge det, som gøres med laxen nemlig om aftenen, når det bliver mørke, optændes på nogle både en lueild, og hvor samme henfarer, følger fisken efter og bliver stående under luen, hvor bådene standse.

København, 27. februar 1767

Den 25. februar løsnede en stærk SSV-vind en del af isen i havnen for denne stad.

Korsør, 28. februar 1767

Her har først i denne uge endnu været stærk drivis i Bæltet.

Nyborg, 27. februar 1767

Den meget stærke strøm, som har været såvel afvigte nat som i dag af en vestenvind, har forårsaget, at isen her i fjorden er i stykker slagen og ganske fra broen bortdreven, så man nu uden hinder herfra kan afsejle med færgejagterne; og da den stærke storm i dag bestandig har kontinueret...

København, 2. marts 1767

Havnen for denne stad er i sin vorden rødelig for is, ligeledes Sundet ved Kronborg.

Hamborg, 2. marts 1767

I går blev her begravet enken Margaretha Banck. Hun var født i Lüneburg skærtorsdag 1655.

Helsingør, 5. marts 1767

I forrige uge blev havnen aldeles fri for is. Ved storm og højt vande er nu også ganske åbent vand imellem Sundet og København, så og den svenske vall overalt er fri for is.

Ystad, 3. marts 1767

I betragtning af det milde vejrlig, som på nogen tid har været... Den drivis, som den 24/2 tilstoppede Øresund, kom med en stærk vestlig vind hid drivendes den 26. og 27. februar og lagde sig her i bugten i stor mængde, men stormen har i går og i dag meget formindsket den.

Køln, 3. marts 1767

Sejladsen på Rhinen har været næsten ophørt i 7 måneder, først på grund af lavt vande og siden på grund af skarp frost. Den har nu i nogle dage været genoptaget.

Berlin, 5. marts 1767

Fra Potsdam berettes, at den 27. februar faldt her ved torden og lynild en så stor hagl, at næppe nogen mindes dens lige. Haglen slog en okse ihjel for en bondes vogn, sårede adskillige almuefolk på gaden, brækkede armen på en mandsperson, brækkede adskillige tage og slog forekommende vinduer på vindsiden ganske ind.

Christiania, 14. februar 1767

Her fik man ikke sne førend kort før jul. Siden har det vekselvis sneet stærkt. Sneen ligger meget højt og dybt. Det har været bestandig kulde, så sneen ikke har kunnet synke sammen.

Helsingør, 19. marts 1767

I forgårs havde man her i Sundet en stærk storm af SSØ og SØ med snefog.

Nørre Herred i Viborg Stift, 17. marts 1767

En troværdig mand her i egnen fortæller, at han en aften sidst i november forrige år så et mærkeligt luftsyn i nord. Begyndelsen af det var at anse som svansen af en komet, men det tiltog straks mere, oven fra og nedad, og blev meget bred og lang, givende et klart lysende skin fra sig, hvorpå det lidt efter lidt aftog igen, ned fra og opad, til sidst præsenterede det sig i en trekant og meget ildrødt og således langsomt forsvandt. Man mener, at dette luftsyn har til dels en vis lighed med det, som blev set i Sverrig i 1755 (se Kjøbenhavnske Tidender samme år, No. 104).

Frosten, som i denne vinter har været så stor andre steder, var ikke mindre på denne nordiske kant, især var den usædvanlig hård fra den 1/1-25/1, og man mindes ikke lettelig så bestandig stærk en frost uden nogen mellemkommende tøj en dags tid eller kortere. Man ligner den ved frosten i årene 1709 og 1740, ja nogle påstod, at den var større. En del ville også påstå, at det frøs stærkere først i februar end i januar, men størrelsen kan ikke så lige vides her, hvor ingen andre termometre haves end følelsen eller iagttagelse af isens tykthed fra en bestemt tid til en anden; dog just dette sidste menes hos mange at være i så fald det bedste vejrglas.

De sidste 8 dage i februar svarede vejrliget ret til månedens danske navn og var meget blid; siden har det og vedholdt med tøj, hvorefter mange længe har længtes; thi i efteråret regnede det kun lidet, så at vandet mange steder var næsten bortfrossen og mangelen herpå stor.

Limfjorden, som denne vinter har været tillagt med mere end 1 alen tyk is, er nu igen åben, men dog ikke fri for drivis; men en stærk storm i dag af vesten gør den temmelig ryddelig.

Seswalle i Westmannland, 6. marts 1767

Sidste søndag blev her begravet afdøde bondemand Mats Matsson i Bro, som havde oplevet 116 år alder.

Helsingør, 29. marts 1767

Det omtales, at der den 17. marts var stærk storm ved Skagen.

Mandal i Norge, 2. marts 1767

Natten til den 23. februar er i tåget og regnagtigt vejrlig formentlig af skyerne nedfalden på jorden, som med sne og is var bedækket, en mængde sorte og gråagtige levende orme af størrelse som kålorme og næsten af samme skabning, hvilke have levet i 8 dage og levede endnu den 2. marts om eftermiddagen, uagtet de ligge på is og sne.

København, 30. marts 1767

Fra Læsø beretter gamle folk, at man aldrig kan mindes, der haver falden en sådan mængde af store torsk eller cabliau som dette forår. Landets (JER dvs. Læsøs) indbyggere består af over 800 personer.

Ligeledes er der og ved Mikkelsdag 1766 faldet en sådan mængde vildgæs 2 mil fra bemeldte Læsø ude i havet, som på grund af stærk nordenvind havde tabt deres skøre vingefjer, så de skal med både have drevet dem på land, og der skal være fanget 4-5.000 vildgæs af landets indbyggere.

Helsingør, 9. april 1767

6. april NØ-vind.

København, 10. april 1767

Ved nærværende smukke forårsvejrligt....

Helsingør, 12. april 1767

9. april kl. 23 var det tykt og hårdt vejr af vest.

Hollum Stift på Island, september 1766

Fra midt i september 1765 og til april 1766 var vejrliget meget ubekvem for kreaturerne på grund af stormvinde, regn og sne. I december 1765 indfaldt sådanne stormvinde, at heste på marken blev drevne i søen på adskillige steder og derover satte livet til.

Den 5. april 1766 fra kl. 9 til 11 ¼ om formiddagen blev det så mørkt på bispestolen, at man ikke kunne fornemme det ringeste lys af dagen; der faldt også megen aske og sand, og på ¼ ark papir, som imidlertid blev lagt under åben himmel, tog man næsten 1 pund sand. Fra kl. 8½ om formiddagen til kl. 4 ¾ om eftermiddagen kunne man ikke se Solen, uanset at det var en klar himmel om morgenen. Denne aske- og sandregn kom fra det bekendte Heklafjeld, og har gjort ubodelig skade, eftersom markerne blev med sand og aske bedækkede, hvorover størstedelen af kreaturerne døde.

Den grønlandske drivis omringede hele Nordlandet fra den 12/4-20/8, hvorved fiskeriet og sælhundefangsten blev forhindret. Foråret var meget koldt, men sommeren meget fugtig, så at høavlingen har været den sletteste. Fiskeriet har ellers været godt fra 20/7 og indtil nu.

Af sælsomme ting kan berettes, at der har været en pest blandt hundene, som blive gale, og når de bide kreaturer især hornkvæget, bliver de gale og dør.

Udi Øefjord så de, som gik på fiskeri, en tidlang i oktober måned søen af en rødlig kulør, hvilket bekræftedes af mange troværdige mænd. Det er ellers ikke første gang sådant er observeret, men i de islandske annaler findes sådan tildragelse i forrige tider.

Helsingør, 22. april 1767

Den 17. april god ØNØ-vind.

Helsingør, 10. maj 1767

9. maj skøn SØ-vind.

10. maj ØSØ-vind

Smyrna, 3. februar 1767

Vinteren har været meget mild.

Sallingland i Viborg Stift, 9. maj 1767

Kornet er her efter nogens tykke temmelig dyrt. 1 tønne rug koster 12 á 13 mark, byg 8 á 9 mark, havre 7 mark; man havde ventet bedre køb efter forrige års rige høst.

Den 16/4 havde vi i denne egn en uformodentlig vinter med så stor en sne og skarp frost, at ældgamle ikke kunne mindes dets lige på denne årets tid. Man siger, at en lærd mand i en ikke langt herfra liggende købstad skal længe have spået os denne vinter i dette forår, og tillige forkyndet, at sneen skulle ligge en halv alen tyk over jorden; her forblev det dog ved lidt mer end et kvarter, men andre steder skal profetien fuldkommen være træffet ind.

Vejrliget har ellers også hele foråret været meget koldt og mere tørt end vådt indtil nu i disse dage, da luften er noget mildere, og der tillige falder en ønskelig regn, men blandet med megen hagel. Siden den 20/3 har vinden fast bestandig holdt sig til østre og nordre kanten og befindes der endnu vekselvis.

Efter enstemmige beretninger tegner rugen sig på markerne alle vegne meget god, dog skal den ikke være så fremmelig som forrige år ved denne tid.

Helsingør, 28. maj 1767

Den 28. maj kl. 5 om morgenen var der liden vind af ØSØ.

Af breve fra St. Croix berettes, at 2 danske skibe indløb i februar måned med hver ca. 60 slaver, som er solgte. Disse slaver var indfanget ved Sierra Leone.

Paris, 1. maj 1767

I Grenoble og Tonnerois har en stærk og kold vind raset indtil den 17/4, hvorpå er falden en stærk sne, som ligger ½ til 1 alen dyb. Natten til den 19/4 har det frosset skarpt, så man frygter for vinmarkerne.

Viborg, 1. juni 1767

Den 25. maj var her et stærkt tordenvejr, som medbragte et stærkt vandskyl og en stor mængde hagl af usædvanlig størrelse, hvilket vedvarede i mere end 1 time og skjulte ikke alene gaderne, men og agrene en stor distance om byen.

Helsingør, 7. juni 1767

Den 2. og 3. juni hårdt vejr af SØ ved Skagen.

Den 5. juni kl. 19 sprang vinden til SSØ.

Korsør, 11. juni 1767

Den 11. juni drog kongen over Bæltet ved 8,30 tiden i skønt vejr og med føjelig NØ-vind.

København, 12. juni 1767

I et gammelt håndskrift beskrives Heklas forrige udbrud i 1693 (fra afhandling skrevet af Torland Torlandson på latin). Hekla har været i udbrud i 1104, 1157, 1222, 1300, 1341, 1362, 1389, 1558 og 1626. Udbruddet startede 13/2 1693. (Herefter følger en lang beskrivelse af udbruddet i 1693). Det værste udbrud stilnede af den 5/3 1693, men vulkanen rumlede sommeren over. Der faldt en mængde aske.

Helsingør, 18. juni 1767

Den 18. juni om morgenen en god SSV-vind.

Nederelben, 3. juli 1767

Fra Grønland oplyses fra 14de, 20de og 21de juni fra 72-73 grader nord, at den hele maj-måned har man fast bestandig haft NØ-vind med meget tågeagtigt vejr, hvorhos isen har ligget ganske smal og fast, så at der i den måned slet ingen lejlighed har været til robbefangst.

Helsingør, 5. juli 1767

Den 12. juli sprang vinden om eftermiddagen til SSV.

Haag, 9. juli 1767

En indfanget hejre havde en ring på benet påsat i året 1737 af kurfyrsten af Kølñ.

Hamborg, 13. juli 1767

På Elben er atter ankommen en kommandør fra Grønland, som har været på 78de grad, og den 26. juni afgik fra 74de grad. Skibene kunne ikke komme ind i isen før Sct. Hans dag. Den 18. juni havde han talt med hollandske fiskere, hvilke komme fra 80de grad, hvor isen lå fast, så at de ikke kunne komme ind i den.

Helsingør, 23. juli 1767

Det kgl. artillerikorps fortfarer endnu jævnlig, når det immer vedholdende regnagtige vejrlig vil tillade det på Amager Land at øve sig...

Odense, 2. august 1767

Heri egnen var den 31. juli et meget stærkt tordenvejr, og derhos en stærk orcan, som med roden oprykkede og splittede adskillige træer, samt bortrev en del gjærder med videre.

Rotterdam, 24. juli 1767

Fra Herpt, Hedikhuysen, Blymen og Hentsden har man breve, som melde, at den 20. juli om eftermiddagen imellem kl. 5 og 6 har været så heftig orcan med torden og lynild, som man aldrig har her oplevet, hvorved mange huse ere omstyrtede og beskadigede, en stor del træer omrevne, hvorpå fulgte en så forskrækkelig hagl, at inden 6 á 7 minutter vare alle markvæksterne uden forskel ødelagte, alle vinduer indslagne, fæet hist og her druknet, pigerne, som just på den tid var ude at malke, bleven bragte halvdøde hjem, og overalt skete en ubodelig skade.

Nørre Herred i Viborg Stift, 24. juli 1767

Sidst i forrige måned opkom en stor ildebrand....formedelst den værende stærke storm...

Sommervejret har i dette år været hidindtil mere kold end varm og fast bestandig stormende med vestlige vinde; dette uagtet står dog markerne lystige og skjulte med korn, og man venter med Himlens beskyærmelse en ikke mindre velsignet og overflødig høst end forrige år. På grund af den vedvarende regn....Svinene er her og i omliggende egne i så høj en pris, som ingen før kan mindes; fækreaturerne derimod gjælde kuns lidet.

Viborg, 3. august 1767

Den 31. juli var her et overordentligt stærkt vandskyl, som varede 1½ time, der end mere fordærvede høet, som den ganske måned igennem har fået regn; og ventelig har kornet og derved taget skade, da det kom med en stærk force.

Helsingør, 9. august 1767

Den 3. august NNV-vind og stærk udgående strøm.

Den 4. august sprang vinden til NNØ, og siden har den vedholdet med SSV-vind og SØ-vind.

Paris, 7. juli 1767

En skomagerkone hér, hvis forløsning med tvende døtre hr. Vermond den 17. maj havde måttet befordre ved at skride til det såkaldte kejsersnit, er igen ganske kommen sig, og lever det ene barn. Denne operation er her ikke ved nogen levende kone foretaget siden anno 1740.

Saumur i provinsen Anjou, 21. juli 1767

Natten mellem den 17. og 18. juli gik et meget hårdt uvejr over landsbyen Saint Germain du Petit Thomars beliggende i kredsen Chinon. Det var en blanding af en rasende sønden til østenvind, torden og hagl. Haglene lå i en mængde af 6 á 7 tommers tykkelse.

Hamborg, 13. august 1767

Under hårdt tordenvejr, som faldt ind den 6/8 om aftenen, slog lynilden kl. 10 $\frac{3}{4}$ ned i Sct. Nicolai tårn.

Aarhus, 15. august 1767

Her i byen lever og opholder sig endnu den bekendte Christian Drackenberg, som er født i Norge i 1626 og altså 140 år gammel. For et års tid siden har han fået paryk, da han ellers tilforn bar en lille kalot på sit snehvide hår; man ser ham daglig her på gaden endnu at gå, dog under ledsagning, siden hans syn aftager og især ved det, at hans øjenbryne falde ned over hans meget små øjne.

Helsingør, 20. august 1767

Den 17. august var her i Sundet en meget hård storm af SSV.

London, 4. august 1767

Fra Newcastle haves beretning om et skrækkeligt uvejr med torden, lynild, regn og hagl, som dér har været den 20. juli, og som har vedvaret i 3 kvarter og gjort stor skade på korn og kvæg, samt slaget nogle mennesker til døde; men erindrer sig ikke i Engelland at have oplevet et sådant uvejr.

Strømmen ved Bergen, 2. august 1767

Det omtales, at der den 3. juli indfaldt usædvanlig frost og sne på fjeldet ved Voss (på vejen til Hallingdalen).

København, 28. august 1767

På Ringerriget i Akkershus stift, Buskeruds amt i Norge, har tildraget sig, at fiskene i de ferske vande ere bleven blinde, så de gå i vandkorpen, hvor man ej alene kan tage dem med hænderne, men da de ej ser, går eller svømmer de omkring hist og her på sådanne steder, hvor de ligge og dø i stor mængde; der er også drevne en del ud efter med fossen, som man har taget for at bese dem; de har en hinde over øjnene, over hovedet synes de røde mod naturen, og på andre ligesom et skurv.

Mecklenburg, 23. august 1767

Dette års høst er her til lands overmåde velsignet. Man har gjort prøven med rug, og befundet den aftorsket med 30 fold. Derimod har humlen gerådet slet, og den er på 2 måneders tid steget fra 7 til 14 rigsdaler pr. vispel (1 vispel = $\frac{1}{3}$ læst).

Odense, 3. september 1767

Vi have her en nu ønskelig høst både i henseende til vejrliget og kornet, af hvilket er overalt en stor Guds velsignelse.

Helsingør, 3. september 1767

Den 30. august SØ-vind.

Den 31. august ØSØ-vind.

Den 1. september ØSØ-vind.

Ved det på 8te dages tid hafte tørre og behagelige høstvejrlig er sæden her til byen såvel som overalt her i egnen vorden sund og tør bjærget i hus, og det så rig en velsignelse, at gamle mennesker ikke kan mindes en bedre høst. Ved det, at man ved indkørslen har taget et aks ud, har man i bygaks her fundet 36 og i et rugaks 45 korn, det man holder for at være overordentlig.

Sallingland, 15. august 1767

Det i juni og juli her haste (sic!) kolde og stormende vejrlig forandrede sig med denne måneds begyndelse til stærk varme og stille luft, men regnen vedholder af og til endnu, og man har i 7 uger ikke haft bestandig tørt vejr i 7 dage. Almuen her har en anmærkning, grundet på oldefædres og egne iagttagelser, at når det regner på de 7 soveres dag den 27. juni, vil det regne 7 uger i rad; da nu dette især i år har accurat truffet ind, så anses det som en bekræftelse på denne gamle menings rigtighed. Men denne og andre alderdoms mærker angående vejrliget fejler dog ofte nu omstunder ligeså tit, som de indtræffer, og man har derpå særdeles nu i nogle åringer bemærket en kendelig forandring.

Natten til den 6/8 så vi her, som noget usædvanligt på denne årets tid, meget stærke nordlys, ikke alene i norden, men over hele horisonten; de begyndte at lade sig se kl. 10½ og holdte ved til om morgenen; himlen var overalt klar. Bemeldte nordlys ses nu om stunder ikke så jævnlige om vinteren, som i forrige tider, da man så dem ofte farende hen over hele himlen, og meget ildrøde; men nu derimod mesten nordlig, og røde sjældent.

Helsingør, 10. september 1767

Nu ved postens afgang er vinden slået om til ØNØ.

Helsingør, 24. september 1767

Den 21. september ØNØ-vind.

Den 22. september god SSV-vind.

Helsingør, 4. oktober 1767

Den 3. oktober sprang vinden om eftermiddagen til SSØ, men stormen blev stærk henimod aften, samt tyk luft.

Den 4. oktober storm og VSV-vind.

Skalholt stift, 28. august 1767

Det omtales, at Hekla var i udbrud i 1767.

København, 9. oktober 1767

Det sidst i forrige og først i denne uge hafte hårde vejr...

Ribe, 8. oktober 1767

På nogle dage har vi her i egnen haft en meget stærk storm af nord og SV med en overmåde stor flod, som har efterladt sig bedrøvelige spor, idet mange kreaturer af stude, køer og heste er omkomne og druknede. Mange skibe er forliste.

Tønder, 9. oktober 1767

I den stærke storm den 4. og 5. oktober af NV forliste mange skibe.

Korsør, 8. oktober 1767

Søndag den 4. oktober kl. 2 om morgenen begyndte her i Store Bælt en rasende storm af VSV, som vedvarede nat og dag indtil den 6. oktober om eftermiddagen, da det lod som om, at stormen sagtede, men derimod indfaldt sig stærke haglbyger, som vedvarede endnu nogen tid.

Helsingør, 12. oktober 1767

Den 4. oktober hård storm af ØSØ.

Den 5. oktober var der storm ved Marstrand.

Helsingør, 15. oktober 1767

Der omtales stærk storm med regn og tykt vejr den 29/9 ved Femernsund.

Den 12. oktober SØ-vind.

Skalholt på Island, 28. august 1767

Den 17. oktober 1766 indfaldt udi Island en så forfærdelig storm med stor regn og uvejr af SV til syd tilligemed så forfærdelig havets brusen, at ingen hér mindes sådan ét. De gamle bønder, som bo ved søkanten, have observeret eller i det ringeste foregivet, at ved stranden har bølgerne stødte til en klippe, så at de gik 6, 8 til 10 alen højere op, end nogen tilforn gjort have.

Udi februar 1767 og igen den 26. marts var om morgenen godt vejr, men ved middagstiden påkom meget stærk nordenstorm med heftig snefog, som forårsagede, at på de to dage druknede over 80 fiskere, og mange fiskebåde gik til grunde.

Korsør, 22. oktober 1767

Den 18. oktober kl. 22 rejste sig en hård storm i Store Bælt, hvilken vedvarede til den 20. oktober om morgenen.

Helsingør, 22. oktober 1767

Den 18. oktober SV-vind.

Den 19. oktober hård storm af VNV.

Holum stift på Island, 10. september 1767

Næstafvigte vinter var i dette stift ret god, skønt undertiden noget kold; foråret ligeledes godt. Sommeren, især siden september begyndte, fugtig. Over mangel på græs klages fast fra alle kanter, og indhøstningen har været ret mådelig.

Sallingland, 10. oktober 1767

Høsten hér, som dette år sildig begyndte nemlig sidst i august, endtes lykkelig og vel sidst i september, skønt med nogen vanskelighed og besværlighed på grund af imidlertid ofte påkommende regn. Gamle folk kan ikke mindes bedre og overflødige høst af alle slags i ét år, og man ser kornstakke fast ligeså store som husene.

Den 6te i sidst afvigte måned fra kl. 7 til 8 aften var her et skræksom uvejr med torden og lyn, men lidet regn, hvormed fulgte en heftig orkan eller hvirvelvind, kommende fra sønden. Ud på natten begyndte tordenvejret igen, og vedholdte til dagningen.

Vi har i den sidste uge haft stærke stormvinde fra vestrekanten tillige med fast uophørlig regn. Bemeldte vedvarende regnvejr befrygtes og at gøre rugsæden vanskelig og sildig.

Fra Holstebro-markedet berettes, at priser på hornkvæg var den højeste i 40 år. Sæderugen er i disse dage købt for 12 til 12½ mark tønden.

Helsingør, 30. oktober 1767

Den 27. oktober meget hård storm af VSV.

Aalborg, 23. oktober 1767

Det omtales, at der var en hård storm, som varede ved i nogle dage fra den 3 - 6/10.

Helsingør, 2. november 1767

Den 31. oktober god SSV-vind.

Helsingør, 6. november 1767

Den 5. november god NNV-vind.

Helsingør, 12. november 1767

Natten mellem den 7. og 8. november var der en meget stærk storm af ØNØ i Øresund.

Ystad, 4. november 1767

SV-vinden holder endnu ved med regn, storm og tyk luft både dag og nat. Dette har til denne dag forhindret vore sildefartøjer i at komme tilbage, da man véd, at de allerede i 14 dage har ligget sejlfærdige i Gøteborgs skær. Landmanden kommer ikke til rette med sin vintersåning, fordi jorden er for våd.

Gøteborg, 11. november 1767

Sildefangsten begyndte i år først 6 uger senere end sædvanligt. Den har ej heller været så overflødig, ej heller silden så fed og god, som i de forrige åringer, hvortil den bestandige storm og uvejr, som hele tiden igennem har regeret, må være årsag.

Helsingør, 23. november 1767

Den 21. november SSV-vind.

Den 22. november SØ-vind.

Den 23. november SØ-vind.

Helsingør, 27. november 1767

Den 12. november var der ved Anholt storm og tykt vejr.

Den 27. november VNV-vind.

Korsør, 3. december 1767

Den 1. december havde vi her et særdeles højt vande, hvis lige ikke i 24 år forhen her er set. Vandet voksede 2 alen og 9 tommer højere end sædvanligt, dog skete ingen betydelig skade.

Helsingør, 4. december 1767

Den 26. november om eftermiddagen var det storm og tyk luft af VSV ved Anholt.

Kerteminde, 5. december 1767

Natten til den 1. december kastede vinden sig til NØ og blæste tillige meget stærkt, hvorved vandet i Store Bælt, som falder henimod byen begyndte at voxte, hvilket og nu mere rejste sig indtil om aftenen kl. 8, da det høje vande og stærkt indgående strøm gik over sine bredder og faldt så stærkt herind på byens østre side, at de hårde indfaldne bølger nedskyllede i grunde alle gærder og plankeværker, som stode for haverne til den side. (Også andre skader omtales).

Helsingør, 7. december 1767

Udi den stærke storm i forrige uge...

Den 5. december om natten ved klart måneskin sprang vinden til SØ.

Den 7. december tykt regnvejr og SV-vind.

Nederelben, 6. december 1767

Denne morgen kl. 7 ved stærk NV-vind har vi her haft en høj flod. Siden er vinden vorden vestligere og svagere.

Korsør, 13. december 1767

Fra den 9 - 13. december hård storm af VSV, der hindrer overfart.

Helsingør, 18. december 1767

Den 13. december ved middagstid sprang vinden til SØ.

Den 17. december liden SSV-vind.

Den 18. december NNØ-vind.

Korsør, 21. december 1767

Den 20. december hård storm af ØSØ.

Helsingør, 21. december 1767

Den 18. december NØ-vind.

Den 19. december ØSØ-vind.

Sallingland, 16. december 1767

Christen Nielsen Gaardboe, gårdmand i Junget bye her i Salling, beretter, at han den 18. oktober (1767) tidlig om aftenen formærkte en rystelse ligesom af et jordskælv; men det mærkeligste var, at

ingen i hele byen uden denne mand og hans huusgesinde fornåm noget til bemeldte rystelse hvorudover, da han fortalte sine grander og naboer denne tildragelse, beloe de ham, og ville ikke troe det, men da han, som er en sanddrue og skikkelig mand forsikrede alvorligen og fortællede omstændeligen, at han først hørte en stor rumlen, hvorpå bænken under ham bevægede sig, og at vinduerne og alle ting i huset rystede, så kunne de ikke andet end troe saa troværdig en beretning. Bemeldte aften var vejret ganske stille, men lidet over midnat rejste sig en stærk storm, hvilken flere fornåm end bemeldte mand.

Uagtet den langvarige og overflødige regn, hvis lige gamle næppe kan mindes, så kom dog rugen vel og got i jorden, ved nogle dages tørt og bequemt vejrligt, som nøye blev iagttaget, og først i november var den tilsaaet overalt her i landet; den tegner sig de fleste steder så vel, som på denne tid kan formodes og ønskes; agtpågivende agermænd vil have bemærket, at den sildige sæd ofte bliver ligeså god som den tidlige, og undertiden bedre.

Fra Himmersyssel meldes klagendes, at rugen dér koster 13 á 14 mark tøndén, og byg 9 á 10 mark.

Sildefangsten især ved østre fjordene har været meget mådeligen og andet fiskeri ligeså, så denne fødevaré tillige med andre holder stedse ved at være temmelig dyre.

Med denne måneds begyndelse indfaldt rigtig efter almanakkens forudsigelse klar luft og frost, og vi håbede, at regnvejret fra den tid af skulle afladet, men i sidste uge satte det stærkt om igen med heftige kulinger og torden, især den 12. december hørtes så stort et tordenslag, som det kunne været i den hedeste sommer, hvilket tordenvejr, som hel usædvanlig så sent på året, man her anser for et forbud for vinterens komme. Nogle gamle personer prophetere os ellers deraf en hård vinter, og berette, at året for den store vinter 1709 tordnede og lynede det jævnlige ligeledes så sildig en årets tid.

På nogen tid har kuldesyge her i egnen været meget gængs og stærkt plaget både store og små; man skylder det overordentligt våde og fugtige vejr herfor. Den gemene mand, som i slige og andre svagheder véd fast af intet andet apoték end peber og brændevin eller brændevin og mælk, bruger også disse lægemidler derimod med god hel; dog da brændevin eller dens tillavelse er iblandet dem forbudne ting, og nu omstunder 3 gange dyrere end i de forrige tider, så må de fleste, som ej kan formå at få dem, både i sundhed og svaghed savne denne deres vederquægende og helbredende essens.

En thybo har haft sit 21de barn i kirke, et følgagtigt eksempel for alle gifte thyboer. Bemeldte mand er af bondestand, hedder Jens Krabbe, og bor i Hørdum sogn.

Helsingør, 28. december 1767

Den 25. december ØNØ-vind.

Den 26. december ØSØ-vind.

Den 27. december ØSØ-vind.

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Januar 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	sv	752,8	(N) frost, indtil frysepunktet, blæst og snefald, om eftermiddagen isslag og siden snefald. I Søllerød kirke.	-4,5
2	ø	735,0	(N) snefald og mildt i vejret. Lemvig og hans datter besøgte os om eftermiddagen. Helsingør: "god vind af østnordøst"	-3,7
3	nø	753,2	(N) stærk frost, 2 grader under frysepunktet, blæst og snefald	-5,3
4	nø	762,4	(N) solskin, stærk frost og blæst fra nordøst. I Søllerød kirke. Læst Holbergs Frederik III's historie i de 14 dage på landet.	-8,2
5	nø	762,8	(K) solskin, stærk frost og blæst fra nordøst. Kl. 8 om aftenen - 8 gr. R. København: "om morgenen - 9,4 grader Celsius"	-9,4
6	ø	760,4	(K) solskin, stærk frost og blæst fra nordøst, Celsiustermometret stod 3 grader under frysepunktet. Alt kvæg på Jægersborg er uddødt.	-9,5
7	sv	760,4	(K) klart vejr med et stænk sne og stærk frost. Ildløs på Kammeret i en skorsten.	-8,9
8	sv	755,2	(K) klart vejr, et stænk sne og stærk frost Korsør: "søndenvind"	-7,9
9	s	752,0	(K) klart vejr, et stænk sne og stærk frost. Min kone bar Wardien Møllers søn Joachim på Christianshavn.	-5,7
10	s	753,4	(K) klart vejr, et stænk sne og stærk frost	-1,9
11	s	753,2	(K) frost og lidt sne	-3,9
12	n	751,8	(K) frost og lidt sne.	-3,7

13	n	756,0	(K) frost og lidt sne. Kl. 12 om natten - 8 gr. R. Korsør: ” Storebælt er fuld af drivis”	-8,5
14	nø	756,8	(K) klart vejr og stærk frost, 4 grader under 0. Kl. 6 om morgenen - 4 gr. R. Om aftenen - 8 5/6 gr. R. Fået 2 køer. Den røde ko, som har været syg, fik en tyrekalv. Morten fortæller, at nogle tror, at det er en synd at bruge råd, og at Gud straffer med en større plage. Den 9. januar var der ildløs i Borres drivhus. Helsingør: ” Sundet er næsten isbelagt”	-9,8
15	n	757,8	(K) klart vejr og stærk frost, 6½ grad under 0. Om morgenen - 11 2/3 gr. R. Frigus ordinarie maximum er 11 gr. R. I 1709 15½ gr. R. I 1740 18½ gr. R. I 1751 13 gr. R. Husene ved Charlottenlund nedbrænder. Helsingør: ”folk går til Helsingborg”	-14,4
16	uvis	760,0	(K) klart vejr og stærk frost, om aftenen snefald. Mit termometer var 7 grader Reamur under 0 om morgenen. Den 15. januar kl. 6 om aftenen 8 1/3, kl. 9 10½, kl.11 11½, kl.12 12 1/6, 5½ grad om aftenen den 16. januar og 11 1/3 kl. 8 om morgenen. Om aftenen spiste Berregård her sammen med Skov og Holt, som berettede, at der fra Østerbygden i Grønland efter 40 dages rejse kom folk til Vesterbygden over land, som flygtede for dem i dalene, men forstod deres sprog, dog havde de deres eget sprog, vejen til søs var nærmere. København: ” - 15,2 grader C i nat”	-14,3
17	uvis	761,6	(K) klart vejr og stærk frost, Celsiustermometret viste 5½ under 0. Været med min kone og Suhms på fransk komedie, hvor der blev spillet Regnards Joueur og en farce Les Chasseurs. Holts beretning stammer fra Crantz. København: ”-13,3 grader C kl. 18”	-11,2
18	v	761,0	(K) rimfrost og snefald, Celsiustermometret viste 6½ under 0 om morgenen	-10,7
19	sv	762,0	(K) rimfrost og snefald, termometret viste 4 grader under 0 København: ” - 5,6 grader C”	-5,4
20	n	762,0	(K) rimfrost og snefald, sne om natten, termometret viste 4 grader under 0 København: ” -9,4 grader C”	-6,7
21	n	765,8	(K) frost, termometret viste 4 grader under 0, om aftenen 6 grader under 0 København: ” om aftenen -11,2 grader C”	-8,8
22	s	762,2	(K) frost, termometret viste 5 grader under 0, om aftenen 4 grader under 0 København: ” om aftenen -5,9 grader C”	-7,9

23	sø	759,5	(K) frost, termometret viste 4 grader under 0, termometret faldt (JER dvs. steg) til 1½ grad under 0. I societetet, hvor der blev talt om det papir, landkort skal trykkes på. København: ” om morgenen -8,7 grader C”	-8,5
24	v	755,0	(K) stærkt snefald, termometret viste 1½ grad under 0	-4,8
25	nø	759,2	(K) snevejr, termometret viste 2 grader under 0	-5,4
26	sv	761,4	(K) tøvejr, termometret viste 0 grader. I kancellikollegiet behandlede bl.a. flytning af Randers kvægmarked og fundats for et fattighus i Næstved. Korsør: ”tøvejr”	0,5
27	sv	760,6	(K) klart vejr og frost, termometret viste 1 grad under 0, siden tørt	-2,0
28	v	755,6	(K) stærkt tøvejr, termometret viste 2 grader over frysepunktet. Læst Carstens afhandling om vokalers sammenstød i danske vers. Elstrup på Als: ”i vinter kun lidt vand i byen”	0,8
29	v	753,2	(K) stærkt tøvejr. Gjort kur. Salling: ”vinteren var usædvanlig hård fra den 1.-25. januar”	1,2
30	v	761,0	(K) stærkt tøvejr. Kapitelstaksten: rug 16 mark, byg 10 mark og havre 5½ mark.	1,5
31	ø	758,2	(K) snefald og lidt frost Helsingør: ” ¾ af Sundet er dækket af is”	0,8

Januar 1767

Temperatur: - 6,0 gr. C

Tryk: 757,5 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Februar 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”</p>	temp.
--	------	------	---	-------

			Tractatus historico-meteorologicus" (1780). Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	sø	765,6	Sne og frost	-5,6
2	s	770,2	Sne og frost	-4,4
3	uvis	762,4	Sne og frost, tåget	-0,9
4	n	763,0	Tøvejr. Den unge ko har fået en tyrekalv. Skrevet mine tanker om en komedie kaldet "Selima".	0,9
5	nø	767,0	Stærk frost, 2 grader under 0	-5,4
6	ø	770,2	Stærk frost, 2 grader under frysepunktet senere 1½. I societetet forelæste Kratzenstein om en fejl ved Reamurs termometer. København: "-13,1 grader C. Øresund dækket af is"	-13,1
7	s	760,6	Stærk frost. Forordning om rentenedsættelse til 4 pct. Salling: "meget streng frost i begyndelsen af februar"	-8,4
8	s	746,8	Frost og isslag	-3,1
9	s	740,2	Tøvejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. accisens beløb ved Københavns toldbod, generalvejrestertjenesten Søndenfjelds i Norge, stadsfysikus løn i Trondhjem, militær sygestue i Bergen, markederne i Aggershus stift og indtægterne ved overvejertjenesten i Bergen.	1,3
10	s	747,2	Frostvejr og sne	-4,0
11	ø	747,2	Frostvejr og sne	-3,5
12	sø	742,2	Tøvejr	0,3
13	v	745,8	Tøvejr	0,0
14	ø	743,4	Snevejr. Om eftermiddagen deltog jeg i mad. Mummes begravelse på den tyske kirkegård. Helsingør: "åbent vand mellem Helsingør og Helsingborg"	-1,5
15	sø	751,4	Stærkt snefald Helsingør: "man kører fortsat over isen mellem Nivå og Landscrona"	-3,7
16	n	750,2	Tøvejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om straf for folk, der	0,3

			udkaster sne.	
17	s	755,2	Tøvejr	0,6
18	s	758,8	Tøvejr	2,9
19	v	764,8	Tøvejr	4,8
20	uvis	766,2	Tøvejr. I societetet forelæstes over biskop Friise afhandling om fiskeriet i Nordlandene. Korsør: ”fortsat drivis i Storebælt”	0,3
21	s	757,0	Tøvejr	0,3
22	s	757,8	Tøvejr Helsingør: ”fortsat is fra Rungsted til Ven”	1,9
23	sø	760,8	Tøvejr. I kancellikollegiet måtte Aagaard referere, da jeg havde tandpine.	1,5
24	uvis	767,4	Tøvejr	0,3
25	v	760,0	Tøvejr og blæst Helsingør: ”stærk sydsydvestenvind løsner isen”	2,8
26	sv	748,8	Tøvejr og blæst Nyborg: ”stærk storm”	2,1
27	sv	732,6	Tøvejr og blæst. I societetet var Hielmstjerne, Horrebow og Friis til stede. De spiste hos mig om aftenen. Der blev oplæst af Friises afhandling om Nordlands fiskeri og forevist tegninger af islandske planter. Nyborg: ”stærk storm”	5,3
28	v	737,6	Tøvejr og blæst Salling: ”mildt vejr i de sidste 8 dage af februar”	2,8

Februar 1767

Temperatur: - 0,9 gr. C

Tryk: 755,0 mm Hg

	vind	tryk		temp.
<u>Marts 1767</u>				
Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog.				

			<p>Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	v	746,0	Tø og regnskyer	1,2
2	sv	751,0	Tø og regnskyer. I kancellikollegiet behandledes bl. a. Stubbekøbing kirketiende. København: "havnen er ryddet for is"	2,3
3	v	737,4	Tø og regnskyer	1,7
4	nø	754,2	Tø og regnskyer, kulde. I Frue kirke.	0,1
5	v	765,8	Tø og regnskyer, kulde. I Højesteret. Helsingør: "Sundet er ved at være isfrit"	-1,4
6	v	760,0	Tø og regnskyer. I Holmens kirke. Geheimeråd Reventlow kommer i økonomikollegiet i stedet for Bernsdorff. Skiftesamling efter Bartholin hos Weyse, og om aftenen hos fru Weyse med Sevels og justitsråd Hansen.	3,1
7	v	746,8	Tø og regnskyer. Ahlefeldt bliver statholder i Holsten. St. Germain kommer i Krigsrådet.	3,8
8	n	749,0	Solskin og kold blæst	1,2
9	n	756,8	Nattefrost og solskin. I kancellikollegiet behandledes bl.a. den islandske lovrevision, betleriets afskaffelse på Fyn, tømmerhandleres privilegier og medicus ved Sorø akademi.	0,6
10	v	757,4	Frost og tykke skyer	1,8
11	v	753,8	Fugtigt vejr	1,8
12	v	751,0	Fugtigt vejr Salling: "Limfjorden har i vinter været belagt med is på over 1 alens tykkelse"	2,8
13	v	749,0	Sne og fugtigt vejr. I Holmens kirke.	-0,8
14	v	753,2	Solskin og frost	-0,9
15	nø	755,8	Solskin og frost	-0,9

16	n	758,2	Solskin og frost. Kongen spiller sammen med de andre "Zaire", grev Holst og en del flere var tilskuere.	-1,8
17	s	743,2	Frost og stærkt snefald Salling: "stærk storm"	-0,4
18	ø	748,8	Frost og stærkt snefald. I Frue kirke. Salling: "stadig lidt dravis i Limfjorden"	0,0
19	nø	747,6	Frost og stærkt snefald. Landeværnet i Norge skal afskaffes.	-0,9
20	ø	745,0	Tøvejr. I Holmens kirke. Læst et brev (ifølge Nystrøm anonymt af Eiler Hagerup) med titlen "Kiærlighed til Fædernelandet". I societetet færdiglæstes biskop Friises afhandling om fiskeriet.	0,8
21	uvis	748,6	Tøvejr. Kongen har skarlagensfeber.	1,5
22	ø	755,4	Tø og fugtigt vejr	1,0
23	ø	761,4	Tø og fugtigt vejr	2,5
24	nø	759,5	Tø og fugtigt vejr. Læst Eigils og Asmunds saga.	1,2
25	nø	759,2	Fugtigt vejr. Besøg af biskop Friis, der tog afsked.	2,8
26	ø	763,4	Fugtigt vejr	3,6
27	nø	763,4	Fugtigt vejr. I Runde kirke.	1,6
28	nø	759,5	Fugtigt vejr	2,5
29	nø	763,4	Fugtigt vejr. Spetaklerne skal vedvare indtil den stille uge (ifølge Nystrøm gjaldt det både de danske og franske skuespil).	2,6
30	nø	767,2	Fugtigt vejr. I kancellikollegiet behandlede en søtønde til de fattiges hus i Bergen. (ifølge Nystrøm skulle for søtøndens udlæggelse på Bergens Vaag de søfarendes fattighus i byen oppebære en afgift af hvert skib).	1,7
31	ø	768,2	Solskin og tørvejr Salling: "fra den 20. marts - 9. maj bestandigt østen- og nordenvind"	1,7

Marts 1767

Temperatur: 1,2 gr. C

Tryk: 754,8 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>April 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	nø	772,0	(K) solskin og tørvejr, nattefrost	2,2
2	nø	776,8	(K) solskin og tørvejr, nattefrost	0,7
3	ø	777,6	(K) solskin og tørvejr, nattefrost. Deltog i mad. La Tours begravelse i den reformerte kirke. I Holmens kirke. I societet forelæste Rotbøll om botanikkens historie og fremviste planter fra St.Croix.	1,1
4	sø	773,8	(K) solskin og tørvejr, sne om natten. Prins Frederik eksamineres.	1,9
5	nø	770,0	(K) solskin og mildt vejr	2,8
6	nø	768,0	(K) solskin og mildt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl. a. Nexø havns vedtægter, takst for hyrekuskene, Odense tugthus og dets bogholder og Stubbekøbing kirkes tiende. Helsingør: ”nordøstenvind” Elsmark på Als: ”sået ærter”	2,2
7	ø	772,2	(K) solskin og mildt vejr Salling: ”marts og april var meget kolde og tørre”	1,4
8	uvis	772,8	(K) solskin og køligt vejr. Fiskeriet af torsk i Bergen giver stor velsignelse af sig.	2,8
9	v	766,6	(K) solskin og køligt vejr Helsingør: ”kl. 23 tykt og hårdt vejr”	4,9
10	n	760,2	(K) solskin og køligt vejr, regn om natten. I Runde kirke. I societetet forelæste Rotbøll om islandske og grønlandske planter og fremviste vestindiske fisk.	7,1

			København: ”smukt vejr”	
11	n	762,0	(N) solskin og køligt vejr. Rejst med min kone til Nærum.	7,3
12	n	762,4	(N) mildt vejr og regnskyer. Spadseret til stranden.	5,8
13	ø	761,4	(N) mildt vejr og regnskyer. Spadseret til Trørød bakke. Elsmark på Als: ”sået havre”	3,7
14	v	755,2	(N) nordvestenvind med sne og frost	1,7
15	nv	759,5	(N) nordvestenvind, frost og solskin. Spadseret til Holte.	-0,3
16	nø	761,6	(N) frost og solskin, stærk nattefrost. I Søllerød kirke. Salling: ”der er faldet et kvarter sne”	-0,8
17	nø	767,4	(N) frost og solskin, stærk nattefrost. I Søllerød kirke. Helsingør: ”østnordøstlig vind”	-1,7
18	nø	767,0	(N) frost og solskin. Gæslingerne kommer ud (af æggene). Spadseret til enden af Dyrehaven.	-0,9
19	nø	761,0	(N) nattefrost, skarp østenvind. I Søllerød kirke. Elstrup på Als: ”I vinteren 1766-67 var der kun lidt vand i landsbyen (JER vandet var frosset), den 19. april tørrede jorden”	0,4
20	ø	756,8	(N) kold blæst fra sydøst, dog uden nattefrost. I Søllerød kirke.	2,2
21	ø	761,0	(N) sne, slud og fugtigt vejr. I Søllerød kirke.	2,1
22	s	762,0	(K) tøvejr Elstrup på Als: ”begyndt at så havre”	2,9
23	sø	761,6	(K) tøvejr. Overværede dr. Rotbølls disputats, hvor Hee og Bluhme opponerede.	2,2
24	nø	763,4	(K) tøvejr	2,4
25	nø	768,0	(K) tøvejr	3,2
26	nv	767,4	(K) solskin og mildt vejr og regn. Der bedes for kongens kommende salvning.	4,1
27	sv	758,6	(K) solskin og mildt vejr og regn, nattefrost	4,7
28	nø	763,4	(K) solskin og mildt vejr og nattefrost	6,1
29	nv	773,4	(K) solskin og mildt vejr. Spadseret på Volden. I kancellikollegiet behandlede bl.a. privilegier for den tyske jødiske menighed, om de fattiges kasse på Færøerne, om tobaksspindernes antal i København, om ændring af landmilitsen i Danmark og om slavernes hendselse til fæstningerne i Norge.	5,1

30	n	771,8	(K) solskin og mildt vejr	5,1
----	---	-------	---------------------------	-----

April 1767

Temperatur: 2,7 gr. C

Tryk: 765,8 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Maj 1767</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	s	772,2	(K) solskin og mildt vejr. Gik med ved processionen og var til stede ved salvningsakten og spiste ved marskalkstaflet.	4,8
2	ø	766,6	(K) stærkt snefald med solskin	1,9
3	s	765,6	(K) nattefrost, solskin og kold luft. Brev fra Kammeret, at Morten får sin frihed for 20 rdl.	2,2
4	s	754,8	(K) hagl og regnskyer. Overværede doktorpromotionen. Om aftenen var der maskerade på slottet. Om natten nedbrændte en bryggergård på Amalienborg. Elsmark på Als: ”sået byg”	2,9
5	s	749,5	(K) regnvejr. Jeg har ondt i øjet.	3,4
6	sø	755,8	(K) regnvejr og solskin. I kancellikollegiet behandledes bl.a., hvorfra de 4 mil regnes, som fremmede ikke må nærme sig Island.	5,4
7	sv	762,6	(K) regnvejr og solskin. Om natten antændtes en farlig ild, hvorved Kongens bryghus nedbrændte.	6,7
8	nv	764,2	(K) solskin og driveskyer. Kongen spiller ”Zaire” i overværelse af konseillet.	7,0

9	s	764,0	(K) solskin, driveskyer og regn. Extraheret Velasquez om de ubekendte bogstaver på de spanske mønter. Helsingør: ”skøn sydøstenvind”	9,5
10	s	761,8	(K) solskin og driveskyer samt regn Helsingør: ”østsydøstenvind”	8,5
11	s	760,6	(K) mildt vejr og regn	8,5
12	s	764,5	(K) solskin og forårsvejr. Svalen og gøgen er kommet. Jeg har også fået ondt i min højre fod.	8,3
13	s	763,8	(K) solskin og mildt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. om dunquerkernes sejlads på Island. Aagaard refererede for mig.	10,4
14	sø	761,2	(K) solskin og stærk regn	10,5
15	nv	762,0	(K) regnvejr	10,3
16	nø	765,8	(K) solskin og regn	11,7
17	nø	763,2	(K) solskin og regn. Jeg begyndte atter at kunne gå.	11,7
18	nø	763,6	(K) regnvejr	10,8
19	nø	763,2	(K) regnvejr Elsmark på Als: ”kørerne kommer i tøj”	9,2
20	ø	763,0	(K) bestandigt regnvejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om videnskabernes selskab i Trondhjem. Aagaard refererede for mig.	7,7
21	s	762,4	(K) solskin	9,3
22	nv	760,2	(K) solskin og regnskyer	11,5
23	v	756,6	(K) solskin og regnskyer. Udlæst History of England in a Series of Letters.	10,4
24	v	753,0	(K) solskin og regn. Geheimeråd Thott besøgte mig om eftermiddagen og beså mine bøger.	9,3
25	sv	754,8	(K) solskin og regn Viborg: ”stærkt tordenvejr med hagl og regnskyl”	8,0
26	v	749,0	(K) solskin og regn. Admiralinde Suhm dør i Øverød.	8,9
27	v	748,6	(N) solskin og kulde. Rejst med min kone til Nærum. I societetet behandlede bl.a. Københavns professorers enkekasse.	9,5
28	uvis	750,8	(N) solskin og siden regn og torden, om eftermiddagen kold blæst og hagl. I Søllerød kirke.	11,4

29	v	753,8	(N) solskin, kold blæst og hagl	8,4
30	s	752,6	(N) regnskyer og blæst, dog mildere luft, siden stærk regn. Mine folk kom alle herud. Borre betalte 40 rdr. for Skyttevænget og 3 rdr. til bønderne.	9,7
31	sv	754,5	(N) solskin, regnskyer og blæst, dog mild luft. Antaget Rhode til at grave i haven. I Søllerød kirke. I Søllerød kirke.	10,9

Maj 1767

Temperatur: 8,3 gr. C

Tryk: 759,5 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Juni 1767</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	sø	758,4	(N) solskin og ret sommervej, om aftenen regn, stærk regn hele natten. Gået til Trørød bro. Spist på toften.	12,2
2	sv	758,0	(K) solskin og varmt med regnskyer	13,4
3	ø	756,2	(K) solskin og regn. I kancellikollegiet, hvor bl.a. behandlede forslag om, hvor tæt på Island man må fiske og om, at den kejserlige minister kræver et katolsk kapel.	11,5
4	sv	758,2	(N) solskin og kolde regnskyer	10,4
5	sv	768,4	(N) solskin og varmt. Spadseret til Giise-søen. Jeg har fået ondt i min venstre fod på ny. Helsingør: ”kl. 19 sprang vinden til sydsydøst”	10,3
6	s	774,0	(N) solskin og varmt. Jørgen Mortensen slår terrasserne. Agent Borre besøgte	12,7

			mig.	
7	s	773,4	(K) solskin og blæst. Fået ondt i min højre fod.	13,3
8	nv	771,8	(K) regnskyer og blæst	11,4
9	n	770,2	(Sorø) solskin og varmt med tordenskyer. Jeg rejste kl. 2 om eftermiddagen med Graah, Borck og Johan Eichel og kom til Sorø kl. 12 om aftenen. Jeg logerede hos Johan Adolf Voss, som nu er 77 år gl.	15,2
10	n	769,8	(Korsør) solskin, varmt og tordenskyer. Rejste kl. 10 til Korsør og boede hos købmand Eggertsen. Naboen druknede sig i brønden om natten. Geheimeråden kom kl. 7 direkte fra Gavnø.	16,8
11	sv	769,8	(Odense) solskin og varmt. Gik ombord kl. 7 ¼, god bøl, 3 timer på vandet. Geheimeråden var med på smakken. Om eftermiddagen kom vi til Odense, hvor jeg boede hos købmand Iversen i Nørregade.	14,9
12	n	764,8	(Odense) solskin og varmt. Mønstring om formiddagen.	15,5
13	uvis	759,5	(Kolding) solskin og varmt, koldt om aftenen. Rejst fra Odense til Middelfart. Været på Lille Bælt fra Middelfart i 1½ time. Om aftenen kom vi til Kolding, hvor jeg fik et godt natkvarter hos Hans Christian Høxbroe.	11,5
14	n	755,0	(Kolding) solskin, regnskyer og kold luft. Til højmesse.	10,3
15	nø	757,6	(Flensborg) solskin, regnskyer og kold luft. Rejst fra Kolding kl. 4½ om morgenen. Spist meget vel til middag i Marstrup præstegård, ½ mil fra Haderslev. Om aftenen i Flensborg, hvor jeg sov hos stadssekretær Lüders. Vejene dertil er forsynet med rækværk. Der var ild i skorstenen, hvor kongen logerede.	12,9
16	n	759,8	(Slesvig) solskin, regnskyer og kold luft. Spist til middag i Flensborg, og om aftenen rejste vi til Slesvig, hvor jeg bor hos gewürtzkræmmer Marchmand. Druknet hos Wodroffs.	15,2
17	sv	762,2	(Slesvig) solskin, regnskyer og kold luft. Spadseret om aftenen i Neuwerk. Komedie fra kl. 7½ til 10.	12,2
18	sv	758,8	(Slesvig) solskin og regn. Beset domkirken. Om aftenen på komedie. Helsingør: ”god sydsydvestenvind”	10,8
19	sv	757,4	(Slesvig) solskin og regnskyer. Mønstring om formiddagen.	10,3
20	sv	757,2	(Slesvig) solskin og regnskyer. Om aftenen var haven illumineret. Elsmark på Als: ”slået kløver”	9,0
21	v	751,4	(Slesvig) solskin, kold blæst og regnbyger	9,5

22	v	756,4	(Slesvig) solskin, kold blæst og regnbyger. Været til kur med Bork og Bartholin. Komædie på slottet.	9,2
23	v	761,4	(Slesvig) solskin, kold blæst og regnbyger. Spadseret i Gottorp have.	10,2
24	v	765,2	(Slesvig) om morgenen solskin, siden blæst og regnskyer	11,0
25	v	758,0	(Rendsborg) regn og blæst. Rejst til Rendsborg kl. 10 om formiddagen.	13,5
26	sv	759,8	(Rendsborg) regnskyer. Beset fajancefabrikken. Kongen mønstrede om formiddagen.	13,4
27	v	760,8	(Rendsborg) solskin og regnskyer, bestandig kulde om aftenen. Atter mønstring, prinsen af Glücksburg faldt af hesten.	12,4
28	v	762,4	(Hohenwedstedt) solskin, blæst og regnskyer. Beset tøjhøuset og rejst til Hohenwedstedt, hvor jeg sov om natten.	11,4
29	v	763,2	(Glückstadt) solskin og mildere vejr. Rejst fra Hohenwedstedt over Itzehoe til Glückstadt, og der beset det bassin, hvor døgen skulle have været samt et af digerne. Illumination om aftenen i Jomfrustien og andre steder. Bor hos kancellist Lau.	11,2
30	nv	757,0	(Altona) solskin og kulde samt et stærkt regn. Rejst kl. 6 om morgenen til Altona og spist frokost i Rellingen. Bor hos justitsråd Harmsen. Beset adskillige af illuminationerne, som lykkedes meget godt. Kongen mønstrede i Glückstadt og kom kl. 6 om aftenen. Gähler styrtede med sin hest.	10,3

Juni 1767

Temperatur: 12,1 gr. C

Tryk: 761,9 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Juli 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnets temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i</p>	temp.
--	------	------	---	-------

			”Tractatus...”. De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	nv	752,8	(Altona) bestandig og stærk regn. Kongen var på komedie i Hamborg og kom hjem kl.10.	11,2
2	v	756,2	(Altona) solskin og regnskyer	11,0
3	sv	749,2	<p>(Hamborg) regn og blæst, siden solskin. Rejst til Hamborg og holdt for den Schwarze Adler, hvorfra vi blev henvist til Kaiserhof hos en ugift mand, der havde været Schimmelmanss kok og for nylig havde nedsat sig. Vi gik straks på Komedien, hvor kongen kom. Der blev spillet Soliman II, et stykke, der er taget af Marmontel og forfattet på fransk i vers, men overat til tysk. Skuespillerne gjorde det meget bedre, end jeg havde forventet især Roxolane. Slutningen var bevæget. Soliman siger: En regents lyksalighed begynder først fra det tidspunkt, hvor han lærer at kende dyden. Om aftenen spiste vi flamsk sild og lå elendigt om natten. Om morgenen var det som sædvanligt regn og blæst, dog beså vi om formiddagen Vogts, Grewes, Hattungs og Pickels haver. I Vogts have var der levende traner, i Hattungs en flot hæk af agrifolio eller hülßen. Til middag spiste vi slet, i selskab med baron Proick, som forklarede, at hvis han ikke havde købt sig en plantage (i Vestindien), var han vendt hjem som en forgældet mand. Derpå var vi i domkirken og i Herolds boglade, hvor der ikke var en bog, jeg kunne bruge. Derfra drog vi til Bomhuset og siden til Michaelis kirke, der skal være seks- eller ottekantet, men efter min mening ikke nogen køn arkitektur. Derefter drog vi hjem (til Altona).</p> <p>Omkostninger for os fire på den hamborgske rejse:</p> <p>En hyrevogn fra Altona til Hamborg - 1 rdr.</p> <p>Drikkepenge 10 skilling og ligeledes til en karl - 1 mark 4 skilling</p> <p>4 logepladser på Komedien - 5 rdr. 2 mark 1 skilling</p> <p>En vogn derfra - 4 mark</p> <p>Vogn til haverne og drikkepenge - 2 rdr. 2 mark 2 skilling</p> <p>Til 4 gartnere - 8 rdr.</p> <p>Fortæring i Hamborg - 12 rdr. 4 mark</p> <p>Drikkepenge til pigen - 4 mark</p> <p>En flaske vin i Bomhuset - 1 mark 12 skilling</p> <p>Huslejen - 3 rdr.</p>	13,7

			Vogn fra Hamborg til Altona og 2 skilling i drikkepenge - 1 rdr. 4 mark Ofringer i Micheliskirken - 1 mark 8 skilling I alt 36 rdr. 10 skilling. Helsingør: "god østsydøstenvind"	
4	s	747,4	(Altona) solskin og regnbyger. Om morgenen i Hamborg var det som sædvanligt regn og blæst. Kom hjem om aftenen fra Hamborg. Kongen spiste på Oldenhorst ved Alsteren.	14,3
5	v	750,4	(Altona) solskin og stærke regnbyger	13,7
6	s	756,0	(Altona) solskin og stærke regnbyger, men om eftermiddagen solskin og varmere. Kongen var på maskerade i Hamborg.	14,8
7	sv	762,8	(Altona) mildt vejr med tynde skyer. Køretur om eftermiddagen til Blankenese, igennem Niienstedt, hvor kirken er af bindingsværk, samt en køn have, tilhørende en hamborger, og Doppenhude, hvor Hugo Grotius havde boet, og spist hos færgemanden om aftenen. En meget behagelig rejse langs med Elben.	15,4
8	s	763,0	(Altona) mildt vejr og tynde skyer, siden regn. Kongen spadserede på gaden og var i jødesynagogen.	14,7
9	sv	752,0	(Segeberg) torden og regn. Rejst fra Altona til Segeberg ad den værste vej, man kan tænke sig. Kvarter hos dr. Hensler, meget godt.	15,2
10	sv	750,8	(Segeberg) torden og regn. Været på Traventhal og beset haven.	14,5
11	sv	755,2	(Segeberg) solskin og regn. Om aftenen var der komedie på Traventhal. Beset kalkbjerget, som er seværdigt, og gået igennem Segeberg.	13,4
12	v	759,5	(Segeberg) solskin og varmt samt tordenevejr. Været hos geheimeråden på Traventhal. Spist hos gartneren og siden gået op på Kalkbjerget.	14,2
13	nv	761,8	(Plön) solskin og regnbyger. Rejst med Borch og Bartholin samt dr. Hensler til Plön. På vejen dertil beså jeg Aschebergs flotte have. Højsaligkongen var netop den dag, da omvæltningen i Rusland skete, på et bjerg dér i haven, som da hed Bellevue, men som siden af almuen kaldes Königsberg. Derom har grev Rantzau opsat en tavle i et lysthus. Vi kom forbi et bondehus, som var tiltænkt Jean Jacques Rousseau, hvor greverne af St. Germain, Rantzau og Schmettau ville give ham en pension. Vi beså slottet og haven i Plön, spiste hos værtshusmand Gundelach, drak kaffe hos Henslers svoger hr. Callisen og var hjemme kl. 10½ om aftenen.	14,9
14	sv	763,0	(Plön) tykt vejr og regn. På Traventhal om formiddagen hos geheimeråden. Omkostninger på den plönske rejse:	13,4

			<p>2 potter vin, en rød og en hvid - 2 mark</p> <p>Drikkepenge til slotspigen - 4 mark</p> <p>En murermeestersvend - 1 mark 8 skilling</p> <p>Drikkepenge til klokkerdrengen - 10 skilling</p> <p>I de fattiges bøsse - 10 skilling</p> <p>Middagsmad for 4 personer - 1 rdr. 5 mark 4 skilling</p> <p>Drikkepenge til pigen - 2 mark</p> <p>Fortæring undervejs - 4 mark</p> <p>Vognen med drikkepenge - 11 rdr. 1 mark 4 skilling.</p>	
15	nø	759,0	(Lübeck) solskin og regnbyger. Rejst med Graah, Borch og Bartholin til Lübeck ad en meget besværlig vej.	12,3
16	n	761,2	<p>(Lübeck) solskin og nogle dråber regn, men rundt om i omegnen regnede det hele dagen. Beset kirkerne Maria Magdalena, St. Petri og domkirken samt Tøjhuset og været på 3 boglader samt på volden. Kongen var i Plön.</p> <p>Omkostninger for os fires lybæske rejse bl.a.:</p> <p>Domkirken - 1 mark 4 skilling</p> <p>Ditto - 1 mark 8 skilling</p> <p>Tøjhuset - 1 rdr. 4 mark 8 skilling</p> <p>Konen i kirken - 1 mark</p> <p>Volden - 10 skilling</p> <p>Jordbær - 1 mark</p> <p>I kroen - 2 mark</p> <p>En soldat - 1 mark 8 skilling</p> <p>Fortæring for kusken på rejsen - 4 mark 6 skilling</p> <p>Vognleje - 11 rdr.</p> <p>Karlen - 1 mark 8 skilling</p> <p>Fortæring i Lybæk - 14 rdr. 5 mark 12 skilling</p> <p>På rådhuset - 1 mark 8 skilling</p> <p>Lybæks beskrivelse - 2 mark.</p>	13,0
17	uvis	765,0	(Segeberg) solskin og regn. Rejst tilbage til Segeberg om morgenen og om	15,7

			eftermiddagen været hos geheimeråden på Traventhal.	
18	n	766,8	(Seheberg) solskin og varmt. Spist til middag med det tyske kancelli og stort selskab hos etatsråd Stemann. Om aftenen på Vinkældereren hos rådmand Wiedemann. Beset Rantzaus monument og obelisk. Kongen var hos Rantzau på Ascheberg.	15,5
19	sv	765,2	(Segeberg) solskin og varmt, regn om aftenen. I Segeberg kirke. Hofjunker Gusmann anstillede et fyrværkeri uden for Traventhal for kongen, der var draget til Lybæk kl. 11 og kom tilbage om aftenen kl. 8.	16,5
20	n	761,2	(Rendsborg) solskin og hede. Rejst over Bramstedt og Kellinghusen til Rendsborg. Vejen over Bramstedt er 10 mil.	15,4
21	sv	751,6	(Slesvig) regnskyer, solskin og hede. Rejst til Slesvig. Spist til middag i Rendsborg og derfra rejst til Slesvig. Helsingør: ”sydøstenvind”	15,3
22	sv	752,8	(Slesvig) solskin og regnskyer, siden stærke regnbyger. Komodie til kl. 10.	14,0
23	sv	756,0	(Flensborg) blæst og regnbyger, om eftermiddagen tørvejr. Rejst fra Slesvig til Flensborg om eftermiddagen.	16,2
24	v	757,8	(Flensborg) bestandig regn. Beset Nicolaj- og Mariakirken. Set en kamel. Salling: ”kold, våd og stormende sommer”	15,2
25	sv	762,4	(Kolding) solskin, hede og om aftenen stærk regn. Rejst til Kolding og spist middag i Haderslev postgård.	15,9
26	sv	761,6	(Middelfart) solskin med stærk blæst og regnbyger. I Kolding slotskirke. Rejst om aftenen og spist i Snoghøj, samt sejlet over Lille Bælt og overnattet hos hr. Block.	16,4
27	nv	758,4	(Odense) solskin og regnbyger. Rejst fra Middelfart til Odense. Geheimeråden blev stærkt angrebet af kolik på rejsen, men kom sig, gud ske lov, igen. København: ”vedholdende regnagtigt vejrlig”	13,5
28	v	760,6	(Korsør) solskin og et stænk regn. Rejst fra Odense til Nyborg og sejlet med geheimeråden over Storebælt på 3 timer.	12,7
29	sv	757,8	(Gavnø) regn og blæst. Rejst til Gavnø. Remmen på min vogn gik i stykker, så vi ankom først kl. 4. Beset bygningerne og malerierne.	12,8
30	sv	757,2	(Gavnø) regn og blæst. Kørt ud i skoven.	14,9
31	s	757,6	(K) solskin og varmt, om aftenen lynild. Rejst fra Gavnø til København. Beset Ringsted kirke og besøgt Andresen. Spist på Overdrevskroen. Bartholin gik fra i	18,7

			Roskilde og drog til Åstrup. Jeg genså, gud være lovet, min kære kone frisk og vel hos Graahs på Frederiksberg. Om aftenen lynild. Odense: ”torden, stærk orkan og træer vælter”	
--	--	--	---	--

Juli 1767

Temperatur: 14,5 gr. C

Tryk: 757,8 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>August 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	v	760,8	(N) regn og blæst. Rejst om eftermiddagen med min kone til Nærum. Elstrup på Als: ”sommeren var våd og kold”	15,8
2	v	764,5	(N) regn og blæst. I Søllerød kirke.	12,9
3	nø	763,8	(N) solskin og varmt samt regn Helsingør: ”nordnordvestlig vind”	13,4
4	s	763,4	(K) solskin og varmt Helsingør: ”vinden sprang til nordnordøst”	15,0
5	s	769,5	(K) solskin og varmt. Beset de nye indretninger på Rundetårn med Graah og datter. Salling: ”meget stærkt nordlys”	17,5

6	ø	770,2	(N) solskin og varmt. Kørt høet ind.	17,9
7	ø	765,2	(N) solskin og varmt Salling: ”stærk varme i disse dage”	18,3
8	ø	764,2	(N) solskin og varmt	19,7
9	s	765,0	(N) solskin, varmt og skyer. I Søllerød kirke. Helsingør: ” fra den 4.-9. august vedholdende sydsydvesten og sydøstenvind”	18,9
10	sv	767,2	(N) solskin, varmt og skyer. Spist til middag hos admiral Lemvig med Hoppe og frue, fru Kløcker, Thurah og frue samt Stampe, som blev hos os om aftenen.	19,2
11	n	768,6	(K) solskin, varmt og skyer Elsmark på Als: ”høsten begyndte den 11. august og sluttede i de første dage af september. Høstresultat: 72 traver byg, 44 traver rug, 60 traver havre, 8 traver blandsæd, 16 læs ærter og 6 læs boghvede.”	18,3
12	nv	766,6	(K) solskin, varme og et stænk regn	17,5
13	v	766,0	(N) solskin og varmt, koldt om aftenen	14,5
14	sø	762,8	(N) solskin og regnskyer Salling: ” i 7 uger har der ikke været 7 dage uden regn”	16,3
15	s	753,6	(N) varmt, regn og blæst, stærk regn om natten. Kongen kom til Frederiksberg. Elstrup på Als: ” Denne sommer var våd og kold. Vi høstede byg den 15. august”	17,7
16	sv	754,2	(N) solskin, kulde og regnbyger. I Søllerød kirke. Spist til middag på Kaninholmen med Rheder og frue, mademoiselle le Jeune, Stampe, Langebeck og frue og Hübner.	14,5
17	sv	754,0	(N) solskin og stærke regnbyger Helsingør: ”meget hård sydsydvestenstorm”	14,7
18	s	755,6	(K) solskin og regn	14,5
19	nø	755,6	(K) tyk luft og nogen regn. Set den stærke kone madam Scaglias kunster.	12,8
20	nv	750,2	(N) stærk regn om formiddagen	12,7
21	sø	756,0	(N) solskin og regn. Spadseret i rugmarken og set bønderne meje.	15,2
22	ø	761,2	(N) solskin og varmt. Spadseret med min kone til stranden. Udlæst kancelliråd Strøms afhandling om, at jus og flere latinske ord har deres oprindelse i de nordiske sprog.	15,9

23	s	763,2	(N) solskin, varmt og tordenskyer. Spist til middag på Kaninholmen med Rheder og frue, etatsråd Carstens og broder, Lawzon, Langebeck og søn, magister Skiøt, Dass og Holt.	15,8
24	s	760,2	(N) stærk regn, siden solskin. Spist middag på Ædellund hos Schindel. Elstrup på Als: ”høsten er færdig. Efter den 24. august kom der megen regn.”	14,7
25	sv	765,8	(K) solskin og varmt. Begyndt at meje.	15,2
26	v	770,2	(K) solskin og varmt Elstrup på Als: ”regn”	12,9
27	nv	773,0	(N) solskin og varmt. Begyndt at binde kornet op. Ondt i min fod.	13,8
28	v	773,8	(N) solskin og varmt	14,8
29	n	768,2	(N) solskin og varmt	15,0
30	ø	768,6	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Helsingør: ”sydøstenvind”	15,2
31	sø	765,6	(N) solskin og varmt Helsingør: ”østsydøstenvind”	15,3

August 1767

Temperatur: 15,7 gr. C

Tryk: 763,4 mm Hg

vind	tryk		temp.
		<u>September 1767</u>	
		<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p>	

			Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	sø	763,6	(K) solskin og varmt Helsingør: "østsydøstlig vind, 8 dage med tørvejr"	16,7
2	v	762,2	(K) solskin og varmt, regn om aftenen	15,2
3	v	760,2	(N) solskin og varmt. Indkørt rug og byg. Odense: "ønskværdigt høstvejr og høst"	14,5
4	s	767,0	(N) solskin og varmt. Svar på om jeg vil have skøde. (Ifølge Nystrøm drejede det sig formentlig om gården i Nærum. Så godt som alle lyststeder i Københavns omegn var opført på kronens fæsteland, kun bygningerne var selveje. Adskillige ejere af lystgårde og lyststeder fik dog allerede i 1700-tallet skøde på deres jord.)	16,5
5	sø	767,8	(N) solskin og blæst	17,0
6	sø	765,2	(N) solskin, varmt og blæst. I Søllerød kirke. Salling: "tordenvejr og orkan"	18,9
7	s	761,6	(N) solskin, varmt og tordenskyer. Indkørt 2 læs ærter.	18,2
8	n	757,4	(K) bestandig regn	15,5
9	sv	759,5	(K) regn og solskin	14,5
10	ø	758,4	(K) regnvejr. Skrevet mine tanker om vornedes og andre bønderkarles fripasser. Helsingør: "vinden slår om til østnordøst"	14,6
11	n	765,0	(Åstrup) solskin og varmt. Rejst med min kone, Aagaard og Johan Eichel til Åstrup. Spist på "Prinsen" i Roskilde. Besøgt Strøm og set et skelet fra en kæmpegravhøj.	15,2
12	s	772,0	(Åstrup) solskin og varmt. Brabrand, Størk, Christoffer og Gedberg spiste her til middag. Helsingør: "sydøstenvind"	14,6
13	s	769,0	(Åstrup) solskin og blæst. I Såby kirke. Weyse, Seidelin, Christoffer og Gedberg spiste til middag med os. Aftalt med Seidelin, at Christoffer kommer i mit hus, og at Gedberg skal bort og nyde 50 rdr. årligt.	14,9
14	n	762,2	(K) bestandig regn	13,4
15	v	765,0	(K) solskin og tørvejr. I societet var geheimeråden, Hielmstjerne, Carstens, Mølman, Horrebow, Kratzenstein, Hee, biskop Harboe og Friis tilstede. Der	12,2

			blev forelæst over Strøms skrift om en grav ved Karlstrup.	
16	sv	761,8	(K) regnvejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at rabineren i Altona ikke har nogen jurisdiktion over jøderne i Fredericia, om hvor tit de, som bruger stenkul, skal feje deres skorsten og om det nye kompagni i Guineas privilegier. Elstrup på Als: ”regn”	13,4
17	v	763,0	(N) solskin og tørvejr, regn hele natten. Seidelin og jeg opsagde Gedberg. Hammer og hans stedsøn, som udfærdiger et kort over Nærum, spiste her om aftenen. Elstrup på Als: ”regn”	14,5
18	v	765,6	(N) regnskyer og solskin	14,0
19	v	770,8	(N) regnskyer og solskin. Givet Morten sit frihedsbrev. Spadseret med begge Treschowerne og Borres børn i Mellemvangen.	14,6
20	n	770,0	(N) solskin, nattekulden fornemmes. I Søllerød kirke, hvor hr. Treschow prædikede i korsdøren, da kirken er under ombygning. Spist på Kaninholmen med bl.a. Rheder og frue, Langebeck og søn, Jensenius, Bork, Stampe og mademoiselle le Jeune.	12,9
21	nø	778,6	(N) solskin og varmt. Spadseret om formiddagen til Trørød bro og om eftermiddagen til grev Danneskiolds høj. Helsingør: ”østnordøstenvind”	12,7
22	nv	773,4	(K) solskin og varmt	13,4
23	sv	768,8	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandlede bl.a. om kavaleriets indkvartering i Jylland. Helsingør: ”god sydsydvestenvind”	13,6
24	s	770,8	(N) solskin og varmt	13,0
25	v	769,0	(N) regnskyer og tørvejr	12,6
26	v	764,2	(N) regnskyer. Slået min eng for anden gang, da græsset var så tykt. Elstrup på Als: ”stor storm den 26. og 27. oktober”	12,4
27	v	751,8	(N) regn og blæst. Spist på Kaninholmen med bl.a. Rheder og frue, fru Dreyer, hr. Treschow og 3 børn, justitsråd Bagger og broder.	11,4
28	n	749,0	(K) regn og blæst. Gedberg sendte mig en fortegnelse over Christoffers tøj, udfærdiget af herredsfogeden, fordi han selv havde hovedpine og altså ikke selv kunne lave den.	9,2

29	sø	743,4	(K) regn og blæst. På søndag skal der bedes for dronningens frugtsommelighed. Ordreerne underskrives af geheimeråden. Helsingør: ”stærk storm ved Fehmernsund”	7,7
30	nø	753,0	(K) solskin, kold blæst og regnskyer, stærk nattefrost. Der falder mængder af kramsfugle i år.	5,1

September 1767

Temperatur: 13,7 gr. C

Tryk: 763,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Oktober 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	sv	758,8	(N) solskin, kold blæst og regnskyer	6,1
2	sv	747,6	(N) bestandig regn	8,0
3	v	744,5	(N) solskin og mildt vejr, men om aftenen og natten blæst og regn	8,1
4	sv	722,6	(N) storm af sydvest med stærke regnbyger. I Søllerød kirke. Hr. Treschow prædikede og forrettede tillige Morten Pedersens søn Lars Pedersens brudevielse med en enke fra Holte. Korsør: ”rasende storm”	8,1
5	sv	734,2	(N) storm af sydvest med stærke regnbyger Tønder: ”stærk nordvestenstorm”	7,1
6	sv	744,8	(K) storm af sydvest med stærke regnbyger	6,5

			Korsør: ”stadig storm”	
7	s	754,5	(K) regnvejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. om de moraviske brødre i Ostindien og Vestindien og om skifte på Fyn og Lolland. Madam Gustmejer gav mig en sølvterrin og et fad. Ålborg: ”hård storm fra den 3.-6. oktober”	7,8
8	s	751,4	(N) regnvejr Ribe: ” i nogle dage meget stærk storm af nord og sydvest og en overmåde stor flod”	9,8
9	s	749,0	(N) regnvejr. Stod fadder til degnen Møllers datter Magdalene Christiana.	6,9
10	v	761,0	(N) solskin og mildt vejr. Om natten blev Nielses lintøj bestjålet ved Blegdammen. København: ”for nogle dage siden hårdt vejrlig i København”	6,8
11	v	763,6	(N) nattefrost, mildt vejr og solskin. I Søllerød kirke, hvor Herman Treschow prædikede fra den nye prædikestol.	4,9
12	nø	767,4	(N) nattefrost og skyer	4,6
13	v	772,2	(K) stærk nattefrost, solskin og mildt vejr	6,8
14	v	770,2	(K) mildt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at der skal være spinderi i Viborg tugthus, jurisdiktion over arbejderne ved Kongsbergs smeltehytter, vandvæsenet i Odense, indkvarteringsligning på husene i Slagelse, kavaleriets omkvartering i Jylland, bøder ved tredje lejermål, bogcensur i Helsingør, adresseavisers revision, eksamen af doktorer i Vestindien, at Viborgs gejstlige skal fritages for indkvartering, men ikke medicinske doktorer i Aalborg, og at fratrådte militærfolk ikke må være guldsmede etc.	7,8
15	v	769,2	(N) mildt vejr	7,4
16	sv	746,6	(N) regn og blæst Elstrup på Als: ”regn”	8,6
17	v	747,6	(N) solskin, regn og blæst Elstrup på Als: ”regn”	6,3
18	sv	745,0	(N) blæst og regn, stærk storm om natten. I Søllerød kirke. Korsør: ”storm kl. 22.”	6,9
19	v	753,2	(N) solskin og blæst Helsingør: ”hård vestnordvestenstorm”	7,9

			Korsør: ”fortsat storm”	
20	sv	766,4	(K) solskin og regn. Taget køerne ind, fordi kvægsygen begyndte i Dyrehaven, hvoraf en af Staffelts køer dør. (Christoffer) Bartholin eller snarere Gedberg klager over Seidelin og mig til Frederik Rosenkrantz. Elsmark på Als: ”man begynder at så rug. Det var elendig vaat og skident, hvorfor man såede endnu den 17. november.”	8,4
21	nø	766,4	(K) regnvejr. Friis Rotbøll, som er forlovet med jmf. Mangor, og Skov var hos os om aftenen. Maskeraden begynder.	7,5
22	sv	769,0	(N) regnvejr. En ny landvæsenskommission bestående af grev Laurvig, baron Rosenkrantz, Reverdil og byfoged Bruun.	9,0
23	sv	768,4	(N) regnvejr. Plantet tjørne i vænget.	9,9
24	uvis	767,2	(N) regnvejr og stærk og våd tåge, som regn	9,3
25	v	767,0	(N) tåget vejr og solskin. I Søllerød kirke.	11,3
26	v	760,0	(N) regn og mildt vejr. Tilplantet på toften. Elstrup på Als: ”stor storm”	12,1
27	v	748,2	(K) regn og mildt vejr med stærk blæst. Rejst med min kone til byen med alle. Grev Danneskiold får sin afsked, og grev Laurvig bliver oversekretær ved søetaten. Baron Holger Rosenkrantz, Stampe, Reverdil og Brun indtræder i en kommission til landgodsets forbedring, især til lettelse af bondens byrder. Den forrige landkommission ophæves. Helsingør: ”meget hård vestsydvestenstorm”	11,0
28	nv	763,0	(K) mildt vejr og solskin. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om auktioner ved det guineiske slavekompagni.	7,5
29	sv	764,2	(K) mildt vejr og regnskyer. Danneskiold skal rejse bort, Laurvig bliver admiral.	8,0
30	sv	758,6	(K) mildt vejr og regnskyer	9,5
31	s	751,0	Helsingør: ”god sydsydvestenvind”	9,5

Oktober 1767

Temperatur: 8,0 gr. C

Tryk: 756,5 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>November 1767</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	sv	752,4	Solskin og mildt vejr	7,9
2	v	755,8	Solskin og mildt vejr	6,4
3	s	743,4	Regnvejr	8,5
4	v	744,2	Regnvejr. Folkene kom ind fra Nærum.	6,0
5	n	751,2	Nordenvind og solskin med kulde. Christoffers tøj kom ind. Helsingør: ”god nordnordvestenvind”	4,9
6	n	760,2	Nordenvind og solskin med kulde og nattefrost. I societetet forelæste Rotbøll om islandske og grønlandske planter.	1,3
7	sø	761,8	Solskin med kulde, nattefrost	2,3
8	s	756,0	Tøvejr og solskin Helsingør: ”i nat meget stærk østnordøstenstorm”	5,4
9	sv	757,4	Tøvejr og solskin. I kancellikollegiet behandlede bl.a. russernes uroligheder i Finmarken.	8,8
10	v	756,6	Tøvejr og solskin	10,3
11	v	749,0	Regnvejr og solskin	8,1
12	sv	756,8	Regnvejr og blæst. Reventlau bliver overhofmester hos dronning Mathilde og overskænk grev Holck i hans sted hos enkedronningen. Helsingør: ” ved Anholt storm og tykt vejr	6,5
13	v	755,4	Regnvejr og blæst	5,6

14	sv	749,2	Stærk regn	5,6
15	s	746,4	Regnskyer og tyk luft	6,4
16	sv	750,8	Regnskyer og tyk luft. I kancellikollegiet behandlede bl.a. hernutterne i Tranquebar. Christoffer var på Komeden.	6,5
17	s	752,4	Regnskyer og tyk luft	6,6
18	sv	759,2	Fugtigt og mildt vejr. Min kone var til bryllup hos Graah.	6,3
19	nø	768,4	Fugtigt og mildt vejr	4,8
20	sv	774,0	Fugtigt og mildt vejr. I societetet forelæste Rotbøll om de grønlandske planter.	5,4
21	sv	780,4	Fugtigt og mildt vejr. Fregatten med kadetterne er kommet; Niebuhr er kommet. Reverdil får sin afsked og rejser straks. Etatsråd Schumacher bliver geheimekabinetssekretær i hans sted. Skrevet mine tanker om Scriptores rerum Danicarum. Helsingør: ”sydsydvestenvind”	5,0
22	ø	776,2	Fugtigt vejr Helsingør: ”sydøstenvind”	5,4
23	nø	773,2	Fugtigt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om, hvor længe de, som dømmes til bøder, skal sidde på vand og brød, de mähriske brødre i Guinea, og om faddergavers afskaffelse på Als eller Ærø. Helsingør: ”sydøstenvind”	5,9
24	nø	771,8	Fugtigt vejr	3,3
25	uvis	769,8	Tørvejr og nattefrost. Været på dansk komedie og set ”Den Stundesløse”.	2,3
26	sv	760,0	Regnvejr Helsingør: ”vestsydvestenstorm og tyk luft ved Anholt”	4,6
27	sv	746,0	Fugtigt vejr og regn. Kongen forærer grev Holck en ring til 7.000 rdr. Helsingør: ”vestsydvestenvind”	4,5
28	n	754,8	Fugtigt vejr og regn	3,3
29	n	763,2	Solskin og koldt vejr	2,0
30	nv	745,6	Fugtigt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. auktion over strandet gods i Vendsyssel, hvem der må sælge silke- og uldtøj på markeder, hvervning på Bornholm, oversættelse af den islandske lov, oprørerne i Bergen og hvervning i Smålens amt.	4,8

November 1767

Temperatur: 5,5 gr. C

Tryk: 758,1 mm Hg

	vind	tryk	<u>December 1767</u>	temp.
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er skønnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780).</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	n	749,8	(K) stærk storm og kulde. Niebuhr besøgte mig og skulle om aftenen til kongen. Korsør: "højeste vandstand i 24 år"	0,1
2	nø	767,6	(K) solskin og frostvejr	-3,8
3	v	772,6	(K) solskin, frostvejr og sne	-2,9
4	n	758,2	(K) solskin og frost. St. Germain får ordre om at forlade landet. Salling: "I begyndelsen af december klar luft og frost"	-3,4
5	uvis	758,0	(K) solskin og frost Helsingør: "om natten sydøstenvind"	-1,6
6	s	753,0	(K) frost og mildt vejr	1,3
7	v	736,4	(K) stærk regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at de svenske opkræver skat af de norske lapper. Helsingør: "tykt regnvejr og sydvestenvind"	3,8
8	v	736,8	(K) stærk regn	5,1
9	v	745,6	(K) fugtigt vejr	3,2
10	v	754,5	(K) regnvejr	2,4

			Salling: ”megen regn i dette efterår”	
11	v	756,0	(K) regnvejr. I societetet forelæste Rotbøll om acajou-træet. Kammeret og Økonomikollegiet træder sammen for at undersøge, hvad penge der går ind og ud af landet, samt hvorledes kongens indtægter balancerer mod udgifterne.	2,4
12	sv	756,4	(K) regnvejr. Adskillige horehuse bliver ruinerede af ukendte personer. (Ifølge Nystrøm sigtes der øjensynligt til kongens natlige togter i selskab med grev Holck og Støvlet-Katrine.) Salling: ” kl. 12 et stærkt tordenbrag”	3,8
13	s	764,2	(K) fugtigt vejr. Schindel bliver kammerherre og generaladjutant hos kongen, kammerpage grev Holck bliver hofmarskalk. Helsingør: ” kl. 12 sprang vinden til sydøst”	1,9
14	sv	760,6	(K) fugtigt vejr. Om aftenen til jomfru Ericius bryllup med Thorup, postmesteren i Haderslev. De tre ældste geheimeråder i Konseillet bliver grever i anledning af den holstenske traktat. (Ifølge Nystrøm drejede det sig om Bernsdorff, Thott og Reventlow.) Korsør: ” fra den 9.-13. december hård vestsydvestenstorm”	4,1
15	sv	764,8	(K) fugtigt vejr	4,2
16	sv	768,2	(K) fugtigt vejr	3,4
17	uvis	766,0	(K) fugtigt vejr Helsingør: ”liden sydsydvestenvind”	0,3
18	ø	764,0	(K) fugtigt vejr Helsingør: ”nordnordøstenvind”	0,1
19	ø	764,5	(K) fugtigt vejr Helsingør: ”østsydøstenvind”	1,6
20	ø	766,0	(K) stærk storm og tykke skyer. Byfogeden justitsråd Bruun brækkede sit ben på den franske komedie i går og er meget syg. Korsør: ”hård østsydøstenstorm”	1,9
21	ø	773,8	(K) storm og frost. I kancellikollegiet behandlede bl.a. at garvere må opholde sig på landet, at evige slavers arv tilfalder deres arvinger, hvem der skal døbe de tyske præsters børn, at Odense sadelmagere ikke må optages i Københavns lav, og om degnebolig i Marstal.	-0,2
22	ø	776,6	(N) storm og frost. Rejst med min kone til Nærum.	-2,1

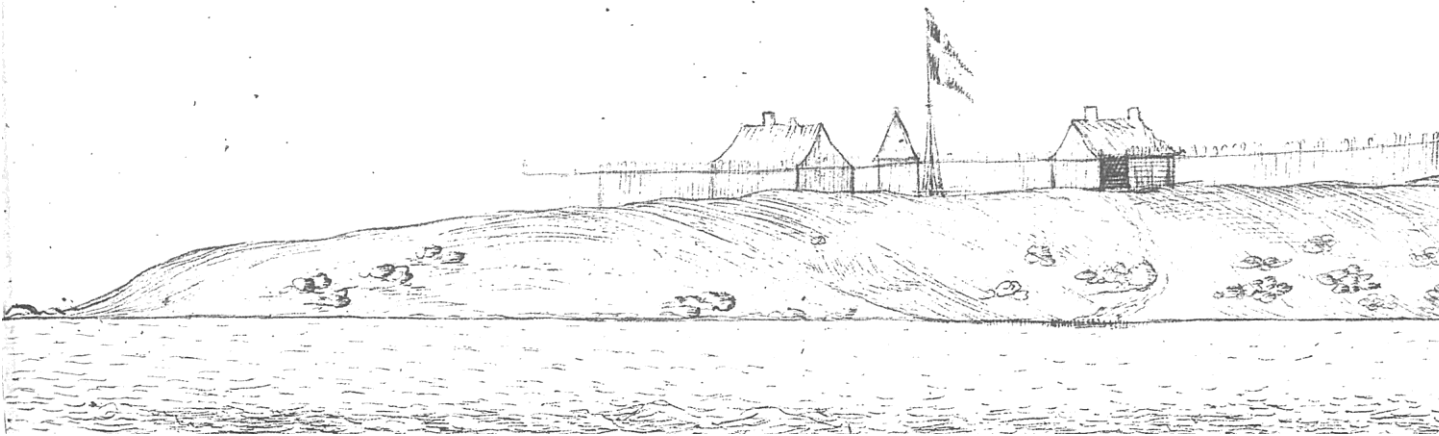
23	nø	776,4	(N) stærk frost og tykke skyer. Trillet møg ud i haven.	-2,8
24	nø	772,4	(N) stærk frost og tykke skyer og blæst. Kammerherre Bernstorff bliver greve tillige med sin onkel. Hofmarskalk Holck får 1500 rdl i gage.	-0,7
25	ø	777,6	(N) frost og isslag, om aftenen før tynd sne. I Søllerød kirke. Helsingør: ”østnordøstenvind”	-2,1
26	ø	769,2	(N) frost og blæst fra sydøst. I Søllerød kirke. Helsingør: ”østsydøstenvind”	-1,4
27	sø	756,0	(N) frost og stærk blæst. I Søllerød kirke. Helsingør: ”østsydøstenvind”	-1,3
28	ø	756,4	(N) frost og mildt vejr, siden blæst. Extraheret Velasquez ”Congeturas sopra las medallas de los reyes godos y svevos de Espana”. Borre besøgte mig. I kancellikollegiet behandlede bl.a. Abraham Wessels legat til de fattige i Bergen og Dyrøs kapels istandsættelse.	-0,8
29	nø	750,8	(N) mildt vejr med tynd sne. Min røde ko fik 2 kviekalve. En mand fra amtmanden efterså brandredskabet.	-0,9
30	n	751,0	(N) frost og mildt vejr	-2,6
31	n	756,0	(N) stærkeste frost indtil nu, solskin. Fanget en høg i høgeburet. Gud ske evig tak for det gamle års lykkelige ende igennem adskillige betænkelige omstændigheder. Nyborg: ”is”	-7,7

December 1767

Temperatur: 0,2 gr. C

Tryk: 760,6 mm Hg

CARLSWERD.

VEJRET I 1768

1768 Temperatur 7,3 gr. C. Isvinter i januar og februar måned. Vestenvindsorkaner den 14. og 18. marts. Usædvanlig solfattig november måned, og meget mild og usædvanlig solrig december måned. Nordlys den 4. og 5. maj, og den 6. august.

<u>Januar</u> Meget kold. Usædvanlig megen SØ-vind. Streng frost i begyndelsen af måneden, derefter mildere og fra den 24. tøvejr. Den 21. isfart fra Sjælland til Ven. Stærkt snefald den 24. og 25. Temperatur: - 1,9 gr. C	<u>Februar</u> Meget kold. Stærk frost fra den 1.-5. og fra den 15.-20. Tøvejrperioder fra den 8.-13. og fra den 21.-29. Megen SØ og NØ-vind. Meget højt lufttryk omkring den 17. Megen is i Øresund den 19. Stærkt snefald den 12. Temperatur: - 1,0 gr. C	<u>Marts</u> Meget kold. Stærk frost den 2. og 3. Megen norden- og vestenvind. Den 14. og 18. meget kraftige vestenvindsorkaner med en mængde væltede træer i skovene. Stærkt snefald den 20. Temperatur: - 0,3 gr. C
<u>April</u> Normal. Solrig. Indtil den 10. NØ-vind med megen nattefrost og solskin, derefter SV-vind. Forholdsvis varmt fra den 13.-26. Tørt indtil den 19. Stærk regn den 22. Temperatur: 5,4 gr. C	<u>Maj</u> Kold. Megen NØ- og NV-vind. Varm periode fra den 4.-8. Nordlys den 4. og 5. Stærk regn den 26. Temperatur: 9,9 gr. C	<u>Juni</u> Normal. Varmt fra den 4.-19., derefter køligt, især var det koldt omkring Sct. Hans. Stærk tordenregn den 18. Temperatur: 14,5 gr. C
<u>Juli</u> Varm. Østenvind og stærk varme fra den 26. Indtil da blandet vejr med en kølig periode fra den 10.-23. Stærke regnbyger den 8. Temperatur: 16,5 gr. C	<u>August</u> Normal. Megen vestenvind fra den 3.-14. Stormende den 26. og 27. og køligt i resten af måneden. Meget regnfuld måned. En del torden. Nordlys den 6. Stærke regnbyger den 25. Temperatur: 16,0 gr. C	<u>September</u> Normal. Koldt, men tørt vejr fra den 23. med fremherskende NØ-vind. Meget højt lufttryk den 27. Meget regnfuld måned. Stærk regn den 18. om morgenen og den 21. om aftenen og den 25. ved middagstid. Temperatur: 12,2 gr. C

<u>Oktober</u>	<u>November</u>	<u>December</u>
<p>Kold. Solrig. Varmt indtil den 10., derefter højtryksvejr med østenvind med solskin og kulde. Fra den 26. regnfuldt og blæsende.</p> <p>Temperatur: 8,6 gr. C</p>	<p>Normal. Usædvanlig solfattig. Dominerende SV-vind med fugtigt vejr. Meget stormende fra SØ og meget lavt lufttryk fra den 21.-24. Stærk regn den 22.</p> <p>Temperatur: 4,6 gr. C</p>	<p>Meget varm. Usædvanlig solrig. Mildt indtil den 9., derefter østenvind med frost, sol og blæst indtil den 18.</p> <p>Juleaften: Solskin og frost, den 25. omslag til tøvejr, der vedvarede resten af måneden.</p> <p>Temperatur: 3,2 gr. C</p>

Formørkelser i 1768

Udi nærværende år 1768 sker 6 formørkelser, 3 udi solen og 3 udi månen. Den første formørkelse indfalder den 19. januar, den anden den 14. juli og den tredje den 9. december og bliver ingen af disse solformørkelser hos os at se.

Den første månens formørkelse indfalder den 4. januar og begynder kl. 4,06 formiddag, er størst kl. 5,17, da omtrent 5/12 af månen bliver formørket og endes kl. 6,28.

Den anden månens formørkelse indfalder den 30. juni og begynder kl. 2,58 formiddag, er størst kl. 4,45, da allerede 33 minutter er gået forbi, siden månen blev ganske formørket og endes kl. 6,31.

Solen står op den 30. juni lidet over et kvarter til 4, hvoraf følger, at både midten og enden af formørkelsen sker efter solens opgang og månens nedgang.

Den tredje månens formørkelse indfalder den 23. december og begynder kl. 2,14 eftermiddag, er størst kl. 4,01, da allerede 49 minutter er gået forbi, siden månen blev ganske formørket og endes kl. 5,48. Solen går ned den 23. december klokken halvgåen fire, hvoraf følger, at begyndelsen af formørkelsen ikke bliver hos os at se, efterdi solen, når begyndelsen sker, endnu er oppe, og månen neden under horisonten.

Kjøbenhavnske Tidender, som kilde til ÅRET 1768

ÅRET 1768

Kjøbenhavn, 1. januar 1768

Efterat det med sidste nyemåne begyndte at fryse, har frosten siden vedvaret, og til dels med skarpe øst- og nordlige vinde, især den sidste dag i det gamle og den første dag i det nye år, har kulden været meget gennemtrængende. Og er det reamurske thermometrum denne morgen (1/1) kl. 6 standet ved 8 grader under 0.

Korsør, 31. december 1767

Hidindtil have vi her ingen is haft til betydelig hinder, men ved Nyborg og Holmens broer er noget; dog kan man endnu ved dagen komme dertil og fra.

Helsingør, 4. januar 1768

Hidindtil modvind af NNØ, men ved postens afgang af NV, hvilke vinde, ved det i går hafte stille vejr, have drevet en mængde is fra grundene i Sundet, som nu deraf er fuldt. Ingen båd kan komme hertil fra Helsingborg.

Kjøbenhavn, 4. januar 1768

Ved den nu havende skarpe frost, har ikke alene kanalerne her ved staden lagt sig, men også på Rheden ved Toldboden hr, så at skibsfarten til og fra denne stad nu er forbuden.

Nyborg, 3. januar 1768

Fjorden her ved byen er nu ganske tillagt ned is, som strækker sig uden for Slibshavnen; ligesom det i Bæltet begynder at tillægge.

Korsør, 4. januar 1768

Ved en hård vestlig vind er denne havn således tilsat med is, at man nu går over til at bruge isbåde.

Helsingør, 4. januar 1768

Den 4. januar, da Sundet var lagt mest over til Skaane. Matroser går ½ mil over isen for at komme i land. Hele Sundet og havnen er overalt fulde med is, og det fryser meget stærkt.

Kjøbenhavn, 8. januar 1768

Frosten vedvarer meget skarp.

Amsterdam, 26. december 1767

Texelen er nu belagt med is, hvorved skibsfarten på samme er ophørt.

Hamborg, 8. januar 1768

Allerede den 31. december 1767 lagde Elben sig her ved staden. Den 2. januar kunne man køre over den. Kulden har både før og siden været meget skarp, men allerskarpest i går morges kl. 8, da det reamurske termometer, hængende i fri luft, og vinde øst til nord viste -16 grader.

Viborg, 4. januar 1768

I Han herred blev i medio november 1767 ved Slettestrand fundet et sykke rav, der vejer 302 lod. Ravstykket er 11 tommer langt, 9 tommer bredt og 6 tommer tykt.

En hr. Møller har på én ært høstet 230 ærtehuse indeholdende 1.040 ærter.

Nyborg, 12. januar 1768

Farten til Nyborg må immer ske ved isbåde, megen drivis. Den 11. januar var det stærk snefog. Den store mængde is, som er tilsat ved Fyn og indtil Sprogø tilligemed modvind af SØ og ØSØ, har gjort farten fra Nyborg hid umulig i nogle dage. I dag til morgen godt vejr og tøj.

Dublin, 5. december 1767

Bekendte fornuftige folk frygte, at denne vinter vil blive den skarpeste i mands minde her i riget, og at den vil overgå vinteren år 1740.

Ålborg, 8. januar 1768

Kulden var den 2. januar stærkest, da den kl. 17 var - 9 grader R, men den 7. januar om formiddagen ikkuns - 3 grader R. I disse dage er Limfjorden ved Ålborg så stærkt tilfrossen, at man med heste og vogne kører over den.

Korsør, 16. januar 1768

Med nærværende hårde SØ-vind drives al isen over til Fyn, så at ingen synderlig is findes på denne side af Sprogø.

København, 18. januar 1768

Det omtales, at kongen er på kanefart uden for byen, hvor der både de forrige dage og især i går, er falden en tilstrækkelig og jævn sne.

Bergen, 4. januar 1768

Frosten har i en uge været så stærk, at endog byens Vaag, som ej siden 1723 er sket, har været tilfrossen.

Trondhjem, 8. januar 1768

I forrige uge frøs det her meget stærkt, så at kulden den 1. januar var - 16 $\frac{3}{4}$ grader R. I denne uge har kulden derimod været fra - 5 grader til -7 grader R. En gade revnede den 1. januar, det gjorde den også for 3 år siden, da det ligeledes var skarp kulde og liden sne.

Korsør, 18. januar 1768

Vinden står endnu i samme sydlige hjørne som i nogle dage.

Den 18. januar temmelig stærk søndenvind med snefog.

Helsingør, 21. januar 1768

Siden den 7. januar har vi haft bestandig SØ-vind, som har temmelig ryddet Sundet for fast is, men i Sundet er immer en mængde af drivis. Fra Hveen til den danske Vall ligger isen ganske fast. Havnen her er tillagt og langs kysten til København fuld af fast is.

København, 22. januar 1768

Kongen kører tit ud i kane i det bequemme vejrlig og gode kaneføre. I morgen vil han køre til Thurebyholm og tilbage igen.

København, 25. januar 1768

Det omtales, at der fortsat er kaneføre for kongen.

Zuidersøen, 9. januar 1768

Isen har lagt sig så stærkt, at 2 personer allerede den 6. januar er gået over den fra Staveren.

Leckø i Sverige, 30. november 1767

Der omtales dårligt fiskeri på grund af den stærke og jævnlige blæst. Vermland og Dalsland beklager sig ligeledes over langvarig hård søndenvejr (sic!) i efteråret.

Den 30. november 1767 har Leckø en usædvanlig hård nordensstorm.

Kleve, 7. januar 1768

Efter at Rhinen for nogle dage har lagt sig, har man i går kørt over den.

Køln, 12. januar 1768

Kendere har spået os i denne vinter en strengere kulde end den i 1740. Denne er rigtig indtruffen og har vedværet siden den 22. december 1767. Den 7. januar var temperaturen 7 grader under frysepunktet på det Fahrenheitske termometer, så at kulden om morgenen mellem kl. 4 og 5 var 2 ¼ grad stærkere end den 20. januar 1767.

Bergen, 11. januar 1768

Den anden sidstleden var temperaturen - 11 grader R, og altså det koldeste vi i Bergen har haft i vinter og måske på lang tid. Byens Vaag, hvilken var således tilfrossen, at derover uden fare kunne gås, er nu åben og isen så aldeles borte, at farten ej derved i det ringeste hindre.

Korsør, 25. januar 1768

Den 22. januar sejlede der isbåde.

Bæltet er nu atter temmelig tilsat med drivis og transporten besværlig.

København, 29. januar 1768

Den 28. januar kl. 19,30 fødes Frederik (VI).

Christian VII blev født den 29. januar 1748 kl. 01.

Helsingør, 1. februar 1768

Siden den 21/1 har vinden fast bestandig været i SØ og mest med storm. Isen ligger stadig fast langs landet til København.

Korsør, 1. februar 1768

I går eftermiddag og i nat er kommen en del drivis til Fyn.

Helsingør, 5. februar 1768

Den 4 (?) februar SV-vind, hvorved Sundet blev fuldt med drivis.

Den 5. februar NV-vind.

Med nuværende stærke frost vil Sundet om få dage være tillagt tværs over.

Korsør, 5. februar 1768

Siden den 1. februar har strømmen på Halsskov lagt sig så stærk, at 11 mand ginge den 4. februar over den, hvilket få mindes at være sket før.

Helsingør, 8. februar 1768

Natten til den 6/2 sprang vinden til SV og VSV med hårdt vejr, hvorved vandet rejste sig over 1 fod, og al isen ved Sjællands kyst blev lettet og drev over under Skaaneland.

Den 8. februar SV-vind.

Helsingør, 12. februar 1768

Ved en strøm af VSV har i disse dage været højt vande hér. Der er kun is i Sundet ved den svenske kyst.

Korsør, 12. februar 1768

Nyborg fjord er belagt med is overalt.

København, 15. februar 1768

Efterdi vi udi nogle dage havde haft stærkt tøvejr med sydlige og vestlige vinde, som allerede havde begyndt at rense kanalerne og Rheden for is, har efter en stærk falden sne, frosten igen begyndt den 13/2, som og i går og i dag har været meget skarp, og har til dels lagt bemeldte kanaler på ny.

Helsingør, 19. februar 1768

Siden den 12/2 har hér forfaret med stærk frost og mest stille vejr, så at Sundet og havnen er næsten overalt med is belagte. I disse dage har vi haft SØ-vind, ellers havde man kunnet gå over til Helsingborg. Fiskerne går her ud på isen ½ mil fra land.

København, 19. februar 1768

Den 16. februar kørte kongen i kane fra Christiansborg til Charlottenlund og tilbage, i alt 40 kaner deltog.

Korsør, 19. februar 1768

Den 16. februar var det hårdt vejr.

København, 22. februar 1768

Kongen er på kanefart til Frydenlund.

Trondheim, fredag 12. februar 1768

I det hårde vejr, der begyndte fredag aften med en forskrækkelig storm af NV og vedvarede til lørdag aften skete skader på byens havn for 1.000 rdl.

Korsør, 22. februar 1768

Vindene er for tiden foranderlige.

Helsingør, 26. februar 1768

Siden den 22/2 har vinden stedse været i SØ, hvilket har forårsaget stærk drivis fra Østersøen. I dag er Sundet fri for is.

London, 21. februar 1768

Ifølge en dagbog over et vejrglas forandringer et helt århundrede igennem, har kulden hér den 20., 21. og 22. december 1767 været 3 grader heftigere end i de sidste 80 år. England havde varmt vejr i høsten 1767.

Korsør, 26. februar 1768

I disse dage har der været sydlige og vestlige vinde med tyk tåge og tøj, som endnu vedvarer.

Helsingør, 29. februar 1768

Natten til i går ved blæst af VSV og højt vande blev Sundet og havnen aldeles fri for is.

Korsør, 29. februar 1768

Ved Nyborg er alle 3 havne nu atter tilsatte med is.

København, 4. marts 1768

Efter udi endeel dage hafte meget mildt veyr med tågeagtig luft og dels regn, indfandt frosten sig igen natten til den 2. marts, så at vi meget sjælden før i denne vinter har haft skarpere kulde. Natten mellem den 2. og 3. marts målttes $-9 \frac{2}{3}$ grad R ved Observatoriet. I dag har vinden vendet sig til vesten med mildere luft.

Grislehamn, 1. marts 1768

Siden den 28. februar har NØ-vind fyldt havet med is. Skulle og nuværende vejrlig stå nogle dage, skal man kunne gå og køre over havet.

Nederelben, 29. februar 1768

På nogle dage er Elben vorden så røddig fra is, at den kan besejles.

Helsingør, 11. marts 1768

Natten til 9/3 blev Sundet og havnen hér aldeles opfyldte med is.

København, 11. marts 1768

Endnu i denne uge har kulden her i egnen været ganske skarp med nordlige og østlige vinde. På Observatoriet stod thermometrum i går på -5 grader R, men i dag har kulden givet noget efter, da thermometrum ikke engang har stået 2 grader under frysepunktet.

Regensburg, 3. marts 1768

Ligesom den stærke regn og Nade-flodens oversvømmelse gjorde forgangne høst, så har nu isen på Donau, som den 22/2 brød løs, gjort stor skade på en række landsbyer bl.a. Oberndorff. Strax efter at isen brak løs voxede vandet så højt, at oversvømmelsen var stærkere end i 1729 og satte husene i bemeldte landsbyer under vand til tagene. Især i Stor Priisening ligger haver og marker tildækkede med is til 2 mands højde. Den 27. februar fornå man hér jordskælv.

Salling, 27. februar 1768

Man er meget hårdt i betryk ved nærværende hårde vinter og med det lidet brændsel, som haves til at tage imod den med.

Helsingør, 14. marts 1768

Den 11. marts SV-vind.

Den 13. marts NV-vind.

Nu i nat har her været en flyvende storm og højt vande.

København, 14. marts 1768

Siden det i går ved middagstid havde sat temmelig på at blæse af NV, forøgedes stormen ud på aftenen og blev hen ved 10 slet ret kraftig med stærke kastevinde. Ved 11 slet fornå man 2 til 3 stærke lynild med torden og lidet regn. Længere ud på natten, slog luften sig til frost, så at temperaturen, der om natten stod på 0 grader R, stod dags morgen på -2 grader R. Stormen har den ganske nat og denne hele dag vedvaret. Stormen har kun revet et enkelt tag og vindue ned.

Trondheim, 4. marts 1768

I onsdags (JER dvs. den 2/3) havde vi her en ekstraordinær kulde, da kulden om formiddagen kl. 9 var -18 $\frac{2}{3}$ grad under frysepunktet.

Helsingør, 18. marts 1768

Det omtales, at ”ved det den 14/3 værende hårde vejr af NV”.

Det omtales, at der var stranding ved Læsø den 2/3 ved storm af SØ.

København, 18. marts 1768

Her har i dag raset en storm af NV, ikke mindre heftig end den 14. marts, ligesom denne i dag også har bl.a. gjort nogen ringe skade på taget på Charlottenborg Slot. Blandt andre virkninger af stormen den 14/3 blev og en karosse blæst omkuld på Slotspladsen, strax ved Højbro, hvilken bro den dog var kommet lykkelig over.

Der omtales de fattiges fogeder, der omtræffer betlere og sender dem til afstraffelse og arbejde, og de fattiges kirkegård uden for Amager Port.

Wien, 2. marts 1768

Om jordskælvet den 27. februar (1768) havest følgende beretning:

Den 27. februar strax efter midnat befandt astronomen Hell på hans imod sønden rettede reamurske termometer mercurius stående $5\frac{1}{2}$ grad over frysepunktet. Denne mercurius højde gav en temmelig varme til kende i luften, som ved den tid var ganske stille. Himlen var overtrukket med en sort tåge eller ensformige skyer. Ved midnat viste barometret 28 tommer 1 linje wiener fod. Imod kl. $1\frac{1}{2}$ slet begyndte vindueskarmene i Hells værelse at brage, som om de kløvede sig; endnu var luften stille. Et kvarter derefter rejste sig pludselig en heftig SV-vind med mange brat efter hinanden dog adskilte stød.

Ved kl. 2 slet blev luften igen stille. Himlen var endnu overtrakt med tykke og mørke skyer. Men nogle minutter efter kl. $2\frac{3}{4}$ slet begyndte det astronomiske tårn forskrækkelig at bæve. Fem dørkarme i Hells kammer, som føre til ligeså mange værelser, gav en klang fra sig, og alting blev stærkt bevæget. Man hørte en underjordisk susen og brusen i sønder, som lyde ligesom af et brusende vand. Bevægelserne af dette jordskælv var ikke vuggende, men de kom af stød som fra neden og fulgte meget heftig efter hinanden, ligesom om nogen mineralsk materie under jorden skød i fuld gæring. Denne så at sige bævende rystelse varede 30 sekunder, i hvilken tid vel over 100 af førhen beskrevne stød fulgte på hinanden med forunderlig hastighed. Næppe havde rystelserne ophørt, før Hell atter hørte nogen bragen i tømmeret udi mellemvæggen af hans kammer, som om samme, efter at være kommen af lave ville rette sig igen. Efter jordskælvet stod barometret på 28 tommer og 3 linjer; luften var stille og himlen overtrakt. Ved kl. 5 slet rejste sig en lemfældig vind og luften blev klar, så man atter kunne se stjerner og Jupiter skinne ret klart, men et kvarter efter trak atter tykke dunster og tåge op.

Det var det værste jordskælv i Wien siden i 1748, og det må være forårsaget af en underjordisk antændelse af nogen ildmaterie, men hvor vides endnu ikke.

Korsør, 17. marts 1768

Det omtales, at der var uvejr den 13. og 14. marts.

Helsingør, 21. marts 1768

Det omtales, at der var hård storm den 18. marts.

København, 21. marts 1768

Vejrliget vedvarer endnu at være meget stormende og ustadigt, snart med frost og snefog, snart med tøj, snart atter med frost; ligesom det i dag har været en meget skarp frost, i morges med snefog, men ud på dagen med klar og stillere frost.

Vexjø, 4. marts 1768

Det omtales, at en enke Ingrid Larsdatter af Horda Sødregården er blevet begravet. Hun var født den 28/9 1662. Hun blev gift som 46-årig og fødte 6 børn, hvoraf de to yngste, da hun var i sin alders 56de og 59de år. Hun mistede synet som 100-årig og var mest sengeliggende især i hendes to sidste år.

Rendsborg, 19. marts 1768

Det omtales, at der var en stor brand i byen Hohenwedstedt den 14/3 ”på en tid da en overmåde storm rasede meget heftig”.

Ålborg, 18. marts 1768

Frosten vedvarer og endnu meget stærk. I går var kulden -5 grader.

Korsør, 24. marts 1768

Der omtales storm af NV den 20/3.

Bemeldte hårde vejr fortsætter.

Den 23. marts storm af vest.

Frederiksstadt i hertugdømmet Slesvig, 14. marts 1768

Vi have haft en meget stærk orkan, hvilken denne morgen mellem kl. 1 og 2 slet rasede især meget heftig. På denne tid kl. 3½ mærkedes et jordskælv.

Den 22. marts stille luft.

Helsingør, 28. marts 1768

Den 26. marts liden vind af SØ.

København, 28. marts 1768

Stormene den 14. marts og den 18. marts har i skovene her i landet med rod oprykket og kuldkastet træer i anseelig mængde.

Gretz, 27. februar 1768

I morges kl. 3 jordskælv. Samme gik fra vesten mod østen og varede i 30 sekunder. Barometret steg ikke overordentlig, og af underjordisk susen hørte man intet. Under rystelsen var luften stille og klar.

Schorwien, 27. februar 1768

Jordskælv hen imod kl. 3 i morges. Det gik fra østen mod vesten.

Trondheim, 18. marts 1768

I denne uge er her indfaldet et overmåde stærkt vejr. Der er faldet en stor mængde sne.

Ålborg, 25. marts 1768

Natten mellem den 13. og 14. marts var her en stærk storm af SV, hvilket hårde vejr har på adskillige steder forårsaget stor skade, og på sine steder heromkring har det samme nat både lynet og tordnet.

Bagpommern, 21. marts 1768

Den 18. marts har staden Stolpe lidt meget af storm, hvilken har bortført tagene af de fleste huse, ja ganske kuldkastet nogle.

Helsingør, 4. april 1768

Den 4. april stille vejr.

Det omtales, at der var skibe, der forliste ved Danzig i storm i marts måned af kastevinde af norden.

Helsingør, 8. april 1768

Den 5. april SSV-vind.

København, 11. april 1768

Endskønt man på en 14 dages tid her har haft en meget smuk og klar luft samt stille luft, farer dog frosten immer fort endnu ved nogle nordlige og østlige vinde, så at hvor og når ikke solen formilder kulden, er den fast så skarp som midt i vinteren.

Helsingør, 15. april 1768

Skibe fra Danzig beretter, at isen ved Danzig var endnu den 5. april 4 fod tyk.

Königsberg i Preussen, 21. marts 1768

Den 18. og 19. marts har vi her i egnen haft en så gevaldig storm af sønden og SV, hvis lige næppe kan erindres. Samme storm var om aftenen gelejdet af et på denne årets tid usædvanligt tordenvejr, og der faldt derved en sne, som på nogle steder kom til at ligge over 1 alen højt.

Helsingør, 18. april 1768

Der bringes efterretning om skibe forulykkede ved Skagen i stormen den 14. marts.

Frederiksstad i hertugdømmet Slesvig, 18. april 1768

Der omtales stærk søndenvind under brand i byen Erffde den 13/4.

Stockholm, 29. marts 1768

Der er udstedt en forordning, som under hård straf forbyder emigration på grund af stærk udvandring til Rusland.

Salling, 19. april 1768

Rugen på marken, som hidtil har tegnet slet, lader sig nu anse noget bedre, dog frygter nogle for, at nattefrosten, som indtil for nylig har skarp vedvaret, haver været den meget skadelig.

Stormvinden den 14/3 og den 18/3, som haver været så heftige andre steder, vare og her så stærke, at vi ej har haft lige til dem i lang tid, gjorde dog ingen videre skade, end at de temmelig ruskede vore stråtækkede huse. Ved det nu ifaldende tørre vejr er man her beskæftiget med en forretning, som ikke før i mange år på denne tid, nemlig at hjemføre tørv af hederne, som på grund af regnvejret sidste sommer (JER altså 1767) bleve liggende vinteren over.

Helsingør, 6. maj 1768

Den 3. maj ØNØ-vind.

Den 5. maj SØ-vind.

Nyborg, 7. maj 1768

Den 6. maj kl. 23 ankom kongen i stille og behageligt vejr.

Helsingør, 16. maj 1768

I morges skøn ØSØ-vind.

Wien, 4. maj 1768

Siden sidst i april har man her en så mærkelig hede, at reamur-termometret bestandig har stået over 21 grader højt, hvortil den bestandige søndenvind har gjort meget.

København, 27. maj 1768

Udi det herværende smukke vejr har man denne eftermiddag promeneret en karosse med den nye kronprins for at vænne ham til den frie luft, måske og for at unde undersåtterne den lyst at se denne yndige prins.

Helsingør, 30. maj 1768

I går eftermiddags gik vinden om til SØ.

Helsingør, 3. juni 1768

I den stærke storm af ØSØ den 1. juni forulykkede 2 skibe på Falsterbo rev.

Konstantinopel, 2. april 1768

Her til lands har kulden i forgangne vinter været så skarp, at ingen mindes at have erfaret dens lige før. Alle vande har været tilfrosne og endnu farer det fort at fryse og sne, hvilket man aldrig før har vidst så langt ind i året.

Slangerup, 11. juni 1768

Den 5. juni var indkommet til Sundby færgested, som der i strømmen forblev til den 6. juni om aftenen, en del ukendelige fiske, de knurrede og brumlede i vandet, rejste sig iblandt 10 stykker jævnsides, efter anseelse 3 á 4 alen oven for vandet, vare af en fuldkommen karls tykkelse, men glimrede imod solen, jog iblandt vandet 1 alen eller mere op i luften efter mange af Frederikssunds borgeres og nærliggende bønders beretninger, som ved strandbredden havde forsamlet sig for dette syn, og angave at disse fiske vare efter anseelse over 100 i flok.

Norrtälje i Svensk Uppland, 1. juni 1768

Vårsæden tegner sig skøn hidindtil, men den tvinges nu af kulde og tørke.

Helsingør, 23. juni 1768

Den 21. juni SSØ-vind.

Helsingør, 26. juni 1768

Den 25. juni sprang vinden om eftermiddagen til SØ med stærk udgående strøm.

Wien, 25. maj 1768

Den 8. maj var det tordenvejr om natten.

Den 11. maj faldt der om natten en stærk rim, som på nogle steder har beskadiget vinbjergene og frugttræerne.

Vi har nu i nogle dage haft køligt vejr.

Helsingør, 3. juli 1768

Den 2. juli SSV-vind.

Den 3. juli meget god ØSØ-vind.

Salling, 25. juni 1768

Natten mellem den 4. og 5. maj sås her meget stærke nordlys, hvilke fra kl. 23 til henimod dag holdte ved at overfare hele horisonten, undtagen en lille strækning i SØ, hvor man aldrig ser dem. På den vestre kant af himlen vare de ganske røde, og man har ikke set slige i mange år. Efter gamle anmærkninger skulle derpå følge uvejr, men godt og klart vejr indfaldt.

Rugen står meget dårlig og er mange steder omsået til havre eller byg. Nogen mener, at den megen regn i sædetiden (JER altså omkring den 1. oktober 1767), og nattefrosten i foråret har forårsaget sådan misvækst.

Sommervejret har her hidindtil været oftere koldt end hedt, og i denne uge have især meget kolde og skarpe vinde af NV, hvorved korn og græs har ikke lidet lidt; en ønskelig regn er dog og undertiden faldet.

Sidst i forrige måned fornøjede og forulejlige nogle italienere os her med at lade os se en kamel, en bjørn, et æsel og nogle abekatter; det første dyr har man ikke set i denne egn før i mands minde, og det blev af almuen beskuet med stor beundring.

Helsingør, 15. juli 1768

Den 15. juli liden vind.

Helsingør, 22. juli 1768

Den 19. juli liden vind af SV og stærk udgående strøm.

Bergen i Norge, 11. juli 1768

Man har for kort tid siden læst som en besynderlighed, at i maj måned var varmen i Wien 24 grader R. Her i Bergen, som ligger så meget nærmere Nordpolen, var den i samme måned vel ikke så stor, dog nærmede den sig i nogle dage temmelig dertil, da mercurius den 6te og 7ende, 10ende og 30te steg til 18 grader R, 19½ grad R, men den 31te til 22½ R, og altså ikkun 1½ grads difference på disse to stæders varme i én og samme måned. De fleste øvrige dage i måneden var den mellem 14 og 16 grader R, men den 11te koldest, da mercurius ikkun nåede 9 grader over ispunktet.

Helsingør, 8. august 1768

Den 8. august SV-vind og hård indgående strøm.

Helsingør, 15. august 1768

Den 14. august kl. 12 liden vind af SSV og stærk udgående strøm.

Trondhjem, 5. august 1768

Det behagelige vejr, som man i forrige og denne uge har haft, giver landmanden håb om en rig høst. Græsset har i år været mindre end forrige år, hvilket man tilskriver den kolde vår. Varmen har i disse dage været 18 til 19 grader over ispunktet til hede.

Helsingør, 19. august 1768

Den 16. august SØ-vind.

Den 18. august ØSØ-vind.

Den 19. august ØSØ-vind.

Ålborg, 12. august 1768

Mange høster end ikke udsæden af rug. Til gengæld har vårsæden givet godt.

Helsingør, 29. august 1768

Den 27. august kl. 6 var det hårdt vejr.

Helsingør, 2. september 1768

Den 1. september om morgenen SSØ-vnd.

Den 26.-27. august var det stærk storm, der vaklede af VSV, NV og NNV.

Helsingør, 5. september 1768

I går eftermiddags sprang vinden til SSØ.

Den 5. september ØNØ-vind.

København, 5. september 1768

Det omtales, at der den 3. september var ildebrand i ”Bondebyen Waldbye, ikke langt fra denne stad,...

Helsingør, 9. september 1768

Den 8. september ØNØ-vind.

Den 9. september ØNØ-vind.

Helsingør, 11. september 1768

Den 10. september liden ØNØ-vind.

Den 11. september føjelig NV-vind.

Salling, 1. september 1768

I Salling, Himmersyssel, Thy og Mors klages over rugens misvækst. Ved en stor herregård i Himmersyssel avles kun 9 tdr. rug.

Fra den 19/7 til den 2/8 var her en bestandig stærk hede og tørke med klar og stille luft.

Den 6/8 ved middagstid strøg en stærk orkan igennem denne egn; gjorde dog ingen skade uden rev en vinge af en vejrmølle, men natten til den 26/8 rejste sig en heftig storm af VNV, som vedvarede endda med større heftighed den hele påfølgende dag, og forårsagede meget stor og betydelig skade på det uhøstede korn, hvoraf mere end halvdelen blev afslaget. Høstvejret har ellers hidindtil været meget vådt, få dage undtagen, og endnu lader det sig anse at ville blive vanskelig. De fattige fiskere heromkring toge i bemeldte storm stor skade på deres både, hvoraf nogle bleve sønderslagne, andre bortdrevne.

Helsingør, 16. september 1768

Den 12. september liden vind af SØ.

Den 27. august hård storm af NNØ ved Skagen.

Den 15. september sprang vinden til ØSØ.

Den 16. september SSØ-vind.

London, 2. september 1768

Natten til 2/9 faldt her så kraftig regn med storm, at floderne hist og her have svømmet over marker og veje, adskillige bygninger ere bortflynede, og mange mennesker og kvæg derved omkommet.

Helsingør, 30. september 1768

Siden den 25. september god ØSØ-vind.

Bordeaux, 13. september 1768

Den 8/9 havde vi her et græsseligt uvejr, hvilket i 8 timer vedvarede med så stor heftighed, at ingen mindes dets lige. 2/3 af vinduerne er ødelagte. Siden den tid har det bestandigt regnet.

Også i omegnen er der sket store skader ved stormhagl, regn og oversvømmelser. Mindst 60 mennesker er omkommet.

Trondhjem, 23. september 1768

Fra Sparbo præstegæld berettes, at natten mellem den 1. og 2. september var kulden så stærk, at den på deres dér havende termometer stod nærved den 24ende grad om morgenen kl. 4. Portulak, agurker, sukkerærter o.s.v. i haverne frøs af og ligeså begge sorter af agerærter og kornet blev beskadiget. På mange steder fandtes om morgenen is på vandet af en glassides tykkelse, og der sad istapper på en fingers længde under tagene.

Helsingør, 16. oktober 1768

”Ved denne skønne vedvarende ØNØ-vind.”

Helsingør, 28. oktober 1768

Den 26. oktober SØ-storm.

Helsingør, 6. november 1768

Den 6. november god vind.

Skalholt på Island, 9. august 1768

Vinteren var her på de fleste steder middelmådig, foråret meget regnagtigt og med tåget vejrlig, dog ifaldt i juni meget koldt vejr med skarp frost, som gjorde græs væksten temmelig skade.

Korsør, 10. november 1768

Den 9. november om eftermiddagen var det hård storm af VNV med hård nordenstrøm.

Trondhjem, 4. november 1768

I dette år har vinteren begyndt tidligt: Sidst i oktober gik man allerede på isen over Guldals elv ved Jagtøen, så slædeføret er både trygt og almindeligt, og frosten i den grad, som midt i højeste og strengeste vinter måneder. Halmen er mange steder rådnet på grund af det bestandigt våde høstvejr.

I forrige uge havde man her et klart vejr, og den 29/10 var kulden 6 grader under frysepunktet. I denne uge er nedlagt en del sne, og kulden vedvarer, som i dag er steget til 11 grader under frysepunktet efter Reamurs termometer.

Christiania, 9. november 1768

I forrige uge faldt her så megen sne med frost, at det var godt slædeføre; men ved påfulgte tøvejr i mandags og tirsdags (JER dvs. den 7. og 8. november) er det ganske væk. I dag er kulden igen begyndt, dog ikke stærk.

Helsingør, 25. november 1768

Den 21de førend stormen af SØ og ØSØ blev så hård, som den i 2 døgn vedvarede. Den påfølgende nat i hård storm... I går med SSV-vind.

København, 25. november 1768

Den 22. november meget stormende og uroligt vejr.

Korsør, 4. december 1768

Den 4. december om eftermiddagen en bundtyk tåge.

København, 5. december 1768

Det omtales, at professor Peder Horrebow og lektor Bützow er draget til Tromsø for at foretage Venusobservation den 3. juni 1769. Den kejserlige astronomiprofessor Hell rejste i juli 1768 til Vardøhus. Professor Kratzenstein rejser til Norge til foråret.

Sallingland, 30. november 1768

Rugsæden blev i år lagt i betimelig og sædvanlig tid, hvortil vejret mestendels føjede sig efter ønske. Sæderugen kostede 4 rdl. pr. td. Stormen i høsten anrettede stor skade på det uhøstede korn, hvilket især havre, hvor det ikke af regnen var nedlagt, blev afslået fast til den bare strå.

Sidst i forrige måned strøg igennem denne egn 4 bjørnetrækkere og satte så at sige landet i kontribution ved at lade se deres bjørne- og abekattegøgljerier.

Stormen den 26/8 gjorde her ingen synderlig skade, thi de fleste steder var der næsten ophøstet; dog blev det høstede korn meget udspreedt over markerne og en del udført i kær og moradser.

Ålen koster nu ikke længere 29, men 16 skilling.

Korsør, 11. december 1768

Den 11. december om eftermiddagen NNØ-vind.

Helsingør, 12. december 1768

Den 11. december ØNØ-vind, der om eftermiddagen sprang til NNV-vind.

De skibe, der i dag er ankommet fra Skt. Petersborg har kun været 12 dage undervejs og har udstået meget hård storm.

Holum stift på Island, 12. september 1768

Vinteren var indtil nytår temmelig god, siden palmesøndag frøs og sneede det meget. Fra den tid til medio juli har stedse vedvaret et meget angenemt og klart vejrlig.

Helsingør, 16. december 1768

Den 13. december om morgenen ØNØ-vind.

Leyden, 8. december 1768

Floden var her den 22. november usædvanlig høj på disse kyster, og man har befundet, at vejrglasset har ikke i mands minde været så lavt, som det var den 22de og 23de november. Det samme har man i de to dage fundet i Hamborg, Leipzig, Brunsvig, Wien, Edinburgh, Exeter, London og andre steder. En privat person i Exeter, som er over 78 år gl. har sagt, at han aldrig har set barometret lavere end 28 grader, undtagen den 23/11 1768, da det var faldet til 27½ grad.

I Bordeaux og ved Biskayen samt i Rochefort har den 21-23/11 været et overmåde hårdt uvejr. Af alt dette forudsagde man jordskælv, og dette indtraf i Neapel den 22/11 og var meget hårdt.

Hamborg, 16. december 1768

På nogle dage har vinteren indfundet sig så stærkt her til lands, at isen over Elben begynder at forbyde skibsfarten derpå.

Helsingør, 23. december 1768

På torvet handles rug til fra 3 rdl. til 3 rdl. 16 skilling. Byg til 1 rdl. 56 skilling. Havre til 1 rdl. Af disse varer er nu intet her i havnen.

København, 23. december 1768

Det meddeles, at der rasede en hård storm 6-7 dage ved Bordeaux forud for den 29/11.

Fra Oostende meddeles den 4. december, at der på nogled dage har stormet stærkt.

Korsør, 29. december 1768

Den 25. og 26. december hårdt vejr.

Den 29. december hårdt vejr.

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Januar 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorphs dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	n	757,4	(N) solskin og stærk frost. I Søllerød kirke. København: ” om morgenen - 10 gr. C i København”	-10,1
2	nø	758,2	(N) solskin og meget stærk frost Aalborg: ”-11,2 gr. C kl. 17 i Aalborg”	-9,7
3	uvis	766,8	(N) solskin og stærk frost. I Søllerød kirke. Nyborg: ”Nyborg fjord er tillagt”	-8,3
4	sv	765,4	(K) solskin og stærk frost Bergen: ”Bergens våg er tillagt”	-5,1
5	uvis	768,5	(K) solskin og stærk frost. Fået min løn: 238 rdlr. Helsingør: ”man kan gå 3 km ud på isen”	-2,5
6	sv	767,4	(K) frost og sne. Milady Benthagen eller Støvlet Katrine er i morges kl. 6 med politiet transporteret ud af byen. Hun går til Wandsbeck og får 400 rdl. årligt.	-3,6
7	s	764,8	(K) frostvejr og skyer	-4,8
8	sø	761,4	(K) frostvejr og skyer København: ” fortsat meget skarp frost i København”	-3,3
9	ø	758,0	(K) frostvejr og skyer Aalborg: ”man kan køre over Limfjorden”	-3,1

10	nø	759,0	(K) nogen sne om natten, mild frost. Spist om aftenen hos Hielmstiernes. (Stats)gælden som før var 21 er nu kun 16. Kongen har siden den 6. spist af sig selv (dvs. ifølge Nystrøm som selvbuden gæst) hos Reventlau og Schimmelmans.	-2,0
11	ø	758,8	(K) snefald og mildere vejr. Kongen til bal hos Bernsdorff. Bergen: "Bergens våg er atter åben"	-1,0
12	ø	760,2	(K) snefald og mildere vejr. Stærk ildløs i Dronningens Bredgade hos sukkerraffinadøren Richardt. Korsør: "tøvejr og meget is i Storebælt"	-0,6
13	nø	768,4	(K) frost og mildt vejr	-1,6
14	sø	765,8	(K) frost og mildt vejr	-0,1
15	sø	763,8	(K) frost og mildt vejr	-0,7
16	sø	763,6	(K) frost og mildt vejr Korsør: "sydøstenvind og isdrift mod Fyn"	0,0
17	sø	768,0	(K) isslag og sne	-0,3
18	sø	767,4	(K) sne og frost. I kancellikollegiet behandledes bl.a. indkvarteringen i Christiania og proklama om den slesvigske gæld. København: "kaneføre i København" Korsør: "tyk snefog"	-1,7
19	sø	761,4	(K) sne og frost	-0,6
20	sø	757,6	(K) frost og sne	-3,1
21	ø	762,8	(K) frost og sne Helsingør: "isfart fra Ven til Sjælland"	-2,2
22	ø	757,2	(K) frost og sne København: "fortsat kaneføre i Østsjælland"	-0,7
23	s	753,8	(K) frost og sne. Kongen kørte i kane til Turebyholm.	-0,3
24	sø	753,4	(K) stærkt snefald og mildt vejr. Spist om aftenen hos Hielmstiernes.	0,2
25	sø	756,4	(K) stærkt snefald og mildt vejr. Kongen spiste hos geheimeråden om aftenen. Niels vartede op. København: "fortsat kaneføre"	0,2

26	s	757,4	(K) stærkt tøvejr. Kongen spillede "Zaire".	1,5
27	sv	762,0	(K) sne og tøvejr. Dronningen har ondt. Kapitelstakster: rug 15 mark, byg 12 mark og havre 7 mark.	1,9
28	sø	770,2	(K) sne og tøvejr. Mellem kl. 10 og 11 blev dronningen forløst med en prins. Til hove. København: "kl. 19,30 fødes en kronprins" (JER den senere kong Frederik VI)	1,7
29	sø	772,8	(K) sne og tøvejr. Gjort kur og spist ved marskalkstaflet.	0,7
30	sø	768,6	(K) sne og tøvejr. Kl. 4 blev kronprinsen døbt, holdt af dronning Juliane Marie og siden båret rundt i gemakkerne. Overhofmesterinden viste mig ham efter grev Reventlovs begæring. Om aftenen spiste jeg ved marskalkstaflet.	1,4
31	sø	769,0	(K) klart og mildt vejr. Der blev kanoneret fra voldene, og i Heligåndskirken takket og bedt for kronprinsen.	0,4

Januar 1768

Temperatur: - 1,9 gr. C

Tryk: 762,8 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Februar 1768</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	sø	770,8	Frost og kold vind. I kancellikollegiet behandlede bl.a. de mähriske brødres privilegier i Guinea.	-3,5

			Helsingør: ”sydøstenvind siden den 21. januar”	
2	sø	776,0	Stærk frost og blæst. Kongen har skrevet til konseillet om, at han ikke vil underskrive så meget. Kongen spiste til middag på Ledreborg. Helsingør: ”stadig fast is langs Sjællands kyst”	-6,0
3	sø	771,4	Stærk frost og blæst	-4,7
4	s	761,6	Stærk frost og blæst Helsingør: ”Sundet er fuld af drivis”	-6,5
5	n	765,0	Stærk frost og blæst. Bal på ”Postgaarden”. Sperling får sin afsked. Helsingør: ”stærk frost og nordvestenvind”.	-4,0
6	v	757,0	Tøvejr. Sperling rejste kl. 7½ om morgenen til Slesvig. Helsingør: ”i nat sprang vinden til sydvest og vestsydvest, højvande”	0,7
7	nv	766,4	Frost og solskin Helsingør: ”isen er drevet over mod Skåne”	-0,8
8	sv	758,2	Tøvejr Helsingør: ”sydvestenvind”	0,7
9	v	754,0	Tøvejr	0,7
10	sv	744,5	Tøvejr og regn	2,6
11	sv	746,8	Tøvejr og regn Helsingør: ”i disse dage vestsydvestenvind og højvande”	3,3
12	nø	752,0	Tøvejr og snefald København: ”stærkt snefald i København”	0,7
13	nø	752,0	Tøvejr og snefald Korsør: ”Nyborg fjord er isbelagt”	-1,2
14	nø	769,5	Frost og sne København: ”skarp frost i København”	-3,3
15	nø	772,2	Frost og sne	-4,8
16	ø	776,2	Frost og solskin København: ”kaneføre nord for København” Korsør: ”hårdt vejr”	-4,5

17	ø	780,6	Frostvejr og sne. I Frue kirke. Om aftenen til Aagaards fødselsdag.	-4,5
18	s	775,0	Stærk frost og klart vejr. Møde i Societetet, hvor Horrebow forelæste om Venus gang gennem Solen. Wessel viste et kort over ¼ af Sjælland. Horrebow spiste her om aftenen.	-5,5
19	sø	771,2	Stærk frost og klart vejr Helsingør: ”man går 3 km ud på isen”	-3,9
20	sø	758,8	Snefald	-0,7
21	nø	760,4	Tøvejr og sne. Om aftenen hos Hielmstiernes.	-0,3
22	nø	765,2	Tøvejr og sne København: ”kaneføre nord for København”	0,0
23	sø	763,6	Tøvejr og sne Helsingør: ”sydøstenvind”	0,3
24	sø	754,5	Stærkt tøvejr. I Vor Frue kirke. Helsingør: ”sydøstenvind”	1,2
25	sø	756,6	Stærkt tøvejr. Horrebow forelæste i Societetet om Venus. Helsingør: ”sydøstenvind”	1,0
26	s	758,8	Stærkt tøvejr. I Holmens kirke. Helsingør: ”sydøstenvind, Sundet er fri for is”	1,6
27	sv	750,4	Stærkt tøvejr. Kongen rejste efter taffelet med et følge på 30 personer til Fredriksborg.	3,8
28	v	753,8	Solskin og blæst Helsingør: ”vestsydvestenvind og højvande”	3,5
29	sv	749,8	Solskin og blæst. Udlæst lappernes beskrivelse, som er lapperier. Kongen vil have underretning om Frederik IV's italienske rejse. Madam Pless får ordre om at forlade hoffet, og rejser til Kokkedal uden at tale med dronningen. Korsør: ”atter is ved havnene i Nyborg”	4,3

Februar 1768

Temperatur: -1,0 gr. C

Tryk: 761,8 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Marts 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	v	750,2	(K) solskin og blæst København: "i nogle dage tåge og regn i København"	3,3
2	n	754,0	(K) stærk blæst og frost. I Frue kirke. I kancellikollegiet behandledes bl.a. opkrævningen af fisketiende i Bergens stift, Schimmelmans sukkerkompagni, kniplingekræmmeres privilegier og hvervning på Bornholm. Trondhjem: "i Trondhjem - 23,3 gr. C kl. 9"	-7,3
3	n	765,0	(K) stærk blæst og frost, temperaturen er faldet 8 gr. København: "i København - 12 gr. C"	-6,1
4	n	768,4	(K) stærk blæst og frost	-1,6
5	uvis	772,2	(K) stærk blæst og frost	0,2
6	ø	773,2	(K) frost og solskin. Om aftenen ildebrand i Vognmagergade. Spist hos Hielmstiernes med Rheder, Seidelin og fru, grev Holst, Anchersen, Langebeck, Borch, Thygesen, Lawzon, Ryberg, Olivarius, Holger Rosenkrantz, Treschow, Schiøtz og Ursin. Madam Pless skal forlade landet inden 3 dage.	-1,7
7	v	768,4	(K) frost og solskin med skyer. Admiralitetet får ordre om at lade skibene aftakle, så der bliver intet af rejsen til Norge.	-0,8
8	n	761,4	(K) frost og solskin med skyer. En ny landmåling skal foretages.	-0,3
9	n	766,8	(K) stærk blæst og frost. På Komedien "La fausse Agnès".	-3,9

10	n	773,8	(K) stærk blæst og frost Helsingør: ” Sundet er fuld af is”	-5,2
11	v	769,5	(K) stærk blæst og frost, men dog mildere luft. I Holmens kirke. København: ”i København - 2,5 gr. C”	-0,3
12	nv	759,2	(K) tøvejr og tåge. Beset hesten og statuen på Gethuset.	0,2
13	v	753,0	(K) solskin og blæst. Om aftenen hørtes to stærke tordenslag med lynild, hagl og regn, hvorpå fulgte stærk blæst og frost. Dronningen kommer atter i kirke.	1,4
14	v	740,2	(K) solskin med stærk blæst og frost København: ”det begyndte ved 12-tiden at blæse fra nordvest, om aftenen forøgedes stormen og den blev ved 22-tiden ret kraftig med kastevinde. Kl. 23 tordenvejr, senere på natten frost” Friederichsstadt (i Slesvig): ”meget stærk orkan, der især rasede stærkt mellem kl. 1 og 2” Rendsburg: ”stor brand i Hohenwedstedt på en tid, da en overmåde storm rasede meget heftig” Aalborg: ”natten mellem den 13. og 14. stærk sydvestenstorm”	-0,7
15	v	749,0	(K) solskin med stærk blæst og frost	-1,8
16	nø	745,6	(K) sne og frost. I kancellikollegiet behandledes bl.a. Køge skolehuses opbyggelse.	-2,8
17	sv	762,0	(K) sne og frost, om eftermiddagen slud og isslag. I societetet forlæste Horrebøw om Venus gang igennem solen. Aalborg: ”i Aalborg - 6,2 gr. C”	-1,1
18	v	742,0	(K) regn og slud. I Holmens kirke. København: ”i dag meget stærk storm i København, ikke mindre heftig end den den 14.”	-0,2
19	v	763,4	(K) sne og tøj Helsingør: ”natten til den 19. blev Sundet og havnen helt fuldt af is” Trondhjem: ”i denne uge faldt der en stor mængde sne i Trondhjem”	0,1
20	s	749,5	(K) stærkt snefald. Om aftenen hos Hielmstiernes. Korsør: ”nordvestenstorm”	0,6
21	nø	753,0	(K) sne og stærk frost	-5,4

			København: ”vejret skifter mellem tød og frost”	
22	v	767,6	(K) sne og stærk frost. En halv grad under 0. Frederiksstad: ”stille luft”	-2,8
23	v	762,2	(K) tødvej Korsør: ”vestenvindsstorm”	3,2
24	nv	765,0	(K) tødvej København: ”stormene den 14. og 18. marts har væltet en mængde træer i skovene”	4,2
25	n	761,8	(K) tødvej	5,1
26	uvis	771,2	(N) tødvej. Rejst med min kone til Nærum. Helsingør: ”liden vind af sydøst”	3,2
27	uvis	771,6	(N) solskin og tødvej. I Sølled kirke.	2,1
28	uvis	772,0	(N) nattefrost og tåge, siden solskin. Bønderne siger, at eftersom det frøs Vor Frue Nat, skal vi have frost i 40 dage.(JER natten til Maria bebudelsesdag, dvs. den 25. marts).	0,8
29	uvis	772,4	(N) nattefrost og tåge, siden solskin. I kancellikollegiet behandledes bl.a., at svenske lapper strejfer om i Norge.	1,4
30	uvis	773,4	(N) tyk himmel og lidt nattefrost. Borre besøgte os.	2,1
31	nød	774,8	(N) stærk nattefrost. I Sølled kirke.	4,7

Marts 1768

Temperatur: - 0,3 gr. C

Tryk: 762,3 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>April 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter</p>	temp.
--	------	------	---	-------

			omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800". Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	uvis	778,8	(N) stærk nattefrost, solskin og kold nordenvind. I Søllerød kirke.	3,5
2	n	778,2	(N) nattefrost og solskin. Spadseret i Staffeldts have og beset hans cassar med pfersken træer. Elstrup på Als: "begyndt at pløje"	4,0
3	sv	773,6	(N) nattefrost og varmt solskin. I Søllerød kirke. Spadseret i Holte Skov.	6,1
4	uvis	766,0	(N) nattefrost og varmt solskin. I Søllerød kirke. Spadseret i Dyrehaven.	5,6
5	sø	755,0	(K) nattefrost og varmt solskin. Aftensang i Nikolaj kirke.	5,8
6	v	751,6	(K) solskin og frost. I cancellikollegiet behandlede bl.a. sten fra Roskilde til vejene, reglement for præsterne ved Århus domkirke, mæglere i Bergen, indkvartering i Kolding og kornmåling i Bergen. Elstrup på Als: "begyndt at så vikker og ærter. Der kom nattefrost efter påske. I den uge, hvor vi såede ærter var det så hård nattefrost, at man ikke kunne harve om formiddagen på den jord, der var pløjet de forrige dage, men måtte vente til om eftermiddagen eller afharve hver dag, som vi plejede, og da det var tørt på grønjorden, var det hårdt at pløje. "	1,7
7	nø	767,0	(K) solskin og stærk frost. I societetet forelæstes over Suhms afhandling om finnernes herkomst. Elsmark på Als: "sået ærter"	-0,8
8	nø	767,4	(K) solskin og stærk frost. Om aftenen hos Suhms med Rheder, Hielmstjerne, Jensenius og Horrebow med fru, Walmoden, Langebeck, Suhm, Thodal, Hornemann og Rantzau.	0,0
9	ø	769,5	(K) solskin og stærk frost	1,1
10	nø	773,0	(K) frost og solskin. Frøken Hielmstjerne var til konfirmation i Vor Frue kirke. Madam Bruun, agent Graahs kones søster springer i Stranden i fuldskab, men bliver reddet.	0,6
11	s	777,8	(K) frost og solskin. Intet conseil, fordi kongen er faldet og har stødt sig og desuden er syg.	1,1

			Helsingør: ” 14 dage med smuk, klar og stille luft, men megen frost”	
12	s	774,2	(K) skyer og blandet vejr, frosten ophører. Spadseret i Kongens Have.	4,7
13	sv	767,2	(K) blandet himmel med tynde skyer og blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. brændevinsbrænden på landet sættes på auktion, opkrævning af tiende i Bergen, hestemarked i Ålborg og tyske præsters ret til at døbe børn.	8,2
14	sv	761,2	(K) blandet himmel med tynde skyer og blæst.	9,3
15	v	755,8	(K) blandet himmel med tynde skyer og blæst. Livmedicus Bergers hus nedbrændte om morgenen (ifølge Nystrøm i Gothersgade), og 4 mennesker blev slået ihjel, da en gavl styrtede ned, kort efter ildløs på Ulfeldts Plads. Elsmark på Als: ”sået havre”	6,8
16	s	761,0	(K) blandet himmel med tynde skyer og blæst. Spadseret på Volden.	4,5
17	sø	762,0	(K) solskin og blandet himmel med skyer. Spadseret på Volden.	6,3
18	s	755,4	(K) solskin og blandet himmel med skyer	8,5
19	sv	754,5	(K) regn, fugtigt vejr og varme. Spadseret på Volden. Salling: ”længere periode med tørt vejr”	8,5
20	s	752,0	(K) mild regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a. rende fra slottet til Christianshavn, adressekontor i Christianssand, skifte efter fremmede konsuler, skippersnes liggedage i Norge og flagmændenes rang ved søetaten. Elstrup på Als: ”sået havre efter megen regn”	8,2
21	sv	748,2	(K) mild regn	8,0
22	v	744,0	(K) stærk regn	7,3
23	v	747,4	(K) regnvejr	6,3
24	sv	752,6	(K) solskin og blandet himmel med skyer og blæst. I kanalen er fundet et spædbarn med en strikke om halsen, hvorved hang en mursten.	8,2
25	v	755,6	(K) solskin og blandet himmel med skyer og blæst	8,2
26	sv	750,2	(K) solskin og blandet himmel med hagl	7,8
27	sv	749,8	(K) blæst, regn og hagl. I kancellikollegiet behandlede bl.a. brolægningen i København lignes på alle i hver gade og at bønderkarle på 35 år bliver landsoldater.	6,2
28	sv	751,0	(K) regn og solskin. Den unge Seidelin overfalder af løjtnant Harboe, som havde til gode hos ham i spil.	5,1

29	sv	760,2	(K) nattekulde, solskin og driveskyer. Spadseret på Volden. Ericius overlader mig de to underste værelser, hvor Christoffer kommer til at være, og jeg betaler så i alt i husleje 265 rdr.	6,1
30	ø	758,8	(K) fugtigt vejr og regn	5,7

April 1768

Temperatur: 5,4 gr. C

Tryk: 760,6 mm Hg

	vind	tryk		temp.
<u>Maj 1768</u>				
<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>				
1	ø	763,4	(K) fugtigt vejr.	4,8
2	nø	767,4	(K) tørvejr og skyer. Spadseret med Bagger og Holm til Toldbogade, derfra til Østerport og på Volden samt til tømmerpladsen og hjem gennem Østerport. Kongen var syg, men dog om aftenen på Komeden.	7,6
3	ø	767,8	(K) tørvejr, skyer og solskin. Spadseret i Rosenborg Have og på Volden. Helsingør: "østnordøstlig vind"	9,2
4	n	768,2	(K) solskin og varmt vejr. Spadseret på Volden og i Rosenborg Have. Brandt får ordre om inden 24 timer at forlade København og inden 8 dage kongens riger. I kancellikollegiet behandledes bl.a. svenske lappers opførsel i Nordlandene og brandordning i Bergen.	12,5
5	uvis	771,6	(K) solskin og koldere luft. Brandt rejste kl. 11.	10,2

			Salling: ”i nat stærkt nordlys”	
6	s	771,0	(K) solskin og varmt vejr. Kongen rejste kl. 10½, og dronningen græd bitterlig. Elsmark på Als: ”sået byg”	11,7
7	ø	763,8	(K) solskin og blæst. Fået 40 rdlr. for udleje af Skyttevænget. Spadseret med Johan Eichel i Rosenborg Have og på Volden.	10,5
8	sø	762,2	(K) tynde skyer og solskin	10,3
9	nø	766,6	(K) tynde skyer og solskin. Kongen skal i dag være nået til Slesvig. Været hos geheimeråden, som er syg i halsen.	9,1
10	uvis	775,2	(K) solskin og kold blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. at degneenker må forblive boende i et halvt år.	6,0
11	nv	769,5	(N) kold blæst og regnskyer. Rejst med min kone om eftermiddagen til Nærum. Thurah besøgte os.	7,3
12	nv	754,5	(N) et stænk regn, siden blæst og driveskyer. I Søllerød kirke.	7,8
13	nø	759,0	(N) et stænk regn, siden blæst og driveskyer. Hofmarskalinde Holck dør af småkopper. Hun blev behandlet efter den nye mode og måtte ikke ligge i sengen.	8,2
14	n	760,8	(N) solskin og blæst fra nord. Spadseret i Dyrehaven.	8,1
15	n	766,0	(N) om morgenen ret sommervejr, siden nogen blæst. I Søllerød kirke.	9,8
16	s	764,0	(K) om morgenen ret sommervejr, siden nogen blæst. Rejst til byen med min kone.	8,8
17	s	758,6	(K) kold blæst og blandet himmel. Christoffer var syg.	9,8
18	sø	747,8	(K) regnvejr. Beset et stykke rav, der vejer 310 lod, som er tilbudt kongen for 1.000 rdr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. vandrende fra slottet til Christianshavn.	7,8
19	sø	747,0	(K) regnvejr	7,8
20	v	758,4	(K) solskin og regn. Været til Herrens bord.	9,3
21	v	765,6	(N) solskin og regn, om aftenen solskin. Rejst til Nærum med hele mit hus. Borres kom også ud.	10,6
22	n	774,5	(N) klart solskin med kølig luft. I Søllerød kirke. Spadseret med min kone i Dyrehaven.	12,1
23	nv	774,8	(N) solskin og varmt, nu begynder sommervejret. I Søllerød kirke. En husmandsdatter fra Søllerød var i kirken. Hun var fulgt til Italien med Galeottierne for 4 år siden. Da den yngste hun døde, ville den ældste søster ikke	13,0

			give hende rejsepenge hjem. Tilfældigvis mødte hun en hollandsk skipper, som lovede at sejle hende gratis til Amsterdam. På skibet blev han forelsket i hende og fik sine forældres tilladelse til at ægte hende. Nu var hun kommet for at få en dåbsseddel og bevis for at være født af ærlige ægteforældre, senere kommer han og henter hende. Spadseret over Nymølle, Ørholm og Søllerød.	
24	nv	767,6	(K) solskin og huul blæst. I Søllerød kirke.	11,7
25	uvis	763,6	(K) solskin og stærk regn om natten. Brabrand bliver etatsråd.	12,1
26	n	753,6	(N) stærk regn. Det siges, at kongens rejse skal vare i 10 måneder.	7,7
27	n	761,8	(N) solskin og kold blæst fra nordøst. København: ”smukt vejr”	11,5
28	nv	761,8	(N) regnskyer og kulde	9,7
29	sø	758,6	(N) solskin og blæst, men mildere luft. I Søllerød kirke. Helsingør: ”sydøstlig vind”	13,3
30	ø	759,0	(N) solskin og blæst	15,0
31	ø	761,0	(K) solskin og blæst. Rejst med min kone til byen. Ildløs i køkkenet på Frederiks hospital. De oprørske i Bergen dømmes ved Højesteret at have forbrudt ære, liv og gods.	14,0

Maj 1768

Temperatur: 9,9 gr. C

Tryk: 763,4 mm Hg

vind	tryk		temp.
		<u>Juni 1768</u>	
		<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i</p>	

			”Tractatus...”. De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	ø	764,5	(K) solskin og stærk blæst Helsingør: ”østsydøstenstorm”	11,0
2	nø	770,0	(N) solskin og varmt. Herefter bliver der afholdt konseil hver torsdag og fredag. Hammer kom hertil om aftenen.	11,2
3	ø	770,0	(N) solskin og varmt, nattefrost. Hammer begyndte på græstrappen.	11,9
4	n	769,2	(N) solskin og varmt. Thurah begyndte på kilden.	13,2
5	n	768,4	(N) solskin og fuldkomment sommervejr. I Søllerød kirke.	16,5
6	nv	767,6	(N) solskin og hede	19,4
7	nv	763,6	(K) solskin og hede. Rejst til byen med Hammer.	18,4
8	sø	760,0	(K) solskin og kølig vind, om natten nogen regn. I kancellikollegiet behandledes forslag om en rende fra Bryghuset til Christianshavn, og at ægteskaber på Island blev tilladt (ifølge Nystrøm blandt de fattige). Elstrup på Als: ”jorden var gennemtør”	13,5
9	s	754,5	(N) solskin og stærk hede, om aftenen regn Elstrup på Als: ”der kom en god regn den 9. og 10. juni, og jorden blev gennemvåd”	16,5
10	sv	747,6	(N) mild og bestandig regn	14,5
11	s	759,2	(N) solskin og varmt	16,0
12	sø	762,6	(N) solskin, varmt og stærk blæst. I Søllerød kirke. Spadseret til Søllerød med min kone og besøgt etatsråd Kofod.	17,5
13	ø	761,0	(N) solskin, varmt og stærk blæst	16,4
14	ø	757,6	(K) stærk varme og regn	16,5
15	s	762,2	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandledes bl.a. om vedligeholdelse af Nyborg fæstning.	17,0
16	v	762,4	(N) solskin og regn	14,5
17	sv	766,2	(N) regnskyer med solskin og blæst. Brøndværket om kilden bliver færdigt.	16,4
18	v	759,5	(N) stærk regn og torden	15,2
19	uvis	762,0	(N) mild regn. I Søllerød kirke.	15,0

20	v	763,2	(N) regn og solskin. Renset kilden. Admiral Lemvig dør om natten hos Pelt. Han spiste dér til aften, og med eet forgik ham mæle og sanser, så at han blev lagt i en seng og forblev i samme tilstand til han døde. Han var 78 år gammel.	13,9
21	sø	759,2	(K) regn og solskin Helsingør: ”sydsydøstlig vind”	13,6
22	v	759,0	(K) solskin, regn og hagl. Fået af Seidelin balancen over Christoffers midler.	11,0
23	v	760,6	(N) solskin, regnskyer og blæst. Rejst til Nærum med hr. Treschow, som spiste her om aftenen.	11,0
24	nv	770,0	(N) solskin med huul og kold blæst. Vandet i kilden har fået en hæsleg lugt og smag af den tang, der blev lagt omkring den, men det går vel over, mos havde måske været bedre. Salling: ”i denne uge meget koldt”	11,6
25	s	771,6	(N) solskin og varmt, men koldt om aftenen	13,7
26	sø	761,8	(N) stærk blæst med regnskyer, siden regn. I Søllerød kirke. Spist middag hos Thurahs med Borres og Hyllesteds.	14,0
27	s	757,2	(N) regnskyer, om aftenen solskin og varmt	16,6
28	sv	749,5	(K) bestandig regn Salling: ”indtil nu har sommeren oftere været kold end hed”	15,5
29	nv	754,2	(K) solskin og regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a. landstingets vedligeholdelse på Færøerne.	13,3
30	v	762,2	(N) solskin og kold blæst. Fulgt admiral Lemvig til jorde i Frue kirke om eftermiddagen kl. 3.	11,6

Juni 1768

Temperatur: 14,5 gr. C

Tryk: 761,9 mm Hg

	vind	tryk	<u>Juli 1768</u>	temp.
			Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).	

			Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”. Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	n	767,8	(N) om morgenen regnskyer, siden solskin og varmt. Min kone begyndte med pyramonterbrønden. Brygger Wedegges kone med en lille datter og Kirketerp, en ung købmand, væltede ved Holte, og kom blodige igennem vores have på vej ind til Borres (ifølge Nystrøm Luxdorps nabo agent Peter Borre, der ejede Sophieshøj, den senere Nærumgaard).	14,9
2	s	765,4	(N) solskin, varmt og blæst. I Søllerød kirke. Om eftermiddagen ved Kilden med min kone og Friises, traf dér kancelliråd Mangors selskab. Helsingør: ”sydsydvestlig vind”	16,9
3	sø	760,0	(N) solskin, blæst og tordenskyer, siden regn og lummervarmt. I Søllerød kirke. Besøgt Borres.	15,1
4	n	762,8	(N) solskin, varmt og tordenskyer. Gorr prygl Sally af med en tamp.	16,0
5	v	765,8	(K) solskin, varmt og tordenskyer. Fæstet Wilhelm.	17,3
6	sv	766,4	(K) solskin, varmt og regnskyer. Fået min løn 250 rdr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. skovenes bortforpagtning i Norge.	18,0
7	s	759,0	(N) solskin, varmt og regnskyer. Jeg måtte lade al tangen grave op fra kilden.	18,1
8	v	750,6	(N) blæst og stærke regnbyger. Spist til middag med bl.a. Horns, Bangs, Boertmans, Beckers, Stampe og Berger, et selskab på 22 personer. Det var Horns bryllupsdag.	15,9
9	v	759,8	(N) om morgenen regn, siden blæst og solskin	16,6
10	nv	760,8	(N) regnskyer og solskin. I Søllerød kirke. Spadseret med min kone til Øverød og besøgt Suhms, som er kommet ud med alle. Der var Kofods og Dass.	15,5
11	v	761,4	(N) regnskyer og solskin. Spadseret med min kone til Ørholm og besøgt Rheders, hvor Hielmstiernes var på besøg. På hjemvejen talte med Kofods. Stampe spiste her om aftenen.	14,5

12	v	759,8	(K) regn og solskin. Winckelman myrdes af en bandit.	14,6
13	sv	755,4	(K) regnvejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. tilsyn med sukkerhusenes bygning.	14,4
14	v	756,2	(N) solskin og regnbyger. Min kone kom til byen og fæstede Trine.	15,9
15	nv	758,6	(N) solskin og skyer. Horrebøw med frue og søn samt Berregaard spiste her til middag, og vi gik til Øverød og derfra til Søllerød og besøgte hr. Treschows, hvor Suhms var. Helsingør: "liden vind"	14,5
16	sv	762,4	(N) solskin og skyer, men stærk nattekulde. Spadseret med min kone i Dyrehaven. Elsmark på Als: "slået kløver"	14,4
17	n	760,6	(N) himlen overtrukket med skyer. I Søllerød kirke.	13,6
18	v	757,0	(N) bestandig småregn. Udlæst Cramers spanske grammatik. Magister Dass fik en rørelse på den venstre side.	12,8
19	uvis	754,0	(K) solskin og regn. Der frygtes oprør i Bergen, fordi de oprørske er dømt ved Højesteret til at miste livet. Helsingør: "sydvestlig vind"	15,3
20	s	758,2	(K) solskin og varmt. Engen blev slået. I kancellikollegiet behandlede bl.a. Christiansands privilegier, hvorledes kontingent til brandselskabet skal inddrives og falske banco-sedlers indløsning.	16,4
21	uvis	762,6	(N) solskin og varmt med regn og torden. Kilden er malet. Rejst med Glud til Nærum.	16,1
22	n	767,4	(N) solskin og varmt	15,1
23	n	770,0	(N) solskin og varmt	15,6
24	uvis	769,2	(N) solskin og varmt, stærk tåge kl. 12. I Søllerød kirke.	19,0
25	sv	769,0	(N) tykke tordenskyer, men siden solskin og varmt, om aftenen tåge. Sat mit hø i stak.	18,4
26	ø	768,2	(N) solskin og meget varmt	19,4
27	ø	769,8	(K) solskin og hede. Kancellikollegie på Kaninholmen. I kancellikollegiet behandlede bl.a. straffen for lejermål på Island, hvorledes købstadsjorder må ejes og bortlejes, at sigtemøllerne ikke kan male for det islandske kompagni og skifter efter flagmænd. Rejst til byen om aftenen.	19,9

28	n	773,8	(N) solskin og hede	21,3
29	s	772,6	(N) solskin og hede. Indkørt mine 3 høstakke. Spist i Torbeck (Tårbæk) hos madam Gustmeier med Thurah og kæreste, Fenger, kæreste, søn og datter.	21,3
30	ø	767,4	(N) solskin og nogen blæst fra nordøst. Lagt kvadersten omkring kilden, og sat den i fuldkommen stand.	18,9
31	ø	763,8	(N) solskin og blæst. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Hielmstiernes med Rheders, Bornemanns, Bagger, Borch, Langebeck, Ursin og Debes. Salling: ”fra den 19. juli - 2. august betændigt stærk hede og tørke med klar og stille luft”	17,3

Juli 1768

Temperatur: 16,5 gr. C

Tryk: 763,1 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>August 1768</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	ø	765,8	(N) solskin og blæst. Alle tre dronninger og prins Frederik var hos Staffeldts (ifølge Nystrøm var Verner von Staffeldt, der havde sit lyststed i Nærum, tæt ved Luxdorps gård, overstaldmester). Rheder med frue og Bagger var her om eftermiddagen.	18,8
2	ø	766,8	(N) solskin, tordenskyer og varmt	19,2

3	sv	758,8	(K) regn om formiddagen, tørvejr og solskin om eftermiddagen. Kancellikollegiet blev holdt her på Nærum, der behandlede bl.a. forslag om, at der i Raspehuset må raspes hjortetakker. Kørt til byen om aftenen.	18,3
4	v	757,8	(N) solskin, tordenskyer og regnbyger	16,9
5	nv	761,2	(N) solskin og regnskyer. Spadseret til Suhms i Øverød.	16,7
6	v	762,6	(N) solskin og regnbyger, om aftenen stærkt nordlys Elsmark på Als: ”høsten varede fra den 6. august - 27. august. Høstresultat: 25 traver rug, 83 traver byg, 63 traver havre, 15 læs ærter.”	17,6
7	v	757,4	(N) regn og solskin. I Søllerød kirke. Landmanden spår at, da de første 14 dage af hundedagene har været gode, vil de sidste 14 dage blive urolige.	14,2
8	sv	753,6	(K) solskin, siden torden og regn Elstrup på Als: ”høsten begyndt i stor regn”	14,9
9	nv	758,6	(K) solskin og regnbyger. Graah og jeg besøgte magister Dass. Begyndt at flytte mine bøger op.	15,6
10	nv	760,2	(K) solskin og et stænk regn. Flyttet alle mine bøger op.	13,9
11	v	762,2	(N) solskin og regnskyer. I konseillet var Moltke, Thott, Reventlow og Rosenkrantz til stede.	14,1
12	nv	765,8	(N) solskin og regnskyer. Bagger spiste her til middag og fulgte med os til Øverød, hvor vi besøgte Suhms.	15,8
13	uvis	772,0	(N) solskin og varmt. Mejet kornet.	17,3
14	sv	774,0	(K) solskin og stærk hede. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Suhms med Kofod, frue, datter og den lille, Sevel, fru Dreyer, hr. Treschow og datter. Helsingør: ”liden vind af sydsydvest”	17,9
15	sø	769,8	(K) solskin og stærk hede. Set rytterstatuen (opstillet) ved Amalienborg.	18,3
16	s	761,2	(K) solskin og stærk hede med et stænk regn. Hesten (på Amalienborg Slotsplads) blev sat på sin piedestal. Til Teilmans datters dåb, hvor jeg stod fadder. Datteren hedder Andrea Kirstine, opkaldt efter fru Hielmstjerne, som bar det, frk. Hielmstjerne holdt huen. Helsingør: ”sydøstlig vind”	17,7
17	nø	761,0	(K) solskin og hede. I kancellikollegiet behandlede bl.a. instruks for generalvejrestrene i Norge og forpagtning af brændevinsbrænding i Trøjborg len.	17,9

18	ø	760,8	(N) solskin og regnbyger. Kornet er bundet op. Helsingør: ”østsydøstlig vind”	16,3
19	s	759,5	(N) solskin og regnbyger Helsingør: ”østsydøstlig vind”	17,7
20	nv	761,4	(N) stærke regnbyger og blæst Salling: ”vådt høstvejr i år”	15,8
21	s	762,4	(N) solskin og skyer. I Søllerød kirke.	17,7
22	v	760,2	(N) solskin og regn om natten. Borre besøgte mig.	17,3
23	v	760,0	(K) solskin og regn Elstrup på Als: ”om eftermiddagen regn”	16,7
24	sv	755,2	(K) solskin og varmt, torden og regn Elstrup på Als: ”regn”	16,2
25	sv	751,8	(N) stærke regnbyger Elstrup på Als: ”fra den 25.-27. august blæste det op til storm”	14,2
26	sv	743,6	(N) blæst og stærk regn med stærke regnbyger. Spist til middag hos Kofods med Suhms frue og søn, hr. Treschow og datter. Helsingør: ”stærk storm”	13,3
27	n	747,0	(N) blæst, stærke regnbyger og koldt. Spist til middag hos Suhms med Rheder, Hielmstjerne, Jensenius og fruer, Stampe og Langebeck. Helsingør: ”fortsat vestsydvesten og nordnordvesten storm”	12,1
28	n	760,8	(N) solskin, klar og kold luft. Spist til middag på Kaninholmen med Rheder og frue, Suhm, frue og søn, justitsråd Bagger og broder, Stampe, Hübner og Koren.	13,3
29	n	759,8	(N) solskin og mådelig varme, koldt om aftenen. Min sæd indkørt. Spadseret sammen med min kone, Bagger og hans broder majoren samt Borres familie til Frydenlund. Om natten var der tyve, formentlig de 10 deserterede, som er i Dyrehaven, i Staffeldts og min have. De fiskede i vore parker og stjal ting.	12,1
30	n	762,6	(K) solskin og varmt	13,3
31	v	763,0	(K) regnskyer	13,7

August 1768

Temperatur: 16,0 gr. C

Tryk: 760,5 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>September 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	v	754,5	(N) om morgenen regn, siden klart vejr Helsingør: ”om morgenen sydsydøstlig vind”	15,8
2	v	748,6	(N) regnskyer, om aftenen rejste der sig en stærk blæst, som varede natten igennem	13,0
3	v	756,0	(N) solskin og stærk blæst fra nordvest. Ildebrand i Valby.	10,2
4	s	760,4	(N) solskin, blæst og skyer. Spist til middag hos Suhms med Kofoed, frue og datter samt Koren og spadseret hjem derfra med min kone og alle vore folk. Helsingør: ”om eftermiddagen sydsydøstlig vind”	12,4
5	sv	750,2	(N) regnskyer og et stænk regn Helsingør: ”om eftermiddagen østnordøstlig vind”	13,2
6	sv	757,0	(K) regnskyer og et stænk regn. Burman tog afsked og gav mig en tubus (JER et teleskop).	13,5
7	sv	755,8	(K) regn og solskin	13,3
8	sø	759,0	(N) regnskyer, rejst til Nærum med min kone i bestandig regn. Vognakselen	12,8

			brækkede, just da vi kørte ned mod gadekæret. Helsingør: ”østnordøstlig vind”	
9	ø	752,6	(N) regnskyer og solskin om eftermiddagen Helsingør: ”østnordøstlig vind”	14,5
10	ø	757,8	(N) regnskyer og tørvejr. Rheders besøgte os om eftermiddagen. Helsingør: ”liden østnordøstlig vind”	14,4
11	v	758,0	(N) om morgenen regn, siden solskin. I Søllerød kirke. Helsingør: ”nordvestlig vind”	12,0
12	v	759,5	(N) regnskyer og tørvejr. Spadseret med min kone til Holte og besøgt kancelliråden. Helsingør: ”liden sydøstlig vind”	11,4
13	v	759,8	(K) bestandig regn	10,7
14	v	767,6	(K) solskin og tørvejr	9,9
15	ø	766,4	(N) solskin og regn. Rejst til Nærum med sekretær Treschow, som blev her om natten på grund af regnen. Helsingør: ”vinden går i østsydøst”	11,8
16	s	752,8	(N) regn om formiddagen, siden solskin og blæst Helsingør: ”sydsydøstlig vind”	13,3
17	s	751,6	(N) regn hele dagen og natten igennem. Gæssene sættes på sti.	14,2
18	sv	747,8	(N) om morgenen stærk regn, siden blæst og solskin. I Søllerød kirke.	13,2
19	sv	755,4	(N) tykke skyer og nogle stænk regn. Spadseret i Søllerød Slotshave.	14,0
20	sv	763,2	(K) solskin og tørvejr	12,7
21	sv	760,8	(K) solskin og tørvejr, om aftenen stærk regn	12,9
22	nv	758,6	(N) solskin og tørvejr	11,2
23	nø	760,4	(N) solskin og tørvejr Trondhjem: ”høstvejret var i år meget vådt”	10,8
24	nø	762,2	(N) solskin og tørvejr. Rheder og frue med Bagger besøgte os om eftermiddagen.	11,8
25	nv	766,2	(N) tykke skyer, stærk regn ved middagstid. Spist til middag på Kaninholmen med grev Holst, hofskriver Hiortshøj, Nielsen og dr. Clausen, Rheder, frue og	10,9

			Bagger, Suhms frue og søn, Hübner, Langebeck og søn. Helsingør: god østsydøstlig vind”	
26	nø	773,8	(N) solskin, tørvejr og kulde. Spist til middag og aften hos Borres.	9,2
27	sø	779,0	(K) solskin, tørvejr og kulde. I societetet, hvor Hee forelæste om det danske mål.	10,8
28	sv	777,4	(K) solskin, tørvejr og kulde. Været med min kone, Bagger og Bartholin hos nabojøden og beset hans løvsal. (Ifølge Nystrøm boede indkvarteringsmandtaller i rådstuearkivet Moses Vallentin i Snarens kvarter gl. nr. 12, Luxdorph boede i gl. nr. 13.). I kancellikollegiet behandledes bl.a., at børnebørn arver lige med børn på Island, og at kirkeinspektørtjenesten på Sjælland nedlægges	11,0
29	sv	767,4	(K) solskin, tørvejr og kulde	11,3
30	nv	763,8	(N) solskin, tørvejr og kulde	10,5

September 1768

Temperatur: 12,2 gr. C

Tryk: 760,1 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Oktober 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	nv	766,6	(N) meget stærk dug om natten, om formiddagen solskin og om eftermiddagen tykke skyer og blæst. Spadseret med min kone i marken.	10,4
2	nv	764,2	(N) tykke regnskyer. I Søllerød kirke. Besøgt Kofods.	11,4

3	uvis	766,6	(N) tykke regnskyer	11,9
4	ø	758,6	(K) solskin og blæst Elsmark på Als: ”begyndt at så rugsæd”	13,0
5	sø	755,0	(K) koldt vejr med skyer. Niels tiltræder som kancellibud.	14,3
6	v	755,4	(N) om morgenen regn, siden solskin. Borres hele hus besøgte om aftenen og tog afsked med os.	13,4
7	sv	754,5	(N) tyk luft med regnskyer. Natten tilforn brød tyve ind på Søllerød og stjal et chatol.	13,4
8	sv	757,8	(N) tyk luft med regnskyer. Kålhovederne afskæres, og en del af frugten nedplukkes.	13,8
9	sv	750,2	(N) om formiddagen regn, om eftermiddagen solskin. I Søllerød kirke.	13,5
10	v	757,0	(K) regn og solskin. Rejst med min kone og Christoffer til byen for at blive dér i vinter.	11,7
11	ø	752,4	(K) bestandig regn. Wilhelm kom i sin tjeneste.	7,2
12	n	761,6	(K) nattefrost og solskin. Den unge ko kælver. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om fisketiende i Nordlandene og om stiftamtmandsembedets nedlæggelse på Island.	6,2
13	nø	771,2	(K) nattefrost og solskin, kulden tiltager	5,5
14	sø	775,4	(K) nattefrost og solskin, dog noget mildere	7,5
15	sø	767,8	(K) nattefrost og solskin	8,3
16	sø	766,8	(K) tyk luft og mådelig kulde Helsingør: ”i denne tid østnordøstlig vind”	9,8
17	sø	767,2	(K) solskin og kulde	10,2
18	ø	768,8	(K) solskin og kulde	7,4
19	ø	775,0	(K) solskin og kulde. Folkene kom hjem fra Nærum.	6,5
20	ø	777,0	(K) solskin og kulde	5,8
21	ø	776,8	(K) solskin og kulde. I societetet påbegyndte jeg min forelæsning over Schiønnings afhandling om Herodots Skytien.	6,0
22	nø	772,0	(K) solskin og kulde	4,7
23	ø	767,0	(K) solskin og kulde med nattefrost	3,0
24	v	763,6	(K) solskin og regnvejr. I kancellikollegiet behandledes bl.a. oprør hos almuen i	3,0

			Guldal over ekstraskatten.	
25	ø	761,4	(K) solskin og regnvejr. Spist til middag hos Aagaards sammen med min kone, Sevel og Johan Eichel.	4,7
26	ø	754,0	(K) regnvejr og blæst Helsingør: ”sydøstenstorm” Trondhjem: ”-7,5 gr. C”	7,2
27	sv	757,8	(K) regnvejr og blæst	8,2
28	v	763,4	(K) fugtigt vejr. Horrebøw og Rotbøll spiste hos mig om aftenen, og i Societetet fortsatte jeg min forelæsning.	7,5
29	sø	768,6	(K) regn og fugtigt vejr	7,8
30	sv	767,4	(K) solskin og mildt vejr	5,9
31	s	750,8	(K) tyk luft og regn Trondhjem: ”i disse dage streng vinter”	6,5

Oktober 1768

Temperatur: 8,6 gr. C

Tryk: 763,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>November 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebøw's afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
--	------	------	---	-------

1	v	744,8	Tyk luft	6,1
2	n	747,2	Regnvejr Salling: ”efteråret var bestandigt stormende med sydlige og vestlige vinde og megen regn”	2,4
3	sv	740,8	Regnvejr	5,8
4	sv	746,2	Regnvejr. I Societetet fortsatte jeg forelæsningen. Trondhjem: ”- 13,7 gr. C”	6,1
5	sv	744,8	Regnvejr Elsmark på Als: ”kørerne kommer ind”	5,4
6	n	768,6	Stærk frost, sne og solskin Helsingør: ”god vind”	2,1
7	sv	763,8	Stærk blæst og tøvejr Oslo: ”omslag til tøvejr”	5,3
8	sv	751,4	Solskin og tøvejr	6,6
9	nv	755,2	Solskin og tøvejr. Nielses og Inger Maries bryllup blev holdt hos mig. Korsør: ”om eftermiddagen hård vestnordvestenstorm”	3,1
10	s	759,0	Solskin og stærk blæst, om aftenen regn	5,4
11	sv	751,4	Fugtigt vejr. Jeg fik tyrkiske roser fra Anchersen i Odense. De nye brudefolk besøgte os, de fik henimod 200 rdr. i bryllupsgave.	6,0
12	sv	752,2	Regnvejr. Stærk ildløs i Sølvgade.	4,5
13	n	763,2	Regnskyer og kulde	1,6
14	sv	772,2	Regnskyer og kulde med nattefrost. I kancellikollegiet behandledes bl. a. forslag om jødernes skifter i købstæderne, om skat på jordegods på Bornholm og om nedslag i skat for gårde, der lider skade ved elvebrud og fjeldskred. Elstrup på Als: ”nattefrosten tvang vore 2 heste på stald”	2,0
15	s	761,6	Regnvejr. Kureren medbragte, at kongen ventes hjem den 15. januar. Krig mellem tyrken og russen.	4,5
16	sv	765,0	Fugtigt vejr	5,4
17	sv	755,2	Fugtigt vejr	4,9
18	v	759,8	Fugtigt vejr. Horrebøw og Rotbøll spiste her, og i Societetet afsluttede jeg min	5,8

			forelæsning.	
19	nv	769,0	Fugtigt vejr	5,0
20	sv	762,2	Tyk og fugtig luft	4,6
21	sv	754,2	Fugtig luft og blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. vestindiske uroligheder, ingen indførsel i Raadvad mølles aktier og jordemødre i Vestindien. Helsingør: ”hård sydøsten og østsydøstenstorm”	4,6
22	s	729,5	Fugtigt vejr og stærk regn København: ”meget stormende i København”	4,4
23	sv	728,6	Fugtigt vejr	5,0
24	sv	734,5	Fugtigt vejr Helsingør: ”sydsydvestenvind”	4,8
25	uvis	740,8	Fugtigt vejr. Rotbøll spiste her, og i Societetet forelæste Kratzenstein over Harrisons ur, som han mente var et bedrag.	3,1
26	sv	749,0	Fugtigt vejr	3,0
27	sv	761,0	Fugtigt vejr. Spist om aftenen hos Hielmstiernes.	4,6
28	sv	767,6	Fugtigt vejr. Spist om aftenen hos Thurahs med Borres hele familie, Hyllested og kæreste, løjtnant Thurah og frue, løjtnant Pohl, frue og Pontoppidan.	4,5
29	s	760,0	Fugtigt vejr. Efter en avis skal der være stor revolution i Rusland og kejserinden gået i kloster.	5,9
30	s	748,9	Regnvejr. Ildløs i hø på Vandkunsten.	6,6

November 1768

Temperatur: 4,6 gr. C

Tryk: 753,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>December 1768</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N). Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”</p>	temp.
--	------	------	--	-------

			Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800". Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	sø	742,2	(K) regnvejr	7,3
2	sv	752,0	(K) klar himmel og blæst	5,6
3	s	755,8	(K) klar himmel og blæst	5,2
4	sv	761,8	(K) stærkt regnvejr Korsør: " om eftermiddagen bundtyk tåge"	4,7
5	sv	768,0	(K) fugtigt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. jordemødre på Sct. Croix, rytterstalde i Præstø, Kolding og Fredericia og byfogeders attester om dem, som på grund af lejermål sættes på vand og brød.	5,6
6	sv	769,5	(K) fugtigt vejr	5,9
7	sv	768,2	(K) tyk luft og fugtigt vejr. Kvægsygen er i Nærum.	5,8
8	nv	768,6	(K) blæst og klar luft	4,2
9	n	772,0	(K) rimfrost om natten, solskin og blæst. I Societetet forelæstes over Strøms afhandling om norske insekter.	2,8
10	n	772,6	(K) stærk frost, solskin og blæst. Ildløs om aftenen i en skorsten hos Ryberg.	0,2
11	nø	776,4	(K) stærk frost, solskin og blæst Korsør: "nordnordøstenvind"	-1,6
12	nø	774,0	(K) stærk frost, solskin og blæst. Kongen antager 2 kobberstikkere til Societetets landkort.	0,9
13	ø	778,2	(K) stærk frost, solskin og blæst Helsingør: "østnordøstenvind"	0,4
14	ø	775,0	(K) frost, solskin og blæst	0,8
15	ø	769,5	(K) frost, solskin og blæst. Guldberg besøgte og gav mig det kobberstik prins Frederik havde stukket. Jeg lånte hos Bartholin 1000 rdr. til madam Thomsen på huspant.	1,2
16	ø	766,0	(K) frost, solskin og blæst. I Societetet forelæstes over Strøms afhandling om	0,7

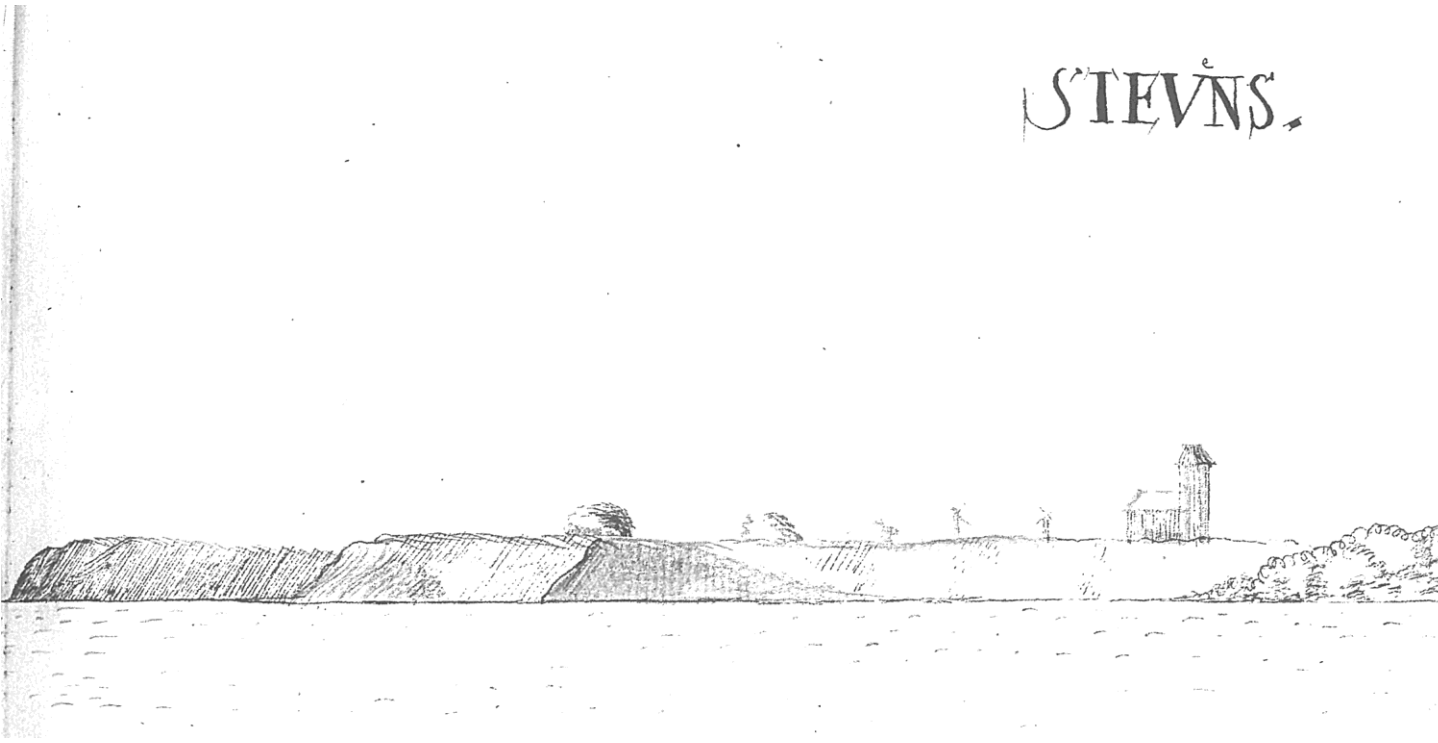
			norske insekter.	
17	ø	765,2	(K) frost, solskin og blæst	-0,3
18	ø	764,2	(K) stille vejr og frost, regn om aftenen. Om aftenen hos Hielmstiernes.	0,9
19	sv	764,5	(K) tøj og tåge. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om de sorte slavers straf for tyveri på St. Croix, og om salt i Fladstrand.	2,8
20	s	761,2	(K) tøj og tåge	3,9
21	v	759,5	(K) tøjvejr og solskin	4,9
22	v	767,4	(K) tøjvejr og solskin	3,8
23	sø	766,6	(N) tøjvejr og solskin. Rejst med min kone til Nærum.	2,4
24	s	766,2	(N) solskin og stærk frost. Kongen af Sverrig, da en ekstraordinær rigsdag bev ham nægtet, afskediger regeringen og ved prins Gustaf i alle kollegier erklære tronen for ledig eller rettere, at kongen befattede sig med intet og samtykkede i intet, førend en rigsdag var samlet.	1,9
25	sv	763,4	(N) tøjvejr fra om natten kl. 1 og siden blæst. I Søllerød kirke. Da hr. Treschow sidste år næppe hver gang havde fået 6 rdl. i offer af 850 nadvergæster, lod han hver give en offerseddel for at se hvem, der manglede at betale. Der var denne gang en del flere oppe, end der plejede.	4,3
26	v	753,8	(N) stærk blæst og solskin. I Søllerød kirke. Salling: "om natten tordenvejr"	6,1
27	v	755,8	(N) blæst og solskin med lidt nattefrost. I Søllerød kirke.	3,7
28	sv	754,0	(N) tøjvejr med tykke skyer og blæst.	4,7
29	sv	746,2	(N) tykke skyer og blæst med småregn	4,6
30	v	760,4	(N) nattefrost og solskin	3,1
31	sø	761,4	(N) fugtigt vejr med tykke skyer	4,2

December 1768

Temperatur: 3,2 gr. C

Tryk: 763,9 mm Hg

STEVNS.

VEJRET I 1769

1769 Temperatur 7,7 gr. C. Solfattigt år. Meget nordlys i september og oktober. Megen sne i juledagene.

<u>Januar</u> Meget varm. Meget solfattig. Meget lavt tryk den 29. Stærkt snefald den 21. Temperatur: 1,2 gr. C	<u>Februar</u> Normal. Meget solfattig. Megen sne. Megen østenvind. Stærkt snefald den 8. og 9. Stærkt snefald og regn den 28. Temperatur: 0,2 gr. C	<u>Marts</u> Varm. Meget solfattig. Temperatur: 2,7 gr. C
<u>April</u> Normal. Megen østenvind. Meget højt lufttryk den 26. Megen nattefrost indtil den 10., derefter mildt vejr. Den 9. stærk østestorm i København. Temperatur: 5,5 gr. C	<u>Maj</u> Kold. Koldt med nordenvind indtil den 21. SØ-vind og sommerligt fra den 24. Den 1. stærk regn om morgenen. Den 10. stærk regn. Temperatur: 10,0 gr. C	<u>Juni</u> Normal. Rigtigt varmt fra den 23. Venuspassage den 3. kl. 20,01. Solformørkelse (50 pct.) den 4. kl. 7,46 - 9,38. Den 12., 17., og 22. stærke regnbyger. Temperatur: 14,4 gr. C
<u>Juli</u> Varm. Køligt indtil den 15., derefter hedebløge indtil den 25. Græs-seligt tordenvejr den 25. i Haderslev. Hård storm den 30. Den 12. stærk regn. Den 31. stærk regn om morgenen. Temperatur: 16,3 gr. C	<u>August</u> Normal. Meget solfattig. Megen SV-vind. Megen regn. Den 7. tordenregn næsten hele dagen. Den 11. stærk regn ved middagstid. Den 12. stærk regn om eftermiddagen. Stærke regnbyger den 13., 14. og 15. Stærk regn natten til den 28. Temperatur: 15,3 gr. C	<u>September</u> Meget varm. Varmt fra den 1.-6., køligt fra den 22. Nordlys den 1., 26. og 30. Stærke regnbyger den 16. Stærk regn den 23. om eftermiddagen. Stærk regn og torden den 29. Temperatur: 13,8 gr. C
<u>Oktober</u> Meget kold. Især meget koldt i begyndelsen	<u>November</u> Kold. Meget mildt indtil den 8., der-	<u>December</u> Normal. Solfattig. Indtil den 16.

af måneden. Usædvanlig solrig. Meget NØ-vind. Meget højt luftryk, især omkring den 14. Nordlys den 1., 8. og 26. Temperatur: 6,9 gr. C	efter omslag til vintervejr indtil den 18. Temperatur: 4,0 gr. C	højtryksvejr med tåge. Stærk frost i juledagene med snestorm og store mængder sne den 27. og 28. Juleaften: Blæsende med slud. Temperatur: 1,6 gr. C
---	---	--

Formørkelser i 1769

Udi nærværende år 1769 sker 5 formørkelser, 3 udi solen og 2 udi månen. Den første solens formørkelse indfalder den 8. januar om morgenen og bliver ikke at se uden i den nordlige og østlige del af Asien. Den anden solens formørkelse indfalder den 4. juni og begynder kl. 7,46 formiddag, er størst kl. 8,41, da lidt over $\frac{1}{2}$ delen af solen bliver formørket og endes kl. 9,38. Den tredje solens formørkelse indfalder den 28. november om formiddagen og bliver sønden på jorden, men ikke i Europa at se.

Den første månens formørkelse indfalder den 19. juni om formiddagen, men bliver ikke hos os at se, efterdi månen er under vores horisont, mens formørkelsen passerer. Den anden månens formørkelse indfalder den 13. december og begynder kl. 5,52 formiddag, er størst kl. 7,16, da næsten trefjerdedele af månen bliver formørkede, og endes kl. 8,40. Solen står op den 13. december, hvoraf følger, at formørkelsen ikke bliver hos os at se, efterdi solen den tid er oppe over horisonten.

Kiøbenhavnske Tidender som kilde til ÅRET 1769

ÅRET 1769

Helsingør, 2. januar 1769

Den 1. januar om morgenen liden vind af SSØ, som endnu står.

Karlstad og Grums herreder i Vester Gøtaland, 16. december 1768

I dette år har vårsæden udi disse egne gerådet temmelig vel, men vintersæden på de fleste steder temmelig slet, undtagen hos nogle få, som havde udsået gammel rug.

København, 16. januar 1769

Den 13. januar sejlede kongen uden besvær over Store Bælt til Korsør.

Helsingør, 20. januar 1769

Den 19. januar NNV-vind.

Helsingør, 22. januar 1769

Den 21. januar stærk snefog.

Den 22. januar kl. 8 om morgenen skøn ØSØ-vind.

Nyborg, 26. januar 1769

Formedelst den i nogle dage værende frost, er udi fjorden, her ved byen, en lille distance fra skibsbroen bleven tillagt med is, så at færgefartøjerne ej endnu dér kan komme ind eller ud.

I dag indfaldt tøvejr.

Helsingør, 3. februar 1769

I dag og forrige dage går en hård storm af ØSØ, som forhindrer bådene i at sejle mellem Helsingør og Helsingborg. Der er ingen is i Sundet eller havnen.

Helsingør, 5. februar 1769

Her i havnen har nu i nat lagt sig nogen is, men Sundet er røddigt (JER dvs. ryddet).

Helsingør, 10. februar 1769

Sundet er i dag blevet hindret af en del drivis, og dersom den nu tiltagende frost og nordlige vind vedvarer, vil det snart blive fyldt med is.

Korsør, 10. februar 1769

Nogen drivis fra de lollandske grunde har nu dels lagt sig her i havnen, dels ved Sprogø og gjort at overfarten herfra til Nyborg må ske med isbåde.

København, 13. februar 1769

Efterat her på nogle dage ere falden en temmelig sne, så at deraf var god kane-bane, behagede det deres allernådigst regerende majestæter den 11. februar om formiddagen i kane at gøre en lystvending til slottet i Charlottenlund.

Korsør, 13. februar 1769

På Fynssiden er nu og Slibshavn tilstoppet med is, og altså alle broer ved Nyborg forbudne.

Helsingør, 17. februar 1769

Den 16. februar god ØSØ-vind, som endnu står. Sundet er frit for is, men under landet ligger noget småt, som dog ikke hindrer farten til og fra Helsingborg.

Ærøskøbing, 13. februar 1769

Postfarten her ved staden er formedelst indfaldende frost besværlig, vanskelig og til dels uordentlig, da alle bådene er her indefrosne.

Korsør, 23. februar 1769

På strømmen i Storebælt ses nu ingen is af betydning, men Nyborgs og Holmens Broe ere endnu med fast is belagte; og kan færgejagterne nu igen bruges.

Riga, 15. februar 1769

Denne vinter har her været så beskaffen, at de ældste folk kunne ikke erindre sig dens lige. Dunafloden har den hele vinter været åben indtil den 1. februar, da det begyndte at fryse og kuns 8 dage frøs retskaffen. Nu have vi atter tøvejrligt.

Salling i Viborg stift, 20. februar 1769

Vejrliget var her sidste efterår bestandigt stormende med sydlige og vestlige vinde, og nogen regn; vintervejret har og i en 3 ugers tid været fast ligeså, i hvilken tid jævnlig høres tordenvejr, især nætterne til den 26. december 1768 og til den 14. januar 1769 meget stærkt. Fra sidst i forrige og hidindtil i denne måned har frosten været meget stærk, og der er tillige faldet megen sne. Limfjorden er og nu overalt tillagt, dog er isen ikke sikker, og menes heller ikke at blive det i år, da

sneen ligger tyk over den, imidlertid prøve dog vore fattige ålestangere den undertiden med deres 9 á 10 favne lange træer, og vove livet for at få noget til brøddet, som dette år er ikkun mådelig, da rugen ganske savnes.

Fra Himmersyssel meldes, at rug og byg er i den egn næppe at få sal (sic!) og menes, at det sidste vil til foråret blive dyrere end det første, da almuen har intet uden byg til brød. Sidst i januar har silden ved Sallingsund gåen til i mangfoldighed, men ved Hvalpsund er det stedse dermed meget slet, dog er i nogen tid draget så rige drætte af aborre alene, som ingen kan mindes i mange år. Kornpriserne er nu således: rug 20 á 22 mark, byg 11 á 12 mark og havre 9 á 10 mark tønden.

Helsingør, 24. marts 1769

Den 19. marts storm i Kattegat.

Helsingør, 14. april 1769

Den 14. april SØ-vind.

Helsingør, 21. april 1769

Det omtales, at kongeparret den 20. april om eftermiddagen promenerede i Rosenborg Slots Have, og der tales om ”ved nærværende tidlig begyndte smukke og iblandt milde forårsvejrligt”.

Helsingør, 28. april 1769

I disse dage med en endnu stående SØ-vind er Sundet ganske ryddet for skibe.

Salling, 27. april 1769

Formedelst det kolde forårsvejr og stærk nattefrost, som indtil for kort tid siden har vedvaret, har vinterrugen set sort og mådelig ud, men nu ved en 8'te dages tid mildere luft grønnes den ønskelig både her og andre steder og giver det bedste håb. Uagtet bemeldte kolde vejrlig har man dog i denne måned ofte set lynild om nætterne særlig den 11. april kl. 11 til 12 midnat, meget stærk og tit, dog hørtes intet tordenskrald.

Helsingør, 5. maj 1769

Den 4. maj om aftenen kl. 9 SSØ-vind.

Helsingør, 11. maj 1769

Den 9. maj SSØ-vind.

Helsingør, 14. maj 1769

Rejsende fra Kronstadt beretter, at vinteren har dér i landet været meget lemfældig og isen på vandet ikke over 2 fod tyk.

Den 13. maj om aftenen SSV-vind.

Helsingør, 18. maj 1769

Den 18. maj NØ-vind.

Lissabon, 14. april 1769

På nogen tid har her til lands faldet såre megen regn.

Nederelben, 18. maj 1769

Den 24. marts kom en skipper til isen i Grønland på 77½ grad. Alt imens han var på isen, frøs det skarpt hver dag (på 72 grader) med NØ-vind, hvilken den 25., 26. og 27. marts var meget stormende. Den 23. og 27. april var det på 70. og 71. grad SV-vind. Efter hans formodning har isen i april måned kuns ligget smal formedelst den langvarige østlige vind.

Helsingør, fredag 26. maj 1769

Med den gode ØSØ og SØ-vind, som hele ugen har stået og endnu står...

Helsingør, 9. juni 1769

Den 5. juni om eftermiddagen sprang vinden til SSØ.

Den 8. juni om aftenen sprang vinden igen til SØ.

Fra Det kongelige Observatorium

I løverdags den 3. juni, faldt det så længe ventede syn ind, da Venus passerede igennem Solen. Himmelen var ikke uden skyer, hvilket forårsagede, at den indvendige rørelse blev ikke at se; Solen var desuden så nær ved horisonten, at dens rand var ganske ujævn, så man allerede af de observationer, som var gjorte aftenen tilforn, ikke ventede sig at faa nogen god observation hos os af dette så sjældne phenomeno, ikke desmindre blev dog den udvendige berørelse her synlig, og blev bestemt at indfalde kl. 1½ minut over 8 om aftenen, dog har man aarsag at troe, at den begyndte endnu tidligere, og at den stærke bæven ved Solens rand forårsagede, at den ikke før kunne mærkes. I den Danske historiske Almanak er indgangen beregnet at skulle begynde kl. 7,56, så deraf sees, at forskiællen imellem observationen og beregningen ikke bliver betydelig.

Af soelformørkelsen derimod, som indfalde om morgenen efter, den 4. juni, fik man, formedelst vejret var i alle måder ønskeligt, en meget god observation, her berettes da alleneste, at formørkelsen tog at begynde kl. 7,41 og endtes kl. 9,32. De faa sekunder, som endnu kunne være at lægge til, anføres ikke, førend man ved nærmere at igennemgaae alle observationerne, kan forsikre sig om deres alleryderste accuratesse.

Helsingør, 16. juni 1769

I dags morgen er vinden ØNØ.

Det kgl. Videnskabernes Selskabs udskrivning af prisafhandlinger, 30. maj 1769

- 1) udfinde den bedste konstruktion af en brandsprøjte
- 2) a) spørges om planeternes middelløb er bestandig den samme, eller om den tager til, saa at hovedplaneterne desaarsag nærme sig Solen, og drabanterne (Planetæ Secundarii) nærme sig deres hovedplaneter, om hvilke de bevæges.
b) at bestemme af bequemme og tilforladelige observationer, hvad position Solens axel har i himmelen, og hvor stor dens vinkel er, som Solens æquators plan gjør ved ecliptiquens plan.

Tønder, 16. juni 1769

Den vidt bekjendte regnemester Lorentsen her i byen har den 3. juni observeret Venus Gang igennem Solens Disque, og derover forfærdiget en tegning, som er indsendt til Det Philosophiske Facultet i København, tilligemed den forklaring: At begyndelsen, da Venus berørte den vestlige rand af Solen skete kl. 7,49; Hendes fuldkomne indtrædelse kl. 8,07; At man videre iagttog hendes fortgang, indtil Solen kl. 8,24 gik ned; At i Solen viste sig adskillige pletter, hvorved de mærkværdigste er på bemeldte tegning anbragte.

Helsingør, 26. juni 1769

Den 25. juni SØ-vind.

Den 26. juni SØ-vind.

Sæden tegner sig overalt i denne egn så skøn, at ingen hér kan mindes noget større af den slags yndigheder.

Salling Land, 17. juni 1769

Både vinterrugen og vårkornet lader her de fleste steder formode en god afgrøde, nogle steder derimod kun mådelig. Kornpriserne er nu vel og noget faldne, dog skal det endda stå mange nær, inden de når høsten.

På nogen tid er her faldet megen regn, så hver mand ønskede tørt vejr igen, såvel for kornets skyld på de lave marker, som og i henseende til tørvebjærgningen, som nu igen på 3die år synes at blive vanskelig; og Gud har på nogle dage undet os det vi ønskede, så at vi have fået en god del af vort hårdt behøvende brændsel hjembjerget. Efter beretning fra Nibe har silden dér, og i den egn, dette forår gåen til i stor overflødighed, så at oelen (sic!) til sidst er bleven solgt for 2 skilling; ved nogle af drættstederne her omkring har denne fangst derimod været ringe, især ved Hvalpsund; man vil sige, at siden såkaldte Ør eller Odde der ved sundet blev i den store storm den 20. december 1744 opskyllet, har sildefiskeriet der mere og mere aftaget. Bemeldte odde gik fra Sallingsiden af nogle 100de favne ud i fjorden, men blev som meldt af stormen borttaget, undtagen et lille stykke.

Den 3. juni belavede man sig her på at ville se Venus i Solen, men efterat det om eftermiddagen havde været klar luft, opkom just ved Solens nedgang skyer i NV, og man så hverken Sol eller planet. I de danske almanakker på årene 1720 og 1723 meldes, at planeten Mercurius blev i samme årringer den 7. maj og den 9. november set i Solen som en liden plet.

Den 8. juni kl. 3 eftermiddag fornåm man her i egnen et stød af jordskælv, dog ikkun lidet, og så vidt det vides, blev det kun bemærket af få. Før bevægelsen hørte man temmelig længe en stor dumren eller rumlen, lig tordenen, eller en stærkt kørende vogn; de som var ude sagde, at det tordnede i norden, men kunne ikke fornemme nogen rysten. Man tæller da nu i en tid af 27 år 5 jordskælv i denne egn, nemlig 3/8 1742 kl. 18, 7/2 1745 kl. 9, 12/8 1745 kl. 16,30, dog kun ganske lille, og 20/12 1759 kl. 0,30. De to første jordskælv var de største og kunne fornemmes både ude og inde meget stærkt. Hver gang har vejret hér været mildt og stille. Før bemeldte tid kan ingen nulevende 80 år gamle mindes jordskælv hér. Det bekendte store jordskælv den 1. november 1755 blev ej fornemmet i denne egn.

Helsingør, 30. juni 1769

Den 28. juni god SØ-vind.

Helsingør, 7. juli 1769

Endnu i dag ved postens afgang indkom skipper Hans Olsen fra Mandal, som var bestemt til Kalundborg, men har for vind og storm måttet løbe herind.

Varde, 4. juni 1769

Den grasserende kvægsyge er meget stærk hér i byen og er på Sneumgårds gods af 200 stk. kvæg alene 12 stk. blevne i live.

Landsrona, 11. juni 1769

For at oplive ihukommelsen af Tycho Brahes fordums astronomiske observatorium Uranienborg på øen Hveen, have nogle i videnskaben kyndige fortifikationsofficerer på samme sted ladet indrette sig et lidet hus af træ, for dér den 3. juni at iagttage Veneris Indgang i Solen, hvilken de, forsynede med 5 tuber, hvoraf den ene 20 alen lang, samt med et reflections-telescopium, iagttogte at begynde kl. 8,02 (aften), men en sky forhindrede at bemærke dens fuldkomne indtrædelse.

Korsør, 16. juli 1769

Den kgl. brevsæk, som indkom den 12. juli, blev af storm og uvejr opholdet indtil den 13. juli i dagbrækningen, da den udgik, og den kom til Nyborg kl. 2,15 samme eftermiddag.

Helsingør, 17. juli 1769

Den 17. juli ØSØ-vind.

Den 16. juli om eftermiddagen sprang vinden til SØ med stærk udgående strøm.

Helsingør, 21. juli 1769

Den 17. juli ØSØ- stærk vind.

Den 18. juli ØNØ-vind.

Haderslev, 26. juli 1769

I går eftermiddag fra kl. 1½ til 2½ blev denne stad og egn hjemløst af et græsseligt uvejr af torden og lynild med store hagl. Vandet flød i gaderne som en flod, og kældrene løbe fulde af vand og hagl. Urterne og frugterne på træerne i haverne er ganske ned- og afslagne. Kornet på markerne er, som det var afhugget. Såsom vinden var fra vesten, er alle vinduer på vestsiden over den hele by af de store hagl indslagne.

Helsingør, 27. juli 1769

Den 27. juli VNV-vind. Der lå mange skibe, der i dagene forud p. gr. a. storm i Kattegat havde måttet vende tilbage.

Trondhjem, 14. juli 1769

Fra hr., professor Hell, der vinteren over har opholdt sig på Vardøhus for at iagttage Veneris gang forbi Solen, berettes, at han har haft den fordelagtige lykke at observere Veneris passage forbi Solen den 3. juni om aftenen ved en fuldkommen og bestandig klar himmel.

Helsingør, 31. juli 1769

Den 31. juli god vind af NV.

Korsør, 3. august 1769

Brevsækken, som afgik den 30. juli kl. 12 blev overfaldet med så hård storm og uvejr af VNV, at den måtte søge land igen og forblive dér indtil den 31. juli kl. 8 om morgenen, da postjagten med stor møjle blev bragt ud igen. Posten nåede først Nyborg kl. 16,15.

Helsingør, 7. august 1769

Den 5. august ØSØ-vind og stærk udgående strøm.

Lund i Skaane, 29. juni 1769

På observatoriet her blev den 3. juni Veneris første udvendige berørelse med Solens Rand iagttaget at skee kl. 8,04,11 aften og den udvendige kl. 8,22,13 derefter. Dog var derved hér, som på andre steder på denne højde en uundgængelig ulejlighed af Solens beliggenhed nær horisonten, og af de mange dunster, som gjorde Solens Rand ujævn.

Stege på Møn, 6. august 1769

I dag eftermiddag slog tordenen ned lidet uden for landsbyen Ebbelnes.

Helsingør, 11. august 1769

Den 10. august liden SØ-vind.

Ålborg, 4. august 1769

Efter beretning skal der i forrige uge være falden en stærk tordenregn og en mængde hagl, hvorved en stor del korn på Terndrup Mark skal være slået ned.

Den 25. juli blev en kone og hendes to sønner slået ihjel af lynild ved Mariager. Den skrækkelige torden blev fulgt af en stærkt skyllende regn.

Trondhjem, 4. august 1769

Ligesom man omkring Trondhjem har haft et meget koldt forår, så har man haft en ikke mindre kold sommer, thi når nogle dage undtages, har man her haft en bestandig regn med kolde blæsende nordlige vinde, hvilket har forårsaget, at afgrøden til landmandens store skade på de fleste steder endnu står slet, og at samme på mange steder næppe vil komme til nogen fuldkommenhed, samt at ikkun en ganske ringe del hø desformedelst endnu er kommet i hus.

Helsingør, 16. august 1769

Den 16. august SØ-vind.

Helsingør, 21. august 1769

Den 20. august om formiddagen ØSØ-vind.

Den 21. august stærk SSV-vind.

København, 1. september 1769

Da himmelen den 24. august blev efter sædvane imod midnat perlustreret på Det kgl. Observatorium, blev man dér noget var, omtrent i Tyrens constellation, som havde anseende af et stjernesud, dog med denne forskel, at dette syn var meget blegere, blev bestandig på et sted, og havde en længere hale, end stjernesud sædvanligt have, men skyer trak strax op og hindrede at betragte det nøjere, så man ikke vidste, hvad man skulle tage det for med vished, allerhelst da man ikke havde set stjernen selv, men alene halen igennem skyerne, som havde ved horisonten skildt sig ud for en kort tid.

Den 25., 26. og 27. august var vejret tykt på de tider, når himlen blev visiteret, hvorfor intet mærkedes, førend den 28. august kl. 11 om aftenen, da man i Tyrens constellation så en komet, som syntes så stor som en stjerne af anden størrelse; dens hale var meget tynd, kunne næppe ses uden ved meget klar himmel, og dens længde måtte vurderes for at være 12 grader. Cometen selv syntes rødagtig og dunkel som en isklump, og man så den ikke så godt med de bedste kikkerter, som med bare øjne. Den sad næsten i en ret linie med λ og μ Bayeri, dog lidet mere til vester. Den 29. august om natten kl. 1 var den avanceret mere mod øster. Den 31. august kl. 12 om natten sad den ved

Bayeri (in dextro genu subsequens) i en ret linie med den første af Plejaderne og η hyadum. Kl. 2 om natten blev dens deklination observeret at være den samme som stjerne δ in constellatione Tauri, og differentia rectoscensionum var 2 minutter og 36 sekunder. Halen sås meget større denne nat, end de forrige, og dens længde vurderedes til at være over 25 grader. Han strakte sig den 28. august forbi ξ og θ Bayeri, hvilke begge stjerner sad i den; Den 29. august var enden af halen lidet under begge samme stjerner, og den 31. august nåede halen et godt stykke forbi Menkar ceti op imod Vædderens constellation.

Stockholm, 31. august 1769

Siden den 26. august har man her om natterne, når vejret har været klart, set en komet med en mærkelig hale. Den opholder sig i Tyrens Constellation og stod den 29. august om morgenen hen ved 13 grader under eller sønden for Syvstjernen. Den går op næsten lige i øster ved 11 slet om aftenen.

Christiania, 30. august 1769

Natten til den 28. august blev berettet, at man havde set en stjerne, som efter anseelse syntes at være en komet. Den 29. august blev den atter af flere observerede og erkendt for komet. Den blev bemærket at gøre mellem Plejades og Aldabaran en retvinkel, hvoraf linjen mellem Plejades og Aldabaran var kateten, linjen mellem Aldabaran og kometen basis, og linjen mellem kometen og Plejades hypotenusen.

Helsingør, 8. september 1769

Siden vinden den 6. september sprang til ØNØ og siden har stået i øst-hjørnet....

Skalholt stift på Island

Vinteren var hård, dog ikke den hårdeste, foråret et af de allerstrengeste, som man mindes uden 1737, thi nu i år var på en del steder intet grønt at se medio juni, uden alene omkring husene, og på visse steder faldt der sne 1 eller 1½ alen.

Helsingør, 15. september 1769

I forrige uge i den stærke storm af østen....

Nikolaj Præstegård på Bornholm, 5. september 1769

Man har hér fra den 31. august til dato observeret en komet, hvis hoved er en irregulær dunkel klump, og har inden i sig ligesom en rød ild. I går nat kl. 1 sad den ca. 1 grad vestligere end Orions venstre skulder, og i nat den 5. september kl. 1 sad den ca. 1 grad østligere end den lille stjerne imellem Orions venstre og højre skulder, da de på en gang kunne ses i en 2 fods kikkert. Den har altså sin gang imod østen til sønden, og dens hale ser ud, som en stillestående nordlysstråle, og når den er længst, strækker den sig lige til Hvalfiskens mund.

Christiania, 13. september 1769

Hr., professor Horrebow med kompagnon M. Bützow ere fra Nordlandene ankomne, hvor de for publici regning har været opsendte at observere Veneris passage forbi Discus Solaris. Iblandt mere have også disse herrer været givet i kommission at observere latitudinem og longitudinem her af Christiania, og man véd, at de i sidstafvigte januar og februar måneder på deres oprejse har gjort her på stedet adskillige observationer med de anskaffede kostbare og prægtige instrumenter.

Salling Land, 13. september 1769

Fra den 16. juli til den 24. juli var hér en meget stærk og bestandig hede, men både før og siden har vejret været mestendels koldt og uroligt, i foråret med nordlige og i sommeren vestlige vinde, og nogle nætter faldt der endda rim. Især har hundredagene, som tilforn var den hedeste tid af sommeren, nu i nogle år efter hinanden været den køligste.

Siden natten til den 27. august har vi her set en stor komet på vores horisont. Den forekommer os meget større end de to kometer, der blev set i 1744 og 1766, dog er svansen, som vender mod SV ikke så bred, men noget længere. Nogle foregive, at de for nylig have set en mindre komet.

Vi have nu nylig indhøstet her til lands, og afgrøden af alle slags var fast overalt meget god, dog fylder den ikke så meget i laderne som forrige år, men man håber, at det skal fylde i skæppen. Vejrliget både til at høste og indhøste i var imod slutningen så slet og regnfuldt som ikke før i mange år, og en del af kornet kom pjusken og mådelig i hus, dog den sidste og største del tørt og godt. Formedelst det våde vejr, som begyndte sidst i juli, har kornet dette år sent ville modnes, og nogle skal have høstet temmelig grønt.

Mecklenburg, 12. september 1769

På en herregård her til lands har man af års væksten udtorsket rug efter 2 læsters udsæd, og deraf bekommet 19 læster. Og har høsten overalt ikke i mands minde været så velsignet her i landet som i dette år. Alene boghveden har været mådelig.

Helsingør, 25. september 1769

Den 25. september SV-vind.

Stockholm, 7. september 1769

Ved den lejlighed, at rigsdagen har berådslaget om brændevinsbrændingen skal forbydes eller tillades, er deraf gjort følgende udregning. Efter et almindeligt antaget overslag, beløber Sveriges indvånere sig til 2½ million mennesker. Dersom nu hvert menneske dagligen nyder ½ quarter brændevin, så forbruges dagligt over hele riget 62.500 kander brændevin. Til 12 kander brændevin at brænde går 1 tønne korn, altså skulle dertil daglig gå 5.208,33 tønner, og årlig 1.901.040,67 tønner. Man regner på et menneske årligt 4 tønner korn til hans føde, altså medtager brændevinsbrændingen årlig så meget som kunne tjene 475.260 mennesker til underholdning.

Trondheim, 15. september 1769

Befolkningen i byen den 15. august 1769 udgjorde:

	<u>Mandfolk</u>	<u>Fruentimmere</u>
0-8 år	578	630
8-16 år	475	467
16-24 år	365	420
24-32 år	369	577
32-40 år	399	495
40-48 år	347	470
over 48 år	638	1221
i alt	3171	4280

Helsingør, 2. oktober 1769

Den 20. september var der en hård SV-storm i den finlandske bugt.

Ved Dragøe har i disse dage i stor storm stødt an et engelsk skib.

Bergen, 18. september 1769

En komet, som allerede tilforn af adskillige hér på stedet har været set, blev især den 9. september kl. 3 om morgenen observeret, da den til samme tid viste sig at stå østen for Orion i Intersections-Punktet af følgende 2 linier, den ene draget fra stjernen β i Auriga igennem stjernen ζ i Tvillingens fod, den anden linje draget fra Aldabaran igennem ϑ it. v i Orions skulder.

Helsingør, 20. oktober 1769

Den 18. oktober god SØ-vind.

Den 19. oktober god SØ-vind.

Den 20. oktober god SØ-vind.

København, 27. oktober 1769

Den komet, som man har set i august og september i år, og hvis tilbagekomst nu ventes, blev på Det kgl. Observatorium igen første gang set den 25. oktober om aftenen, på vores horisont har den ikke været set førend den aften, efter at den var kommet fra perihelium, thi den 23. oktober om aftenen, da himmelen var klar, endskønt dog lidet tykkere ved vestre-kanten end de andre steder, sås den ikke, og den 24. oktober var vejret ikke sådant, at man kunne vente at få noget at se. Kometen selv syntes i kikkert hvidere og mere tydelig, end den sås, da den nærmede sig Solen, men halen så man ikke med det blotte øje.

Dens sted var klokken lidet over 19 i en ret linie med den lyse stjerne i Kronen α og μ Serpentes, dog sad den højere end μ imellem δ og μ . Ligeledes blev den set i en ret linie mellem Arcturo og ξ Bootis. Da kometen sad der ved 2 dam ad A i Serpentis Constellation, hvilken er den 25de stjerne i Flamstedts katalog, så blev dens sted med bemeldte stjerne sammenlignet, og befandtes da ved astronomisk observation, at den sad kl. 19,18 4'18" mere nordlig og 46'47" mere østlig end bemeldte stjerne. Man har siden villet forsikre sig kometens gang, men i aftes den 26. oktober var himlen ganske overtrukken med skyer, hvorfor man endnu ingen flere observationer har fået af den.

Helsingør, 30. oktober 1769

Den 28. oktober NØ-vind.

Den 29. oktober ØSØ-vind.

Den 30. oktober ØSØ-vind

Helsingør, 10. november 1769

Den 10. november N-vind.

Helsingør, 13. november 1769

Den 13. november SØ-vind.

Den 2. november var der storm ved Bornholm.

Helsingør, 17. november 1769

Den 17. november ØNØ-vind.

Korsør, 27. november 1769

Den 27. november var det uvejr.

Holum stift på Island, 14. september 1769

Høavlingen var i fjor på de fleste steder meget mådelig. Efteråret og hele vinteren til midt i maj måned var ret god især på de vestlige kanter; den grønlandske drivis blev man var, men kuns på enkelte steder og den forårsagede ingen synderlig ulejlighed. Indeværende sommer har været, især i de nordligste egne af stiftet, meget fugtigt, og høet derover fordærvet.

Gøteborg, 11. november 1769

Skærgårdsboerne klager over den ringe sildefangst, hvilket skyldes, at der dette efterår ikke har været nogen vestenvindsstorm med højt vande, men mest østenvind med ganske lavt vande.

Korsør, 1. december 1769

Ved sådant denne hele uge varende uvejr har vandet tillige været så højt, at det har gået ind i gaderne og udi mange huse her i byen, samt over skibsbroen, dog uden at gøre nogen betydelig eller anden skade, end at vandet den 28. november brød et temmelig stort hul i vejen til broen, bortskyllede en del grund og havegærder fra husene og gjorde kuns nogen lide skade på et hus.

København, 4. december 1769

Døde på Frederiks Hospital: alderdom 1, apoplexi 1, brystsyge 6, flosfeber 1, flod 1, hidsig feber 5, hoste 1, kopper 9, mavekrampe 1, slag 16, svindsot 1, tandpine 1, tærende syge 6, unavngivne svagheder 3.

Helsingør, 8. december 1769

Den 6. december SSV-vind.

Sallingland, 27. november 1769

Mod slutningen af september ophørte det sidst i juli begyndte regnvejr, og siden havde vi en hel måned bestandig tørt og mestendels stille vejr, i hvilken rugsæden blev lagt og andet markarbejde forrettet, med et glad mod og godt håb, da man i mange år ikke kan mindes så ønskelig efterårsvejr, og så længe varende, på den tid. På grund af det vedholdende tørre vejr oprandt rugen vel langsom og tyndelig og nogen befrygtede, at den ikke fuldkommen skulle opkomme inden vinteren, men ved nu i nogen tid faldende regn, er den frygt forsvunden og sæden efter ønske oprunden.

Kometen, som blev set i august og september måned, sås sidste gang natten mellem den 14de og 15de i sidstmeldte måned; man berettede, at dens svans var nogle nætter kort før meget længere end forhen, og én nat især beskrives den af usædvanlig længde. Siden har man ventet, at kometen igen skulle lade sig se om aftenen, men det er endnu ikke tilforladelig bekendt, at den er bleven set, skønt det berettes, at nogle skulle allerede midt i oktober måned have blevet den var.

Den 26. september sidstledes om aftenen sås det stærke nordlys, som var noget mærkværdigt, og som man ej mindes at have set. Det lod sig først se i SSV, hvor et meget rødt nordlys opkom og tog sin fart mod NØ, hvorfra et andet siden kom, og mødte det øverst oppe på himlen, da de begge derefter udbredte sig over den halve horisont mod norden. Siden har og nordlysene ofte i dette efterår, særdeles sidst i oktober, ladet sig se i stor mangfoldighed, og af adskillige kulører, dog flere og mere røde end forhen i lang tid.

Først i oktober hørtes gøgen kukke, som det kunne være om sommeren.

Natten til den 16. november faldt her en stor mængde sne, så at man kørte på den i kane; det frøs og tillige meget stærkt, men en god tøj gjorde en ende derpå.

Afvigte nat kl. 1½ slet rejste sig her en meget stor storm af VNV, som heftig vedvarede til dag, og vore huse blev temmelig rystede og ruskede, men blev dog stående.

Korsør, 22. december 1769

Den 18. december fra om formiddagen til den 20. december om formiddagen storm.

Den 21. december uvejr.

Den 22. december hårdt vejr af VSV.

Helsingør, 25. december 1769

Den 18. december SØ-vind.

København, 29. december 1769

Efterat man en tid lang, ved sydlige og vestlige vinde vinde har haft en tyk og tåget luft, og undertiden regn og slud, faldt det den 25. og 26. december i frost med nordlig og østlig vind. Natten til den 27. december begyndte sne at falde, hvorhos rejste sig en hård vind, hvilken med snefog holdt ved den 27., 28. og natten til i dag, og samme har i gader og imellem husene nedlagt så stor mængde sne, at man har ondt ved at komme frem; og man hører allerede ulykker af benbrud etc. at være sket. Imidlertid har kulden på et i fri luft værende termometer i aftes været på 5 ¼ frigor, ligeledes i nat ved midnats tid, hvilke er det laveste det i disse dage har stået.

	vind	tryk	<u>Januar 1769</u>	temp.
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800"..</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	s	756,4	(N) tykke skyer og et stenk regn. I Søllerød kirke. Helsingør: "sydsydøstlig vind"	3,9
2	s	752,2	(K) tykke skyer og et stenk regn Helsingør: "sydsydøstlig vind"	4,4
3	ø	758,6	(K) fugtigt vejr og solskin. Fået min løn 250 rdr.	3,2
4	n	768,8	(K) solskin og frost. I kancellikollegiet behandlede bl.a. guld- og sølvsmeltning, Christianshavns kirkes gæld og Trondhjems fattiges huses tilstand.	0,9
5	ø	770,2	(K) tyk luft og regn	1,3
6	ø	765,0	(K) tyk luft og regn. I Helligåndskirken, hvor præsten takkede for, at kongen den 2. januar var kommet til Altona.	2,7
7	ø	763,2	(K) tyk luft og regn	2,3
8	nø	765,4	(K) fugtigt vejr	1,4
9	v	765,6	(K) fugtigt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a. fremmedes privilegier på Sct. Croix og skifte efter den hollandske konsul i Helsingør.	3,3
10	sv	761,2	(K) fugtigt vejr med solskin	1,7
11	sv	750,6	(K) nattefrost og sne, siden fugtigt vejr	2,7
12	sv	749,0	(K) fugtigt vejr	3,2

13	v	747,6	(K) stærkt snefald om natten, tøvejr om dagen. Kongen kommer til Sorø.	2,2
14	v	753,6	(K) solskin og tøvejr. Dronningen rejste om morgenen til Roskilde, og var dér førend kongen. Kongen og dronningen kørte derfra kl. 2 og var i Roskilde kro kl. 3, på Frederiksberg kl. 5 og kørte derpå ganske langsomt i 3 kvarter gennem Nørregade, Vimmelskaftet, Østergade og Hallandsåsen til slottet. Garnisonen og borgerskabet dannede parade, og husene var illuminerede. De 2 første rangklasser var tilsagt til at møde op. Vi stod på trappen og gik foran op. Kongen var længe ude. Salling: ”om natten tordenvejr”	2,4
15	v	765,6	(K) nattefrost og fugtig tåge. I Helligåndskirken, hvor biskoppen prædikede for kongen, der nu havde regeret i 3 år.	2,3
16	s	761,6	(K) fugtigt vejr. Gjort kur og spist middag ved marskalkstaflet.	3,3
17	v	762,6	(K) fugtigt vejr	3,3
18	n	770,2	(K) nattefrost og frostvejr	0,4
19	nø	769,0	(K) nattefrost og frostvejr Helsingør: ”nordnordvestlig vind”	0,5
20	ø	767,2	(K) nattefrost og frostvejr med snefald	0,5
21	sø	761,8	(K) nattefrost og frostvejr med stærkt snefald Helsingør: ”stærkt snefog”	-1,3
22	sø	759,8	(K) tyk luft og snefald Helsingør: ”østsydøstlig vind”	-0,7
23	nø	769,8	(K) frost med stærk tåge	-2,5
24	ø	766,0	(K) tøvejr	2,0
25	sø	766,6	(K) tøvejr	1,2
26	n	766,0	(K) tøvejr Korsør: ”omslag til tøvejr, is ved havnen”	1,7
27	sø	767,8	(K) tøvejr	1,2
28	sv	751,4	(K) tøvejr	2,0
29	nv	729,0	(K) blæst og regn	-0,6
30	nø	747,6	(K) snefald og stærk frost. Gjort kur og været til marskalkstaffel.	-7,7
31	v	751,0	(K) snefald og stærk frost. Min kone blev upasselig på ny. I kancellikollegiet	-5,1

			behandledes bl.a. forslag om, at de gårde i Norge, som lider skade ved fjeldskred får nedslag i landgilde så vel som i skatter.
--	--	--	---

Januar 1769

Temperatur: 1,2 gr. C

Tryk: 760,0 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Februar 1769</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	nø	762,2	Solskin og stærk frost. Guldberg får lov til at gifte sig med sin afdøde hustrus søster.	-4,6
2	s	762,2	Frostvejr med tyk luft og stærk blæst Helsingør: ”hård østsydøstenstorm”	-3,1
3	sø	754,5	Frostvejr med tyk luft og stærk blæst. Horrebow og Rotbøll spiste hos os om aftenen. I Societetet oplæstes slutningen af Strøms afhandling om insekter. Helsingør: ”hård østsydøstenstorm”	-2,9
4	ø	755,6	Frostvejr med tyk luft og stærk blæst	-4,7
5	ø	753,4	Frost og stærk blæst Helsingør: ”is i havnen”	-1,9
6	ø	752,2	Lidt snefald og mildere vejr, siden tø. Berregaard bliver kammerjunker hos dronningen. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om, at jøder kun må	0,1

			aflægge ed i overværelse af en rabbi.	
7	s	742,4	Tøvejr med hagl og sne	1,3
8	sø	739,0	Stærkt snefald og tøvejr. I Vor Frue kirke.	1,1
9	sv	741,4	Stærkt snefald og tøvejr	0,8
10	ø	756,6	Solskin og frost. I Holmens kirke med min kone. I Societetet behandlede om landkortenes stikning. Guldberg holdt bryllup. Helsingør: ”nordenvind og en del drivis”	-1,3
11	ø	755,0	Tøvejr	1,1
12	ø	759,0	Stærkt tøvejr	1,6
13	ø	764,2	Tøvejr Korsør: ”isdannelse ved Nyborg”	0,6
14	ø	765,2	Frostvejr og blæst	-0,3
15	ø	767,6	Frostvejr og blæst	-0,2
16	ø	765,8	Tøvejr. Stået fadder i Christianshavns danske kirke til Fengers hjemmedøbte søn Christian, jomfru Borre holdt huen. Helsingør: ”god østsydøstenvind, Sundet fri for is”	0,4
17	ø	764,0	Frost og snefald. I Holmens kirke. I Societetet blev landkortene over ¼ af Sjælland fremvist.	0,8
18	ø	763,4	Tøvejr	1,6
19	s	765,6	Tøvejr og tyk luft. Om aftenen hos Hielmstiernes.	1,1
20	n	764,8	Tøvejr og tyk luft Salling: ”indtil nu har frosten i februar været meget stærk med megen sne”	1,2
21	sv	763,0	Tøvejr og tyk luft	0,9
22	sø	752,4	Stærk tø. Den røde ko fik en tyrekalv. Salling: ”Limfjorden er fortsat tillagt”	1,8
23	s	745,6	Tøvejr Korsør: ”fortsat is ved Nyborg”	1,2
24	sø	744,8	Tøvejr og snefald. I Holmens kirke. Om aftenen hos grev Holst til hans fiskemesters og husholderskes bryllup.	1,3
25	ø	744,5	Tøvejr og snefald	1,2

26	sø	744,2	Stærkt snefald	1,1
27	sv	746,0	Snefald og tøvejr	1,9
28	s	748,2	Stærkt snefald og regn. Skrevet min betænkning vedrørende reskriptet om bønderkarlenes frihed.	3,6

Februar 1769

Temperatur: 0,2 gr. C

Tryk: 755,1 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Marts 1769</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorphs dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	sv	745,8	(K) tøvejr med regnskyer og stærk blæst. I Vor Frue kirke.	4,2
2	nv	756,6	(K) tøvejr med regnskyer og stærk blæst	2,7
3	nv	761,6	(K) tøvejr med regnskyer og stærk blæst, om aftenen frost. Stået fadder til Horrebows søn Otto.	1,3
4	sø	768,0	(K) tøvejr med regnskyer og stærk blæst	2,9
5	s	762,0	(K) tøvejr og solskin	5,9
6	n	760,6	(K) tøvejr og tåge. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om Snorrebroes nedlæggelse, ekstraskatten på Bornholm og om natmandens begravelse i Trondhjem.	2,4
7	nø	759,0	(K) tøvejr og tåge	1,6

8	nø	764,8	(K) stærk frost og snefald. I Vor Frue kirke.	-0,9
9	nø	766,6	(K) frostvejr. I en ny toldrulle indføres told på bøger. Trondhjem: ”meget koldt forår”	0,1
10	ø	763,4	(K) frostvejr. Fulgte fru Munthe til jorde til Frue kirke. Horrebøw og Friis spiste her. I Societetet færdiglæstes Strøms afhandling.	1,2
11	ø	756,8	(K) frostvejr	1,4
12	ø	752,2	(K) nattefrost, siden sludagtigt vejr. Om aftenen hos Hielmstiernes.	1,7
13	sø	756,2	(K) nattefrost, siden sludagtigt vejr	3,6
14	s	753,2	(K) tøvejr	4,4
15	sv	760,2	(K) tøvejr	5,2
16	sv	755,6	(K) tøvejr. Bagger, Borch, begge Bartholiner og Jacobi spiste her til middag. Bartholin og Skov om aftenen.	4,9
17	v	757,2	(K) tøvejr. I Holmens kirke.	5,1
18	sv	756,6	(K) tøvejr	5,1
19	sv	753,8	(K) tø og råt vejr Helsingør: ”storm i Kattegat”	2,8
20	s	765,0	(K) tø og råt vejr	3,2
21	nv	758,4	(N) tø og råt vejr. Rejst med min kone til Nærum i et meget ondt vejr med blæst, regn, sne og hagl.	2,3
22	n	761,8	(N) solskin og stærk blæst fra nordøst, siden tyk luft. Udlæst Vidalin om Islands opkomst.	2,6
23	nv	763,6	(N) tyk luft. Plantet nogle amerikanske agern. I Søllerød kirke.	2,2
24	sø	763,4	(N) solskin og driveskyer	3,3
25	n	772,8	(N) nattefrost og solskin	2,3
26	sø	775,2	(N) solskin og nattefrost. I Søllerød kirke. Elstrup på Als: ”begyndt at pløje”	3,7
27	nv	771,0	(N) fugtigt vejr. I Søllerød kirke. Den røde ko fik en kviekalv om natten.	3,6
28	ø	773,4	(K) solskin og varmt. I Helligåndskirken, hvor en holstensk student, der hverken forstod dansk eller at prædike, prædikede.	2,9
29	ø	776,0	(K) solskin og blæst	1,4

30	nø	765,2	(K) solskin og blæst	1,2
31	ø	765,2	(K) stærk frost med sne og blæst. Kongen underskriver sig nu Christian.	0,8

Marts 1769

Temperatur: 2,7 gr. C

Tryk: 762,2 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>April 1769</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	nø	761,8	(K) stærk frost med sne og blæst	1,7
2	n	758,6	(K) tyk luft og frostvejr	1,5
3	s	755,0	(K) tyk luft og frostvejr	2,6
4	sø	759,5	(K) solskin og mildt vejr Elsmark på Als: "sået ærter"	2,2
5	n	758,2	(K) solskin og frost. Buzaglio begyndte at lære mig spansk, han kommer 2 timer hver onsdag og fredag eftermiddag og får 2 skilling pr. time.	2,9
6	ø	758,2	(K) solskin og frost	2,5
7	ø	761,0	(K) solskin og frost	-0,9
8	ø	758,8	(K) solskin og frost med stærk nattefrost. Læst to prisskrifter om kimbrernes bogstaver på Tacitus tid.	-0,1

9	ø	752,6	(K) solskin med stærk storm og driveskyer	1,2
10	ø	750,8	(K) solskin og frost	2,6
11	sø	746,8	(K) regn og fugtigt vejr. Skrevet mine tanker om bønderkarles fuldkomne frihed. Salling: ”lynild om aftenen”	6,2
12	v	748,6	(K) solskin og mildt vejr	8,1
13	sv	760,4	(K) solskin og mildt vejr Elsmark på Als: ”sået havre”	9,1
14	s	753,2	(K) blæst og tyk luft Helsingør: ”sydøstenvind”	9,6
15	sv	753,6	(K) solskin og mildt vejr	9,1
16	v	761,8	(K) solskin og mildt forårsvejr	7,9
17	sø	761,8	(K) solskin og mildt forårsvejr med mild regn	6,6
18	s	762,2	(K) solskin og mildt forårsvejr med mild regn	6,0
19	sv	766,8	(K) fugtigt vejr og solskin	7,0
20	s	762,8	(K) fugtigt vejr og solskin. Spadseret på Volden og besøgt mr. Hammer. Forordning om at bære sølv og guld.	8,7
21	n	771,6	(K) solskin og køligt vejr. Spadseret på Volden og i Sølvgaden. København: ”forårsagtigt vejr”	3,9
22	sø	773,2	(K) solskin og køligt vejr	4,9
23	ø	767,4	(K) solskin, blandet luft og kold blæst	5,2
24	ø	770,2	(K) solskin, blandet luft og kold blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. et spørgsmål fra tyske kancelli om hvordan navlestrengene skal behandles hos børn og om told på bøger. Færdiglæst Suhms afhandling om folkenes oprindelse.	5,7
25	sø	776,8	(K) solskin, blandet luft og kold blæst. Svalen er kommet. Gået over Volden næsten til Quintus.	6,0
26	sv	778,6	(K) solskin og kold luft. Spadseret på Volden til konferensråd Suhm.	8,0
27	ø	777,6	(N) solskin og kold luft Helsingør: ”sydøstenvind”	8,2
28	ø	774,8	(N) solskin og kold luft, sydøstlig vind. Gået til stranden. Helsingør: ”sydøstenvind”	8,9

29	nø	768,2	(N) solskin og kold luft, nordvestlig vind. Gået over møllerne til Søllerød. Lotteriet i Altona omgøres.	11,1
30	n	767,0	(K) solskin og blæst af sydøst. I Søllerød kirke.	9,0

April 1769

Temperatur: 5,5 gr. C

Tryk: 762,4 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Maj 1769</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	n	763,8	(K) stærk regn om morgenen, siden solskin og nordøstlig vind.	6,7
2	n	773,2	(K) solskin og varmt Besøgt magister Schjøtt med A. Bartholin, Glud og min kone. Siden beset den sachsiske mechanici kunster.	7,5
3	sv	760,0	(K) regnvejr	7,5
4	nø	767,0	(K) solskin og kølig luft. Udlæst Horrebows Elementa Astronomiae Sphaericae. Helsingør: "om aftenen sydsydøstenvind"	6,4
5	v	763,2	(K) regnvejr. Borre betalte mig 40 rdlr. for Skyttevænget og 3 rdl. til bønderne. Horrebow bliver etatsråd, jeg var med ham på Rundetårn og hjemme hos ham. Elsmark på Als: "sået byg"	8,2
6	v	752,0	(K) blæst og regnskyer	6,7

7	n	755,0	(K) stærk blæst og regnskyer	4,4
8	n	756,4	(K) regn, hagl og blæst	4,7
9	s	758,0	(K) solskin og blæst. Spadseret over Volden til Toldboden og beset rytterstatuen. Elstrup på Als: ”koldt og nogen regn” Helsingør: ”sydsydøstenvind”	7,5
10	n	756,4	(K) stærk regn Salling: ”megen nordenvind i foråret”	6,1
11	n	751,6	(N) mild regn. Rejst med min kone, Christopher og det hele hus til Nærum. Gøgen var allerede kommet. Bøgeskoven var sprunget ud og pherskent træerne har mange blomster, men de fleste faldt af, og træerne bar kun lidt frugt. Elstrup på Als: ”regn”	9,4
12	nø	757,0	(N) regn om formiddagen med kold luft, om eftermiddagen solskin. Spadseret igennem Dyrehaven.	9,5
13	n	758,2	(N) regn om formiddagen med kold luft, om eftermiddagen solskin. I Søllerød kirke. Elstrup på Als: ”der var kommet nogen mildning i luften”	8,6
14	n	760,8	(N) solskin med kølig luft. I Søllerød kirke. Besøgt Hielmstiernes på Springforbi og fik en stærk regnbyge på hjemvejen.	10,2
15	ø	760,6	(N) solskin og blandet luft. I Søllerød kirke. Forordning om bøndernes hoveris bestemmelse.	9,1
16	v	759,0	(K) solskin og blandet luft. I Søllerød kirke.	11,5
17	v	757,0	(K) solskin, regnskyer og kulde. Besøgt magister Dass, som i morgen rejser til Sorø med Schiønning. Skov var hos os om aftenen, hypokonder og syg.	11,4
18	nv	762,0	(N) solskin og meget koldt Helsingør: ”nordøstenvind”	8,0
19	ø	760,2	(N) bestandig regn. Nattergalen slår stærkt. Min kalv skåret for streng.	6,1
20	nv	758,6	(N) bestandig regn, derefter tørvejr og koldt	8,4
21	s	762,6	(N) solskin og kold blæst. I Søllerød kirke. Spadseret over møllerne og Søllerød.	10,7
22	s	769,5	(N) nattefrost, solskin og varmt. Sået byg. Thurah og frue, Borres familie, hr. Treschow og datter spiste her til middag.	12,2

23	nø	773,0	(K) solskin og nordøstlig blæst	13,1
24	ø	772,2	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandlede bl.a., om det skal tillades at ægte sin kones søster og forordning om landmilitzen. Helsingør: ”østsydøstenvind”	14,4
25	ø	768,2	(N) solskin og varmt. Horrebøw takker af fra rectoratet. Helsingør: ”sydøstenvind”	15,1
26	sø	762,6	(N) solskin og varmt. Udlæst 1. del af Guldbergs historie.	15,7
27	nv	760,8	(N) tykke skyer om morgenen, siden solskin og varmt. Niels Brun og hans kæreste kom ud til os. Stampe spiste her om aftenen.	12,5
28	sø	758,6	(N) solskin med blæst, driveskyer og lummervarmt. Niels rejste til byen. I Søllerød kirke.	14,7
29	sø	753,2	(N) solskin med blæst, driveskyer og lummervarmt, om eftermiddagen mild regn. Spist til middag hos Thurahs med frue og bl. a, Borres og hr. Treschow og datter.	16,4
30	nø	756,8	(K) solskin, blæst og driveskyer. I Societet, hvor afhandlingen om magneten, som menes at være skrevet af Kratzenstein selv, vandt prisen.	12,9
31	s	759,0	(K) driveskyer og solskin. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at Vardøhus garnison ikke skal rekruteres fra Finmarken, at saltskatten i Næstved skal inddrives af militæret og gale hunde i København. Stået fadder i Holmens kirke til Hoppes barn.	13,4

Maj 1769

Temperatur: 10,0 gr. C

Tryk: 760,9 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Juni 1769</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebøw's afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter</p>	temp.
--	------	------	--	-------

			omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800". Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	s	759,5	(N) driveskyer og solskin, et stænk regn	14,1
2	sø	757,0	(N) stærk og frugtbar regn om morgenen, siden solskin	12,8
3	s	763,2	(K) regnskyer og et stænk regn. Været på Rundetårn, Venus gik ind i solen, den yderste kontakt skete kl. 8, 01,30, altså 6 minutter senere end selskabets (Videnskabernes selskab) kalender siger. Da den inderste kontakt skete, var der en sky for solen. Hertugen af Rochefoucault, Blosset og frue, Sprengforten, Mello, Moltke med sin søn Ludvig, Thott, Reventlau, v.d. Lühe, Schack, Berregaard og Pfirks var der.	13,4
4	sø	766,4	(N) solskin, torden og et stænk regn. I Søllerød kirke. København: "solformørkelse (50 pct.) kl. 7,41- kl. 9,38"	14,0
5	v	768,6	(N) kold luft med regnskyer om morgenen, siden varmt og solskin. Begge jormfruer Borre besøgte os om eftermiddagen. Elstrup på Als: "det stod med torden i luften i forrige uge"	12,9
6	sø	765,6	(K) solskin og tordenregn	14,6
7	nv	766,8	(K) solskin og varmt	15,1
8	nø	771,0	(N) solskin og varmt, tordenskyer. Kongen eftergiver Ericius sin kaution. Helsingør: "vindspring til sydøst"	15,1
9	sø	767,0	(N) solskin og varmt, tordenskyer, stærk tåge om aftenen. Suhm, frue og søn besøgte os om eftermiddagen.	14,9
10	s	759,8	(N) mild regn. Jomfru- og pimpinella roserne blomstrer. Der er stærk sygdom blandt gæslingerne.	15,1
11	sv	759,8	(N) solskin med driveskyer, regnbyger og hagl. I Søllerød kirke. Spadseret i Holte skov og til Trørød.	14,6
12	v	763,0	(K) solskin med stærke regnbyger og bøyer (JER dvs. stærke vindstød)	13,0
13	sv	763,8	(K) solskin og driveskyer. Spist til middag sammen med min kone hos geheimeråd Thotts med bl. a. biskop Harboe og Hielmstjerne m.fl. Beset biblioteket, naturaliekabinettet, rustkammeret etc.	12,5

14	n	760,4	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om, at løsgængere i Norge, som ikke kan betale ekstraskat, skal arbejde i stedet for, om at sten til digerne på Vesterlandsföhr ikke må sælges, og om snapstings udsættelse.	12,9
15	n	759,8	(N) solskin og tordenskyer, temmelig koldt om aftenen	12,6
16	sø	759,5	(N) solskin og mildt vejr. Min kone begyndte at bruge brønden. Spadseret i Dyrehaven. Fru Borre besøgte os om aftenen. Helsingør: ”om morgenen østnordøstlig vind”	14,6
17	n	751,2	(N) stærke regnbyger med nattekulde	12,1
18	s	755,4	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke, hvor landvæsensforordningerne blev oplæst fra prædikestolen. Trondhjem: ”meget kold og regnfuld sommer”	15,3
19	ø	757,0	(N) solskin og driveskyer. Bagger, som kom i lørdags, begyndte at drikke af brønden på toften. Gik med Bagger og Borre til Frydenlund, derfra til Aggershvile og gennem Dyrehaven hjem. Min kone, fru Borre og Lise besøgte fru Eilitz i barselseng. Udlæst Guldbergs verdenshistorie.	14,1
20	nv	759,8	(K) solskin og driveskyer. Min kalv kom i Dyrehaven.	11,8
21	sv	752,8	(K) blæst og regn. I kancellikollegiet behandledes bl.a., at en norsk bonde havde i ægteskab besvangret sit søskendebarn; af frygt for straf gik de til fjelds og forblev der i nogle og tyve år. De avlede 6 børn med hinanden, hvoraf de 4 lever og 3 af dem er stumme.	11,4
22	nø	753,2	(N) solskin og stærke regnbyger. Friis og hans frue kom her om aftenen, hun bruger brøndkuren herude.	12,9
23	nv	764,5	(N) solskin og varmt, den første rette sommerdag. Bispinde Harboe kom ud for at bruge kuren.	15,0
24	sv	767,2	(N) solskin og kold blæst. I Søllerød kirke.	16,4
25	sø	761,4	(N) solskin og lummert vejr med tordenskyer, om aftenen regn. I Søllerød kirke.	17,4
26	s	760,8	(N) regn og varmt. Bispinden begyndte sin brøndkur. Siden jeg i nogle dage var plaget med slim, diarhae, trykken for brystet og mangel på appetit, skrev jeg til geheimeråden om Aagaard måtte referere for mig. Helsingør: ”sydøstlig vind”	16,5
27	nv	763,6	(N) tyk luft og regn om morgenen, siden tørvejr og solskin. Biskop Harboe kom om morgenen og spiste her samt rejste ud med bispinden og professor Friis.	14,6

28	s	758,8	(N) solskin med nogle trækskyer (JER dvs. driveskyer) og varmt Helsingør: ”god sydøstlig vind”	16,4
29	ø	757,2	(N) solskin, torden og regn. Bagger spiste her til middag og om aftenen på trappen i haven.	18,0
30	ø	760,6	(N) solskin og skyer. Udlæst Wolffs compendium juris naturae. Koren, fru Treschow, hr. Treschow med datter og søn besøgte os om eftermiddagen, og vi fulgte dem på vej til Søllerød.	19,0

Juni 1769

Temperatur: 14,4 gr. C

Tryk: 761,2 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Juli 1769</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	temp.
1	ø	761,8	(N) himlen overtrukket med skyer. Brev fra Tuxen om, at fru Jørgensen er død, dermed sparer jeg 100 rdl. årligt.	15,4
2	sv	764,2	(N) tykke regnskyer og fugtigt vejr. I Søllerød kirke.	14,6
3	sv	770,6	(N) tykke regnskyer og fugtigt vejr. Kørt til Frydenlund om eftermiddagen med bispinden, Friis og frue og beset haven.	15,5
4	v	772,0	(K) solskin, blæst og driveskyer. Rejst om eftermiddagen til byen med bispinden og Friises.	16,9

5	nv	771,2	(K) solskin og varmt. Fået min løn på 225 rdlr.	16,2
6	nv	765,0	(N) solskin, varmt og stærk blæst. Et sildehus i Gothersgade blæste ned og faldt ind i Fedders baggård og køkken. Helsingør: ”storm”	14,1
7	nv	761,4	(N) solskin og blæst. Botaniseret om formiddagen med Friis. Mine roser står i bedste flor. Helsingør: ”storm”	13,4
8	v	757,4	(N) solskin, varmt og et stænk regn. Botaniseret om formiddagen med Friis. Gik til Aggershvile med hele selskabet samt Borres jomfruer.	13,1
9	n	760,6	(N) solskin, blæst og driveskyer. I Søllerød kirke. Udlæst Boswells beskrivelse af Corsica på tysk. Dette folk, og især paoli, fortjente en bedre skæbne.	14,1
10	nv	761,2	(N) driveskyer. Biskop Harboe og datter spiste her til middag. Om aftenen fulgte vi dem på vejen til Dyrehaven.	13,7
11	nv	765,0	(K) solskin og varmt. Rejst til byen med Friis.	16,1
12	v	760,6	(K) solskin og siden stærk regn. Min eng blev slået. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om, at russerne forbydes at fiske i Lapmarken. Korsør: ”storm og uvejr” Elstrup på Als: ”regnrigt vejrlig. Sommeren var våd og kold.”	15,9
13	nv	762,8	(N) regnskyer og solskin. Min kone og fru Friis endte deres brøndkur.	14,2
14	v	762,0	(N) regn og himlen overtrukket. Om eftermiddagen besøg på Springforbi. Jeg har over 300 stokroser i min have og på min toft.	14,6
15	nv	765,2	(N) solskin og stærk blæst. Spadseret mod Holte. Biskop Harboe kom her ved middagstid og lå her om natten.	14,6
16	nø	769,2	(N) solskin, varmt og driveskyer. I Søllerød kirke. Bispnen og bispinden rejste ind, og vi fulgte dem til Dyrehaven. Helsingør: ”vindspring til sydøst”	16,2
17	ø	764,0	(N) blæst og regnskyer. Vendte høet og satte det i stak. Helsingør: ”stærk østsydøsten vind”	16,2
18	ø	764,2	(K) solskin og varmt Helsingør: ”liden østnordøstlig vind”	18,6
19	s	764,2	(K) solskin og varmt	19,6

			Salling: ”fra den 16. til den 24. meget stærk hede”	
20	nv	766,4	(N) solskin og stærk varme	19,4
21	ø	764,8	(N) solskin og stærk varme. Kørt høet ind, fik 5 læs, som omtrent beløb sig til 12 bønderlæs. Gået igennem strandvangen til stranden og gennem Dyrehaven hjem.	20,1
22	ø	765,8	(N) solskin og stærk varme. Spadseret i rugmarken. Enevold Brandt bliver kammerherre.	20,4
23	nø	768,2	(N) solskin og hede. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Hielmstiernes på Springforbi med Langebeck, Bartholin, Treschow og magister Murray.	20,2
24	nø	768,4	(N) solskin og hede, torden langt borte. Suhm, frue og søn besøgte os om eftermiddagen.	21,4
25	n	765,4	(K) solskin og hede. Tilsagt til at møde i Frederiksberg have, hvor der var taffel. Hele haven var smukt illumineret med fakler og lamper, og der var et flot fyrværkeri. Efter taflet var der dans i lysthusene. Haderslev: ”græsseligt tordenvejr”	21,6
26	nv	764,5	(N) mildt regn, som gjorde meget gavn, da kornet allerede begyndte at tage skade af den stærke hede	16,0
27	nv	762,6	(N) solskin og regn Helsingør: ”vestnordvestlig vind”	15,2
28	sv	749,5	(N) driveskyer og regn med stærke regnbyger	14,6
29	s	741,6	(N) regnbyger, solskin og varmt. Niels Brun og kæreste kom herud om aftenen.	15,4
30	v	745,2	(N) bestandig regn. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Suhms. Korsør: ”hård storm og uvejr fra vestnordvest”	14,4
31	nv	755,4	(N) stærk regn om morgenen mod København, her derimod blæst og siden solskin og varmt. Niels Brun og hans kone kørte ind til byen.	15,1

Juli 1769

Temperatur: 16,3 gr. C

Tryk: 762,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>August 1769</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	nv	762,6	(N) solskin og tørvejr. Pater Hell har haft stor lykke til at se venuspassagen især begge kontakter samt solens formørkelse dagen efter. Salling: "vejret var meget køligt i hundredagene"	16,7
2	nv	760,4	(K) blæst og regnskyer, siden bestandig regn. Spist på Springforbi, hvor der var møde i kancellikollegiet, med geheimeråd Thott, vicestatholderen, geheimeråd grev Holst, konferensråd Stampe, Nielsen, Schumacher, Suhm, Graah og etatsråd Aagaard.	14,0
3	v	761,0	(N) solskin og driveskyer Salling: "megen vestenvind i sommer"	12,9
4	v	763,0	(N) solskin og driveskyer	14,7
5	ø	761,8	(N) regnskyer og varmt. Renset min kilde, som havde stået for længe, så at vandet var blevet fordærvet. Helsingør: østsydøstlig vind"	16,7
6	sø	762,2	(N) varmt, blæst og regnskyer, om aftenen torden. I Søllerød kirke. Spist til middag på Springforbi med Bagger, som fulgte med os, kommerceråd Storm, Bornemann og frue, hr. Treschow, datter og søn, Koren, Hübner og Borch.	17,0
7	sv	756,2	(N) tordenregn næsten hele dagen	17,7
8	v	759,2	(K) solskin, regn og driveskyer	15,3
9	n	761,8	(N) solskin og mildt vejr	15,9

10	sv	763,6	(N) solskin og varmt. Gået om formiddagen med Skov til stranden. Om eftermiddagen kørte jeg og min kone med Bartholin og Skov i selskab med Bagger og Borres til Frederiksdal for at bese justitsråd Holms hus. Helsingør: "liden sydøstenvind" Elsmark på Als: "høsten begyndte den 10. august og endte den 26. august. Høstresultat: 35 traver rug, 72 traver byg, 95 traver havre og blandsæd, 14 læs ærter og 6 læs boghvede."	17,2
11	s	762,4	(N) solskin, varmt og et stænk regn, men stærk regn ved middagstid. Gået med Skov over Nymølle, Ørholm og Søllerød. Elstrup på Als: "høstet byg"	16,7
12	s	762,0	(N) solskin og regnskyer, om eftermiddagen stærk regn. Gået med Skov i Borres have og siden til Trørød Bro.	16,2
13	sv	755,2	(N) stærke regnbyger. I Søllerød kirke, provsten visiterede og ungdommen svarede ganske godt. Madam Hyllested og fru Borre besøgte os, og vi besøgte siden Borres.	15,2
14	v	754,8	(N) stærke regnbyger. Stampe kom om eftermiddagen og måtte køre hjem på grund af regnen. Gået om formiddagen til grev Danneskiolds bakke. (Ifølge Nystrøm menes der formodentlig en af Attemose Bakker, hvor Søllerødgårds tidligere ejer Frederik Danneskiold - Samsøe havde ladet opføre et udsigstårn).	15,7
15	v	758,4	(K) stærke regnbyger. Niels Brun og kæreste kørte bort kl. 6 om morgenen.	15,7
16	sv	760,6	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandledes bl.a. forslag om, at barnefædre, der kan ernære et barn, men som ikke vil, kan indsættes i Odense tugthus og om, at skyldnere ikke må indsættes i Odense tugthus. Helsingør: "sydøstenvind"	15,4
17	nv	761,4	(N) solskin og varmt. Min kone kørte ind til byen med Christopher, som rejste med sin bror til Aastrup.	13,7
18	v	758,0	(N) solskin og varmt, køligt om aftenen. Kornet mejet på toften. Gået uden om Dyrehaven til stranden.	14,2
19	v	759,0	(N) solskin, blæst og driveskyer. Gået med sekretær Treschow uden om Dyrehaven til stranden og siden hjem gennem Dyrehaven med Borres jomfruer og Bagger.	13,9
20	s	747,8	(N) bestandig regn og blæst, om eftermiddagen klart vejr. I Søllerød kirke. Spist hos Borres middag og aften med kaptajn Witt og Bagger, da vi på grund af vejret ikke kom til Springforbi.	14,5

21	s	747,8	(N) bestandig regn og blæst Elstrup på Als: ”regn og stærk blæst”	14,4
22	s	752,6	(N) blæst og solskin, vejret synes at forandre sig. Professor Friis rejste med tilbage fra København.	14,3
23	sø	754,2	(K) solskin og varmt, et stænk regn og et tordenslag. Kancellikollegie på Nærum, hvor bl.a. behandlede Næstved bros vedligeholdelse og gudstjenesten om søndagen for garnisonen i Odense.	15,0
24	nv	757,2	(N) solskin og varmt Salling: ”høstvejret var i år meget regnfuldt”	14,4
25	sv	762,4	(N) solskin og varmt med tordenskyer. Kørt kornet ind. Efter 5 skæpper rug 6 traver, og efter 10 skæpper byg 11 traver. I almindelighed har vi i år haft en velsignet høst.	14,2
26	s	763,0	(N) solskin og varmt med torden og et stænk regn Elstrup på Als: ”regnbyger. Hver dag i den uge var det ikke tørvejr”	15,0
27	sv	761,2	(N) regnvejr. I Søllerød kirke, hvor forordningen om fælleddsskabs ophævelse blev oplæst. Min kone og jeg samt Bagger kørte med Suhm i hans vogn til Springforbi og spiste til middag med Storm, Borneman og frue, Langebeck og søn og Hunter.	15,2
28	sv	756,8	(N) stærk regn om natten, siden solskin og driveskyer samt hagl og regn. Spist til middag hos Thurahs med Suhms, provst Hee og hr. Tybring, samt deres fruer og Fritz. Elstrup på Als: ”regn”	15,4
29	sv	759,5	(K) solskin med et lille stænk regn. I lørdags kunne man se en komet.	14,7
30	sv	764,2	(K) solskin og varmt. Om aftenen var min kone og jeg med begge Bartholiner hos Bergs og hørte mr. Rossignol efterligne adskillige fugles sang. Elstrup på Als: ”ingen regn, men om natten til den 31. august slog tordenen (sic!) ned ved Havrebjerg”	15,3
31	s	758,4	(N) solskin og varmt. I mange dage har der snart hver dag været en regnbue på himlen. Elsmark på Als: ” om natten kl. 3, natten til den 31. august slog tordenen ned i Christen Menkesens hus i Hackenberg, og det nedbrændte	16,9

August 1769

Temperatur: 15,3 gr. C

Tryk: 759,0 mm Hg

	vind	tryk	<u>September 1769</u>	temp.
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	sv	763,0	(N) solskin og varmt, nordlys om aftenen. Antaget Hintze fra Borres til min have.	17,4
2	v	765,8	(N) solskin, driveskyer og blæst	14,8
3	v	768,2	(N) solskin, blæst og driveskyer. I Søllerød kirke. Spist til middag og aften med Bagger og hofskriver Hiorthøj. Fru Borre og min kone besøgte madam Staffelt.	17,4
4	v	768,2	(N) solskin og varmt. Gået til stranden. Staffelts Françoise rømmer bort efter at have opbrudt deres chatol, bortstjålet et par gulddåser, et guldur og andre ting, og bedraget andre folk for en del penge, især i anledning af et lotteri hun havde lavet.	17,6
			Bornhom: "klar nat"	
5	nv	763,8	(K) solskin med stærk varme	16,9
6	nø	762,2	(K) solskin og varmt	16,8
			Helsingør: "vinden sprang til østnordøst"	
7	ø	762,0	(N) solskin og stærk blæst	14,4
			Helsingør: "østenvind"	

8	ø	758,0	(N) stærk blæst fra sydøst og driveskyer. Spist i Birkerød hos Hoppe. København: ”stærk storm”	13,8
9	nø	760,2	(N) driveskyer og et stænk regn. Bagger var hér middag og aften, og om eftermiddagen gik vi til Jessens værk. (Ifølge Nystrøm Rådvad).	13,6
10	ø	759,2	(N) solskin og blæst. I Søllerød kirke. Spist på Springforbi. Den russiske flåde på over 20 skibe, store og små, ligger på Rheden.	15,3
11	nø	749,5	(N) tyk luft, regn ved middagstid, og måneskin om aftenen. Bagger, Borre og Buschman spiste her til middag i anledning af Holm, som har fået fæste på mine 2 damme i Skyttevænget.	14,5
12	sø	745,0	(K) regnskyer og kold blæst. I Societetet hvor der forvistes et sekundur.	14,4
13	sv	760,8	(K) solskin og varme	14,4
14	sv	760,8	(N) solskin og driveskyer. Sat gæssene på sti, på grund af sygdom har vi kun 4 eller kun en 1/5 af, hvad vi plejer at have.	15,0
15	s	755,8	(N) regn og blæst	14,3
16	sv	753,0	(N) solskin og stærke regnbyger. Niels Brun og hans kone kom hér om eftermiddagen.	12,3
17	v	762,8	(N) solskin og blæst, nattefrost. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Borres.	12,1
18	sv	770,8	(N) solskin og varmt. Rheder og frue besøgte om eftermiddagen.	13,3
19	s	767,8	(K) solskin og et stænk regn. Deyen af Algier bryder freden med os. Rejst til byen med Bagger, som drog ind med alle.	15,1
20	sv	762,6	(K) solskin og et stænk regn	15,3
21	v	763,2	(N) solskin og mildt vejr	13,8
22	nv	758,6	(N) solskin og mildt vejr, regnvejr	12,5
23	s	754,0	(N) stærk regn om eftermiddagen. Læst Oeders betænkning om bondestanden.	12,5
24	v	748,8	(N) blæst, solskin og driveskyer. I Søllerød kirke.	11,6
25	s	744,5	(N) tyk luft og regn. Min kone og jeg besøgte Rheders på Ørholm, og da de var gående til Søllerød, og det regnede, lod vi dem hente med vor chaise. Helsingør: ”sydvestenvind”	13,1
26	nv	750,0	(K) solskin og driveskyer med stærkt rødt nordlys om aftenen	11,0
27	nø	758,2	(K) solskin og regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a. at gudstjenesten for garnisonen i Odense flyttes fra onsdag til søndag.	11,4

28	ø	766,6	(N) solskin, regn og blæst. Koren tager afsked fra Højesteret. Reventlow, Stampe og Cortsen bliver kommissærer til at undersøge Sophie Magdalena Ulricas præentioner (ifølge Nystrøm var hun Chr. VI's foregivne datter - hun kaldte sig Anna Sophie Magdalena Friderica Ulrica).	9,9
29	sø	759,5	(N) stærk regn om formiddagen, om eftermiddagen torden. Formedelst det onde vejr læste vi hjemme i Brochmanns huspostil. I går havde grev Holck bryllup med komtesse Laurvig, som er 13 år gl. Under brudevielsen udnævnte hr. Bluhme ham efter ordre til geheimekonferensråd. Elsmark på Als: ” ved mikkelsdag så man en komet i SØ”.	10,8
30	nø	766,8	(N) solskin og mildt vejr, om aftenen nordlys . Udlæst Wolfs Compendium juris naturae for anden gang.	10,0

September 1769

Temperatur: 13,8 gr. C

Tryk: 759,4 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Oktober 1769</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ” Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	nø	772,6	(N) solskin, blæst og kulde. Nordlys . I Søllerød kirke. Spist om aftenen hos Borres.	7,6
2	nø	772,8	(N) stærk nattefrost, solskin og nordøstlig blæst. En jomfrurose i flor.	6,3
3	nø	766,4	(K) tyk luft med kulde. Bagger forlovet med jomfru Liise Borre. Russerne slår	6,0

			tyrken. Salling: "gøgen kukkede i begyndelsen af oktober"	
4	ø	771,8	(K) regnskyer og kulde. Refereret i kancellikollegiet for geheimeråden, som var noget upasselig. Der behandledes bl.a. at får ikke må holdes på Århus bymark og vedrørende skipperlaugets fattigbøsse.	7,0
5	ø	770,8	(N) regnskyer og kulde, et stænk regn. Skrevet mine tanker om inoculationshuset.	7,4
6	ø	767,0	(N) regnskyer og kulde, nattefrost. Slaget 8 får.	6,9
7	nø	765,6	(N) regnskyer og kulde, dog noget mildere. Rheder og frue besøgte os.	8,0
8	nø	762,8	(N) nattefrost, solskin og mildt vejr. I Søllerød kirke. Om aftenen <u>nordlys.</u>	6,8
9	uvis	760,8	(N) stærk rimfrost om natten, siden hedt solskin og mildt vejr. Fru Thurah og hele Borres hus kom på afskedsvisit.	8,3
10	nø	765,4	(K) mildt vejr med blandet luft og solskin. Slaget 3 gæs.	9,1
11	nø	763,8	(K) solskin og mildt vejr. I kancellikollegiet behandledes bl.a. Ærøs fattigvæsen. Vi holdt min kære hustrus fødselsdag ved middagsspising hos Aagaard.	9,5
12	n	775,6	(N) nattefrost, solskin og kold nordlig blæst. Et russisk skib strandet ved Skagen.	4,9
13	nø	780,4	(N) solskin og mildt vejr. Min kone delte kålen ud. Salling: "tør og stille måned"	5,6
14	ø	781,4	(K) solskin og mildt vejr. Rejst med min kone og Christopher til byen med alle.	7,3
15	ø	780,0	(K) solskin og mildt vejr. Ondt i min fod.	7,8
16	uvis	775,8	(K) solskin og mildt vejr. Vore folk kom ind fra Nærum.	8,0
17	sø	772,0	(K) solskin og mildt vejr	7,9
18	sø	773,4	(K) solskin og mildt vejr Helsingør: "god sydøstenvind"	8,1
19	sv	769,8	(K) solskin og mildt vejr	7,5
20	nv	760,4	(K) solskin og mildt vejr, om morgenen våd tåge. I societetet, hvis medlemmer spiste hos os. Bl.a. pater Hell optages som medlemmer.	9,6
21	nv	758,0	(K) solskin og mildt vejr Salling: "megen nordlys sidst i oktober"	10,5
22	ø	765,0	(K) blæst og driveskyer. Spist til aften hos biskoppen med Graah og datter,	3,5

			Aagaards hus og Lindencrones.	
23	ø	768,6	(K) solskin, frost og blæst København: ”stjerneklar aften”	2,4
24	sv	770,0	(K) solskin og frost med driveskyer, om aftenen et stænk regn	3,8
25	nv	765,0	(K) solskin og frost	6,3
26	n	769,8	(K) solskin og mildt vejr, om aftenen nordlys	5,4
27	nv	758,6	(K) solskin og mildt vejr. Kometen har igen ladet sig se. Pater Hell, Sainowicz, Niebuhr, Horrebaw, Langebeck og Friis spiste hos mig om aftenen.	5,6
28	n	756,6	(K) solskin og mildt vejr Helsingør: ”nordøstlig vind”	4,8
29	sø	760,0	(K) koldt vejr med driveskyer Helsingør: ”østsydøstlig vind”	5,3
30	sø	753,2	(K) tykke skyer, om eftermiddagen regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a. skatters inddrivelse på Bornholm. Om aftenen hos Thurahs til Sophies bryllup med en urmager. Helsingør: ”østsydøstlig vind”	6,4
31	sø	751,6	(K) regn og tyk tåge. Kometen lader sig ikke mere se.	9,8

Oktober 1769

Temperatur: 6,9 gr. C

Tryk: 767,5 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>November 1769</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebaws afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p>	temp.
--	------	------	--	-------

			Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	sv	753,2	Tåget og fugtigt	9,4
2	sv	754,0	Fugtigt vejr	8,9
3	sø	756,2	Fugtigt vejr. I Societetet forelæste Horrebow om kometer.	8,6
4	s	753,2	Fugtigt vejr. Min kone bar hr. Hansens datter, kaldet Ane Bolette. Parforcejagten aflyst for regnens skyld og dronningens svaghed.	9,5
5	sv	749,2	Fugtigt vejr og tåge	9,9
6	n	742,2	Regnvejr. Udlæst Schiønnings afhandling om de gamle norske.	7,9
7	ø	751,2	Regnvejr. "Kongedatteren" sættes i arrest hos politiadjudanten og Kirkhof i Blåtårn (ifølge Nystrøm var Henrich Kirckhof hendes rådgiver eller "hofmester"). Elsmark på Als: "den 7. november tog vi alle vore køer ind."	5,6
8	s	749,5	Fugtigt og mildt vejr	8,6
9	n	750,4	Regnvejr. "Prinsessen" bringes for sin svagheds skyld til Hospitalet.	4,5
10	nø	763,4	Temmelig stærk frost med lidt hagl og sne. I societetet endte Horrebow sin forelæsning om kometen og foreviste et kort over dens gang. Helsingør: "nordenvind"	-0,6
11	nø	768,6	Temmelig stærk frost med lidt sne og hagl	0,5
12	sv	768,6	Solskin og frost	1,4
13	s	752,4	Tyk luft og lidt sne Helsingør: "sydøstlig vind"	1,0
14	nø	748,0	Tyk luft og lidt sne. Spist til middag hos geheimeråden med bl. a. Suhm, begge patere, Horrebow, Struensee, Langebeck, Kofod, Kratzenstein, Rotbøll, Hee, Niebuhr og Berger.	2,0
15	nø	751,0	Stærk blæst og driveskyer	-0,2
16	ø	759,8	Solskin og frost. Kometen lader sig se endnu. Salling: "sne om natten"	-1,4
17	ø	761,6	Solskin og frost. I societetet forelæste Rottbøll om de surinamske planter.	-1,2

			Rotbøll og Horrebow spiste her om aftenen. Helsingør: ”østnordøstlig vind”	
18	uvis	764,8	Solskin og frost	-0,6
19	sv	763,0	Fugtig tåge og småregn. Om aftenen hos Hielmstiernes med Rheder og frue, Kofod, frue og datter, Hansen og frue, Seidelin, Langebeck, Hübner, Jensenius, Ursin, Borch og hofmester Jacobi.	3,5
20	v	759,5	Fugtig tåge og småregn	6,0
21	v	757,2	Fugtig tåge og småregn. Rheder og frue m. fl. spiste her om aftenen.	7,5
22	sv	750,4	Fugtigt vejr	5,1
23	nv	745,0	Fugtigt vejr	3,6
24	v	747,8	Fugtigt vejr med regn og blæst. I Societetet forelæste Hee om hans rejse m.m. og bestemte Vardøhus højde til 70 grader, 22 minutter og 36 sekunder.	3,5
25	nv	737,0	Stærk storm, som begyndte om natten. En gård nedbrænder i Sandbjerg.	4,5
26	nv	751,0	Solskin og kold luft, tegn til frost	2,9
27	nv	746,4	Stærk blæst og sne Salling: ”om natten meget hård vestnordvestenstorm”	1,9
28	nv	767,0	Solskin og tegn til frost. Gjort kur og spist ved marskalkstaflet. Været hos geheimeråd Berregaard, der er alvorligt syg. Korsør: ”oversvømmelser i Korsør by”	3,1
29	v	738,2	Regn og blæst. Været med min kone og Suhms til opera, hvor ”Pupillen” blev spillet. Salling: ”i nogen tid har det været regnfuldt vejr”	5,0
30	n	753,8	Blæst og stærk frost	-1,2

November 1769

Temperatur: 4,0 gr. C

Tryk: 753,8 mm Hg

	vind	tryk	<u>December 1769</u>	temp.
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	n	770,6	(K) stærk frost. Berregaard dør. I Societetet forelæste Hee om Vardøhus længdegrad som er 48 grader, 40 minutter og 15 sekunder fra insula Ferri.	-2,4
2	nv	765,4	(K) tøvejr	2,3
3	v	772,2	(K) kold tåge med tøj	2,3
4	nv	774,2	(K) kold tåge med tøj	4,1
5	v	772,8	(K) kold tåge med tøj	4,4
6	v	772,4	(K) tøvejr og smudsig regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at en besvangret døv og dum pige, som ikke kan blive konfirmeret, vil giftes. Helsingør: "sydsydvestlig vind"	2,3
7	s	769,2	(K) tøvejr og smudsig regn	1,3
8	v	769,2	(K) tøvejr og smudsig regn. I Societetet forelæste Hell om Venuspassagen. Horrebow og Rotbøll var her om aftenen.	4,9
9	sv	771,2	(K) tøvejr med tåge. Til Berregaards bisættelse i Holmens kirke.	2,8
10	sø	771,0	(K) tåge og fugtigt vejr	1,3
11	sø	767,4	(K) tåge og fugtigt vejr	1,8
12	s	763,8	(K) tåge og fugtigt vejr, om aftenen regn	2,4
13	sv	761,4	(K) fugtigt vejr med tåge	4,9
14	v	761,2	(K) fugtigt vejr med tåge	2,3

15	n	761,8	(K) fugtigt vejr med tåge	1,3
16	s	757,2	(K) fugtigt vejr med tåge	4,2
17	v	751,2	(K) solskin og fugtigt vejr. I Søllerød kirke.	3,2
18	nv	755,2	(K) solskin og fugtigt vejr. Vor ko har fået en kviekalv. Korsør: ”storm fra den 18. til den 20.”	3,1
19	sø	742,4	(K) stærk regn og sne	2,6
20	v	750,2	(K) fugtigt vejr med regn	5,6
21	nv	742,0	(K) fugtigt vejr med regn	6,3
22	sv	742,2	(N) fugtigt vejr med hagl og sne, om eftermiddagen tørvejr	4,4
23	sv	739,5	(N) fugtigt vejr, om aftenen storm. Hunger, pest og oprør i Konstantimopel.	3,3
24	ø	731,2	(N) blæst, regn og sne fra sydøst. I Søllerød kirke, hvor hr. Drejer en kapellan fra Norge, prædikede. Han var en mådelig prædikant, der prædikede for næsten tomme stole.	3,2
25	nø	746,2	(N) om natten begyndte det at fryse, siden mådeligt med sne. I Søllerød kirke.	-0,7
26	n	744,5	(N) solskin og frost. I Søllerød kirke. København: ”frost og nordøstenvind i København”	-3,2
27	nø	739,5	(N) frost og storm af sydøst og så stærkt snefog, at det var umuligt at komme i kirke. Jeg læste Johannesevangeliet for folkene for - og eftermiddag. Elsmark på Als: ”den 27. december kom der et så forfærdeligt vejr med storm og sne fra norden, at der strandede en jagt. Samme dag strandede også Fredrik Grau fra Nordborg og hans broder med en ladning rug og de blev derved.	-1,9
28	nø	750,4	(N) frost og storm og stærkt snefog. Store snedriver har samlet sig. Lavet nyt katalog over mine bøger og sat dem i orden. Hjørring: ”der ligger sne over tagene”	-5,6
29	nø	768,6	(N) frost og storm og stærkt snefog, dog lagde blæsten sig, og snefoget holdt noget op.	-4,8
30	nv	773,4	(N) frost og snefog. Nogle af bønderne var i København. Berider Dahl styrter med hesten og brækker halsen. Madam Stub dør i København (ifølge Nystrøm var hun gift med ejeren af Ørholm Laurits Stub). Helsingør: ”liden østnordøsten vind”	-5,7
31	sv	766,2	(N) snefog og tyk luft med mildt vejr. Læst Matthæusevangeliet for mine folk for - og eftermiddag, da vejen ikke var sådan, at vi kunne komme i Guds hus.	0,6

			Den døve og dumme pige fra Wedbeck havde sit barn i kirken.	
--	--	--	---	--

December 1769

Temperatur: 1,6 gr. C

Tryk: 758,8 mm Hg

FAARÖE $\frac{3}{4}$ MILLE

W.N.W.

VEJRET I 1770

1770 Temperatur 7,8 gr. C. Isvinter i slutningen af marts. Nordlys den 18. januar, 31. august, 1. og 17. september.

<u>Januar</u> Kold. Meget solfattig. Meget koldt fra den 5.-9. Tøvejr fra den 12., dog frost fra den 17.-19. Indtil den 12. nordenvind, derefter vestenvind. Meget stærkt nordlys den 18. Stærkt snefald den 5. Den 8. megen drivis i Øresund. Den 11. stærkt snefald. Temperatur: - 0,7 gr. C	<u>Februar</u> Meget varm. Solfattig. Mildt vejr, undtagen fra den 7.-10. og fra den 22.-26. Meget lavt lufttryk fra den 18.-20. Megen SV-vind. Temperatur: 1,3 gr. C	<u>Marts</u> Helt usædvanlig kold. Meget solrig. Megen NØ-vind. Meget stærk frost fra den 7.-27. Den 26. kunne man gå til Skåne via Ven. Temperatur: - 2,3 gr. C
<u>April</u> Meget kold. Meget solfattig. Nattefrost indtil den 16. Endnu den 8. var der megen is i Øresund. Meget lavt lufttryk fra den 5.-7. Stærkt snefald den 4. Stærkt snefald natten til den 7. Temperatur: 4,2 gr. C	<u>Maj</u> Normal. Meget solfattig. Meget koldt fra den 29.-31. Konstant østenvind fra den 10.-22. Temperatur: 10,5 gr. C	<u>Juni</u> Normal. Solfattig. Meget koldt den 1. og 2. En del torden. Varmt fra den 24. Temperatur: 14,0 gr. C
<u>Juli</u> Meget varm. Meget solrig. Meget højt lufttryk, der var usædvanlig højt den 23. Tordenbyger og stærk regn om aftenen den 2. Natten til den 13. stærkt tordenvejr. Temperatur: 17,0 gr. C	<u>August</u> Meget varm. Meget højt lufttryk. Megen nordenvind. Meget stærk hede fra den 8.-10. Køligt fra den 23. Stærkt nordlys den 31. Den 1. stærk regn. Temperatur: 17,3 gr. C	<u>September</u> Meget varm. Det var især meget varmt omkring den 19. Megen nordenvind. Nordlys den 1. og 17. Stærk regn den 11. og natten til den 27. Stærke regnbyger den 27. Temperatur: 15,3 gr. C
<u>Oktober</u>	<u>November</u>	<u>December</u>

<p>Meget varm. Solrig. Det var især varmt indtil den 13. Stærk regn natten til den 22.</p> <p>Temperatur: 11,0 gr. C</p>	<p>Meget kold. Det var meget mildt indtil den 13., derefter stærk frost fra den 16.-23. og derefter køligt. SV-storm i København den 7. og kraftig storm den 26. og 27.</p> <p>Temperatur: 3,4 gr. C</p>	<p>Normal. Stærkt snefald den 12. Juleaften: Overskyet, fugtigt mildt vejr.</p> <p>Temperatur: 2,0 gr. C</p>
--	--	--

Formørkelser i 1770

Udi nærværende år 1770 sker ingen formørkelser, hverken i soel eller maane, som udi Europa bliver at se.

Kiøbenhavnske Tidender, som kilde til ÅRET 1770

ÅRET 1770

Helsingør, 1. januar 1770

Den 28. december 1769 storm og sne.

Den 30. december 1769 liden ØNØ-vind.

Den 31. december 1769 SSV-vind.

Den 1. januar 1770 NV-vind.

Korsør, januar 1770

Endnu fornemmes ingen is i Bæltet af nogen betydenhed. Havnen her ved byen er og åben, men fjorden tilfrossen.

Stralsund, 19. december 1769

Her vedholder nu på nogen tid et stormende og stærkt regnvejrlig. På nogle dage har det stormet så hårdt, at en del skibe er forulykkede på den rygenske strand, og i dag har man så stærk sne, at man ikke kan se om sig. Landet giver slet håb til et godt kornår, da alle marker svømme af vand.

Korsør, 5. januar 1770

Den 3. januar kl. 19 utimeligt vejrlig og lavvande.

Helsingør, 8. januar 1770

Der er nu så megen dravis i Sundet, at overfarten mellem Helsingør og Helsingborg sinkes.

Hjørring, 28. december 1769

Vi har haft så meget sne, at den går over mange huse.

Ålborg, 29. december 1769

Fra Halse berettes, at sammesteds skal for nogle dage siden være funden en død fisk af en besynderlig stor og usædvanlig skabning. Den var 2 alen lang. Hovedet skabt som en stor torsk, men så vid og stor i munden som 4 fod tværs over, den haver lange tænder, og disse sidde ganske tætte, øjnene sidde lidet oven for munden, den har ingen tunge eller gane, men 4 horn i panden, der alle er åbnede i den yderste ende, den haver vinger som en flagermus og 4 fødder under bugen ligesom gåsefødder og finnerne ligner frynser. Nærmere underretning kan fås hos Lars Hansen i Halse.

Korsør, 9. januar 1770

Den 9. januar ØNØ-vind, stille vejrlig med tyk snefog. En tynd is har lagt sig her ud fra landet.

Helsingør, 12. januar 1770

Der omtales is mellem Helsingør og København.

På grund af den mængde is i Sundet har nu i 4 dage ingen båd kunnet gå imellem Helsingør og Helsingborg.

København, 12. januar 1770

Der omtales den nuværende hårde frost, og at Københavns rhed er belagt med is langt ud fra landet. Kinafarerne kan ikke komme i havn på grund af is.

Trondhjem, 29. december 1769

I denne uge har man her haft klart vejr og en usædvanlig streng kulde og i går (28. december) var kulden -15 grader R og i dag (29. december) -15 ¼ grad R.

Ålborg, 4. januar 1770

Her i landet er vejene på sine steder fast impassable. Imellem Randers og Ålborg er adskillige omkommet. Der er fundet døde mennesker, opsadlede heste, som have siddet opsadlede i sneen uden rytter etc. På Øster Strand er strandet et fartøj, som hørte hjemme i byen, hvis mandskab på 5 personer, berettes at være bleven forvildede i uvejr, da de ville søge hus og derved omkomme.

Korsør, 12. januar 1770

Havnene her og ved Nyborg har været med is tilsatte i nogle dage. Men nu i dag er Nyborg havn ved Holmen og Slibshavn åben igen på grund af dagens ØNØ-vind.

Helsingør, 15. januar 1770

Den 14. januar stærk isgang og tykt vejr. Skibe driver rundt indisede i isflager, man er ude af stand til at komme søfolkene til hjælp.

Den 15. januar SV-vind.

Ålborg, 5. januar 1770

Den 27. december 1769 indfaldt hårdt vejr.

Den 28. december 1769 snefog.

Korsør, 15. januar 1770

Den 13., 14. og 15. januar VSV-vind.

Megen is i havnen.

København, 19. januar 1770

Imidlertid har kulden her til lands siden den 25. december 1769 været mere stadig end skarp, da termometret ifølge gjorde observationer på Det astronomiske Tårn har ingensinde i denne vinter stået dybere end 8½ grad under 0, hvilket var den 6. januar. Den 9. januar ca. -7 grader, og i dag -5½ grad.

Helsingør, 22. januar 1770

Den 22. januar NV-vind. Der er aldeles ingen is mere her under Wallen eller i havnen.

Brandenburg, 13. januar 1770

Der tales om oversvømmelser.

Nyborg, 21. januar 1770

Der tales om dravis i Bæltet, så overfarten nu alene kan ske med isbåde.

Korsør, 19. januar 1770

Den 16. og 17. januar storm af NV til vest og is i Storebælt.

Al havnen er her belagt med is. Transporten sker med isbåde fra Halskov Rev.

Helsingør, 26. januar 1770

Havnen og Sundet er ryddet for is.

Arnhem, 30. december 1769

Det omtales, at der er sket gennembrud af Rhin-diget, efter at vandet i Rhinen den 27. december 1769 var steget til 21 tommer over Pælen, og altså 1 fod højere end i 1740 og højere end nogen kan mindes. Mange mennesker er druknede. Hvis ikke vejret bliver stille, kan Lingen-diget ikke stå imod, og vi kan opleve en ulykke som i 1740.

Ærøskøbing, 22. januar 1770

Den 16. januar var det uvejr med hagl og sne.

Korsør, 25. januar 1770

Sidst afvigte nat var det nordenvind og højvande. Isen drev sydpå.

Helsingør, 29. januar 1770

Den 29. januar VSV-vind. Sundet er aldeles fri for is.

Helsingør, 5. februar 1770

Nu på 8 dage har Sundet været ganske fri for is, vinden vestlig og mest NV med storm og højt vande.

Helsingør, 9. februar 1770

Den 8. februar ØNØ-vind.

Den 9. februar SØ-vind.

I Sundet fornemmes slet ingen is, men frosten har nu i nogle dage tiltaget.

København, 16. februar 1770

Ved det i går værende smukke vejr behagede H.M. Kongen ledsaget af geheimeråd grev Holck, om formiddagen at promenerer ud af staden og til hr. grevens tilhørende lystgård på Nørre Bro, Blågård kaldet. Samme formiddag behagede det og Hds. M. den regerende dronning, ledsaget af en del dames og cavalliers, at promenerer til hest i og uden for staden.

Korsør, 15. februar 1770

Den 14. februar om eftermiddagen utimeligt vejrlig af VSV.

Helsingør, 19. februar 1770

Vi har i nogle dage haft en meget hård storm af SSV og SV.

Den 19. februar VSV-vind.

Salling, 30. januar 1770

Tredje juledag (i 1769) var her et sådant uvejr med frost, storm og snefog, at man neppelig kan mindes lige dertil siden den bekendte såkaldte Store Vinter. Nogle steder knøg husene fast efter, og vejene blev impassable. Man lagde mærke til, som noget usædvanligt, at endskønt det så meget sneede, var dog frosten overmåde hård, hvilken ellers, når sne falder, plejer at være tålelig. Uagtet stormen blev Limfjorden strax tilfrossen, og har siden lagt bestandig, men ventes nu igen åben, da det allerede har tøet i 8te dage og blæser jævnlige. En meget tyk tåge fra vesten vedholder og stedse, og nogle mene, at vinteren nu har udløst al sin grumhed. Almuen derimod spår og tror, efter gammelt sagn, at ligeså mange dage som det tører og tåger i januar, vil det fryse og knyge i februar.

En vis sallingbo, som er især agtpågivende med sjældne tildragelser, holder for, at 1769 er bleven mærkværdiggjort ved følgende: Planeten Veneris gang igennem Solen den 3. juni; ved et jordskælv i Salling og flere egne af Jylland 5 dage efter, og ved en stor komet, hvis lige ingen her har set.

Den 18. januar 1770 fra aften til midnat gjorde nordlysene her stor opsigt og overgik hele vores himmelegn, især drog et meget stærkt og gloende rødt nordlys manges øjne og opmærksomhed til sig; det opkom i NØ og strakte sig i buegang til SV, i hvilken strækning det meget blussede, fast bestandig blev stående bemeldte tid; det gav et rødt skin fra sig på jorden, hvilket man aldrig før af disse lys haver bemærket.

Ålborg, 16. februar 1770

Fra Vester Vandet i Thy berettes, at sidstafvigte juleaften (1769) skal dér i sognet 3 får kreaturer være blevet indfangede i en snedrive, og under samme have stået i 3 uger til den 15. januar (1770), da de først bleve opdagede og var både levende og friske. Den ene befandtes at have stået for sig selv, de andre tvende tæt samlede, ligesom under en muret hvælving. De kunne have ædet noget af huden på hinanden. Tildragelsen er mærkelig og sandfærdig.

Korsør, 19. februar 1770

Den 19. februar VSV-storm med snefog og slud.

Helsingør, 23. februar 1770

Den 23. februar ØNØ-vind.

Trondheim, 9. februar 1770

Der omtales antændelse af en kirke som følge af lynild den fjerde søndag efter Helligtrekongers.

Helsingør, 26. februar 1770

Den 23. februar ØNØ-vind, om eftermiddagen NNØ-vind.

Den 26. februar SV-vind.

Der er en del tynd is og nogen drivis i Sundet.

Helsingør, 5. marts 1770

Den 5. marts ØNØ-vind.

Helsingør, 10. og 12. marts 1770

Den 11. marts tykt vejr med snefog.

Den 12. marts endnu i dag kontinuerer vinden af ØNØ.

Korsør, 11. marts 1770

Med denne frost have vi haft nogen tynd is, især ved Nyborg, men for stor is håber man herefter for dette år at blive fri.

København, 16. marts 1770

Vinteren have her på nogle dage ladet sig temmelig stærk fornemme igen med sne og frost; ved østlige vinde og her i dag på Observatoriet i fri luft mod nord har termometret i Reamur stået $6\frac{1}{4}$ grad under frysepunktet.

Korsør, 17. marts 1770

Ganske uformodentlig på denne årets tid, har frosten ganske tillukket havnen og fjorden her ved byen. Der ses ingen betydelig is på dybet af Bæltet.

Helsingør, 19. marts 1770

Den 16. marts blev Sundet atter fuldt af drivis.

Den 19. marts VSV-vind.

København, 19. marts 1770

Frosten, som er stadig og skarp, har også tillagt Rheden så stærkt, at isen allerede bærer et temmelig stykke fra landet, og den ligger så langt ud, at man fra Toldboden intet åbent vand kan se.

Grislehamn, 13. marts 1770

Siden den 9. marts har rejsende begyndt at køre på isen med hest og slæde over Aalandshavet til Finland. Sålænge vinteren og vejret bliver af NØ er ingen fare på havet at befrygte.

Nyborg, 18. marts 1770

På grund af den i disse dage vedvarende frost er fjorden nu atter tillagt helt ud til Slibshavn.

Helsingør, 23. marts 1770

Forgangen nat var det NNØ-storm og højt vande.

Herfra og til København er søen overalt tillagt.

Helsingør, 26. marts 1770

Der er nu så megen is i Sundet, at man i dag går på isen til Hveen og derfra til Skaane. Det er noget åbent vand mellem Helsingør og Helsingborg.

København, 26. marts 1770

Frosten holder endnu bestandig ved her til lands og snarere tiltager end aftager. Den var i nogle dage sidst i forrige uge gelejdet med snefog, som både har forbedret den allerede værende slædebane og befordret vandenes tilfrysning, så at Østersøen her for staden skal nu være lagt over til Skaane.

Korsør, 29. marts 1770

Drivis i Storebælt.

Helsingør, 30. marts 1770

Sundet blev i går nat ved storm og højt vande næsten fri for is. Det er muligt at gå over isen fra Helsingør og Hveen og derfra videre til Landscrona.

Korsør, 30. marts 1770

I dag befindes isen i Bæltet meget formindsket dels af tøj, dels af nordenstrøm.

Helsingør, 2. april 1770

Den 31. marts sprang vinden til SSØ.

Den 1. april NV-vind og en mængde drivis.

Både Sundet og havnen er nu næsten fri for is.

Hamborg, 29. marts 1770

Ved Helgoland har en mængde sild nu igen indfundet sig. Denne fisk havde i mange år forladt denne egn.

Efterat i mange dage haste (sic!) stormende og fugtigt vejrlig, begyndte det den 14. marts ved stærk ØNØ-vind at sne og holdt bestandig ved indtil den 17. marts, hvorved er lagt en dyb sne. Siden er det faldet i med klar og skarp frost. Den 25. marts kl. 6½ efter en stærk tåge -8½ grad R., hvilket betegner den stærkeste frost, vi har haft i denne vinter. De ældste mennesker i disse egne kan ikke mindes at have så langt ud i marts erfaret så dyb sne og så skarp frost. Småøer og kanaler ere tillagte. Fuglene vansmægte af hunger og gartnerne frygter, at frosten skal skade frugttræerne.

Bergen, 19. marts 1770

Den 16. marts og den påfølgende nat er her i byen falden en sådan mængde sne, som man ej i lang tid kan mindes.

Ålborg, 30. marts 1770

Ganske uformodentlig på denne årets tid er fjorden her ved byen for anden gang blevet belagt med is. I over 10 dage har der været almindelig kørevej til Vendsyssel. Kulden var værst den 20. marts morgen og aften, samt den 25. marts aften nemlig -9 grader R. Det faldt den 28. marts i med tøvejr.

Korsør, 2. april 1770

Ved vestlig storm og tøvejr er isen i Bæltet i disse dage meget formindsket.

Helsingør, 5. april 1770

Vi har nu i tvende dage haft meget hårdt vejr af ØNØ og ØSØ med en mængde drivis fra Østersøen. I går nat var det storm.

København, 6. april 1770

Københavns havn er endnu tilstoppet af is.

Helsingør, 9. april 1770

Den 6. april om natten VSV-vind, men kort tid efter SØ-vind og drivis fra Østersøen.

Den 8. april god SØ-vind.

I nogle dage har raset stormende og foranderlige vinde med snefog. Henunder byen og langt ud af landet er fyldt med is.

København, 9. april 1770

Isen er væk fra havnen.

Helsingør, 13. april 1770

Den 9. april om natten vestenvind, der brækkede al isen i Sundet op.

Den 13. april NNØ-vind.

Bergen, 26. marts 1770

Den 16. marts hvirvelvind.

Helsingør, 20. april 1770

Den 16. april liden vind af SØ.

Den 20. april SØ-vind.

Grislehamn, 17. april 1770

Den 13. april rejste den kgl. danske schoubynacht Arff og kaptajn Tønder på isen over havet til Åbo og Sct. Petersborg. Endnu ses ingen åbning i isen på havet.

Helsingør, 30. april 1770

Den 21. april ØSØ-storm.

Helsingør, 4. maj 1770

Den 3. maj liden vind af SV, i eftermiddag god vind af SSØ.

Den 4. maj god vind af SV.

Ålborg, 4. maj 1770

Fra Nibe berettes, at det derværende betydelige sildefiskeri skal ikke være begyndt før for ca. 14 dage siden hen i april måned, da samme ellers plejer at angå midt i marts måned, men dette ophold, som vinteren forårsagede, har Gud rigeligen erstattet, da der i de sidste dage af måneden er faldet en sådan mængde af sild, som næppe kan mindes større, at sildekrogene ved mangt et rygt (JER dvs. røgt) have været med sådan mængde belæssede, at de have været næsten synkefærdige.

Der omtales forlis ved Skagen og Læssø den 21. april.

Trondhjem, maj 1770

På grund af den endnu overalt liggende sne og vedvarende kolde luft, har landmanden ikke til denne tid kunnet pløje og endnu mindre få nogen sæd i jorden. På foder til kreaturer er en almindelig mangel.

Helsingør, 24. maj 1770

Den 24. maj SØ-vind.

Helsingør, 1. juni 1770

Skibe beretter, at isen var helt væk fra Riga og Sct. Petersborg omkring den 15. maj.

Helsingør, 4. juni 1770

I går eftermiddags sprang vinden til SØ.

Christiania, 6. juni 1770

Man har haft en 14 dages tid med vedholdende ubehagelig og kold luft, og den 31. maj samt natten til den 1. juni faldt heromkring på landet, som kunne ses i byen, en stor mængde sne. Siden er faldet

en overflødig regn, men i dag er det klar luft med varmt solskin, så man kan spå og forvente en velsignet høst.

Helsingør, 15. juni 1770

I går en meget hård storm af NV.

Tønsberg, 12. juni 1770

Efter at vi heri egnen in medio maj havde haft et meget godt og varmt vejr, så blev det den 21 p. (sic!) så koldt, at termometret viste i åben luft kun 1 á 2 grader R om morgenen og midt på dagen kun 5 á 6 grader, så man måtte lægge i kakkelovnen; hvorhos det imellem både regnede, haglede og sneede, ja det forunderligste var, at det natten til den 1. juni faldt der i de nærmeste sogne her om byen sne, som ganske dækkede jorden, hvilken blev liggende til langt ud på dagen og på sine steder til den anden dag.

Korsør, 21. juni 1770

Den 19. juni om formiddagen god SSØ-vind og dejligt vejr. Kongens overfart varede fra kl. 9½ til 13½, dvs. 4 timer.

Helsingør, 22. juni 1770

Den 20. juni liden vind af SØ.

Den 22. juni stille vejr.

Helsingør, 25. juni 1770

Den 24. juni liden ØNØ-vind.

Zante, april 1770

Under omtale af krigsuroligheder på Morea i Grækenland omtales, at der faldt stor regn den 13. april om natten.

Helsingør, 2. juli 1770

Den 2. juli SØ-vind.

Helsingør, 6. juli 1770

Den 6. juli SSV-vind.

Harlem, 29. juni 1770

En astronomus her på stedet har denne aften kl. 10 fundet i SØ en komet uden hale, hvilken stod 4 grader vestlig i den syvende ørns hale eller i Aquiles konstellationen.

Paris, 29. juni 1770

Den 14. juni om aftenen kl. 11 har hr. Messier, astronom ved marinen, opdaget en ny komet i Mælkevejen mellem Skyttens hoved og bue, samme er endnu langt borte fra Jorden, men synes at nærme sig den og bliver formentlig en af de vigtigste. Dette er den 11. comet, som denne astronom har opdaget i 12 år.

Leipzig, 29. juni 1770

Den herværende universitets mechanicus hr. Reinthaler opdagede en meget anseelig komet den 26. juni om aftenen. Dens kerne var halvmåneformet og som en stjerne af 2. størrelse, lyset var blegt, men kunne og ses vel med det blotte øje. Den har en temmelig stor dunstkreds, men viser sig endnu uden hale.

Hamborg, 2. juli 1770

Natten imellem 30. juni og 1. juli kl. 11 fik man ganske uformodentlig en ny komet i sigte, som viste sig højt på himmelen mod SSØ i Lyren, østlig ved den skønne stjerne af 1. størrelse Lucidæ Lyra kaldet. Denne komet er stor, og har næsten ingen hale, men er omgivet af en stærk tåge, som forestiller den i rund figur i den fulde Månes synlige størrelse. I denne synlige størrelse, da den desuden har et stort skin, havde den en mærkværdig anseelse. Den står således mod Solen, at man ikke kan se dens hale, siden den står bag ved dens legeme og omgiver det, dog viste noget sig deraf tydelig ved kometen på grund af dens store nordlige bredde. Ved midnat kl. 12 kom den i syden $74\frac{1}{2}$ grad over vor horisont, med en nordlig deklination af 38 grader. Efter anseelsen går den til Solen og nærmer sig dens perihelium. Dersom den bliver ved i sin hastige bevægelse, så vil den i få dage forsvinde for vore øjne i de nordlige egne af himlen.

Helsingør, 16. juli 1770

Den 15. juli SSØ-vind.

Sæden står heromkring meget godt; høbjærgningen falder og rigere ud, end man havde formodet.

Korsør, 19. juli 1770

Den 19. juli kl. 12 SSV-vind.

Den 18. juli SSV-vind.

Korsør, 22. juli 1770

Den 22. juli NNV-vind.

Korsør, 26. juli 1770

Den 23. juli ØSØ-vind.

Paris, 16. juli 1770

Kometen, som hr. Messier opdagede den 14. juni, blev meget stor, og da den nærmede sig Jorden har den i hast forandret sin bevægelse fra sønden til norden, så at den forsvandt i norden den 14. juli og er siden ikke mere set.

Korsør, 29. juli 1770

Den 29. juli SSV-vind.

Korsør, 2. august 1770

Den 30. juli SV-vind.

Fra Thye i (sic!) Salling, 16. juli 1770

Den 12. juli om aftenen mod kl. 10 slet er af en del personer observeret en besynderlig stjerne i sønden, der var i skikkelse at se næsten som et kløverblad, og gav et skær fra sig for nedden. Den syntes i førstningen meget blank, og sad just i sønden meget nedrig. Kl. 11 syntes den at være avanceret så meget i vesten, som Solen avancerer på 1 time på solskiven. Sildigere ud på natten har man på grund af mørke skyer ej kunnet se den. Fra den 12. juli til den 19. juli incl. har man, når vejrliget har tilladt det, set samme næsten hver aften og nat.

På nogen tid har vi haft en stor tørke og hede, som endnu vedvarer, så at afgrøderne sukker inderlig efter regn, hvoraf kun lidet er faldet i denne egn. Man frygter desårsag meget, at kornet, som endnu ikke har fuld kærne, skal tage skade, da det og nogle nætter har lynet stærkt, og snart ingen dug er falden.

Korsør, 9. august 1770

Den 8. august vestenvind.

Helsingør, 10. august

Den 8. august liden vind af SV.

Christiania, 1. august 1770

Den 29. juli faldt hér en meget velsignet regn. Siden har her været smukt vejr. Overalt falder både meget og godt hør, og ageren står overmåde dejlig.

Korsør, 12. august 1770

12. august meget hård vestenstorm.

Christiania, 8. august 1770

To mile her fra byen har en møllerkone bragt til verden 2 børn, som begge er hermafroditter.

Helsingør, 17. august 1770

Den 12. august liden vind af SSV.

På nogle dages tid har de begyndt heromkring at høste på byg og havre, og agter i tilkommende uge at høste på rugen.

Helsingør, 24. august 1770

Den 21. august NØ-vind.

Den 24. august gik vinden i nat til SV og er nu i SSV.

Helsingør, 27. august 1770

Den 26. august NV-vind.

Den 27. august NV-vind.

Prisen på rug er 17 mark, smør 8 rdl. for en fjerding, røget flæsk 7 mark á 7 mark 8 skilling.

Helsingør, 31. august 1770

Den 31. august NNØ-vind.

Helsingør, 3. september 1770

Den 1. september liden vind af ØNØ.

Den 2. september ØNØ-vind.

Mainz, 20. august 1770

Der omtales store oversvømmelser ved Worms, Mannheim, Speyer, Baden og Darmstadt.

Korsør, 6. september 1770

Den 5. september ØSØ-vind. Det omtales samtidig, at vinden i går var i NNV.

Helsingør, 10. september 1770

Den 8. september SSV-vind.

Den 10. september NØ-vind.

Korsør, 13. september 1770

Den 9. september NØ-vind ved middagstid, som strax begyndte mer at blæse med nordenvind.
Den 12. september vestenvind drejende til SV.

Helsingør, 14. september 1770

Den 14. september SØ-vind.

Mange skibe har i de sidste 3-4 uger været hindret af contrair vind af NNØ og ØNØ.

Helsingør, 17. september 1770

Den 17. september SV-vind.

Helsingør, 24. september

Den 24. september SØ-vind.

Strasburg, 9. september 1770

Her er formedelst den dyre tid forbuden at bruge hvede at gøre puder deraf under 100 rdl.s straf.

Helsingør, 7. oktober 1770

Den 5. oktober SSV-vind.

Den 6. oktober god vind af SV ved Skagen.

Salling Land i Viborg Stift, 22. september 1770

Udi denne egn blev indhøstet for en 3 ugers tid siden, og afgrøden af hver slags sæd var på de fleste steder meget god. Vejrliget både til at høste og indhøste i var tørt og skønt, så at man i mange år ikke mindes dets lige. Endnu er vejret sommerligt, men tillige meget tørt, så at agermanden neppe kan få ploven i jorden. Man håber, at det nu indfaldende tordenvejr snart vil medføre en højst forønsket regn. En mærkværdig stjerne har nogle nætter været at se i øster.

Helsingør, 19. oktober 1770

Den 14. oktober liden vind af SSV.

Den 16. oktober ØNØ-vind.

Den 18. oktober storm.

Den 19. oktober SØ-vind.

Helsingør, 26. oktober 1770

Den 20. oktober SØ-vind.

Den 25. oktober SV-vind.

Den 20. oktober om natten storm.

Helsingør, 9. november 1770

Den 6. november storm

Den 9. november god vind af SØ.

Helsingør, 16. november 1770

Den 21. oktober om natten tykt vejr og søndenstorm på Niddingen ved Varberg.

I går nat stærk storm af NNV, i nat er indkommet...

Helsingør, 19. november 1770

Den 18. november god vind af NØ.

Den 19. november SSV-vind.

Helsingør, 23. november 1770

Den 20. november storm

Den 22. november god vind af NV.

Helsingør, 26. november 1770

Den 23. november god vind af ØNØ.

Den 25. november ØSØ-vind.

Den 26. november stærk storm af ØSØ.

Den 3. december 1770

Den 2. december ØNØ-vind.

Helsingør, 7. december 1770

Den 6. december god vind af ØSØ.

Den 7. december ØSØ-vind.

Helsingør, 24. december 1770

Den 12. december ØSØ-vind.

Helsingør, 28. december 1770

Den 26., 27. og 28. december SØ-vind.

Der omtales ikke is i Øresund i december måned 1770.

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Januar 1770</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	n	760,4	(N) stjerneklart om natten, en stænk haglbyge ved daggry, siden solskin og godt vejr. I Søllerød kirke.	-0,7
2	n	762,2	(K) solskin og blæst. Kørte i 3½ time gennem Søllerød og Geelsskov. Korsør: "fjorden er tilfrosset"	-1,4
3	n	767,4	(K) stærk frost og tyk luft Korsør: "kl. 19 var det lavt vande"	-3,6
4	nv	738,0	(K) stærk frost og tyk luft	-0,1
5	n	731,8	(K) frost og stærkt snefald Aalborg: "der ligger megen sne"	-6,0
6	n	743,4	(K) stærk frost, 4 grader under 0 København: "i København -10,6 gr. C"	-8,5
7	n	747,2	(K) stærk frost og småsne	-5,2
8	nø	755,2	(K) stærk frost og småsne Helsingør: "megen drivis i Sundet"	-4,6
9	uvis	753,6	(K) stærk frost og småsne Korsør: "østnordøstlig vind og snefog" København: "- 8,7 gr. C i København"	-7,0

10	s	749,2	(K) stærk frost. I kancellikollegiet behandlede bl.a. den døve og dumme piges giftermål.	-3,0
11	nø	756,0	(K) frost, stærkt snefald og blæst. Man frygter for kinafarerne og fregatterne, som må drive med isen. Kongen af Portugal bliver angrebet og såret på jagten af en fanatisk præst.	-1,2
12	nø	762,4	(K) tøvejr, stærkt snefald. I Societetet forelæste Brünnike om de siebenbürgiske saltminer. Helsingør: "is mellem Helsingør og København"	-1,2
13	s	763,0	(K) tøvejr og nogen sne. Forgæves forsøg på at ise skibene ind. I fald de gik på grund, blev skaden på 8 tønder guld. Korsør: "vestsydvestlig vind"	0,0
14	sv	756,0	(K) tøvejr og tyk luft, 4 grader over 0 Korsør: "vestsydvestlig vind"	0,8
15	sv	745,0	(K) tøvejr og tyk luft med sne Helsingør: "sydvestenvind"	0,8
16	sv	733,0	(K) tøvejr og tyk luft med sne Ærø: "uvejr med hagl og sne"	0,5
17	nv	742,0	(K) frost, stærk blæst og snefald Korsør: "nordvestenstorm"	-3,1
18	n	759,5	(K) frost, stærk blæst og snefald. Stærkt nordlys om aftenen. Salling: "meget stærkt nordlys"	-4,7
19	v	764,5	(K) frost, stærk blæst og snefald, 3 grader neden for 0. I Societetet forelæste pater Sainowicz om det ungarnske og lappiske sprogs overensstemmelse. København: "i København -6,9 gr. C"	-3,7
20	s	754,2	(K) tøvejr, 1½ grad oven for frysepunktet	0,8
21	v	752,6	(K) tøvejr. Om aftenen hos Hielmstiernes med Rheder og frue m.fl. Korsør: "drivis i Storebælt"	2,1
22	sv	759,5	(K) tøvejr Helsingør: "nordvestenvind og aldeles ingen is mere i havnen" Elsmark på Als: "fægebåden ved Haleshøj synker"	2,4
23	v	759,8	(K) tøvejr	2,8

24	v	750,6	(K) stærkt tøvæjr. I kancellikollegiet behandledes bl.a. Christiansands privilegier og Schackenborgs bønder bliver selvejere. Spist hos Reventlau i Købmagergade. (Ifølge Nystrøm i "Det reventlowske Hotel").	3,1
25	nv	775,6	(K) stærkt tøvæjr Korsør: "nordenvind og højt vande"	1,1
26	sv	776,8	(K) stærkt tøvæjr. I Societetet fortsatte pater Sainowicz sin forelæsning. Horrebøw og Rotbøll spiste her. Helsingør: "havnen og Sundet er ryddet for is"	2,5
27	sv	773,6	(K) stærkt tøvæjr	2,3
28	nv	775,6	(K) frostvejr, siden regn	2,4
29	n	769,5	(K) tøvæjr. Gjort kur og spist ved marskalkstaflet. Helsingør: "vestsydvestlig vind, Sundet er helt fri for is"	3,6
30	v	766,2	(K) tøvæjr	2,9
31	sv	751,4	(K) regnvejr. I kancellikollegiet behandledes bl.a. bøndernes pligt til at rydde vejen for sne for posten og om den norske agende post.	3,3

Januar 1770

Temperatur: - 0,7 gr. C

Tryk: 756,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Februar 1770</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebøw's afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige</p>	temp.
--	------	------	--	-------

			årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	nv	758,0	Regnvejr	2,3
2	v	761,4	Regnvejr	4,9
3	v	758,8	Regnvejr. I operaen med Suhms, hvor ”Zenobia” blev spillet.	6,0
4	v	757,0	Regnskyer og kold blæst. I Vor Frue kirke, hvor hr. Sverdrup prædikede. Helsingør: ”vestenvindsstorm”	6,8
5	v	755,6	Regnskyer og kold blæst Helsingør: ”vestenvindsstorm og højt vande”	4,9
6	sv	748,0	Regn og sne. Madam Berregaard får 600 rdr. i pension.	2,1
7	nv	747,4	Frost og snefald. I kancellikollegiet, hvor bl.a. vejenes istandsættelse i Jylland, bondens kvæghandel i Norge og kommission vedrørende Island behandledes. Om aftenen til Baggers bryllup, hvor jeg var forlover.	-0,6
8	n	763,0	Stærk frost Helsingør: ”østnordøstlig vind”	-2,3
9	sv	775,6	Stærk frost Helsingør: ”sydøstenvind og ingen is i Sundet”	-0,3
10	sv	775,6	Stærk frost	-0,8
11	s	772,8	Frost og tyk luft. Om aftenen hos Hielmstiernes, hvor vi var 30 personer.	0,4
12	sv	765,8	Tøvejr. Smitsom sygdom i Dragør, ved Snekkersten og i Nyboder.	1,9
13	sv	771,0	Tøvejr	5,1
14	v	766,4	Solskin og tøvejr Korsør: ”vestsydvestenvind”	5,2
15	n	775,8	Solskin og frost København: ”smukt vejr i København”	3,1
16	s	763,4	Solskin og frost. I societetet, hvor landmålere fremviste deres landkort.	2,4
17	s	743,4	Stærk blæst og regn Helsingør: ”meget hård sydsydvestenstorm”	2,8
18	sv	725,0	Regn, sne og blæst Helsingør: ”meget hård sydsydvestenstorm”	1,9

19	sv	724,2	Regn, sne og blæst Helsingør: ”meget hård sydvestenstorm”	2,6
20	nv	732,6	Regn, sne og blæst	2,3
21	n	744,8	Sne og frost. I kancellikollegiet behandlede bl.a. hvervning i Norge til livgarden og istandsættelse af Sorø kirke.	0,2
22	nø	752,6	Sne og frost. Uroligheder på Bornholm på grund af skatten.	-2,3
23	nø	761,2	Sne og frost Helsingør: ”østnordøstenvind”	-3,2
24	nø	769,2	Sne og frost. Udkast til en ordre til amtmanden på Bornholm.	-6,0
25	v	776,0	Solskin og stærk frost, 1½ grad under 0. Besøgt Guldencrone, som er meget svag af en tærende sygdom.	-5,6
26	sv	765,6	Solskin og stærk frost Helsingør: ”en del tynd is og drivis”	-0,5
27	sv	756,8	Tyk tåge med tøjvej og sne	1,3
28	sv	751,8	Tøjvej og sne. I Vor Frue kirke.	1,6

Februar 1770

Temperatur: 1,3 gr. C

Tryk: 757,8 mm Hg

vind	tryk		temp.
		<u>Marts 1770</u>	
		<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p>	

			Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".	
1	nv	757,4	Solskin og frostvejr	-0,2
2	sv	748,4	Stærkt tøvæjr med regn. I Holmens kirke. I Societetet forelæste Hell om nordlys.	2,3
3	v	750,6	Frost og solskin. Lånt 200 rdl. af Stampe. Til middag hos Thotts.	2,3
4	s	752,6	Råt og fugtigt vejr med kulde	1,7
5	ø	752,0	Råt og fugtigt vejr med kulde. Baron Guldencrone dør. Helsingør: "østnordøstenvind"	0,7
6	nø	755,6	Klart vejr og frost	0,1
7	n	754,2	Solskin, blæst og stærk frost. I Vor Frue kirke. I kancellikollegiet behandlede bl.a. den norske agende post, husmænds præstedage og rekrutter ved landmilitsen.	-4,2
8	nv	751,8	Solskin, blæst og stærk frost. Spist middag hos baron Juell med Højesteret.	-4,3
9	n	755,4	Solskin, blæst og stærk frost. I Holmens kirke.	-3,0
10	ø	755,0	Solskin, blæst og stærk frost Helsingør: "østnordøstenvind"	-1,4
11	ø	753,8	Stærkt snefald og mildere luft Helsingør: "tykt vejr med snefald"	0,4
12	ø	756,4	Stærkt snefald og mildere luft	0,8
13	nø	755,0	Solskin og tøvæjr	0,7
14	nø	760,2	Stærk og usædvanlig frost. I Vor Frue kirke.	-3,4
15	nø	761,6	Stærk og usædvanlig frost. Fulgt Guldencrone til jorde.	-4,6
16	nø	760,6	Stærk og usædvanlig frost. I Holmens kirke. Borreby sættes til salg, men ingen byder derpå. I Societetet fortsatte Hell sin forelæsning om nordlyset. København: " i København -7,8 gr. C"	-6,8
17	ø	746,2	Stærk og usædvanlig frost Korsør: "fjorden er tillukket"	-2,9
18	sv	745,2	Solskin og mildere vejr. Besøgt Aagaard, der har podagra. Nyborg: "fjorden er tillukket"	-2,3
19	nv	754,0	Solskin og skarp kulde, skønt med vestenvind	-5,4

20	nø	760,2	Solskin og skarp kulde København: ”morgen og aften -11,2 gr. C i København”	-5,4
21	n	757,4	Solskin og stærk frost. I Vor Frue kirke. I kancellikollegiet behandlede bl.a. folkenes frihed ved perlefangsten i norge og Landhusholdningsselskabets privilegier. Elstrup på Als: ”i marts den stærkeste kulde, sne og frost”	-4,1
22	n	754,2	Solskin og stærk frost	-4,8
23	n	753,4	Stærk frost og snefald. I societetet forelæste Hell om nordlyset. Helsingør: ”nordnordøstenstorm og højt vande”	-5,1
24	n	759,5	Stærk frost og snefald Elstrup på Als: ”værre frost end ved juletid”	-6,4
25	nø	761,0	Solskin og stærk frost, 2 grader under 0 Aalborg: ”om aftenen -11,2 gr. C i Aalborg” Elstrup på Als: ”vi havde i denne måned marts den stærkeste kulde, sne og frost og solen kunne ikke få magt over kulden. Den 25. marts var det en sådan frost og kulde, at det var værre end ved juletid.”	-7,6
26	uvis	758,0	Solskin og stærk frost, 3½ grad under 0 Helsingør: ”man går til Skåne via Ven”	-6,6
27	v	760,2	Solskin og stærk frost	-5,6
28	v	761,0	Solskin, blandet luft og mildere vejr. I Vor Frue kirke. Gjort kur til Bernstoffs og Thotts. I kancellikollegiet behandlede bl.a. torskefiskeri med garn.	-0,2
29	v	758,4	Solskin og blandet luft med nogen nattefrost	2,3
30	v	746,8	Solskin og blandet luft med nogen nattefrost. I Holmens kirke. I societetet, hvor Hell forelæste om nordlyset.	2,3
31	s	754,5	Solskin og blandet luft med nogen nattefrost, om aftenen stærk blæst og sne, om natten tø	0,4

Marts 1770

Temperatur: - 2,3 gr. C

Tryk: 755,2 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>April 1770</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorpha dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	v	741,0	Tyk luft og tøvæjr Helsingør: "nordvestlig vind og en mængde drivis"	3,0
2	nv	748,6	Tyk luft og tøvæjr	0,7
3	ø	756,8	Tyk luft og atter frost. Min kone var til koncert med Johan Eichel.	-0,1
4	ø	747,8	Stærkt snefald. I Vor Frue kirke. I kancellikollegiet behandledes bl.a. omkostninger ved henrettelse af grove mordere.	0,7
5	s	734,2	Tø og tyk luft, dog nattefrost Elstrup på Als: "der lå megen sne"	1,9
6	ø	733,4	Tø og tyk luft, dog nattefrost. I Holmens kirke. I Societetet: præsens Suhm, Horrebow, Brünnicke, Friis, Berger og begge patres. Horrebow forelæste om sine observationer i forbindelse med Venus gennemgang. København: "Københavns havn er fuld af is"	1,5
7	sv	731,2	Stærkt snefald om natten, blæst og slud om dagen	1,9
8	s	741,0	Tyk luft og fugtigt vejr. Om eftermiddagen hørte jeg i Slotskirken printz Friderichs confirmation, som varede fra kl. 3 til 7. Printzen svarede færdig, grundig og tydelig. Helsingør: "is langt ud i Sundet"	2,2
9	s	741,4	Tyk luft og fugtigt vejr. Vundet et nivelleringsinstrument i Muths lotteri.	2,4

			København: ”isen er væk fra havnen”	
10	uvis	753,4	Tyk luft og fugtigt vejr, stærk nattefrost	2,9
11	nø	755,6	Solskin og mildt vejr. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at de fattige på Antvorskov skulle aftjene skatten ved at arbejde.	2,7
12	n	757,6	Solskin og mildt vejr med nattefrost	3,0
13	nø	765,6	Solskin og mildt vejr med nattefrost	3,4
14	n	765,8	Solskin og mildt vejr med nattefrost. Lånt 200 rdr. af Stampe. Elstrup på Als: ”begyndt at pløje”	2,5
15	n	762,4	Solskin og mild luft. Spadseret på Volden.	3,9
16	n	757,0	Solskin og mild luft, nattefrosten ophører. Spist om aftenen hos Borres. Elsmark på Als: ”sidst i marts kom der en skarp vinter, så der lå sne under gårdene i de hellige påskedage den 16. og 17. april”	4,0
17	nv	755,2	Tyk luft og regnskyer	4,4
18	uvis	755,8	Mildt vejr og tyk luft Elsmark på Als: ”sået ærter”	4,2
19	sv	756,2	Mild regn. På komedie med Suhms, hvor ”Den ædelmodige” blev spillet.	4,5
20	sø	755,8	Regn og tyk luft Helsingør: ”sydøstlig vind”	3,2
21	sø	746,8	Regn og tykt vejr. Magister Skiødt, Bartholin og Skov spiste her til middag. Treschow, Bartholin og Skov om aftenen. Helsingør: ”østsydøstenstorm ved Skagen”	4,7
22	sø	744,8	Solskin, regnskyer og mild luft. I Helliggejst kirke, hvor hr. Hansen prædikede. Bornholmerne vægrer sig uagtet, at forordningen blev forkyndt for dem, endnu ved at betale den ¼ % og saltskatten. Min kone og jeg spiste om aftenen alene med baronesse Guldencrone.	5,5
23	sv	749,5	Solskin, regnskyer og mild luft. Gennemgået Acta Creditorum og Biblioteque Universales. Skov spiste her om aftenen.	5,7
24	s	761,8	Solskin, regnskyer og mild luft. Spist om aftenen med etatsråd Adeler, fru Weyse og søn, Sevel, Horrebow, Friis og frue, og fru Sevel.	6,1
25	n	763,6	Solskin og mildt forårsvejr. I kancellikollegiet, hvor bl. a. behandlede: Holstens forordning om præstegårdenes forbedring og refusion til efterkommerne indføres i Danmark. Renovationen i København ved	5,2

			entreprenører. En vis handel tilstået forstæderne i Christiania. Enhver må opfiske ankre på Rheden og landevejenes bredde i Vordingborg amt. Elstrup på Als. ”sået havre” Elsmark på Als: ”sået havre”	
26	nv	765,6	Solskin og mildt forårsvejr	6,5
27	nø	764,8	Solskin og mildt forårsvejr. I Societetet, hvor Hee forelæste om skibe skulle være brede eller spidse fortil.	8,6
28	nø	771,4	Solskin og meget varmt, snart som torden. Spadseret på Volden.	11,5
29	nø	772,0	Solskin og mildt vejr. Spadseret på Volden.	8,7
30	s	770,0	Solskin og mildt vejr	10,0

April 1770

Temperatur: 4,2 gr. C

Tryk: 754,2 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Maj 1770</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	nv	758,4	(K) tyk luft, regn om eftermiddagen, nattefrost	7,1
2	v	752,2	(K) regnskyer og kold luft. En kone brænder inde sammen med sit hus i Sølvgade om natten.	5,3

3	s	752,6	(K) regnskyer og kold luft. Kronprinsen vaccineres mod kopper, Warnsted bliver kammerherre og Struensee bliver konferensråd. Helsingør: "liden vind af sydvest"	5,3
4	v	755,8	(K) regnskyer, mildere luft Helsingør: "god sydvestlig vind"	6,2
5	sø	759,0	(K) regnskyer, mildere luft	7,3
6	sø	763,8	(K) solskin og mildt vejr. Spadseret på Volden og i Kongens Have. Baron Juell, Scheel og Braem skal med 1000 mand gå til Bornholm.	9,2
7	nø	758,6	(K) tyk luft og regn. Alting var i en crise til hove. Holck var ved at falde i disgrace. Set snedkernes optog hos Bartholin. Elsmark på Als: "sået byg"	9,5
8	nv	755,0	(K) tyk luft og regn	6,7
9	nv	760,8	(K) tyk luft og siden solskin. Spist til middag hos Bernsdorff med Hielmstjerne, Berregaard, Klopstock, begge patres samt Cramer.	7,6
10	ø	765,6	(N) solskin og varmt. De bornholmske kommissærer skal foreholde almuens deres vildfarelse, tilholde dem at betale, arrestere de genstridige og forbyde forsamlinger. Ingen må rejse fra landet uden deres pas.	11,0
11	sø	767,4	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Sprinkler grasserer heromkring. Spadseret til stranden. Guldberg bliver etatsråd.	11,7
12	ø	765,4	(K) solskin og varmt	11,5
13	ø	765,4	(K) solskin og blandet luft	12,6
14	ø	766,2	(K) solskin og blandet luft	13,3
15	ø	766,8	(K) solskin og blandet luft	12,5
16	ø	770,6	(K) solskin, kold blæst og regnskyer. Nogle falske privilegier findes udstrøede på Bornholm, hvoraf stiftamtmanden får kopi.	10,1
17	ø	772,6	(K) solskin og skarp blæst. Berger bliver livmedicus ved Struensee, som nu gør alle ting.	9,7
18	ø	770,8	(K) solskin og varmt	12,0
19	ø	771,2	(N) solskin og varmt med blæst. Rejst med min kone og hele mit hus til Nærum.	13,0
20	ø	770,8	(N) solskin og blæst af østen. I Søllerød kirke. Spadseret over møllerne og Søllerød.	15,2

21	ø	767,0	(N) solskin og blæst af østen, om aftenen et tordenslag og mild regn. Renset kilden. Gået gennem Dyrehaven. Struensee spiser med herskabet om aftenen.	15,3
22	sø	759,5	(K) blandet luft. Kofod Ancher rejste i lørdags til Bornholm. Professor Hell og Szanowicz rejste. Enkedronning Sophie Magdalena har feber.	15,3
23	nv	759,0	(N) blandet luft	14,3
24	v	760,8	(N) koldt vejr med tyk luft af regnskyer. I Søllerød kirke.	10,3
25	sø	768,2	(N) koldt vejr med tyk luft af regnskyer, siden blæste regnen bort med en kold sydøstenvind og solskin. Sået 3 skæpper byg. Gået til stranden og hjem gennem Dyrehaven.	10,3
26	sø	767,0	(N) solskin og temmelig stærk nattefrost. Gået i Dyrehaven.	11,3
27	s	761,0	(Roskilde) mildt vejr med solskin og regnskyer. I Søllerød kirke. Dronning Sophie Magdalena døde i morges tidlig. Rejst med min kone og Bartholin til Roskilde, hvorfra Christopher med sine 2 brødre rejste til Aastrup.	15,2
28	nv	757,0	(Borreby) solskin, blæst og regnskyer. Rejst med min kone til Borreby.	11,6
29	ø	761,0	(Borreby) stærk blæst og regnskyer	7,1
30	s	762,0	(Borreby) kold blæst og regnskyer	10,1
31	sv	755,4	(Borreby) stærk blæst med haglskyer og usædvanlig kulde. Rådmand Dreyer melder fra Slagelse, at Kofod var kommen hjem, og at alting var i rigtighed med skatten på Bornholm.	8,8

Maj 1770

Temperatur: 10,5 gr. C

Tryk: 762,8 mm Hg

vind	tryk		temp.
		<u>Juni 1770</u>	
		<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorphs dagbog. Observationerne er som regel foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter</p>	

			omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”. Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	s	756,0	(Ringsted) solskin og blæst, regn på Nærum. Rejst med min kone fra Borreby. Trådt af i Sorø og besøgt Erichsen og Schiønning, sov om natten i Ringsted. Oslo: ”snefald”	10,0
2	sø	759,0	(N) bestandig regn. Spist til middag i Roskilde. Kom om aftenen til Nærum. Borres og Baggers kom ud om aftenen.	9,6
3	nv	762,6	(N) solskin og regnbyger. I Søllerød kirke. Borres besøgte os og vi dem.	11,5
4	sv	760,6	(N) regn med solskin, blæst og lummervarmt. I Søllerød kirke.	14,5
5	sv	759,5	(N) tykke skyer og regn. I Søllerød kirke.	13,3
6	s	765,2	(K) bestandig regn med torden og hagl. I kancellikollegiet behandlede bl. a. forestilling om, at ”prinsessen” sættes i Møns tugthus. Enkedronningens lig bringes til Slotskirken.	12,3
7	s	765,2	(N) solskin og regnbyger. Hoffet er draget ud fra København undtagen prinsesse Charlotte.	12,6
8	v	764,2	(N) solskin og regnbyger	10,6
9	s	765,4	(N) solskin og regnbyger. Spadseret over Nymølle, Ørholm og Søllerød. Skoleholder Hans Ingbrigtsen såede næpefrø efter den norske måde.	12,3
10	sv	763,4	(N) solskin, lummervarmt og tordenskyer. I Søllerød kirke.	15,8
11	s	765,0	(N) solskin, lummervarmt og tordenskyer, den første sommervarme. Gået gennem Dyrehaven forbi Frydenlund og ad kørevejen hjem.	16,4
12	sv	755,8	(K) regn og solskin. Udgivet min obligation til Suhm på 500 rdl. og betalt de 400 rdl. til Stampe.	13,3
13	sv	755,6	(N) om morgenen solskin, om eftermiddagen regn, på Nærum hagl. ”Prinsessen” kommer i Møns tugthus.	12,5
14	nv	761,6	(N) stærk og kold blæst fra nordvest. Gået med Bagger i Dyrehaven omkring Strandmøllen og Fileværket. Helsingør: ”meget hård nordvestenstorm”	10,9
15	sø	764,0	(N) regnvejr, siden mildt og stille. Sat Drengen og Coquillen ved kilden.	12,1

16	v	761,4	(N) mild regn med torden og siden solskin	12,9
17	sv	760,4	(N) solskin med vestenblæst og regnbyger. I Søllerød kirke. Kronprinsen får et hittebarn til legekammerat, ved navn Carl, af samme alder, klædt som ham, har et rødt bånd (en engelsk orden) og kører ud med ham.	12,5
18	nv	762,2	(N) solskin og regnskyer. Spadseret med min kone og Borres i strandvangen henimod Den røde Bro.	11,3
19	ø	761,4	(K) solskin og regnskyer Korsør: ”god sydsydøstlig vind og dejligt vejr”	14,0
20	sv	761,4	(K) solskin og varmt Helsingør: ”liden vind af sydøst”	14,9
21	s	762,0	(N) solskin og varmt	15,0
22	sv	763,8	(N) solskin og varmt med et par tordenslag. Fregatten med kommissærerne gik til sejls mod Bornhom. Helsingør: ”stille”	16,3
23	nø	768,0	(N) solskin og varmt. Gået til stranden. Maren kom fra Jylland.	15,3
24	uvis	768,4	(N) solskin, varmt og tordenskyer. I Søllerød kirke. Fru Wilken spiste her til middag, og min kone og jeg var med hende ved Kilden (Kirsten Piils kilde). Helsingør: ”liden østnordøstlig vind”	17,0
25	sv	768,0	(N) solskin og varmt. Spist til middag hos Borres, Baggers fødselsdag.	17,4
26	v	769,2	(K) solskin og varmt, på Nærum tordenregn. Brandt kommer til Slesvig til kongen.	17,3
27	s	768,2	(K) solskin og varmt. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om nedsættelse af en kommission over kammerherre Adam Holst, fordi han maltrakterer sine bønder.	18,1
28	ø	761,8	(N) solskin og varmt	18,0
29	nø	758,8	(N) solskin og varmt, regn om natten. Gået over Nymølle, Ørholm og Kirkeskoven.	14,6
30	s	759,0	(N) solskin og varm. Wodroff sælger Agersø for 16.000 rdl.	17,1

Juni 1770

Temperatur: 14,0 gr. C

Tryk: 762,6 mm Hg

	vind	tryk	<p style="text-align: center;"><u>Juli 1770</u></p> <p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorpha dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	temp.
1	nv	763,0	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Til middag hos Hielmstiernes med bl.a. Rheders, Herslebs med søn, Schlegels, Langebeck og søn, Suhms og søn, Schulz, Jensenius og Borch.	17,8
2	nø	765,2	(N) tordenbyger og stærk regn om aftenen. I Søllerød kirke. Spist med Rheders middag og aften hos Suhms. Helsingør: "sydøstenvind"	16,6
3	n	765,4	(K) solskin og varmt med regn. I societetet, hvor pater Frisius fik præmien i astronomi.	15,3
4	nv	763,8	(K) solskin og varmt med nogen regn. I kancellikollegiet behandledes bl.a. Brettens ansøgning om monopol på forstrandsfiskeriet ved hans plantager på Sct. Croix.	16,4
5	sv	758,0	(N) solskin og varmt med nogen regn. Rejst til Nærum, bispinden fulgte med.	14,9
6	v	759,2	(N) regn og solskin Helsingør: "sydsydvestenvind"	13,6
7	nv	755,2	(N) solskin og stærk regn med torden	13,6
8	nv	757,8	(N) solskin og driveskyer. I Søllerød kirke, hvor jeg stod fadder med Christoffer og 2 andre til Morten Jørgensens datter Cathrine, som min kone bar, og jmf. Treshow holdt huen. Besøgt madam Wilken, Thurahs og Borres. Samtlige kancellibude med deres koner var hos Ole Hansen. Madam Edinger hængte sig.	14,9

9	v	759,2	(N) solskin og driveskyer. Bispen kom om morgenen og blev her natten over. Dronningen falder i graven ved Gottorp og bliver derved noget upasselig.	14,9
10	v	762,6	(K) solskin og driveskyer	13,8
11	nv	763,2	(K) solskin og blandet vejr. Rantzau-Ascheberg bliver chef for dronningens livregiment.	14,0
12	nv	764,8	(N) solskin og varmt, men om natten stærk torden, regn og hagl	14,0
13	nv	769,0	(N) solskin og varmt med driveskyer. Spadseret med min kone til Trørød Bro.	14,8
14	nv	771,2	(N) solskin og varmt med driveskyer. Gået forbi Frydenlund til Dyrehaven og derigennem med Baggers hjem. Sat nummer til rosensorter: 1. Mosrose 2. centifolierose 3. provintzrose 4. sorte rose 5. månedsrose 6. jomfrurose 7. dobbelt eddikerose 8. havrebotten (?) rose 9. store enkelte sukkerrose 10. ditto mindre og dunklere rose 11. ditto violet Hr. Treschows rose 12. dobbelte gule rose 13. enkelte ditto rose 14. tyrkiske rose 15. dobbelte hvide rose 16. enkelte ditto rose 17. mindste hvide enkelte med pimpinella blad.	14,4
15	s	769,8	(N) solskin og stærk varme. I Søllerød kirke. Helsingør: ”sydsydøstenvind” Korsør: ”sydsydvestenvind”	15,9
16	sø	766,0	(N) solskin og stærk varme. Engen blev slået. Graah med frue, søn og 3 døtre, Horrebøw med frue og søn spiste her middag og aften. Thy: ”i nogen tid tørke og hede, vi har kun fået lidt regn i sommer”	18,3
17	s	765,4	(N) solskin og stærk varme. Professor Rotbøll og frue spiste her til middag.	20,3
18	s	766,4	(K) stærk varme og regn. Kommissærerne kom i mandags fra Bornholm og var kun 24 timer undervejs. Korsør: ”sydsydvestenvind”	18,9
19	sø	763,2	(K) stærk varme med torden. I kancellikollegiet var Aagaard fraværende på grund af podagra.	20,1
20	v	767,2	(N) stærk varme. Rejst til Nærum med mr. Karup, studiosus astronomiæ, som førte min tubus ud.	17,4
21	uvis	771,6	(N) lummervarme med regnskyer. Frøken Wilken, fru Jacobi og søn, sekretær Bartholin og Karup spiste her middag og aften. Grev Danneskiold dør.	17,0
22	nø	775,2	(N) solskin, tordenskyer og varmt	17,5

			Korsør: "nordnordvestenvind"	
23	nø	776,0	(N) solskin, tordenskyer og varmt. Mit hø blev sat i stak. Bispen rejste om morgenen. Korsør: "østsydøstenvind"	19,3
24	ø	772,8	(N) tordenregn og solskin. Hielmstjerne og frue, Agnete, Suhm, frue og søn, Rheder og frue, madam Borre, Bagger og frue og Birgitte samt bispinden spiste her til middag samt Borre selv og hans familie om aftenen. Elstrup på Als: "det var et regnrigt vejrlig ved hundredagenes begyndelse"	17,1
25	ø	770,6	(K) solskin og varmt	18,9
26	ø	770,4	(K) solskin og varmt	18,8
27	sø	771,8	(N) solskin og varmt	20,4
28	s	773,4	(N) solskin og varmt. Bispen kom om aftenen.	21,5
29	s	772,2	(N) solskin og stærk varme. I Søllerød kirke. Spadseret i Dyrehaven. Den gamle Drakenberg døde straks efter grev Danneskiold. (Ifølge Nystrøm var det et falsk rygte, Drakenberg døde først i 1772). Oslo: "velsignet regn"	21,4
30	n	768,0	(N) solskin og stærk varme. Spist til middag hos Suhms med bl.a. Mølman og søster, fru Falch og borgmester Bredal. Holck er afskediget. Støvlet Cathrine er hos kongen. Korsør: "sydvestenvind"	18,9
31	uvis	767,4	(N) solskin og stærk varme. Min kone gik med mig til Søllerød. Holck får 2.000 rdr. i pension. Elstrup på Als: "stor regn"	17,5

Juli 1770

Temperatur: 17,0 gr. C

Tryk: 766,6 mm Hg

	vind	tryk	<u>August 1770</u>	temp.
Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog.				

			<p>Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	s	765,6	(K) bestandig og stærk regn	16,8
2	nø	762,4	(K) solskin og regn. Herskabet menes nu at være i Brunsvig (Braunschweig)	17,6
3	n	767,8	(N) solskin og regn. Luxdorph nævner, at Struensee blandt andre var med herskabet i Holsten og Nordtyskland.	17,3
4	nø	773,4	(N) solskin og stærk varme. Gået med min kone til Ørholm og hjem igen. I onsdags (JER 1. august) er fundet i den øverste mezzanine på Christiansborg slot brændende materier og lunter, henlagt på adskillige steder, og som til dels var begyndt at tænde an (ifølge Nystrøm tilføjer Gude her: Gerningsmanden blev ikke opdaget, ikke heller kunne nogen gætte bevæggrunden; men havde det kommet ret i brand, havde hele slottet stået i fare, på så farlige steder var de brændende materier lagt). (JER kunne det være en hævnakt fra Holck?).	18,6
5	nv	773,4	(N) tyk luft og regnskyer, siden solskin. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Hielmstiernes med bl.a. Rheder og frue, Stampe, fru Brun, Langebeck og søn, Storm og Borneman, Borch, Pingel, løjtnant Buchwaldt og Hunter.	18,4
6	uvis	775,0	(N) tyk luft og regnskyer siden solskin. Dr. Rotbøll med frue, svigermoder og søn besøgte os.	20,5
7	nv	775,6	(N) tyk luft og regnskyer siden solskin	20,1
8	nv	774,8	(K) solskin og varmt. Læst Gyldenløves journal over Frederik IV's rejse til Norge i 1704. Helsingør: ”liden vind af sydvest” Korsør: ”vestenvind”	21,4
9	s	769,8	(N) solskin og varmt	22,6
10	s	766,2	(N) solskin og varmt, om aftenen torden og regn, stærkere i København. Rejst med min kone til Nærum og set passionsblomster i flor hos Thurah.	23,3

			Elsmark på Als: ”høsten begyndte den 10. august og sluttede den 27. august. Ærterne kom ind den 1. september. Høstresultat: 32 travrer rug; 62 travrer byg; 66 travrer havre; 4 travrer blandsæd; 14 læs ærter og 6 læs boghvede.”	
11	sv	761,0	(N) blandet luft, om aftenen stærk regn Elstrup på Als: ”begyndt høsten af byg og rug”	19,6
12	nv	751,4	(N) solskin og bygevejr, lige efter almanakken. I Søllerød kirke. Kaas bombarderer Algier. Russerne slår tyrkerne. Korsør: ”meget hård vestenstorm”	16,4
13	sv	760,0	(N) solskin og bygevejr. Spist til middag hos Rheders med Hielmstjerne, frue og datter, Suhm, frue og søn, Stampe, Thurah og frue, Langebeck og Buchwaldt.	15,8
14	v	763,8	(N) blandet og mild luft med solskin. Admiralinde Lemvig dør på Geddesdal i søndags.	16,8
15	v	764,8	(N) solskin, mildt vejr og blandet luft. Kancellikollegiet holdtes i Springforbi. Spist til middag dør.	16,5
16	nø	765,2	(K) solskin, mildt vejr og blandet luft. Bona jødepige spiste her til middag. Høsten begynder her.	17,8
17	ø	762,2	(N) solskin og varmt	18,0
18	nø	760,6	(N) solskin og varmt. Set hos Thurah, at passionsblomsten springer ud. Morten begyndte at meje rugen.	18,3
19	n	763,4	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke, hvor provst Hegelund visiterede. Ungdommen svarede ham, så det var en fornøjelse.	18,4
20	nø	765,6	(N) solskin og varmt. Mejet alt kornet på toften. Kongen har været i Lüneborg (ifølge Nystrøm hos dronningens moder).	17,9
21	nø	764,5	(N) tyk luft med regnskyer. Landevejen er færdig fra Roskilde til Hedehusene. Helsingør: ”nordøstenvind”	19,0
22	s	761,0	(N) tyk luft med regnskyer Elstrup på Als: ”der kom regn om eftermiddagen, der var ellers ikke kommet et maal regn, siden vi begyndte at høste”	19,1
23	sv	759,5	(K) småregn om formiddagen siden tørvejr. Kancellikollegiet holdtes på Nærum. Elstrup på Als: ”regn”	13,8
24	sv	760,8	(N) solskin og blandet luft. Fulgt madam Hoppe, som blev begravet i Frue kirke	15,1

			kl. 3. Elstrup på Als: ”regn”	
25	nv	764,5	(N) solskin og blandet luft, om eftermiddagen regn. Indkørt rugen 10 traver 8 neg.	16,5
26	v	763,0	(N) solskin, varmt og regn. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Hielmstiernes med Rheders, Suhms og søn, Bornemans, Langebeck og søn, den svenske sekretær, Hübner, Hunter og Buchwaldt. Helsingør: ”nordvestenvind”	16,5
27	nv	765,2	(N) solskin og nordvestlig blæst. Kørt byggen ind, 7 traver. Kongen kommer hjem.	14,5
28	nv	761,0	(K) solskin, regn og torden	12,1
29	nv	762,8	(K) solskin og regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at en lap drog fra Norge til Sverige og på vejen slagtede to sønner på 9 og 5 år, kogte og spiste dem.	13,4
30	nv	762,8	(N) torden og bestandig regn. Kongen skriver under med et blot ciffer Ch. Pesten siges at være i Danzig.	12,3
31	n	760,4	(N) solskin og blæst, siden regn, stærkt nordlys om aftenen.	13,4

August 1770

Temperatur: 17,3 gr. C

Tryk: 764,8 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>September 1770</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i</p>	

			”Tractatus...”. De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret. Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.	
1	nø	762,2	(N) solskin og varmt, torden og regn, nordlys om aftenen	14,2
2	nv	767,4	(N) solskin og varmt. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Suhms med Kofod, frue og datter og Pohl.	15,7
3	n	768,6	(N) solskin og varmt. Spist til middag hos Thurahs med Hielmstjerne, frue og datter, Langebeck, Suhm, frue og søn samt Pohl. Helsingør: ”østnordøstlig vind”	16,4
4	nø	767,0	(K) solskin og varmt. Kabinetsordre om, at al censur skal ophæves, så at patrioter ikke skal afskrækkes fra at udrydde vildfarelser og fordomme. Korsør: ”nordnordvestlig vind”	16,0
5	nø	762,0	(K) solskin og regn. I kancellikollegiet behandlede bl.a. spørgsmålet om brænde, som bønderne skal betale told af ved byporten i Skælskør. Korsør: ”østsydøstlig vind”	15,9
6	nø	763,8	(N) solskin og regn. Min kone bar Teilmanns søn Hendrich i Frue kirke. Herskabet rejser til Hørsholm.	15,5
7	n	761,6	(N) solskin og et stænk regn. Rotbøll Friis bliver justitsråd.	15,2
8	sv	758,4	(N) solskin, om aftenen torden og regn. Horrebøw og frue spiste til middag hør. Helsingør: ”sydsydvestlig vind”	16,4
9	nø	756,8	(N) solskin og regn. I Søllerød kirke. Min kone, jeg og Berregaard spiste til middag hos Hielmstjernes på Springforbi med Thurahs, Horrebøws, Bornemans, Storm, Schlegel, den svenske sekretær, hr. Treschow, datter og søn, Debes, Johan Eichel, Langebeck og søn, Hunter, Borch og begge Carstensen, tilsammen 28 personer. Korsør: ”nordøst til nord drejende vind”	15,9
10	n	754,2	(N) tyk luft. Ærterne indkøres. Besøgt Borres om eftermiddagen. Helsingør: ”nordøstlig vind”	15,2
11	n	746,6	(K) stærk regn. I Societetet, hvor det besluttedes at skrive til Toldkammeret om en præmie for et søur.	12,0
12	v	748,8	(K) regn og solskin. I kancellikollegiet behandlede bl.a. spørgsmålet om Københavns renovation, Bornholms privilegier og fattighuset i Hillerød.	14,0

			Korsør: ”vestlig til sydvestlig drejende vind”	
13	sø	753,0	(N) driveskyer og solskin. Rejst til Nærum med sekretær Treshow. Helsingør: ”lang periode med nordnordøstlig og østnordøstlig vind”	16,0
14	nv	758,0	(N) driveskyer og solskin. Engen slået for anden gang. Udlæst Schlegels historie om Christian IV.	14,5
15	nv	765,8	(N) driveskyer og solskin. Afplukket calvilæblerne.	14,9
16	s	771,8	(N) om morgenen solskin, siden driveskyer og et stænk regn. I Søllerød kirke.	16,2
17	s	771,6	(N) solskin og lummervarmt, stærkt nordlys . Ole Hansens kro rejst. Gæssene sat på sti. Begyndt at rense parken. Helsingør: ”sydvesten vind”	17,5
18	s	768,6	(K) solskin og lummervarmt	18,5
19	s	765,2	(N) solskin og lummervarmt. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag til foranstaltninger mod pesten. I lørdags (dvs. den 15. september) blev Bernsdorff afskediget ”som udenrigsminister”. Moltke har taget sin afsked. Schach, Gähler, Rantzau og Rømling blev udnævnt til geheimeråder i konseillet. Et maleri skal være indlagt i Generalitetet: Rantzau kommer ned i salen fra skyerne som et geni, hvorpå Hauch kryber ind under bordet; Gähler vil gå, men et smukt fruentimmer fører ham tilbage; Moltke slipper ud, Braem falder i staver med sammenfoldede hænder, og Schultze tager i forvirring blækhornet under armen i stedet for hatten. Gud være os nådig! Spist hos Borre om aftenen.	18,4
20	s	766,4	(N) solskin og lummervarmt. Sat halvdelen af efterslættet af høet i stak. Gjort kur hos Bernsdorff.	17,2
21	s	766,0	(N) solskin og lummervarmt. Kammerherre Holst og kammerjunker Køpper duellerer sammen på Hirschholm over parforcejagten. Den sidste bliver dødeligt såret, den første får to sår og drager til Sverrig. Salling: ” stadig sommerligt og meget tørt”	17,5
22	sø	758,6	(N) solskin og lummervarmt, om aftenen regn og torden. Mylady får 500 rdl. årligt og må være, hvor hun vil. Elsmark på Als: ”den 22. september var det godt vejr, men så blev det et meget forfærdeligt vejr med torden og storm i hen ved 14 dage”	16,9
23	s	754,8	(N) solskin og driveskyer. I Søllerød kirke. Spist hos Borres med Fengers og Hyllesteds til middag og med Thurahs til middag og til aften.	14,7
24	n	752,2	(K) stærke regnbyger. Schlegel får expetance på bibliothecarii og historiographi	13,9

			tjeneste efter Møllman.	
25	uvis	759,0	(K) solskin og varmt, om aftenen torden og regn. Min kone bar etatsråd Hoppes søn Fridrich ved dåben i Holmens kirke.	14,5
26	sv	758,4	(K) tyk luft og stærk regn om natten. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag til foranstaltninger mod pesten. Om natten nedbrænder en gård på Christianshavn.	17,5
27	sv	749,2	(N) solskin og stærke regnbyger. Dronningen er syg.	15,8
28	nv	751,6	(N) solskin med stærk blæst og byger. Min park er færdig.	13,4
29	nv	763,2	(N) solskin og kold blæst. I Søllerød kirke. Spist til middag hos Thurahs med hr. Treschow, fru Dreyer, hele Borres familie og Widewelt og Als, som skulle have været mine gæster. Om aftenen også hos Thurahs med Borre.	10,4
30	nv	768,2	(N) solskin og kulde, siden regnskyer. I Søllerød kirke. Besøgt Kofods, som har feber, og Baggers, som rejser til byen.	9,2

September 1770

Temperatur: 15,3 gr. C

Tryk: 760,7 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>Oktober 1770</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorps dagbog. Observationerne er foretaget i København (K) eller Nærum (N).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Lufttrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste lufttrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af "Dansk historisk Almanak".</p>	
1	n	768,6	Nattefrost, solskin og varmt. Kørt efterslætten ind. Den unge Kall bliver	11,8

			professor i græsk.	
2	nv	774,8	(K) nattefrost, solskin og varmt. Dronningen siges at lave til barsel.	12,9
3	nv	771,6	(K) solskin og varmt. Bernsdorff rejser fra København.	12,9
4	nv	771,6	(N) tyk luft	12,8
5	s	767,6	(N) solskin og varmt med blandet luft Helsingør: ”sydsydvestlig vind” Elsmark på Als: ”sået rug”	12,8
6	v	754,5	(N) solskin med regnbyger, om natten stærk blæst og regn. Den gamle Bernsdorff ligger syg i Roskilde, den unge Bernsdorff fratræder med 1.000 rdr.	12,1
7	nv	759,8	(N) blæst og solskin. I Søllerød kirke.	11,9
8	nv	759,5	(N) solskin og stærk blæst. Fårene bliver slagtet. Borres var hos os om aftenen på afskedsvisit.	12,5
9	nv	767,0	(K) solskin og blæst. Spist til middag hos Anchersen. Schack begærer sin afsked.	11,3
10	v	762,2	(K) solskin og blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. foranstaltninger mod pesten.	13,1
11	v	753,8	(K) solskin og blæst. Rejst til Nærum og celebreret min velsignede kones fødselsdag om middagen.	11,9
12	sv	760,2	(N) solskin og blæst. Slaget 11 gæs.	12,6
13	s	755,6	(N) solskin og blæst	12,3
14	ø	754,0	(N) regnvejr. I Søllerød kirke. Helsingør: ”liden vind af sydsydvest”	9,1
15	s	751,8	(N) solskin og blæst. Besøgt Thurahs for at tage afsked.	9,1
16	uvis	756,0	(K) tyk luft Helsingør: ”østnordøstlig vind”	9,3
17	ø	758,0	(K) solskin og kold luft, om aftenen stærk blæst. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om helligdages afskaffelse.	9,8
18	ø	752,4	(N) mildt vejr Helsingør: ”storm”	13,0
19	ø	754,5	(N) mildt vejr med regn. Afskåret kålen.	12,8

			Helsingør: ”sydøstenvind”	
20	sø	752,2	(N) mildt vejr med regn. Plukket æblerne og afskåret kålen.	13,1
21	sø	748,6	(N) bestandig regn. I Søllerød kirke. Min kone tog afsked med madam Staffelt. Helsingør: ”om natten tykt vejr og søndenstorm på Kattegat”	12,6
22	sø	747,8	(K) stærk regn om natten, siden solskin og blæst. Rejst med min kone til byen med alle for i vinter. Ved væddeløbet var af de engelske heste dronningens, Holstes og Struensees de bedste, blandt de danske var jægermester Ahlefeldts de bedste.	8,9
23	nø	743,6	(K) solskin og kulde	9,6
24	s	746,4	(K) regn og hagl om natten, solskin om dagen. Alle klager over, at året har været fugtigt, således at madvarer ikke har kunnet holde sig.	9,5
25	sv	755,6	(K) solskin og blæst. Kongen stifter et opfostringsværk for 600 børn, der skal koste 9.000 rdr. årligt.	9,5
26	s	760,6	(K) solskin og mildt vejr	10,5
27	sø	755,6	(K) solskin og mildt vejr	10,8
28	sv	754,2	(K) solskin og regnskyer. Da vi kom hjem fra Helligåndskirken, og vognen kørte bort fra os, væltede den, fordi nogen havde stjålet luntestikken. (Ifølge Nystrøm var der tale om den jernpind, der stikkes på tværs gennem enden af akslen for at hindre hjulet i at løbe af).	9,1
29	ø	750,0	(K) solskin og regnskyer. På fransk komedie.	9,1
30	s	745,0	(K) solskin og regnskyer	8,3
31	sv	755,6	(K) solskin og regnskyer Orlogsskibet ” Grønland”, fortøjet i Jyderenden: (02) vsv mådelig kuling grå luft (09) vsv b blandet luft (13) var ll blandet luft (14) vsv (16) stille (18) stille	6,5

Oktober 1770

Temperatur: 11,0 gr. C

Tryk: 757,1 mm

	vind	tryk		temp.
			<u>November 1770</u>	
			<p>Vejrlig observationerne 1. - 23. november er fra orlogsskibet "Grønland", fortøjet i Jyderenden, fra den 24. november under sejl mod Helsingør, passerede den 28. november Kullens fyr og den 29. og 30. november under sejl ud for Hallands kyst.</p> <p>Bolle Willum Luxdorps vejrligsobservationer er fra hans dagbog. Observationerne er foretaget i København (K).</p> <p>Døgnet's temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling "Tractatus historico-meteorologicus" (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen "Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800".</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i "Tractatus...". De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p>	
1	nø	763,4	(13) nø laber b klar luft (04) ø ll klar luft (09) ø klar luft (20) nnø m blandet luft (K) solskin og køligt vejr, måske nogen nattefrost	6,5
2	var	768,0	(13) var b grå luft (01) var m klar luft (09) nø b klar luft (21) nv ll klar diset luft (K) solskin og køligt vejr	4,2
3	sv	765,0	(13) sv m blandet luft (01) nv laber b blandet luft (09) b (21) sv stiv m hård regn (K) solskin og køligt vejr	6,7
4	nv	758,0	(13) nv laber grå luft (01) vsv stiv m stærk regn (10) v 2 rm (23) v laber regnvejr (K) fugtigt vejr. Om aftenen opera, hvor der var en stor forsamling.	8,2
5		757,2	(13) v b klar luft (01) nv laber tyk luft og regn (09) v 2 rm (22) vsv 3 rm grå luft (K) fugtigt vejr	8,9
6	vsv	754,8	(13) vsv m grå luft (02) sv 3 rm grå luft (09) v (22) ssv b grå luft (23) småregn (K) fugtigt vejr Helsingør: "storm"	8,4
7	vsv	744,0	(13) vsv 2 rm grå luft og regn (03) sv m småregn (21) sv <u>storm</u> grå luft og regn (K) regnvejr	8,5
8	øsø	749,2	(13) øsø rm grå luft og lidt regn (01) nv b klar luft (09) nø (18) sø 2 rm grå luft	7,9

			(K) regnvejr. Geheimerådinde Berregaard, Anchersen, Fritz og Lange spiste til middag hos os, og Bartholin, Treschow og Skov om aftenen.	
9	ssv	747,2	(13) ssv b godt vejr, grå luft (01) ssø rm grå luft (15) ssv b godt vejr, grå luft (K) solskin. I Societetet forelæste Brünneke om de siebenbürgiske bjergværker. Helsingør: ”god vind af sydøst”	9,6
10	sø	744,8	(13) sø stiv m blandet luft (02) ssv m blandet luft (08) s (21) ssø m blandet luft (K) solskin og blæst. Nye kabinetsordrer til kollegierne.	9,1
11	s	748,8	(13) s laber grå luft (01) ssø m blandet luft (16) lidt regn (21) vsv laber grå luft (K) solskin og driveskyer	8,4
12	vsv	757,0	(13) vsv b grå luft (01) sv laber grå luft (08) vsv grå luft (21) nv stiv m grå luft (K) regnvejr	8,1
13	nnø	755,0	(13) nnø m opklarende luft (01) sv stiv m grå luft og regn (21) vnv laber klar luft (K) regnvejr	5,2
14	sv	752,2	(13) sv stiv 2 rm grå luft og regn (01) nv laber klar luft (20) n m blandet luft (K) regnvejr	3,9
15	nv	758,0	(13) nv 2 rm klar luft (01) nv m klar luft (21) vnv laber slud (16) n sne og slud (K) sne og begyndelse til frost Helsingør: ”stærk storm af nordnordvest”	1,6
16	nnv	758,8	(13) nnv rm sneluft og megen kulde (01) vnv ustadig med snebyger og vinter (08) nnø rm bygeluft med sne (17) n rm sneluft og megen kulde (22) nnø rm blandet grå luft (K) koldt vejr. I societetet. Horrebow spiste her om aftenen.	-1,5
17	nø	756,8	(13) nø m grå luft (01) var rm blandet grå luft (05) nnø rm klar luft stærk frost (09) ønø rm klar luft (21) ønø 2 rm blandet luft (23) nø 2 rm blandet luft (K) solskin og stærk frost. Kvægsygen er på Borreby.	-3,1
18	nø	754,2	(13) nø 2 rm klar luft (01) nø 2 rm blandet luft (05) nnø 2 rm klar luft og stærk frost (09) nø 2 rm klar luft og stærk frost (17) nø rm klar luft (21) ønø m klar luft (K) stærk frost og solskin Helsingør: ”god vind af nordøst”	-4,3

19	nv	751,8	(13) nv m klar luft (01) var b klar luft (19) vsv m klar stjerneluft og stærk frost (K) stærk frost og solskin Helsingør: ”sydsydvestlig vind”	-2,8
20	ssv	742,6	(13) ssv 2 rm grå luft (01) sv 2 rm klar stjerneluft og stærk frost (06) vsv 2 rm klar luft (09) ssv 2 rm klar luft (16) sv b grå luft (20) var fløv kuling grå luft (K) stærk frost og solskin, sne om natten Helsingør: ”storm”	-2,4
21	nv	749,2	(13) nv m klar luft (01) vnv fløv kuling grå luft (09) n rm (21) vnv b klar luft (K) solskin og frost. I kancellikollegiet behandlede bl.a. forslag om hovedlods forbrydelse ved selvmord i Vestindien.	-3,3
22	v	754,2	(13) v b klar luft (01) vnv stiv m klar luft (18) var sne og slud (21) sv m grå luft (K) solskin og frost Helsingør: ” god vind af nordvest”	0,2
23	nø	750,6	(13) nø m blandet luft (01) nv b blandet luft (21) sø rm klar luft og stærk frost (K) tøvøj. I societetet. Helsingør: ” god vind af østnordøst”	-1,3
24	øsø	754,2	(13) øsø stiv rm grå luft (01) sø rm klar luft med stærk frost (05) sø stiv rm klar luft og frost (16) øsø 2 rm sneluft (21) sø u sneluft (23) ssø <u>storm</u> stærk regn (K) tøvøj	1,5
25	vsv	745,0	(13) vsv b grå luft (01) ssø 2 rm stærk regn (06) regn (21) vsv b blandet luft (K) tyk luft og fugtigt vejr Helsingør: ”østsydøstlig vind”	3,0
26	ssv	729,2	(13) ssv 3 rm grå luft og regn (02) ssv b blandet luft (08) ssø <u>storm</u> tyk luft og regn (07) ssø u grå tyk luft (18) vsv 3 rm blandet luft (21) vsv 3 rm blandet luft (K) regnvej Helsingør: ”stærk storm af østsydøst”	3,9
27	nø	736,0	(13) nø b grå luft (03) ssv 3 rm blandet luft (09) ssø regn (21) v b grå luft (K) regnvej. Kommission til alle kongens undersåtter om at kapre på algerne.	2,9
28	øsø	753,6	(13) øsø b grå luft (02) sv laber b grå luft (09) var grå luft (21) nø m grå luft (K) fugtigt vejr.	2,7

29	ø	761,4	(13) ø m grå luft (05) nø m grå luft (19) ø stiv m sne (21) ø 2 rm grå luft og sne (K) fugtigt vejr. Stor galla om aftenen med 120 kuverter, foruden marskalkstafler efter koncerten i dronningens forgemak.	1,2
30	ønø	766,8	(13) ønø u tyk sneluft (01) ø 2 rm tyk luft og regn (11) sne (21) øsø 2 rm grå luft (K) fugtigt vejr, dog med sne og frost ved daggry. I societetet.	1,1

November 1770

Temperatur: 3,4 gr. C

Tryk: 752,9 mm Hg

	vind	tryk		temp.
			<u>December 1770</u>	
			<p>Vejrlig observationerne er fra Bolle Willum Luxdorphs dagbog. Observationerne er foretaget i København.</p> <p>Døgnets temperatur er beregnet for hele Danmark på baggrund af observationer fra observatoriet på Rundetårn, gengivet i Peder Horrebows afhandling ”Tractatus historico-meteorologicus” (1780). De fremkomne tal er derefter omregnet til Landbohøjskolen og videre til hele Danmark efter omregningstabellerne i bogen ”Middeltemperaturen i Danmark 1786-1800”.</p> <p>Luftrykobservationerne er for København, foretaget kl. 12, og gengivet i ”Tractatus...”. De oplyste luftrykobservationer har jeg efterfølgende korrigeret.</p> <p>Vindobservationerne er fra Holmen, foretaget kl. 12 og gengivet i de samtidige årgange af ”Dansk historisk Almanak”.</p>	
1	ø	770,2	Frostvejr	0,2
2	ø	769,0	Fugtigt vejr Helsingør: ”østnordøstlig vind”	1,8
3	s	762,4	Fugtigt vejr	4,1
4	sv	758,0	Fugtigt vejr	4,2
5	v	755,4	Fugtigt vejr	3,6
6	sø	747,0	Fugtigt vejr	2,3

			Helsingør: ”god vind af østsydøst”	
7	s	743,4	Fugtigt vejr. I Societetet, hvor Carstens forelæste om det norske våbenskjold. Helsingør: ”østsydøstlig vind”	3,7
8	sv	743,2	Fugtigt vejr. Rosenkrantz var her og fortalte, at hele konseillet var afsat.	2,1
9	v	746,2	Frostvejr	-2,3
10	sv	750,0	Frostvejr. Været hos geheimeråden. Der kom ordre om at udfærdige en akt, der skulle nedlægges i både de danske og tyske kancellis arkiv om, at Hans Majestæt havde afskaffet geheimekonseillet, men dog ikke ville ændre regeringsformen. Jeg og Hielmstjerne skal herefter paraferer (da der ifølge Nystrøm ikke mere var en oversekretær, og de to ældste sekretærer derfor skulle underskrive og paraferer).	-1,6
11	v	755,4	Frostvejr, sne om natten. Udgivet min obligation til Suhm på 2.000 rdl. og betalt de 1.800 rdl., som jeg skyldte i Berregaards stervbo.	-2,4
12	sø	748,8	Stærkt snefald og blæst Helsingør: ”østsydøstlig vind”	-0,4
13	nø	751,4	Klart og frost	0,6
14	sv	752,8	Klart og tøvejr	2,3
15	s	743,6	Stærk blæst og slud. Det bestemmes, at ved indgåelse af ægteskab kræves ikke længere dispensation ved ægteskab med den afdøde kones søster, søskendebørn etc.	2,9
16	sv	743,6	Tøvejr	2,9
17	v	738,4	Tøvejr med sne	2,2
18	v	749,0	Tøvejr. Ordre om, at acten om souverainiteten skal trykkes.	1,9
19	nø	737,0	Sne, blæst og regn	1,1
20	s	751,0	Sne, blæst og regn	1,4
21	s	742,6	Tøvejr. Struensee bliver maitre des requetes i stedet for v.d. Lühe. Osten bliver geheimeråd og ”udenrigsminister”.	4,3
22	s	752,8	Tøvejr.	3,6
23	sv	754,0	Tykt og fugtigt vejr. Guldberg besøgte mig. Besøgt Osten. Guldberg besøgte mig.	2,1
24	s	754,0	Tykt og fugtigt vejr. Kongen lader ved Struensee tegne resolutioner på memorialerne.	3,3

25	s	754,8	Tykt og fugtigt vejr	2,7
26	sv	751,8	Nattefrost, mildt vejr Helsingør: ”sydøstlig vind”	1,3
27	sø	742,6	Fugtigt vejr Helsingør: ”sydøstlig vind”	2,1
28	uvis	753,8	Mildt vejr, om aftenen frost Helsingør: ”sydøstlig vind”	1,4
29	v	739,8	Mildt vejr	4,6
30	v	743,4	Klart vejr og koldt	2,8
31	v	742,2	Regnvejr og tyk luft. I kancellikollegiet behandlede bl.a., at der både skal være tysk og dansk prædiken i Sct. Mariekirken i Bergen.	4,7

December 1770

Temperatur: 2,0 gr. C

Tryk:750,2 mm Hg